

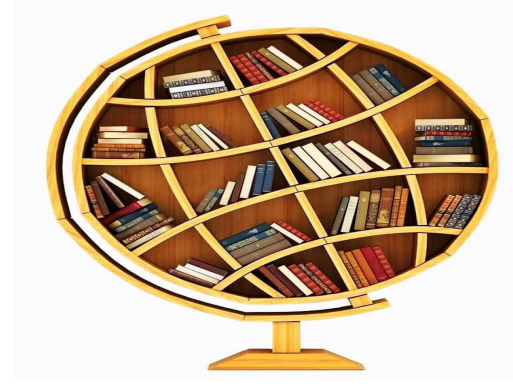

KOPAR DIĞI MIZ FIRTINA VANESSA CHAN

Çeviri: Duygu Akın

 domingo

KOPARDIĞIMIZ FIRTINA

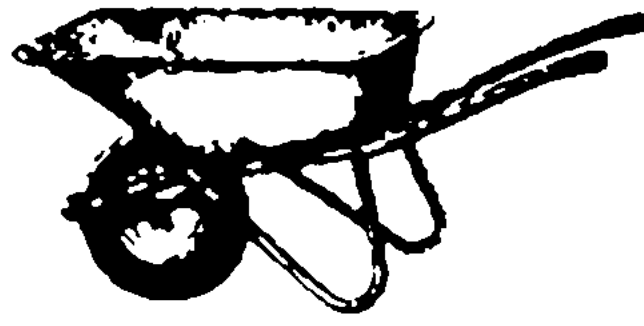

Düzenleme
Ny.ozlem

YAZAR HAKKINDA

Malezyalı Vanessa Chan, The New School’da yaratıcı yazarlık okumuştur. İlk romanı *Kopardığımız Fırtına*, yayımlandığı gibi ABD’de çoksatanlar listesine girmiş ve yirmiden fazla dile çevrilmiştir. Chan’in yazıları *Vogue*, *Esquire*, *Electric Lit* ve daha birçok dergide yayımlanmıştır.

KOPARDIĞIMIZ FIRTINA

VANESSA CHAN

Çeviri: Duygu Akın

 domingo

KOPARDIĞIMIZ FIRTINA VANESSA CHAN

Özgün ismi: The Storm We Made
© 2024 Vanessa Chan

Bu kitabın Türkçe yayın hakları AnatoliaLit Ajansı aracılığıyla Trellis Literary Management'tan alınmıştır.

© 2026 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.
Sertifika No: 46105

Çeviri: Duygu Akın
Editör: Buse Olçay
Son okuma: Damla Başaran
Kapak illüstrasyon: Judy Yuen
Kapak tasarım: Vi-An Nguyen
Kapak ve sayfa uyarlama: Özkan Köse

ISBN: 978 605 198 431 5

Baskı: Şubat 2026
Çınar Matbaacılık ve Yay. San. Tic. Ltd. Şti.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han No: 34 Kat: 4-5
Bağcılar, İstanbul
Tel: (212) 628 96 00 • Sertifika No: 45103

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır. Bu kitabın hiçbir bölümü, yapay zekâ teknolojileri ya da sistemlerinin geliştirilmesi amacıyla hiçbir şekilde kullanılamaz veya çoğaltılamaz.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Harbiye Mah. Cumhuriyet Cad. Pak Apt. No: 30
Kat: 1 Daire: 3 Şişli İstanbul – Tel: (212) 245 08 39
e-posta: domingo@domingo.com.tr
www.domingo.com.tr

*Her zaman yaşamı seçen anneme
ve büyükanneme adanmıştır.*

Sevgili nazik okur,

Malezya’da büyüklerimiz bizi konuşmadan severler. Daha doğrusu, Japon İmparatorluk Ordusu’nun Malaya’yı (Malezya’nın bağımsızlıktan önceki adı) işgal ettiği, İngiliz sömürgecileri defettiği ve sessiz sakin bir ulusu kendi içinde savaşı hale getirdiği 1941-1945 yılları arasındaki hayatlarından hiç söz etmezler.

Mesele şu ki, büyüklerimiz geriye kalan her konuda konuşkandır. Bize çocukluklarını; oyun oynadıkları komşularıyla arkadaşlarını, sevdikleri ve nefret ettikleri öğretmenlerini, korktukları hayaletleri anlatırlar. Yetişkinliklerini de anlatırlar; ilk aşkın yanaklara vuran allığını, anne baba olmanın dehşetini, biz torunların yüzlerine ilk dokunuşlarını... Gelgelelim II. Dünya Savaşı’nın o dört yılını nadiren anar, sadece zamanın pek kötü olduğundan ve bir şekilde hayatta kaldıklarından dem vururlar. Sonra da başlarından gitmemizi, her şeye burnumuzu sokmamamızı tembihlerler.

Kopardığımız Fırtına’yı yazmadan önce Japon İşgali hakkında bildiklerim bir elin parmaklarını geçmiyordu. İngilizlerin topları güneye, denize çevriliyken Japonların kuzeyden, Tayland üzerinden bisikletlerle dâhice bir işgale giriştiklerini biliyordum. Yine Japonların acımasız olduğunu, merhametsizce öldürdüğünü biliyordum. İşgal sırasında hem bir uyarı hem de silahlanma çağrısı olarak havadan “Asya Asyalılarındır” sloganını taşıyan kırmızı propaganda broşürleri attıklarını biliyordum.

Baba tarafında ailenin ilk torunu olarak babaannem ve dedemle sınırsızca vakit geçirdim, onlara dünyalar kadar soru sordum, onlar da seve seve cevap verdiler. Bu çocukluk sorgulamaları sırasında babaannemden birkaç bilgi daha koparmayı başardım: Hava saldırısından kendini nasıl korumalısın? (“Dümdüz yere yat ve uçak

uzaklaşana kadar kalkma, çünkü bombayı tependeyken değil, yatay giderken atarlar.”) Annenin gözdesi nasıl olursun? (“Erkek kardeşim gibi yakışıklı bir çocuk ol, savaş sırasında Japonlar tarafından kaçırıl, geri dön ve hiçbir şey olmadı, de.) Kocanı nasıl kışkandırırırsın? (“Savaş döneminde demiryollarında birlikte çalıştığın, ender rastlanır, iyi yürekli, Japon bir adamdan yirmi beş yıl boyunca her yıl postayla bir takvim gelsin.”)

Yaşım ilerledikçe babaannemin ağzından işgal altındaki Kuala Lumpur’da geçirdiği gençlik yıllarına dair gerçekleri almak, Çöpçü Avı denen oyunun sözel bir çeşidini oynamaya dönüştü. Ne zaman işgal döneminde hayatın nasıldı, diye sorsam yanıtı, “Normaldi! Herkesinki gibi,” oluyordu.

Gelgelelim yıllar içinde ondan sadece gerçekleri aktaran, tarafsız bir ses tonuyla daha fazlasını öğrendim: insanların ailelerini besleyebilmek için mücadele verdiğini, okulların kapatıldığını ve şiddet yanlısı Japon gizli polisi Kenpeitai’nin Singapur’daki İngiliz idarecileri hapse atarak, balta girmemiş ormanlardaki Çin ayaklanmalarını bastırdığını...

Tüm bu gerçekleri yıllar boyu bir kenarda tuttum. Yapacak başka işlerim, gidecek başka yerlerim var, diye düşündüm. Sürdürmem gereken işler, kazanmam gereken paralar, anlatmam gereken kendime ait hikâyeler vardı. Ta ki 2019’da, bir tür yuvaya dönüş sürecinde Malezya hikâyelerini yazmaya başlayana dek.

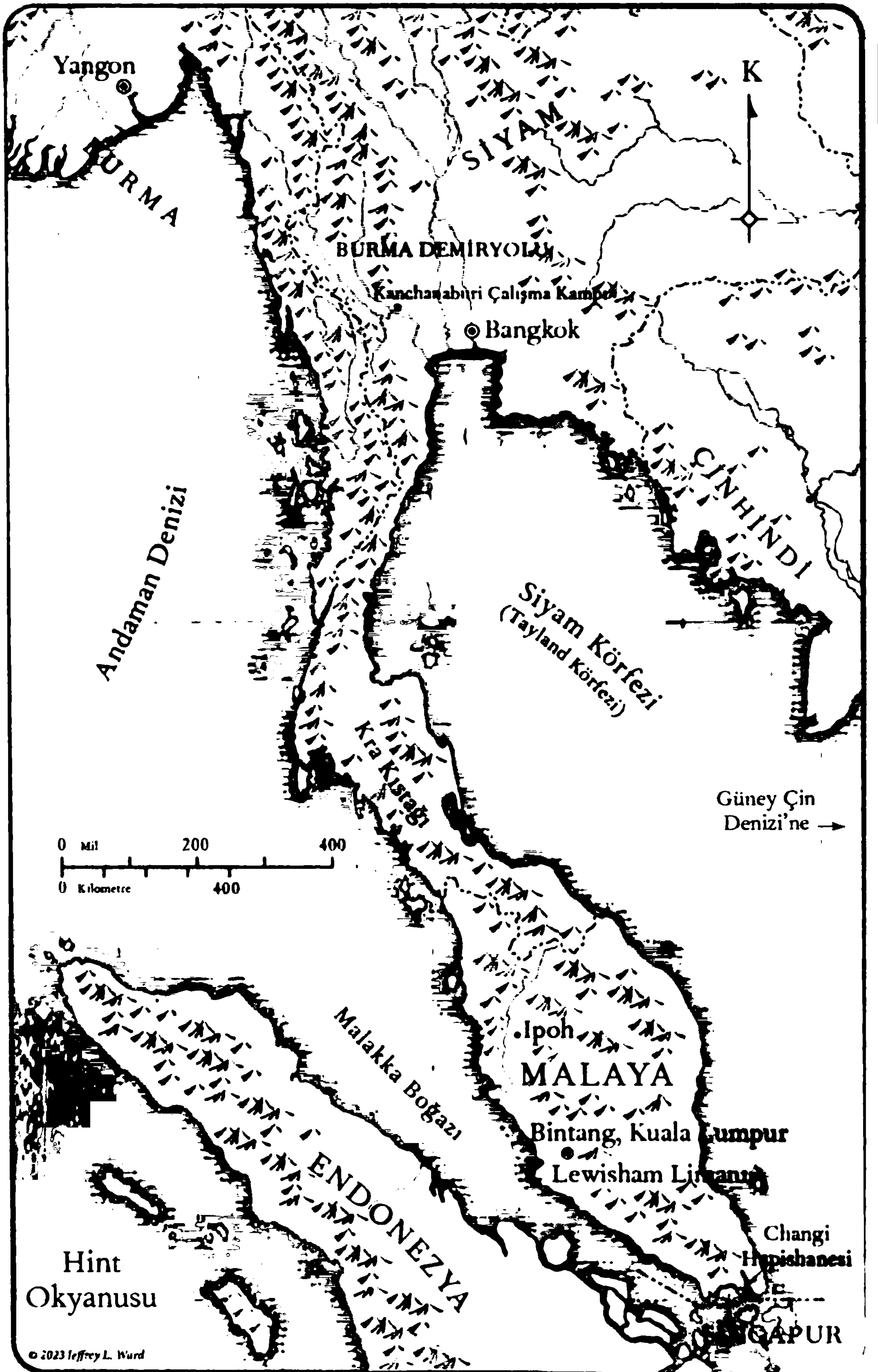
2019’un sonlarında, katıldığım bir yazma atölyesinde, sokağa çıkma yasağından ve Japon askerler sokaklarda esip gürlemeye başlamadan önce kendini eve atmaya çalışan genç bir kız hakkında, gelişigüzel bir ev ödevi olarak düşündüğüm hikâyeyi yazdım. Öğretmenin el yazısıyla yazdığı yorum hâlâ aklımda. “Bu değerli şeyi sakın elden bırakma ve yazmaya devam et,” diyordu.

Denileni yaptım. Küçücük evimde, küresel pandemi boyunca, annemin vakitsiz ölümü akabinde Malezya'ya, evime gidememenin yarattığı derin yalnızlığın pençesinde yazmaya başladım. Nesilden nesle aktarılan acılar hakkında; kadınlık, anneler, kız çocuklar ve kız kardeşler hakkında; hayattaki tercihlerimizin aile ve toplumlarımızda nesiller boyu süren ve çoğu zaman da aklımıza gelmeyecek şekillerde kendini gösteren yansımaları hakkında yazdım. Sömürgeciliğin mirasını insanın bedeninde taşıması hakkında, habis bir erkeğin cazibesine kapılmak, girift arkadaşlık ilişkileri, hayatı bölük pörçük yaşamak ve sağ kalmak söz konusu olduğunda doğru ile yanlışın bulanıklaşması hakkında yazdım. O gelişigüzel ev ödevi şimdi romanımın dördüncü bölümünü teşkil ediyor.

Umarım *Kopardığımız Fırtına*'yı ve Cecily, Jujube, Abel ve Jasmin'in kendi dünyalarında yollarını bulma hikâyesini seversiniz. Umarım okurken sevgi, hayret, hüznün ve sevinci tadarsınız. Hepsinden de öte umarım onların hikâyelerini daima hatırlarsınız.

Okuduğunuz için teşekkür ederim.

Sevgiler,
Vanessa

BİRİNCİ BÖLÜM

CECILY

Bintang, Kuala Lumpur

Şubat 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Genç oğlanlar ortadan kaybolmaya başlamıştı.*

Cecily'nin kulağına gelenlerden ilki, Çin kardeşlerden biri idi; dar alınlı, geniş omuzlu, irikıyım beş oğlanın ortancası. Kardeşlerin adları Bun Hok, Bun Lam, Bun Kong, Bun Hi ve Bun Vai idi ama anneleri hepsine Ah Bun der, kime seslendiğini anlamaksa oğlanlara düşerdi. İngiliz yönetimi boyunca Çin kardeşler zenginlikleri ve zalimlikleriyle bilinirdi. Onları kahverengi ve altın sarısına boyalı şatafatlı malikânelerinin arkasında çember halinde toplaşmış görmek olağan bir durumdu. Hizmetçilerden birinin tepesine dikilirlerdi; içlerinden birinde bir değnek olur, değnek hizmetçinin tenine değdiği anda hepsinin gözlerinde heyecandan kıvılcımlar çakardı. Japonlar 1941 Noel'inin arifesinde geldiğinde, oğlanlar kafa tutan tavırlar içindeydi; devriye gezen Kenpeitai askerlerine dik dik bakıyor, yaklaşmayı seçenlere tükürüyorlardı. Ortadan kaybolan, ortanca

oğlan Bon Kong'du. Günlerden bir gün, hiç var olmamışçasına yitip gitti. Beş Çin kardeş bir anda dört kardeş oluverdi.

Cecily'nin komşuları oğlana ne olduğunu merak ediyordu. Bayan Tan'ın tahminine göre çocuk sadece kaçıp gitmişti. Tepesinde her daim kara bulutlar dolaşan Puan Azrin, oğlanın bir kavgaya karışıp çukurun birinde yattığından endişe ediyordu. Onun bu endişesi, iş güç için sokaklarda koşturan komşuları, neyle karşılaşacaklarını bilemeden çukurlara korkuyla göz atmaya itiyordu. Diğer annelerse başlarını iki yana sallayıp, Zorbaların sonu budur işte, diyorlardı, sonunda birinin canına tak edivermiştir belki. Cecily, Bayan Çin'in kapı kenarına konuşlanıp haber mi beklediğini yoksa dehşete kapılmış bir annenin isterik hallerini mi sergilediğini merak ettiğinden, Çin kardeşlerin annesini izliyordu. Ne var ki Bayan Çin ve Çin ailesinin diğer üyeleri ser verip sır vermiyordu. Nadiren evden çıktıklarında ise dört oğlan, beti benzi atmış anne babalarının etrafını kas ve sinirden oluşan devasa bir duvarla çevirip onları gözlerden uzak tutuyordu.

Cecily, Bayan Çin'le sadece bir kez, sabahın çok erken bir saatinde, Çin marketinde rastlaşmıştı. Bayan Çin yüzünde yaşların ışıltısıyla, atıştırmalık kalamar poşetlerinden birine gözlerini dikmiş bakıyordu. Cecily manzaranın sessizliğine hayret etmişti. Ne hıçkırıklar vardı ne de sarsılıp titremeler; sadece parlak, ıslak yanaklar ve nemli gözler.

Market sahibinin karısı Mui Teyze, keşfini biriyle paylaşabilmenin memnuniyetiyle, "Beş dakikadır bu halde," demişti.

Birkaç hafta sonra, insan içinde başka bir acı sergilenmediği, yeni dedikodular da türemediği için insanlar Çin kardeşleri merak etmeyi bıraktılar. Komşular çok geçmeden Çin kardeşlerden hangisinin kaybolduğunu bile unuttular.

Sonraki birkaç kaybolma vakası, birbirini izleyen kısa aralıklarla gerçekleşti. Mezarlıkta süpürücü olarak çalışan ve Cecily'nin, ailelerin mezarlara bıraktığı çiçekleri çalıp pazarda

sattığına inandığı zayıf oğlan. Gelen geçenden para dilenmek için yüzünü kire bulayıp pantolonunun paçalarını bağlayarak sakat numarası yapan, Çin marketinin tezgâhındaki tombul çocuk. Kız okulunun tuvaletlerini gözetlemeye çalışırken yakalanan hortlak gözlü çocuk. Hepsi de kötü çocuklar, diye mırıldanıyordu, Cecily ile komşuları. Belki de hak ettiklerini bulmuşlardı.

Gelgelelim yıl ortasına vardıklarında Cecily'nin tanıdığı kişilerin oğulları da kaybolmaya başladı. Komşu evde yaşayan çiftin yeğeni; okulda tüm hitabet yarışmalarının birincisi olan kiskanılası bariton sesli oğlan. Kasaba doktorunun oğlu; gittiği her yere satranç tahtasını da götürüp takımı kurarak isteyenlerle satranç oynayan sessiz sakın oğlan. Çamaşırcı kadının oğlu; tüm Japon askerlerin üniformalarını yıkayan ve Japon askerler kayıplar yaşayanların acısına vakit tanımadığından, işini şimdilerde ister istemez annesinin devraldığı gayretkeş delikanlı.

Kasabayı ikiye bölen tek anayolu, tek eczanesi, tek Çin marketi, erkekler için tek, kızlar için tek okuluyla Bintang, endişeleri kolayca dönüştürüp değişime uğratabilecek kadar küçük bir yerdi. Fiskoslar bir kez daha başladı, gözler kayarak çocukların ailelerine dikildi, kısık seslerle çocukların akıbeti tartışıldı. Doğrusu, oğlanların kayboluşunda çekinceli bir gizlilik hali vardı, birilerini gücendirmekten korktukları için sessizce sıvışmışlar gibi. Bu da Cecily'yi rahatsız ediyordu, çünkü dünyada genç oğlanlardan daha gürültülü hareket eden yoktu; sağa sola çarparlar, ayaklarını pat pat vururlar, ayakta dikilirken bile bedenlerindeki yeni gücü, yeni yeni uzayan kol ve bacaklarını kontrol etmekten âciz, yerlerinde kıpırdanırlardı.

İnsanların baharattan otlara, pirinçten sabuna her türlü erzak ihtiyacını karşıladığı Bintang'ın orta yerindeki Çong Sin Ki Çin marketinin sahibi Çong Amca, “Bizi açlığa mahkûm ettikleri, dövdükleri, okullarımızı, hayatlarımızı elimizden aldıkları

yetmedi mi? Sıra çocuklarımıza mı geldi?” diye tıslamıştı. Karısı Mui Teyze ise adamın ağzına bir şaplak atmıştı. Bunlar vatan hainliğine giren sözlerdi ve Çong’ların da bir oğulları vardı.

Ne var ki durum başlarda böyle değildi. Japonlar üç yıl kadar önce geldiklerinde, Cecily, kocası ve üç çocukları, evin önüne dizilip askerî konvoyla el sallayan, gelenlere kucak açan ilk ailelerdendi. Cecily tören alayının önünde giden kel, bodur Japon General Şigeru Fujivara’yı işaret ederken göğsünde kabaran heyecanlı kıpırtıyı dün gibi hatırlıyordu. “Bakın, Malaya Kaplanı!” demişti çocuklarına.

Denizden saldırı bekleyen İngiliz Donanması, silah ve toplarını Singapur ve Güney Çin Denizi yönünde güneye ve doğuya çevirirken, General Fujivara, Malaya’nın kuzeydeki Tayland sınırından bisikletlerle girilerek, engebeli ve kavurucu ormanlık araziden ilerletilen zekice ve beklenmedik bir kara istilasıyla İngiliz kuvvetlerini yedi haftaya kalmadan dize getirmişti. Tüm bunlar Cecily’ye yeni bir çağın başlangıcı gibi gelmişti. Ne var ki eskisinden daha iyi bir sömürgeciye dair umutları çok geçmeden suya düşmüştü. Japonların gelişini izleyen aylar içinde okullar kapatılmaya başlamış, askerler sokaklarda varlıklarını hissettirmişti. Japon işgalciler üç yılda, İngiliz sömürgecilerin elli yılda öldürdüğünden çok insan öldürmüştü. O noktada, kalay madenciliği ve kauçuk hasadı kotaları doldurulduğu sürece yerel halktan uzak durmayı tercih eden İngilizlerin serinkanlı duruşu ve bezgin umursamazlığına çoktan alışmış olan Malaya’nın sakin halkı, bu gaddarlık karşısında neye uğradığını şaşırılmıştı.

İhtimaller karşısında korkuya kapılan Cecily, üç çocuğunun da eve geldiğinden emin olmak için her akşam yoklama yapmayı huy edinmişti. “Jujube,” diye sesleniyordu, yemek hazırlıklarının gürültü patırtısı arasından. “Jasmin! Abel!”

Çocuklar da her akşam karşılık veriyordu: Jujube, en büyük çocuklara özgü ciddiyetle asık suratlı ve sinirli bir tavırla;

Jasmin küçücük ayaklarını köpek yavrusu gibi neşeyle sürüyerek; Cecily'yi en çok endişelendiren ortanca çocuk Abel ise, "Anne, tabii ki buradayım!" diye seslendikten sonra yalpalayarak yanaşıp gamsız, kocaman bir kucaklayışla onu sarmalayarak.

Sistem bir süreliğine işe yaramıştı. Her akşam güneş batar, sivrisinekler gece korosuna başlarken Cecily çocuklarına sesleniyor, onlar da cevap veriyordu. Aile üyeleri sıyrıklı çizikli yemek masasında toplanıp, o gün yaptıklarını anlatıyordu ve Cecily, Jasmin'in Abel'dan gelen abartılı esprilere gülüşünü dinler, Jujube'nin tıpkı annesine benzeyen kısacık buklelerini çekiştirişini izlerken, yaşadıkları koşulların ağırlığını, savaşın dehşetini, hayatlarının yavanlığını biraz olsun unutuyordu.

Gelgelelim bir gün, tam da on beşinci doğum gününde, şubatın on beşinde Abel –kardeşlerine benzemeyen kumral Abel, yiyecekler karneye bağlandığından beri her an kurtlar gibi aç olan Abel, bir yılda on beş santim boy atarak ailenin en uzun boylusu olan Abel– Cecily'nin seslenişine karşılık vermemiş, dükkândan eve dönmemişti. Doğum günü mumu, oğlanın kuruyan doğum günü pastasına akarken, Cecily olup bitenlere aymıştı. Kötü insanların başına kötü şeyler gelirdi, kendisi de tamı tamına buydu işte: Kötü bir insan.

İşin aslı Cecily son birkaç yıldır varlığına hükmeden aleni bir korkuyu saklamaktan âcizdi; eskiden yaptığı her şeyin başına bela olacağını, cezanın hep bir günlük mesafede durduğunu bilmenin korkusu. Bu korku onun kıvrık ve kaygılı parmaklarında, ansızın ok gibi çocuklarına kayan bakışlarında, tanıdık olmayan herkese güvensiz yaklaşımında kendini belli ediyordu. Beklediği felaket gelip çattıktan sonra ise bedeninde gerilim yaratan enerjinin her zerresi boşanmıştı. Jujube sonradan ona, felaket ânında kısık ama ıstıraplı, upuzun bir uluma kopardığını, ardından sessizleşip sakin bir ifadeyle kendini hasır koltuğa bırakarak, kıpırdamadan oturduğunu söylemişti.

Cecily'nin tüm ailesi o an arı kovarı gibi hummalı bir faaliyete geçmişti. Kocası Gordon aşağı yukarı yürüyor, sesinin son perdesiyle kendi kendine, belki de Cecily'ye haykırıyordu: "Belki dükkâna gitmiştir, belki polis denetimine takılmıştır, belki, belki, belki." Jasmin ablasının başparmağına asılmış, yedi yaşına kıyasla son derece metanetli bir ifade takınmıştı. Her daim pratik zekâlı Jujube ise hemen harekete geçmişti. Kendini Jasmin'den kurtardığı gibi evin arka tarafına koşup çitin üzerinden iki yandaki komşulara seslenmişti: "Kardeşimi gördünüz mü? Kardeşimi bulmama yardım eder misiniz?" Fakat sekizde başlayan sokağa çıkma yasağı devreye girmiş, Jujube'nin çığlıklarına içleri yansa da komşulardan hiçbiri cevap verme cesaretini gösterememişti.

Cecily'ye gelince, o hiçbir şey demiyordu. Suçluluk duygusu devreye girmeden önce birkaç dakikalığına, en büyük korkusunun gerçekleştiğini görmenin rahatlamasını yaşamıştı. Niha yet olan olmuştu ve hepsi onun suçuydu.

Her şeyin sebebi Cecily'ydi, hem de her şeyin.

Abel'in kayboluşunu izleyen sabah, Cecily'nin komşuları harekete geçti. Alcantara'lar saygın bir aileydi ve saygın aileler böyle devasa trajedileri hak etmezdi. Erkekler gündüz arama çalışmaları başlatarak ve pankartlarla her yeri dolanarak Abel'a seslendiler. Evlerin arkasındaki depoları yokladılar, Abel'ın en sevdiği dükkânları köşe bucak aradılar; oyun bahçelerine, terk edilmiş fabrikalara baktılar. Japon sorgulama merkezine dönüştürülen eski okula da gittiler ama içeri girmediler. Küçük gruplar halinde dolaşp, çamur yeşili üniformalı Kenpeitai askerleri bakınca başlarını eğdiler. Yine de içten içe göğüsleri kabardı çünkü sayıca üstünlük, güvenlik demekti ve oğlanı bulmaya yönelik arayış da onlarda kendilerince bir devrim havası, Japonlara karşı küçük çaplı bir başkaldırı duygusu uyardırmıştı. Kadınlarsa olaya ölüm ya da doğum gibi yaklaşıp,

Alcantara hanesine bitmez tükenmez bir yiyecek ve teselli tedariği sağladılar. Cecily'yi her şeyin hale yola koyulacağına dair temin ettiler; Abel'in alt tarafı dikkatsiz bir çocuk olduğuna, muhtemelen bir yerlerde uyuyakaldığına, yakında evin yolunu bulacağına; bir arkadaşında kalırken vaktin nasıl geçtiğini anlamadığına; onun gibi –yakışıklı, çekici ve gelecek vadeden– çocukların öyle birdenbire ortadan kaybolmayacağına dair teselli sözleri sarf ettiler.

Ne var ki sonunda Cecily'nin şaşırtıcı derecede nankör olduğu kanaatine vardılar. Cecily ne getirilen yemeklere teşekkür ediyor ne davet edilmek üzere kapıda bekleyenlere çay ikram ediyor ne de herkesin anlayışla karşılayacağı ağlamalar, iç dökmele, bayılmalar sergiliyordu. Tek yaptığı bir şeylerin üstüne atılmaya hazırmış gibi dört bir yana ani bakışlar fırlatarak, tetikte durmaktı. Neyin üstüne atılacaktı? Bilen yoktu. Elbette haline üzülüyoruz, diye fısıldaşıyorlardı, ama Cecily de bazen kantarın topuzunu kaçırıyordu. Eskiden çocuklara anlattığı o korkunç hikâyeleri hatırlamıyorlar mıydı?

“Midesi vücudundan taşana kadar zorla sabunlu su içirilen, sonra da Japon askerlerin, taşan mide üstüne tahtadan bir kiriş koyup patlayana dek tahterevalli gibi sallandıkları adamın hikâyesi hani? Onu mu diyorsun?” dedi Bayan Çua.

“Aman, şu korkunç hikâyeyi anlatmak zorunda mıydın? Evet, onu diyorum!” dedi Bayan Tan. “Benim çocuklar haftalarca kâbus görmüştü o yüzden!”

Bazen de Cecily'nin adabınca davranmayı bilmediğini düşünüyorlardı. Sonuçta hepsi anneydi, annelerin nasıl davranması gerektiğini bilirlerdi. Oğlunu kaybettiğinde bir annenin ağlaması, bayılması, diğer annelerden teselli araması gerekirdi. Acısını kalkan gibi kullanıp insanları yavaşmaya korkutacak kadar asabileşmemeliydi.

Yine de komşuluk görevlerini yerine getirmeleri gerekiyordu. Bayan Tan, Alcantara'ların evine dumanı tüten erişteli çorbalar

göndermeye devam etti, ertesi gün oradan geçerken kâselerin kapı önünde, tamı tamına bıraktığı yerde durduğunu görünce de bozulmamaya çalıştı. Bayan Çua, Cecily'nin biraz başını dinlemesi için Jujube ile Jasmin'e göz kulak olmayı teklif etti. Her şeyin en dramatiğini seven Puan Azrin, kaybolduğunu duyduğu kim varsa hepsine dair hikâyeler anlattı ama içlerine küçük korku kıvılcımları katmaktan da kendini alamadı: Eve bir uzvu eksik gelenler mi dersiniz, yüzü çarpılmış dönenler mi...

Hiç değilse Cecily'nin kocası Gordon, komşulara gereğince minnettar görünüyordu. Erkeklerle kasabayı turlayıp oğluna sesleniyor, diğer kocaların sırtını sıvazlıyor, vakit ayırdıkları için tek tek her birine teşekkür ediyordu. Adam bu olaydan sonra çok daha nazik birine dönüştü, diyordu komşular kendi aralarında. Cıkcıklayarak, Elbette bu tür bir felaket kimsenin başına gelmesin, aman ha, diyorlardı ama Gordon Alcantara'nın bu yeni halini; İngilizlerin yönetim döneminde herkese tepeden bakan bir idareciyken hiç hazzetmedikleri o ukala tavırlardan arınmış, burnu sürtmüş halini, eskisine tercih ediyorlardı.

Abel'in yokluğuyla geçen günler, haftalara dönüştü. Erkeklerin günlük arama çalışmaları düzensizleşti, kadınların ev ziyaretleri seyrekleşti. Kaybolan çocukların sayısı arttıkça komşular evden çıkmamaya başladılar, kendi oğullarını Kenpeitai askerlerinin keskin bakışlarından sakladılar. Kısa süreli isyan sevinci sönüp gitti ve komşular, savaş döneminde tek önceliğin kendi aileleri olduğunu bir kez daha anımsadılar. Başkalarının kayıp çocuklarıyla kaybedecek vakitleri yoktu.

Kayboluşundan önceki hafta Abel, eve yol kenarından topladığı bir kucak otsu ve çirkin çiçekle gelmişti. Yaptığıyla öyle gurur duyuyordu ki, Cecily çiçekleri vazoya koymuş, dünyanın en güzel şeyini almış gibi davranmıştı. Kayboluşunu izleyen haftalarda otlar kuruyup sertleşse de Cecily'nin eli onları atmaya

varmadı. Sonra bir gün gök gürültülü bir havada, Malaya'nın meşhur duvar zangırdatan tropik fırtınalarından birinde, yatak odasının penceresini açık unuttu. Oda yağmurdan puslandı, rüzgâr eşyaları yerlere devirdi, Abel'in kuru otlarının durduğu vazo da kırıldı. Gece fırtına dindiğinde Gordon karısını parmakları kanlar içinde buldu; vazonun parçalarını yapıştırmaya, kırık otların genç bir oğlan misali dik durmasını sağlamaya çalışıyordu. Ne var ki on yıl önce harekete geçirdiği hayatının kimi parçaları gibi, bunun da tamiri yoktu. Bundan da dönüş yoktu.

İKİNCİ BÖLÜM

CECILY

Bintang, Kuala Lumpur

1935

On yıl önce, İngiliz işgali altındaki Malaya

Cecily'nin ailesi Avrasyalıydı; bölgenin baharat ticareti yolları ve muazzam doğal kaynakları üstünde hâkimiyet kurma hırsıyla silah ve gemilerini donanıp 1500'lerde Malaya sahillerine gelen bir dizi beyaz sömürgecinin başını çeken Portekizli adamların soyundandı. Cecily'nin annesi, adları ve kanlarındaki bu beyaz lekecekten keyif alır, yargılamaktan kararmış bakışlarla etrafındakileri ezer geçerdi. En bilindik nakaratı, “Biz buraya Çinlilerle Hintliler gibi toprak ve maden işleyen işçiler olarak gelmedik, Malaylar gibi işgal de edilmedik. Beyazlar var etti bizi, Hristiyanız, onlarla aynı tanrılara ibadet ederiz, isimlerimizi onlardan alırız; Rozario, Oliveiro, Sequiera,” idi.

Küçüklüğünde Cecily'nin aklı bu konularda karışıkta, ne de olsa Avrasyalı dostları ve ailesi içinde kahverengisinden siyahına ve sarısına kadar her renk mevcutken, İngilizlerde gördüğü pembe-beyaz lekeli tene sahip tek bir kişi bile yoktu.

“Ah, ama biz de hemen hemen beyazız, onlar gibi işte canım,” diye ısrar ederdi Cecily’nin annesi, bakışlarını, çoğu gün alışkın olmadıkları sıcakta buram buram terleyerek gezinen yakınlardaki bir İngilizin, bir öğretmenin, bir idareci ya da rahibin üstünde gezdirerek.

Cecily kendini hiçbir zaman güzelliğe ya da üstünlüğe hak sahibi görmemişti. Büyüme çağında hoş ama göze çarpmayan bir kızdı, dikkat çekecek bir güzelliği yoktu. Bunu da çamur kahvesi saçlarını, gözlerini ve tenini kayıtsızlıkla, hatta kimi zaman hayal kırıklığıyla süzen annesinin bakışlarından anlardı. Esas ideal, dört yaş büyük ablası, Catherine’di. Zeytin tenli, yeşil-gri gözlü Catherine, sonradan Abbott adlı İngiliz bir subayla evlenmiş, adam onunla İngiltere’ye dönerek lortluk unvanını almıştı. Catherine de bir anda Leydi Abbott oluvermişti. Ne var ki Cecily gibi sade ve gösterişsiz kızların; boğucu İngiliz kolonilerindeki saz çatılı küçücük evlerde 1900’lerin başında dünyaya gelmiş kızların, Avrasyalı da olsalar, öncelikle iyi bir kocayı cezbedecek becerileri edinecek genç kızlar, daha sonra eve çekidüzen verecek ve komşularla iyi geçinecek eşler, ardından da değerlerini kanıtlayacak sayıda çocuk doğurup yetiştirecek anneler olarak kendilerine biçilen rolleri yerine getirebilecekleri sessiz sakın hayatlar sürmeleri gerekirdi.

Cecily tüm bunları suskun bir azimle yapmış, otuzuna geldiğinde kendini Jujube ve Abel adlı iki çocukla ve bir zamanlar iki sokak ötede yaşayan, şimdi ona makul konforlar sunan Gordon adlı kocayla buluvermişti. Turuncu çatılı, güzellikten mahrum ama işlevsel, küçük bir evde yaşıyorlardı. Ne var ki Cecily katlanılmaz bir hoşnutsuzluk içindeydi. Her sabah sıcak mutfakta dikilip kocasıyla çocuklarına rafadan yumurta yapıyordu. Yüzünde bir gülümseme, bazen de dilinde bir türküyü, küçük teneke fincanlara sade kahveleri dolduruyordu. Fakat yemek pişirirken, şarkı söylerken ve saadet dolu bir yuvanın sessiz sakın, küçük dünyasını canlandırıyormuş hissini yaratan tüm

bu işleri yaparken, yumurtaları kocasının kafasında çatlattığını, sıcak kahveyi çocukların suratına fırlattığını hayal ediyordu. Bu da utançtan onu kahrediyordu. İçindeki değişimin ne zaman, neden ya da nasıl olduğunu bilmiyordu; kendini nasıl düzelteceğini de. Bazen evin dışındayken, pazarcılarla balık ya da patlıcan pazarlığı yaparken bile içinden çığlıklar atıp pullu balıklar ve kanlı domuz etleriyle dolu tezgâhları satıcıların üstüne devirmek geliyordu.

1935 Kasım'ının son salısı, Cecily kuşkuyla göğe baktı. Yağmurun eli kulağındaydı, kurşuni bulutlar cemaat misali toplaşyordu. Kendisi ise leş gibi çöplere diz boyu batmış, dengesini korumak için ayak parmağının eklemleri bembeyaz kesilene dek terliklerine abanıyordu. Hava, tropik Malaya'nın ikinci saatlerinde olduğu üzere nemliydi ama sinsi sinsi gezinen, her an patlayacakmış gibi gözdağı veren yağmur bulutları yüzünden şimdi normalden de nemliydi. Cecily görevini yağmur başlamadan bitiremeyeceğinden korkuyordu. Lahana yapraklarını, balık kılçıklarını ve hayvan testisi olduğundan şüphelendiği bir şeyi çekip atarak çöp yığınınını iyice deşti. Sıcak hava tüm bu çürüklerin kokusunu doğrudan burnuna yolluyordu. Öğürtüsünü bastırıp pes etmeye karar verdiği sırada aradığı belgeyi, az önce yırtıp açtığı çöp torbasının üstünde sakince duran defter kâğıdını fark etti. Kâğıt lekelenmiş de kırışmamış, alınmayı beklercesine oracığa konmuştu. Cecily onu başparmağıyla silkelemeye çalıştı ama üstündeki ne olduğu belirsiz çöp suyundan damlalar suratına sıçrayınca yaptığına bin pişman oldu. Neyse ki kocasının el yazısıyla yazılmış kargacık burgacık yazılar, şemalar, lekeler ve çizgiler bozulmadan duruyordu.

“İyi iş çıkardın, Cecily.”

Duyduğu haşın ses Cecily'yi ürküttü ve çömeldiği yerde ayaklarının kaymasına neden oldu. Kafa üstü çöpe devrilmek için ayaklarını iyice açtı. Aksi takdirde iğrenç bir vaziyete

düşecekti. Kıyafetine parmaklarından kir damlamasını diye ellerini öne uzatarak doğruldu, hızla arkasına döndü. “Ne yapıyorsun sen burada?”

Fujivara üç adım arkasında dikilmiş duruyordu. Cecily’nin çöp suyuna bulanmış kahverengi elleriyle sert bir tezat oluşturan elleri, açık renkli ve temizdi. Keten takımı kasabanın sokaklarını arşınlayarak geldiğini belli edecek kadar kırıışmıştı. Kâğıdı gösterdiği tek kolu önde, Cecily’ye doğru yürüdü. Cecily kaşlarını çatarak ona baktı. Anlaştıkları yöntem bu değildi ve adam, Cecily’nin bu tür kestirilemez davranışlardan hoşlanmadığını biliyordu. Bunlar ilişkilerinin dikkatle kurgulanmış yapısını dengesizleştiriyor, Cecily’nin de dengesini bozuyordu.

Fujivara kâğıdı lekesiz bir köşesinden tutarak Cecily’den aldı, kurutmak için havada salladı. Kâğıt kurumadı. Aksine nem, savrulan kâğıdı daha da ıslattı.

“Kaldır şunu ortadan, yakalanacağız,” dedi Cecily. Midesindeki kasılmayı, sesine elinden geldiğince yansıtmaya çalıştığı soğuklukla yatıştırmaya çalışmıştı. Kelimeler ağzından tiz ve kulak tırmalayan bir sesle dökülüyordu. Boğazından çaresizlik dolu bir öfke dalgası yükseldi.

O gün de diğer günler gibi Cecily’nin kâğıdı Çong’un marketine bırakması gerekiyordu. Parmaklarını pütürlü duvar ile hijyenik pedlerin durduğu sallantılı rafın arasında gezdirecek, oradaki oyuğu bulacak ve hafta boyu topladığı istihbaratı oyuğa bırakacaktı. Kasabanın en hareketli işletmelerinden birinde göz önünde saklanmış, dâhiyane bir teslimat noktasıydı burası, çünkü kadın üreme organlarıyla alakalı her tür temastan korkan erkekler o reyondan ve raftan uzak durur, orada görülmekten çekinen kadınlar ise hızla girip çıkarlardı. Oyuğa yerleştirilen istihbaratı Fujivara’nın güvendiği aşçısı alışverişinin devamında alacak, götürüp adama teslim edecekti. Aylardır yapıyorlardı bunu, Fujivara’nın şu noktada yöntem değiştirmesine gerek yoktu.

Cecily, “Hiç hoşuma gitmedi bu yaptığın,” dedi tıslarcasına. “Seninle konuşurken yakalanabilirim.” Kırpışan gözleri, durdukları sokağa dik konumdaki, çoğu zaman işlek bir cadde olan anayola doğru kaydı. Yoldan önce bir otomobil geçti, ardından bir çekçek, sonra da bir bisiklet ama kimse onlarla ilgileniyor gibi görünmüyordu.

“Cecily,” dedi Fujivara fısıltıyla. Fujivara’da Cecily’yi en çok rahatsız eden şeylerin başında, sesini fısıltıdan öteye yükseltmemesi geliyordu. Bu gücünün farkında olup olmadığını merak ediyordu Cecily; sesini kullanım biçiminin kendi başına bir saldırı olduğunun, insanları her şeyi bırakıp onu duyabilmek için eğilmeye zorladığının farkında mıydı Fujivara?

Cecily ona ve onun her defasında kalbini hoplatan, kalemle yontulmuşçasına kalkık burnuna sırtını döndü. Güzel bir erkek değildi Fujivara ama yüzünde ona aristokrat bir hava veren duruluk ve simetri vardı. Cecily dikkatini, ellerinden balık kokusunu temizleyebileceği hemen yandaki hortuma çevirdi. Buz gibi su, sol avucundan aşağı fışkırarak akarken, koluna keskin bir ağrı saplandı ve yerde süzülen suya, pembe kan kabarcıkları karıştı.

“Cecily, elin kanıyor.”

Fujivara yaraya bakmak için öne doğru adım atınca, saç kreminin naneli kokusu havaya yayıldı ve Cecily’ye, bu adamın esaretinden asla kurtulamayacağını bir kez daha hatırlattı.

“Önemli değil, sıyrılmış sadece,” dedi Cecily. Bana çöpleri *karıştırttığın* için, diye düşündü ama söylemedi. Onun yerine yüzüne serinkanlı, hatta küçümser bir gülümseme yerleştirdi. Bu ifadeyle adamı bileğinden yakalayıp onu ne kadar arzuladığını anlatma dürtüsünü gizleyebileceğini ummuştı. Aylardır bu haldeydi, az sayıdaki görüşmelerinde midesi anlaşılmaz biçimde altüst oluyor, içinde hem bir açlık hem de sarhoşluk uyandırıyor.

“Kusura bakma, değişiklik yapmamızdan hoşlanmıyorsun, biliyorum,” dedi Fujivara.

Cecily elini suya tuttu, kesiğın acısı vücuduna hızla yayılınca irkildi.

Fujivara, “Fakat bir şey söylemem gerekiyordu. Bekleyemedim,” diye devam etti.

İşte yine Cecily’nin midesindeki o nefis ekşime. Fujivara şimdiye dek kendisinin de benzer duygular içinde olduğuna dair herhangi bir şey hissettirmemişti.

Adam sağ elini kaldırıp parmaklarını lekeli defter kâğıdına bastırarak bacağının üstünde sayfayı düzledi. Kan damlaları çiçekli eteğinde şimdiden kurumaya başlarken, Cecily de parmağını sudan çıkarıp kuruladı. Kanlar kumaştaki çiçeklerden birinin yapraklarını karartmıştı ama leke doğru dürüst görünmüyordu bile: Göz önünde saklı bir canavar.

“Ne söyleyecektin?” diye sordu Cecily, sesinin yalvarıyormuş gibi çıkmasına sinir olarak.

Fujivara soruyu duymazdan gelip kâğıda baktı ve kara kaşlarını çatarak, “Bu sayılar işimize yarayacak,” dedi.

Adam kâğıdı incelerken, Cecily de adamı inceledi. Kaşının üstüne küçücük bir ter damlası takılıp kalmıştı, alışılmadık bir şey; ne de olsa her zaman yeni banyo yapmış gibi tiril tirildi. Cecily’nin içinden dilini uzatıp o damlayı yalamak, ılık tuzlu tadı dilinde hissetmek geldi.

“Bunu alıp analize götürmem gerek,” dedi Fujivara. Birkaç adım uzaklaştığı için Cecily onu zar zor duyabilmişti. “Fakat ilk bakışta kocanın, limandaki gelgitler ve saatlik su derinliğiyle ilgili tuttuğu kayıtlara benziyor. Bulguları daha kapsamlı bir rapora aktarıp bu notları atmış herhalde.”

Cecily gözlerini ter damlasından ayırmak için kendisiyle mücadele ederken adamın sözlerini yarı işiterek başını salladı. Kanlı parmağı utançla sızladı.

“Eh, neler olduğunu söylemeyeceksen ben gidiyorum,” dedi. “Böyle ortalarda dolanmak tehlikeli. Hem çocuklarımın yanına dönmem gerek.” Cecily nefes nefese arkasını

döndü. Gerektiğinde çekip gidebilen bir kadın olduğunu söyledi kendine.

“Dur, dur.” Fujivara’nın sesi ıslık gibi çıkmıştı. Yakınlarda bir çiğdeci kuşu, düşülen açmazla dalga geçercesine kıkırtıyla öttü. “Hem iyi hem de kötü bir adam olan bir Almanın haberi geldi kulağıma. Bu adam, İngilizlere karşı savaşı kazanmamızı sağlayacak.” Fujivara’nın sesi heyecandan titremiş, işitilmesi daha da güç hale gelmişti.

Cecily gerileyip yüzünü ona döndü. Sıradışı bir şeydi bu. Aralarındaki ilişki karşılıklı çıkar üstüne kuruluydu; Fujivara, Cecily’nin istihbarat şefiydi. Muhabirlik yapan Cecily, kocası Gordon’ın kimi zaman çöpe atılmış kâğıtlarından, kimi zaman da kulak misafiri olduğu konuşmalarından elde ettiği, çoğu çalıntı niteliğindeki bilgi kırıntılarıyla istihbarat sağlıyordu. Gordon, İngiliz yönetiminin bayındırlık hizmetleri dairesinde, jeoloji ve arazi kullanımına odaklı çalışan, durumdan bihaber, orta kademe bir müdürdü. Sevmediği bir işti bu ama “arazi müfettişi” unvanı, arkadaş çevresinde ona gerekli itibarı sağladığından, işine katlanıyordu. Fujivara, Cecily’nin sağladığı istihbaratı; Japonların, yüz yılı aşkındır Malaya’da bulunan İngilizleri devirmek için bir araya getirmeye çalıştığı karmaşık bir bulmacanın bu küçük parçalarını, kendi üstlerine aktarıyordu. Öte yandan Fujivara, Cecily’ye nadiren bilgi veriyordu; Cecily bildiği her şeyi, gerçekdışı hissi verecek kadar uzak yerlerdeki Alman ve Japon işgalleriyle ilgili cızırtılı radyo haberlerinden tahmin ediyordu. Yolunu kaybettiğini düşündüğü kimi gecelerde, Malaya’nın günün birinde sahiden de ümit ettiği gibi özgürlüğüne kavuşup kavuşamayacağına akıl yorarak dertleniyordu.

“Herkes zaten hem iyi hem de kötü değil midir?” diye sordu Fujivara’ya. “Gereksiz bir gizem oldu bu şimdi.”

“Cecily.” Fujivara’nın ince dudaklarının kenarı yukarıya kıvrıldı. “İşte senin en çok bu yanını beğeniyorum. Ben hayalciyim, sense daima pratiksin.”

Cecily içinden bir ateşin yükselip kulaklarını kızarttığını hissetti. Bu, Fujivara'nın ona şimdiye dek ettiği belki de en dolaysız iltifattı. *Beğeniyorum*, demişti. *En çok bu yanını beğeniyorum*. Cecily kabarık saçını kulağına bastırıp, adamın bu kızarmayı bunaltıcı ikindi sıcağına verdiği bir tepki zannetmesini umdu.

“Bilmen gereken bir şey var. Bilmeni istiyorum... Bir ittifak kuruldu... Almanya, İtalya ve Japonya arasında, çok güçlü olacak bir ittifak. Geleceği şekillendirecek.” Fujivara'nın enerjisiyle ışıldayan sesi titremişti. Cecily de hissetti bunu. Baştan beri Fujivara'yla, Asyalıların kendi geleceklerini belirleyebilecekleri bir dünyayı; toplumsal statünün, beyazlarla Asyalılar arasında kaç ayrım noktası olduğunu hesaplamaya dayanmadığı bir dünyayı konuşmuşlardı. İngiliz akranlarını devirme yolunda muazzam ilerlemeler kaydeden Almanlar ve İtalyanlar ile liderleri Asya'yı İngiliz musibetinden kurtarmaya ant içen Japonlar arasında yapılacak bu tür bir ittifak, tüm bu hayallerin gerçek bir olasılığa dönüşmesini mümkün kılabilirdi. Cecily tuttuğunun farkında bile olmadığı nefesini verdi. Fujivara pek az sözcük sarf ettiği halde Cecily, değişim tek bir dalga içinde itici bir güç hissetti ve kıyıda dururlarken dalga tepesinin onlara doğru gelişini görür gibi oldu. Kimbilir, belki de şimdilik bu kadarı yeterliydi.

Fujivara, Cecily'nin hayatına 1934'ün muson mevsiminde girmiş; tropik fırtınaların ağaçları kırbaçlayan, yeri yerinden oynatan sert rüzgârları gibi esip geçmişti. Noel'den önceki haftaydı. Atmosfer, yeni yılın vaatleriyle, gecelerse eskinin sonunu kutlayan partilerle dolmuş taşıyordu. O akşam serindi çünkü fırtına ikindi boyunca ortalığı kasıp kavurmuştu. Cecily durumdan memnundu, ne de olsa bu sayede parti elbisesine ter bulaşmayacaktı. Uzun zamandır ilk defa bölge yöneticisinin evinde ağırlanacaklar, İngiliz bir yönetici

yardımcısının Bintang'a atanmasını kutlayacaklardı. Gordon ona şimdiden üç kez elbise değiştirtmiş, sonunda ne dar ne bol, yanları açık pembe şeritli, krem rengi bir elbisede karar kılmıştı. Bunun hem duruma uygun hem de abartısız olduğuna kanaat getirmişti.

Uzun zamandır bölge yöneticiliği yapan Frank Lewisham adlı asık suratlı adam, daha çok asayiş korumaktan ve Bintang'ın kalay madenciliği ile kauçuk hasadı kotalarını doldurmasını sağlamaktan sorumlu, bölgesel bir idareciydi. Cecily yeni gelen yönetici yardımcısını inceledi. İnce yapılı, aptal görünümlü, muhtemelen gerginken dudaklarını yaladığı için Cecily'nin ömründe gördüğü en çatlak dudaklara sahip bu adamın adı William Ommaney'di. Gordon'a gelince o, yeni atamadan memnundu, zira bir Britanya destekçisi ve yandaşıydı; Ommaney'in atanmasının, kasabaları Bintang'ı da içine alan Kuala Lumpur şehrinin, tıpkı komşu ada Singapur ve Penang gibi Britanya Malayası için kilit öneme sahip idari bir merkez olma yolunda ilerlediğine delalet olduğunu düşünüyordu.

Haberi öğrendiği zaman kükreyerek Cecily'ye, "Kraliyet nihayet potansiyelimizi gördü!" demişti.

Partide insanlar etrafta dolanıyor, İngiliz kadınların temiz beyaz duvarlarda yankılanan tiz ciyaklamalarıyla ara sıra kesintiye uğrasa da yükselme eğiliminde olan sohbet orkestrası ise tüm atmosferi dolduruyordu. Bölge yöneticisinin evi, fırtına sonrası esintisiyle yaprakları dalgalanan yemyeşil angana ağaçlarının sağa sola serpiştirildiği düzgün, iyi biçilmiş bir çimliğin ortasında yükselen heybetli bir yapıydı. Gramofondan Billie Holiday şarkıları bakımlı çimliğe yayılıyor, dinen yağmurun buğusuyla yumuşayan gece, insanda baygın bir his uyandırıyor. Cecily hafifçe iki yana sallanarak kendini şaşırttı. Bugüne dek dans etmeye en çok yaklaştığı andı bu. Kişiliğine aykırı bir davranıştı; kendini bildi bileli dansın daha güzel kızlara özgü bir eğlence olduğunu düşünmüştü. Onun gibi

gösterişsiz kadınlar, fiziksel güzelliğin bahşettiği neşeyi tatma şansını pek bulamazlardı.

Tanıştırılma girdabının, sebepsiz el dokunuşlarından doğan şaklamalarının arasında Cecily ilk defa Fujivara ile karşılaştı. Ne var ki adamın o sırada kullandığı isim bu değildi. İngiliz aksanıyla konuşuyordu ama Cecily bunun, adamın kendi aksam olmadığını sonradan öğrenecekti.

“Bingley Çen,” dedi adam, “-ley”i öyle vurguladı ki, ses boğazında şakladı. Tokalaşmak için elini uzattığında birisi onu, Doğu menşeli ürünlerin ticaretinde uzman, Hong Kong’lu bir tüccar olarak tanıttı.

Cecily adamı süzdü, İngilizlerde enteresan bir saygı uyandırıyormuş gibi görünen bu Asyalıya yakından baktı. İngilizlerin madenlerde çalıştırmak üzere Malaya’ya getirttiği Güney Çinli erkeklerde görmeye alıştığı yuvarlak hatlara sahip değildi. Gerçi Cecily, Malaylar dışında fazla Asyalı da tanımamıştı.

Gordon göğsünü şişirip İngilizlerin karşısında ona sosyetik bir hava kattığını düşündüğü vurgulu aksanıyla, “Söylesenize Bay Çen, Almanlarla iş yapıyor musunuz yoksa faaliyeti sadece Kraliyet’le ve ülkeyle mi sınırlı tutuyorsunuz?” diye sordu.

Bingley Çen, kurnaz bir edayla tek kaşını kaldırarak, “Almanlar ne yapsın baharat ve kilim satan tüccarı?” diye karşılık verdi.

Biri, “Kahrolası Almanlar!” diye bağırınca, kendi aralarında gruplaşmış tüm erkekler, espriyi birlikte anlamış olmaktan çok, erkek dayanışması gösterircesine kükrediler. Bunu takiben Bingley Çen diye anılan adam da gülümser gibi dudaklarının kenarını kıvırdı. Fakat onun da kendisi gibi gerçek anlamda gülmediği Cecily’nin gözünden kaçmadı.

Bölge yöneticisinin partisini izleyen günlerde Bingley, çocukların uyuduğu yemek sonrası saatlerde Alcantara’ların evine uğramaya başladı. Asya kökenli de olsa, birçok bağlantıya sahip

bir İngilizin çevrelerine katılma hevesi karşısında başı dönen Gordon ise bu ziyaretlere seviniyor, statüde yükselme olarak algıladığı durumdan büyük keyif alıyordu. İki erkek, misafir odasındaki minderli hasır koltuklara geçip arkalarına yaslanıyorlardı. Bingley'nin getirdiği kahverengi viskiyi bardakta döndürüp yudumluyorlardı; Gordon viskinin kalitesine hayret ediyor, Bingley ise karaborsadan mı aldığı sorulunca tereddütle duraksıyordu. Aradan bir saat, sonra iki, üç saat geçiyor, bu süre boyunca anlamsız şeylere katıla katıla gülüyorlardı. Karşılarında oturan Cecily ise gecenin ilk ve tek kadehinden küçük yudumlar alarak, onların suyuna gidercesine gülümsüyordu.

Çok geçmeden Gordon'ın, parmakları nemli bardağa dolanmış, bacakları koltukta iki yana açılmış, yüzü viski kaynaklı uykudan sarkmış halde uyukladığı geceler başladı. Cecily önceleri utanıp onun adına bahaneler üretti. "Ah, bugün işleri çok yoğunlu da..." diyerek, Bingley'nin saygısızlık addedeceğini düşündüğü şeyin özrünü dileyip adamı kapıya kadar geçirdi. Ne var ki kocasını yatağa taşıma çabasıyla geçen üç gecenin ardından, Bingley'nin yardım teklifini daha fazla geri çeviremedi. Her şey böyle başladı; ikisi bazen nazikçe omzundan, bazen de kabaca kollarından tutarak Gordon'ı her gece yatak odasına sürükleyip giysileriyle yatağa attılar, horlamalarına çocuklar gibi kıkırdadılar. Dostça şeyler bunlar, dedi Cecily kendi kendine. Kibar bir beyefendi, dostça bir gecenin ardından kocasını yatırmasına yardım ediyordu.

Gelgelelim hayattaki her şey gibi bu da zamanla evrildi. Bingley, Gordon'ı yatırdıktan sonra da oyalanmaya başladı. Önceleri kapıda birkaç dakika dikilip mahallede olup bitenlerle ilgili sohbet etmekle, meraklı komşu Bayan Carvalho'nun son antikalıklarına göz devirmekle ya da havadaki, gece dahi dağılmak bilmeyen nemden yakınmakla sınırlı gündelik konuşmalar, hızla Bingley'nin oturup dinlemesini gerektiren bir sırdaşlığa dönüştü.

Cecily'nin İngilizler hakkında gözlerinin giderek açılması, annesi ve kocasındaki saygıyla çelişen bu bakış açısı, iç dökmeyle neden olan konulardan biriydi. Yaşı ilerledikçe Cecily, mirastan menedilen üçüncü ve dördüncü oğullar olsun, askerlikte tutunamayanlar, alkolikler, ailelerinden ya da askeri birliklerinden atılıp soylarına bir nebze itibar kazandırmak adına Malaya yarımadası gibi ücra yerlere gönderilenler olsun, çevresindeki çoğu beyaz erkeğin başarısızlardan oluştuğunu fark etmişti. Ne var ki bu erkekler buraya gelince, hava şartlarıyla uyumsuz yün takım elbiselerle leş gibi kokular saçarak, hak edilmemiş bir üstünlük havasıyla dolanıyorlardı; tabii karşılına güzel bir çift yerli kadın memesi çıkana kadar; o durumda nemli gözleri bir anda ışıldıyordu.

Mağazalarda İngiliz hanımların ona değmeden geçtiğini fark ettiğinde ya da kocası, ismini güçbela hatırlayan beyaz bir meslektaşından aldığı onay kırıntısıyla eve sevinç içinde geldiğinde de yine Cecily'nin göğsü utançtan sıkışıyordu.

Bir de çocukların geleceğine dair ümitlerini gölgeleyen anlar vardı. Jujube'nin altı yaşındayken yanakları al, gözleri irileşmiş halde eve gelip küçük kardeşi Abel'ı kucağına oturttuğu ve kulağına “ME-DE-Nİ-YET-SİZ” diye bağırdığı, Abel'ın da aynı şekilde bağırp gri gözleri bir bataklığın yüzeyi gibi parlayarak ağladığı gün, bunlardan biriydi.

“Jujube!” diye bağırmıştı Cecily dehşet içinde. “Nereden öğrendin o lafı?” Böylesi çirkin bir kelimeyi bu kadar küçük birinin ağzından işitmek, büyük bir şoka uğratmıştı onu.

“Okuldaki öğretmenler bizim öyle olduğumuzu söylediler! Bu yüzden gemiyle o kadar uzaklardan yardıma gelmişler! Bu yüzden kiliseye gitmemiz gerekiyormuş, Tanrı bizim... Islah edildiğimizi görsün diye!” Jujube öğrendiklerini güzelce kusabilmek için pürdikkat yüzünü buruşturup tiz bir sesle şakı-mış, “ıslah” kelimesini de “islâh” diye telaffuz etmişti. Cecily ise irkilmişti ama Jujube'yi susturup akli karışan Abel'ı teselli

etmenin dışında kızına, her ne kadar kendilerine beyaza yakın olduklarını söyleseler ve damarlarındaki kanın Avrupalı zerrelerine sıkı sıkıya tutunsalar da, bunların bir anlamı olmadığını nasıl açıklayacağını bilememişti.

Gordon ve Cecily'nin annesi hep kanlarındaki beyazlığın, derilerinin kahverengisine baskın geleceğini, yeterince beledikleri ve İngiliz efendilerine sabırla hizmet ettikleri takdirde zayıf bağlarla da olsa Avrupa'ya uzanan soylarının beyaz adam tarafından tanınacağını, diğer ırklardan gelen Malaylara kıyasla daha itibarlı görüneceklerini ümit etmişlerdi. Ancak beyaz katmana ulaşmak için derilerini ne kadar ovsalar da, sesli harflerin telaffuzunu ne kadar İngilizceye uydursalar da, soyadlarını ne kadar yüksek sesle vurgulasalar da, istenen türde medeni olabilmek için ne denli çırpınsalar da, beyaz emperyalistlerinin gözünde daima yetersiz kalmışlardı.

Buna karşılık Bingley de Cecily'ye sırlarını açtı. Yakınmaktan uzak, yumuşak bir ses tonuyla İngilizlerden gördüğü aşağılamaları, ona taktıkları lakapları, gözlerinin çekikliğiyle dalga geçişlerini anlattı. Oğlunun doğduktan birkaç hafta sonra öldüğünü, ilişkilerin ve tabii kendi ilişkisinin, bu tür bir acıya dayanamadığını anlattı. Cecily, adamın normalde monoton olan sesinin yutkunurken belli belirsiz çatladığını fark etti. Her şey yaşandıktan uzun bir zaman sonra bu ânın, geriye kalan tüm direncinin de çöktüğü an olduğunu anlayacaktı. Adamın savunmasız hali Cecily'ye tıpkı çalınmış bir şey gibi gelmiş, o andan itibaren yapacağı her şeyin, görmesine izin verilen bu tek yıkılmışlık ânından kaynaklanan bir borç olacağını sezmişti.

Yıllar sonra Cecily, Bingley'nin kimliğini ifşa ettiği gecenin ayrıntılarını hatırlamaya çalıştı. Sivrisinekler mi vızıldıyordu? Dolunay mı vardı, yoksa hilal mi? Hava sıcak mıydı, soğuk mu? Hatırlamıyordu. Tek bildiği, adamın muhtemelen ondaki katmanları yeterince soyduğunu, hassas kısımları açığa çıkardığını ve onu hazır duruma getirdiğini düşünmüş olduğuydu.

Zira kocası içeride, baş koydukları yastıkta yatarken, Bingley ona asıl adının Fujivara olduğunu söylemişti. Konuşurken akşam değişmiş, arada Japonca vurgulu bir İngilizceye kaymıştı. Cecily böylece onun Japon İmparatorluk Ordusu'yla olan gerçek bağlantısını, Asyalılara ait bir Asya hayalini, sürekli beyaz adamın galip gelmediği bir dünyaya dair rüyasını öğrenmişti.

Cecily'nin tek hatırladığı, kendini ifşa edişinden sonra Fujivara'yı ve onun aynı anda hem mantıklı hem de romantik olmayı başarabilen ideallerini nefes dahi almadan, mest olmuş halde dinlediği idi. Fujivara, kendilerine benzeyen insanların imparatorluğa tabi olmaktan çıktığı bir dünyadan; kendilerinden olanı kollayan, kendilerinden olan tarafından yönetilen bir Asya'dan; bunca zamandır Cecily'ye önem taşıyan yegâne şey gibi anlatıldığı halde onun bir türlü içine sindiremediği beyaz adamca yaratılmış şu yapıları sökecek bir toplumdan söz etmişti. Gizlilikle geçen gecelerin devamında Cecily, İngilizlerden geri alınmış bir dünyanın, kendisi ve çocuklarının göze çarpmayan, yavan birer dekoratif unsur olmakla sınırlı kalmadığı bir geleceğin hayalini kendi adına da kurabildiğini keşfetti.

*Düzenleme
Ny.ozlem*

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ABEL

Burma'daki Kanchanaburi Çalışma Kampı / Tayland sınırı

16 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Abel kendine geldiğinde bir kümesteydi ve yeri eşeleyerek dolanan perdeli ayaklıların gıdaklamalarından başı uğulduyordu. Tavuklardan, vücudunun alt kısmı kahverengi tüylerle kaplı olan, burnunun tepesine dikilip ona baktı. Abel kıpırdamadı: Gagalanmak istemiyordu. Tavuk incelemeyi bitirdikten sonra ayaklarını sürüyerek uzaklaştı, Abel da doğrulup kurumuş kanlarla kaplı yüzünü yokladı. Etrafına bakındı. Tel örgülü kümes, eni iki buçuk, yüksekliği bir buçuk metreyi geçmeyen bir alandan ibaretti. İçeride dört hayvan vardı: az önceki kahverengi tavuk, birbirini gagalayan iki beyaz tavuk ve yan yatmış bir horoz. Kötü kokuya bakılırsa horoz can çekişiyordu.

Altı aydır çalışma kampında olduğu halde ilk defa bir kümesin içindeydi Abel. Ayağa kalkamayacağını anladı. Onun yerine çömelme pozisyonuna geçti. Ne var ki büktüğü dizleri göğsüne değdiği an karnına şiddetli bir ağrı saplandı. Tekrar

uzanıp neler olduğunu anlamak için yırtık kahverengi gömleğini kaldırıncaya, açık pembeleri, sarı ve yeşilleri çaprazlama kesen mor ve mavilerden ibaret bir çürükler ağıyla karşılaştı. Dili, kıymıklarla kaplıymış gibi kuru ve iriydi. Ses çıkarabilmek için boğazını temizlemeye çalıştıysa da ağzından vıraklamaya benzer bir şey çıktı. Kahverengi tavuk yine dönüp ona dik dik baktı.

Abel demiryolundan ilk kez on beşinci doğum gününden önceki gün haberdar olmuştu. 15 Şubat'ta on beş yaşına girecekti ve savaş yüzünden büyük bir kutlama yapamayacak olsa da bu ona hayli önemli görünüyordu. Çin marketinden dönüşte, markette çalışan arkadaşı Yao Çun ona bir sigara ile sigara tütüren güzel bir kızın olduğu eski bir Lucky Strike posterini hediye etmişti. Yao Çun göz kırparak posterini rulo yapmış, “Bundan iyi faydalanan dostum,” demişti. Abel utançtan hafifçe sinse de posterini almıştı. Güzel kız fotoğrafı öyle her gün denk gelinecek şey değildi. Sigaranın isli katranını içine çekerken, on beş yaşında olmanın anlamına kafa yormuştu. Bir yıl sonra askere yazılabileceği ve Japonları tekrar ait oldukları yere yönlendirecekleri anlamına geliyordu bu.

Bir zamanlar cüsseli bir adam olan babasının günden güne süzülüp solduğunu, metal levha atölyesinde yapmak zorunda olduğu işler yüzünden ellerinde kabuk bağlamış yaraların arttığını görmek, Abel'in canını sıkıyordu. Babasının iş dönüşü getirdiği istihkakın kıtlığına bakan annesinin iki kaşı arasında giderek derinleşen çizgiyi görmek daha da canını sıkıyordu. Babası henüz bir hafta önce dört saat kuyrukta bekleyip birkaç kanlı parçayla dolu bir torbayla eve dönmüş, onun da boğa testisi olduğu anlaşılmıştı. Adam torbadakileri utançla annesine gösterirken, Abel bunu müthiş komik bulmuş, “boğa taşı, boğa taşı” diyerek kahkahalara boğulmuştu. Ciddi mizaçlı Jujube bile kendini tutmayıp gülümser gibi olmuştu. Gelgelelim

anneleri, aile neşesine katılmak yerine, “PES DİYORUM ARTIK, PES!” diye feryat etmişti. Abel, kadının babalarıyla paylaştığı küçücük yatak odasına pat pat giderken dudaklarının titreyişini hâlâ hatırlıyordu. Gece boyu odadan çıkmamıştı. Ailecek o akşam yemekte, koridorun dibindeki odadan gelen annelerinin boğuk hıçkırıklarını duymuyormuş gibi yaparak, soya sosuna bulanmış boğa testisi haşlamasını yemişlerdi. Etin av hayvanına benzer tadı Abel’in hâlâ ağzındaydı.

Abel’in doğum günü yürüyüşünü, “Sen!” diye kükreyen gür bir ses bölmüş, karşısında Luke Birader’i gören Abel ise şaşkına dönmüştü. Japonlar gelmeden önce Luke Birader onun tarih hocasıydı. “Peder Filanca” diye anılan rahipler dışında, halk arasında yaşayan İngiliz misyonerlerin hepsi kendilerine saygın “Birader” sıfatını layık görmüşlerdi. Bu hem beyaz İngiliz akranlarıyla dayanışma ifade ediyor hem de kahverengi halktan üstün bir unvana denk düşüyordu. Luke Birader, Malaya’ya öğretmen olarak gönderilmiş, Abel’in gittiği St. Joseph Erkek Okulu’nun kuruluşuna yardım etmişti. Cizvit tarikatı üyesi olan Luke Birader, katı bir öğretmendi. Bu da berbat bir öğrenci olan Abel’a hiç uygun değildi.

Luke Birader favorilerinden ter kabarcıkları fişkırlarak, “Bana Endüstri Devrimi’nin üç buluşunu say bakayım, çocuk!” diye kükrederdi Abel’a. Tüm öğrencilerine “çocuk” diye hitap ederek, isimlerinin telaffuzuyla uğraşmak zorunda kalmazdı.

Abel arka arkaya, “Buhar makinesi. Pamuk çırçırı,” diye saydıktan sonra üçüncüde takılıp kalırdı. Üçüncü buluşu hafızasından çekip çıkarmaya çalışarak gözlerini sımsıkı yumsa da yanıtı bir türlü hatırlayamazdı. Ardından olacakları iyi bildiği için Luke Birader’in tahta cetveli avucunun etli kısmına değmeden kendini keskin bir acıya hazırlayıp başını başka yana çevirirdi.

Ne var ki on beşinci doğum gününün öncesinde karşısına dikilen Luke Birader, Abel’m hatırladığı yapılı, kırmızı suratlı, geniş yuvarlak omuzlu öğretmenin olsa olsa bir gölgesiydi.

Luke Birader'in bu kopyası sıska, avurtları çökük, tek gözü diğerinden küçük ve şişik biriydi.

“Sakıncası var mı, çocuk?” Bazı şeyler değişmiyordu anlaşılan. Luke Birader, Abel'in adını hâlâ bilmiyordu.

“Efendim, Luke Birader?” Abel yanan sigarayı saklama çabasıyla arkasında tutuyordu.

“Alabilir miyim, çocuk?” Luke Birader Abel'in saklamayı beceremediği duman şeridini işaret etmişti. Abel ise pes edip doğum günü sigarasını adama uzatmıştı.

Luke Birader sigaradan uzun bir nefes çekmiş, o arada avurtları daha da çökmüştü. “Sağ olasın, iyi geldi, çocuk.” Abel'in sigarasını geri vermeden kaldırıma oturmuştu Luke Birader. “Gel, otur yanıma.”

Abel gergin bir tavırla, “Sizi tekrar görmek ne güzel... efendim,” demişti. Adamı görmek hayret vericiydi. Abel çoğu İngiliz yönetici ve misyoner gibi Luke Birader'in de Japonlar geldiğinde alıkonulup güneydeki Changi Hapishanesi'ne kapatılacağını düşünmüştü.

“Japonlar sizi serbest mi bıraktı, efendim?” diye sormuştu Abel.

Soruyu duymazdan gelen Luke Birader, ısısını doğrudan üstlerine akıtan ikindi güneşine karşı elini sağlam gözüne siper etmişti. “Ne diyeceğim bak; Burma Demiryolu'nu duydun mu hiç?”

Abel başını iki yana sallamış, “Serbest mi bırakıldınız, efendim?” diye üstelemişti.

“Şu öğrenme işinde hep kötüydün be çocuk. Japonların inşa ettiği bir demiryolu bu. Erzak taşımak için.”

Demiryolunun kendisiyle alakasını kestiremeyen, aradığı yanıtları alamadığı için sinirlenen Abel, Luke Birader'e kaşlarını çatarak bakmıştı.

“Baksana çocuk, ailene yardım etmek istemez misin? İşçi arıyor bu demiryolunu yapanlar, amele arıyorlar. Kolay iş, yevmiyesi iyi, kalacak yer bile veriyorlar.”

Yao Çun ile Abel'in başka bazı arkadaşları, kolay iş vaatleriyle etrafta dolanıp Japonlar için çalışacak oğlanları toplayan birilerini duymuşlardı. Hatta birkaç arkadaşları teklifi kabul edip üç beş parça eşyalarını sandığa koydukları gibi kamyonların arkasına atlamış, iyi iş sandıkları yere doğru gitmişlerdi. Gelgelelim hiçbiri geri dönmemişti.

Öte yandan Abel, İngiliz bir iş alım görevlisini ilk kez duyuyordu; diğerleri genelde ailesine bakmak için erzak ihtiyacı çeken yerli halktan adamlardı. Abel, Luke Birader'den küçük küçük uzaklaşarak ayağa kalkmaya çalışmıştı.

“Nereye gidiyorsun?” Luke Birader sigarasız elini uzatıp şaşırtıcı bir güçle Abel'ı sağ kolundan kavramıştı.

“Gitmem gerek, efendim. Annem merak eder.”

“Bak ne diyeceğim, çocuk; gel benimle. Benim için yap bu işi.” Abel, Luke Birader'in sağlam gözünün kenarının delice seğirmeye başladığını fark etmişti. “Gelmen lazım.”

“Efendim, olmaz, gitmek zorundayım.” Abel kolunu Luke Birader'den kurtarıp neredeyse düşecek kadar hızlı kalkmıştı ayağa.

“Beni yine hapse atarlar, çocuk. Lütfen.” Luke Birader'in sağlam gözünden yaşlar süzölmüştü. Öyle karanlık bir çaresizlikle bulutlanmıştı ki gözleri, Abel bakışlarını kaçırmak zorunda kalmıştı.

Luke Birader'i kaldırımında perişan bir yığın halinde bırakan Abel, koşarak eve gitmişti.

Onu almaya ertesi gün, ayın on beşinde, tam doğum gününde gelmişlerdi. Annesi sabah parmaklarını Abel'in saçlarında gezdirmiş, ona bir sürpriz sözü vermişti. Abel büyük bir şey beklemiyordu, pek bir şeyleri yoktu bugünlerde ama belki yoktan tatlı bir şeyler var ederdi annesi. Kısıtlı erzakla idare etme konusunda son derece yaratıcıydı.

Abel'in aklında bir de *telur mata kerbau* vardı; ortası, manda gözünün en koyu kısmı gibi sapsarı, kızarmış yumurta. O

sabah, yine markette, market sahibi Yao Çun'un babası, Abel'a bedavadan yusuvarlak beş yumurta vermişti.

“Buna paramız yetişmez ki, amca...” demişti Abel.

“Al sen onu, doğum günü çocuğu. Bizim tavuklarımızın yumurtası,” demişti Yao Çun'un babası.

Abel tam kızarmış yumurtanın çıtır kenarlarını hayal ederken, bir ses, “İşte burada!” diye kükremişti.

Sesin geldiği yöne dönen Abel bir kez daha Luke Birader'le karşılaşmıştı ama adam bu defa önceki günden de beter haldeydi. Sağlam koluyla Abel'ı işaret etmişti. Tuhaf bir açıyla bükülmüş sol kolu ise yanında, işlevsiz sarkıyordu. Sağlam gözünün alt göz-kapağında şimdi kuru kan izleri vardı, diğer gözü ise kapanacak kadar şişmişti. Luke Birader besbelli bir dayak daha yemişti.

Abel, “Luke Birader,” diye bağırmıştı.

“Çocuk.”

Tepki vermesine fırsat kalmadan, yeşil kışla üniformalı iki Japon askeri Abel'ın etrafını sarmıştı. Biri ondan üç beş santim kısa ve tıknazdı, diğeri alışılmadık derecede uzundu ve topallıyordu. Abel'ın eskiden okuduğu çizgi romanlardaki şeytan yardakçısı zalimlerin bir karikatürü gibiydiler.

Uzun olanı, “Bizimle gel!” demiş, kısa olanı Abel'ı sertçe omzundan çekiştirmişti. Abel beş yumurtanın durduğu torbayı sıkıca kavrayarak vermemek için direnmişti.

Uzun asker genzinden, motor hırıltısını andıran sabırsız bir ses çıkarmış, sonra da kocaman botuyla Abel'ın dizlerinin arkasına bir darbe indirmişti. Abel'ın kulağına, iç kaldıran bir çatırtı gelmişti. Ses yumurtalardan mı, sıcak çakıllara sertçe çarpan dizlerinden mi çıkmıştı, emin değildi.

İki adamın omuzlarından çekiştirdiği Abel arkasına dönüp Luke Birader'e bakmıştı. Adam iyice eğilmiş, dili yerde, toprağa karışmadan önce çiğ yumurta sarısını yalamaya çalışıyordu.

Abel kümeste çömelmiş dururken, ağır botların yeri döven seslerini işitti. Ardından tanıdık, kesif bir vücut kokusu ile ağır bir

sigara dumanı burnunu doldurdu. Hemen kilitli kapıdan olabildiğince uzağa, kümesin gerisine çekildi. Aynı günün erken saatlerinde, çalıştığı sırada, dizlerinin titrediğini ve taşıdığı tahta sandığın tutması zor kenarlarını parmaklarıyla kavrayamaz hale geldiğini fark etmişti. İki gündür ağzına tek bir lokma koymadığı için başlayan baş dönmesini bastırabilmek amacıyla durup sandığı bırakmış, çömelerek başını dizlerine dayamıştı. Arkasında sıra olmuş çocuklar da aniden durmak zorunda kalmışlardı.

Rama, Abel’ı ayak parmağından dürterek, “Haydi ama kardeşim, kalkmak zorundasın,” demişti. “Adam geliyor.”

Japon amir, Komutan Akiro, “Beyaz Oğlan,” diye bağırmişti Malayca, “Durma, devam et!”

O an Abel’in boğazı tıkanmıştı.

“BEYAZ BOK!” Amir, koltuk altındaki terler daha da karararak, dudakları hırlarcasına bükülerek Abel’a doğru yürümüştü.

Abel incecik gövdesi el verdiğiince dik durmuştu. Komutan Akiro’ya dik dik bakmış ve, “Japon boku,” diye mırıldanmıştı.

İşte kendini kümeste, can çekişen bir horozun yanında kanlar içinde bulması da böyle olmuştu.

Abel kendini bildi bileli herkesten uzun ve açık tenliydi, gözleri ise grinin öyle açık bir tonuydu ki annesi o gözlere baktığında, yıldızların yansımalarını gördüğünü söylerdi. Abel bu konuda tekti. Anne ve babasının teni koyu kahveydi, tıpkı kardeşlerinin gibi. Jujube’nin teni daha da koyuydu ve zaman zaman bundan yakınırdı.

Abel açık tenli olmayı hep sevmişti. Henüz annesini eteğinden çekiştiren küçük bir çocukken, sokaktaki yaşlı kadınlar durup onu sever, eline gizlice bayıldığı ekşi erik şekerinden verirlerdi. Boy attıkça, yaşı büyük olanlar da dahil mahallenin kızları, o sokaktan geçerken kıkırdayıp birbirlerini dürterlerdi. Açık teni, fiziği ve insanın içini eriten gülümsemesi sayesinde

Abel hep istediğini elde etmişti. Cazibe kavramını, henüz bu kelimeyi bilmeden keşfetmişti.

Ne var ki burada, kampta, açık teni onun için bir lanetti. Grubuna atanan Komutan Akiro, belki de zihninde canlandığı beyaz düşmana çok benzediği için, Abel'a özel bir nefret besliyordu. Akiro, Abel'dan zayıf ve çelimsizdi, bu yüzden de ondan böylesine korkmak Abel'ı çileden çıkarıyordu. Adamın küçük, keskin gözleri ne zaman ona dönse midesi çalkalanıyor, yiyebilseyse eğer, o günkü iki lokmalık yemeği ağzına geliyor, dışarı kaçacak gibi oluyordu.

Abel'ın gelişini izleyen bir, iki gün boyunca Komutan Akiro basit zalimliklere başvurmuştu. Çukur kazan, ağır yükler taşıyan oğlanların dizildiği sıranın önünden yürümüş, Abel'a gelince tüfeğini yerde sürüyerek oğlanın ayak bileklerine vurmuş, onu kaydırıp toz toprağın içine yuvarlamıştı. Günler haftalara, haftalar aylara evrildikçe Komutan Akiro'nun zalimlikleri de karmaşıklaşmıştı. Örneğin, Abel ile Rama'yı yan yana diktiği gün: Güneşten kızarmış, kirden lekelenmiş açık teniyle Abel ve geniş omzu, koyu teni, kesikler ve nasırların biriktiği parmak uçlarındaki beyaz noktacıklarıyla Rama.

Komutan Akiro kendi kendine söylenircesine, “Acaba bunların kanı aynı renk midir, ha?” demişti. Sonra da gruptaki büyük küçük tüm erkekler başlarını kaldırıp baksın diye sesini yükselterek, “Görelim bakalım!” diye devam etmişti.

Kör bıçak kolunda gidip gelirken ve kanın akması uzadığı için Komutan Akiro'nun sinirleri bozulurken, Abel da Rama gibi bayılmış olmayı dilemişti. Buna rağmen ağzının içi kanla dolana kadar dilini ısırılmış ve bağırmamıştı.

Dirseklerinden aşağı oluk oluk kanlar akan Abel ile Rama'nın kollarını zafer kazanmış dövüşçüler misali kaldırarak, “Aynıymış! Kanları aynı!” diye haykırmıştı Komutan Akiro.

*

Tavuk kümesinde Abel, Komutan Akiro'nun botlarının çamurlu ve soluk uçlarıyla kapıyı tekmeleyişini izledi. Akşam çökmek üzereydi. Çocuklar şimdi yemek için yemekhaneye geçeceklerdi. Abel hırpalanmış vücudundan yere eğri büğrü bir gölge yansıdığını fark etti; hava durgunlaşmış, rüzgâr dinmiş, etrafı saran sivrisinekler öfkeli bir armoni tutturmuydu. Kirli botlar Abel'in önünde durdu.

“Kalk!” dedi Komutan Akiro'nun boğuk sesi.

Abel gözlerini yerden kaldırıp amirin burnuna dikti. Bir ter damlası Komutan Akiro'nun yüzünden, anlaşılmaz biçimde Abel'in dudağına damladı ve ona ister istemez işkencecisinin tuzunu ve kirini tattırdı.

“Kalk. Ayağa.” Komutan Akiro botunu Abel'in altına sokup, onu elleriyle dizleri üstünde durmaya zorladı. Adamın, tabanca kılıfına çarpan kemer tokası akşamın sessizliğinde çınlarken, sivrisineklerin vızıltısı sanki artıyor, Abel'in vücudunu saran dehşetli bir farkına varış duygusunu bastırıyordu. Komutan Akiro'nun pantolonu tozlu zemine düşerken Abel hafif bir esinti hissetti. Kapıya, can çekişen horoza, yaklaştığını bildiği şeyden uzak ne varsa oraya doğru emeklemeye çalıştıysa da komutan onu gömleğinden tutup çekti. İki beyaz tavuk gıdıkladı, kahverengi olan boş gözlerle, neler olacağını bilircesine Abel'a baktı. Komutan Akiro'nun penisi Abel'in içinde, kazır gibi sürtünürken, Abel adamın, “Beyaz kadından farkı yok, beyaz kadından farkı yok,” diye mırıldandığını duydu. Dizlerinin bağı çözülmesin diye var gücüyle direnerek, kümes kapısının aralığından, uzaklarda turuncu bir top gibi batan güneşi izledi Abel.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

JUJUBE

Bintang, Kuala Lumpur

16 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Jujube çayevinde zor bir gün geçiriyordu. İlk zor günü de değildi bu; neredeyse bir yıldır burada çalışıyordu ve dükkânın müdavimi olan askerlerden belli bir düzeyde kabalık görmeye alışkındı: pis bakışlar, hoyrat el hareketleri, hakaret gibi savru lan sözler... Ne var ki birkaç haftadır durum farklıydı, taşan baraj misali patlamaya hazır bir gerilim vardı.

Üç asker, düşük omuzlar, donuk bakışlarla çayevinin ortasındaki masaya toplaşmıştı.

İçlerinden biri, başı yer yer kelleşmiş ve tıknaz olanı, “Bizi bu sefil memlekette ölüme terk edecekler,” dedi. Askerler Jujube’nin Japonca anlamadığını farz ediyorlardı.

Daha genç olan diğeri ümitle, “Üstümüze bomba yağdırsalar da Amerikalılar bizimkilerle boy ölçüşemez,” dedi.

Üçüncüsü, bulanık bir sıvıyla dolu şişesini çıkarıp yanındakilere uzatarak, “Öyle ya da böyle, içelim,” diye mırıldandı.

Jujube çaresizce çayevi işletmecisi Doraisamy'ye baktı. Saat daha sabahın on biriydi ve çayevinde alkole izin yoktu. Askerlerin keskin kokulu içkiyi karaborsadan aldığını tahmin ediyordu, başka türlü edinmeleri zordu. Doraisamy başını iki yana salladı. Sessizce ağzını kıpırdatarak, *Bırak içsinler*, dedi. Jujube başıyla onayladı. Haklıydı Doraisamy; askerleri paylamaktan hiçbir hayır gelmeyecekti.

Bir önceki hafta, 9 Ağustos akşamı, Jujube'nin ailesi yemeğe oturmak üzereyken babası, saksıda sakladığı yasaklı radyodan cızırtılar duymuş, heyecanla haykırmıştı. Cızırtılar kesilince bir ses, Amerikalıların Nagasaki'ye nükleer bombalar attığını haber vermişti. Komşu Andrew Carvalho, metal levha atölyesinde babalarıyla birlikte çalışan minyon adam, elindeki telgrafı sallayarak kapıdan içeri dalmıştı.

“Diyorlar ki, mantar şeklinde bir bulut çıkmış. O şehirler hayatta bundan sağ çıkamaz!” Bay Carvalho babalarını çekip ayağa kaldırmıştı.

Jujube'nin babası yerden titreyerek kalkarken, “AMERİKALILAR HA!” demişti. “Olur da bu savaşı kazanırlarsa, Amerika'ya gidip Başkan Truman'ın elini sıkacağım.”

İki erkek yemeği unutup radyonun başına geçmiş, Jasmin ise ablasına göz kırparak, babalarının tabağında kalan yemeği kendi tabağına boca etmişti.

“Anne, ne dersin? Sofrayı toplayayım mı?” diye sormuştu Jujube.

Ne var ki koridorda yankılanan adımlarla, yatak odasının çarparak kapanan kapısıyla birlikte annesi ortadan kaybolmuştu. Jujube iç çekerek tabakları üst üste koymaya, sofrayı toplamaya girişmişti. Her zamanki gibi her şeyle o ilgilenecekti.

Jujube bakışlarını askerlerin masasından kaçırarak çayevi mutfağına dönerken, tatlı bir ses, “Kusura bakma, çok *utançlar*,”

diye mırıldandı. Dili yarım yamalak dönen bu kişi, Jujube'nin en sevdiği müdavimlerden Bay Takahaşı'ydi.

Bay Takahaşı çayevine ilk defa geçen aralık ayının yağmurlu bir gününde gelmişti. Jujube yaklaşık üç aydır çayevindeydi. Onu önlüğünün ipinden çekiştiren ya da ayaklarına tüküren askerlerin aksine Bay Takahaşı mahcup bir tavırla masaya bakmış ve Japoncaya kayan İngilizcesiyle, "Benim adım Takahaşı," demişti. Sonra da sokağın aşağısını işaret ederek, "Öğretiyorum. Şuradaki okulda," diye devam etmişti.

Bunu izleyen birkaç gün Jujube, mutfağı yemek alanından ayıran cam bölmeden Bay Takahaşı'yi izlemişti. Adamın, genelde askerlerin topladığı alçak ve titrek tahta masalara yanaşmayıp, o yaygaracılardan biraz ötede, sol köşedeki küçük yeşil masayı yeğlediğini fark etmişti. Her gün kolları aşınmış, koltuk altı terden koyulaşmış kahverengi ceketini giyiyordu. Her zaman tek başına oturup dalgın dalgın yerel gazeteyi karıştırıyor, parmaklarını gri pantolonuna sürterek eline bulaşan mürekkebi temizlemeye çalışıyor, pantolonunda Jujube'ye temizlemeyi bilip bilmediğini düşündüren lekeler bırakıyordu. Jujube'den olsa olsa üç beş santim uzundu, seyrek bıyıkları belli belirsiz kırlaşmıştı. Jujube'nin sonradan Jasmin'e dediği gibi kulakları fazla çıkıktı, kalın ama yüksek kaşlarıyla birleşince de bu özelliği adama baykuş havası katıyordu. Jujube fincanına çay doldururken, adam her zaman İngilizce "lütfen" ya da "teşekkür ederim" diyordu.

Bir gün Jujube masanın yanından geçerken Bay Takahaşı ona çay fincanının tepesinden bakarak utangaç bir tavırla Malayca, "*Apa-koh-bar?*" demişti.

Jujube buna karşılık kendini tutamayıp, "KHA-bar," diye adamın telaffuzunu düzeltmişti.

Bay Takahaşı o günden sonra her gün gelip, sesinin tatlı tınısıyla Jujube'yi, "*Apa khabar,*" diye selamlamış, Jujube de

ona başıyla selam vermişti. Günlerden bir gün adamın selamına, “*Khabar baik*,” diye karşılık vererek kendini de şaşırttı.

Bay Takahaşı’nın gözleri o gün çocuklar gibi ışıldadı. “Ben de iyiyim!”

İlk gelişinden iki hafta kadar sonra Bay Takahaşı, Jujube’yi yanına çağırdı.

Jujube dumanı tüten mavi demliği işaret ederek, “Çay mı istediniz, efendim?” dedi.

Bay Takahaşı, “Size bir şey verebilir miyim?” diye sordu. Bakışları buluşunca, adam başını öne eğerek Jujube’nin bakışlarını fincanın altında duran beyaz tabağa yönlendirdi ve Jujube tabaktaki yırtık kenarlı kırmızı yemek kuponunu fark etti.

“Sizin için.” Bay Takahaşı gülümsedi. “Noel hediyesi.”

Son iki yıldır her aileye olduğu gibi Jujube’nin ailesine de haftalık çeyrek torba pirinç istihkakı sağlayan tek bir yemek kuponu veriliyordu. Müşkül bir durumdu bu; bazen kardeşlerinin karın gurultusu yan odadan duyuluyordu. Jujube’nin annesi pirince ağdamsı tapyoka kökünü karıştırma huyunu edinmişti ki bu da pilava, Jujube’nin nefret ettiği jöle gibi yapışkan bir kıvam katıyordu. Tapyoka mideyi tuttuğu için asidin ekşisinin mideyi deliyormuş gibi hissettirmesini engelliyordu ama her şeyin tadını da tutkala benzetiyordu.

Abel kayıplara karışmadan önce tapyoka konusunda durmaksızın söylenmiş, annelerinin onu pilava katmasını önlemek için her gün yeni bir bahane uydurmuştu. “Anne,” demişti yakınlıkla, “çiğ tapyoka kökü ne kadar tehlikeliymiş, biliyor musun?”

“Sen beni dünkü çocuk mu sandın, oğlum?” Anneleri gözlerini devirerek Abel’ı çekip kucaklamıştı.

“Anne,” diye ciyaklamıştı Abel, annesinin kollarından kıvrılarak çıkıp, “içinde siyanür varmış! İnsanı öldürür o, biliyor-sun, değil mi?” Abel dilini yandan çıkarıp, gözlerini çizgi film karakterleri gibi şaşı yapmıştı. “Gebertir bak böyle!”

“Kökünü yeterince suya yatırmazsan olur o, şapşal. Şimdi anneciğine yardım et de durulayalım şunu.”

Bay Takahaşı'nın kırmızı yemek kuponu, istihkaklarını iki katına çıkaracaktı. Üstelik köriyi ve diğer baharatları güzelce emen, kıvamı koyulaşmayıp boğaza yapışmadan tane tane dağılan bir pilav yeme fikri Jujube'nin ağzını sulandırmıştı. Kuponu kaptığı gibi avucunda buruşturup mutfığa yollandı. Sonra durdu. “Teşekkür ederim.” Bay Takahaşı'nın arkadan ona gülümsediğini görür gibiydi.

Bay Takahaşı bu olaydan sonra Jujube'ye iki günde bir hediye getirmeye başladı. Bazen kitap getiriyordu, Jasmin'in bayıldığı resimlerle dolu çocuk kitaplarından; bazen de Penguen Klasikleri serisinden *İsviçreli Robinson Ailesi* ya da *Jane Eyre* gibi Jujube'nin soluksuzca okuduğu romanlardan. Kimi zaman metrelerce koton kumaş getiriyor, Jujube'nin annesi onunla tüm aileye gömlek dikiyordu; kimi zaman da yontma tahtadan kaplumbağa ya da porselen küllük gibi güzel ama işe yaramaz bir eşya veriyordu. Günlerin en güzeliyse çarşambaydı. Bay Takahaşı her çarşamba sabahı, yırtık pırtık kırmızı yemek kuponuyla geliyor, Jujube'nin ailesi her çarşamba akşamı krallar gibi bir yemek yiyordu. Jasmin solgun teninde büzüşen dudaklarıyla kahkahalar atıyor, şansları varsa anneleri bile gözlerinin içi gülüne dek gülümsüyordu.

Jujube ilk başlarda adamın da diğerleri gibi seks istediğini düşünmüştü. Bay Takahaşı günün birinde onu çayevinin arkasına götürüp, ıslak çöplerin üstüne fırlatır, boğazına da bıçak dayarsa ne yapacağını sormuştu annesine. Annesinin nasihati basitti: “Kıpırdamadan dur.” Jujube ilk haftalarda elleri titreyerek Bay Takahaşı'nın ödülünü almasını beklemişti. Ne var ki adamın tek yaptığı konuşmaktı. Dumanı burnuna kadar tüten çayını yudumluyor, şundan bundan söz ediyordu. Bazen Jane Eyre ile Bay Rochester arasındaki ilişkiyi tartışıyorlardı (Jujube ilişkiyi romantik, Bay Takahaşı ise uygunsuz buluyordu),

bazen de adam Nagasaki'deki ailesiyle ilgili hikâyeler anlatıyordu (herkes Mitsubishi fabrikalarında çalışıyor, gemi ve savaş malzemesi ürettiymiş, Bay Takahaşi hariç hepsi el ustalığına sahip metal işçisiymiş, onunla da sürekli kitap okuyor diye dalga geçermiş). Bay Takahaşi tüm bunların ardından, sabah tam 10.20'de kalkıp damdan düşer gibi, "Teneffüs bitti," diyor ve çayını bir yudumda içerek okuluna dönüyordu.

Şimdi çayevinde askerlerin kahkahaları gürlüyor, sarhoşlukla yaptıkları ağız dalaşları yankılanıyordu.

Bay Takahaşi ayağa kalkarken, "*Endişe olma*," dedi.

Jujube, "Okula mı dönüyorsunuz, efendim?" diye sordu.

"Evet, yarın görüşürüz," dedi Bay Takahaşi.

İşin doğrusu Bay Takahaşi'ye duyduğu ilginin giderek artması, Jujube'nin hoşuna gitmiyordu. Bu tür nazik Japonlardan habersiz değildi elbette. Bir evi yağmalayıp içindekileri yok etmesi söylenince en küçük bebeği öldürmeyip çöp kovasının arkasına saklayan çavuş gibi örneğin; ya da askerlere hizmet vermeye dönemeyecek kadar arzulanmaz hale gelsinler diye genç "rahatlatıcı kadın" hastalarına döküntü yapan zararsız virüsler zerk eden doktor gibi. Şimdi de Bay Takahaşi gibi. Gelgelelim nezaket, kitlesel şiddeti mazur göstermiyordu, nezaket Abel'ı geri getirmiyordu, nezaket Jujube'yi güvende tutmuyordu. Jujube bu ilişkiden kendi adına bir şeyler elde ettiğini, ailesini hayatta tutmaya yarayan kırmızı yemek kuponunu aldığını düşünerek teselli buluyordu.

Öte yandan, Bay Takahaşi zaman zaman bilgiçlik de taslıyor, öğretmenliğe özgü yönleri beklenmedik anlarda ortaya çıkabiliyordu. Aralarındaki tuhaf ilişkinin başlamasından altı ay kadar sonra Jujube'ye, Savaş bittikten sonra ne yapmayı düşünüyorsun, diye sormuştu. Jujube ise soru karşısında afallamıştı, bu konuya kendi adına pek akıl yormamıştı çünkü.

Jasmin'in okula dönmesini istiyordu, annesinin de kaybolmadan önce Abel'in memurluğa geçmesini umut ettiğini biliyordu; ne de olsa memuriyet demek, Abel'in gelecekteki ailesi için ev inşa edebileceği küçük ama kullanışlı bir arazinin bağışlanmasını garantileyen, istikrarlı ve güvenli bir ofis işi demekti. Peki, kendisi için ne istiyordu? Jujube, Bay Takahaşi'nin sorusuna omuz silkerek karşılık vermişti. Okula dönüş için yaşı muhtemelen geçmişti ama evlenmeyi de hayal edemiyordu. Yine de bir önemi yoktu bunların, kendisinin de bir önemi yoktu, hem zaten savaşın ne zaman biteceğini kimse bilmiyordu.

Jujube'nin omuz silkmesine karşılık Bay Takahaşi'nin gözleri alevlenmiş, "Kendin için daha fazlasını istemelisin," diyerek, Jujube'yi şaşırtmıştı. "Biliminsanı olabilirsin, gazeteci olabilirsin, sana tek gereken... Tek şey..." Kelimeyi bulamayıp bocalamış, sonra da Japonca, "... Referans," demişti.

Bay Takahaşi sandalyesini ittirip ayağa kalkarak sesini yükseltmişti. "Böyle bir şeyden sağ çıkıp da ölü bir hayat sürdüremezsin." Alnında ter damlaları belirmişti.

Jujube'nin çaydanlığı tutan eli o an yapış yapıştı. Çaydanlık elinden kayar gibi olmuştu. Düşürmemek için var gücüyle demliğe sarılmış, "Efendim, Bay Takahaşi, efendim, sizi kızdırmak istemedim. Özür dilerim," diye mırıldanmıştı.

Çayevinin halihazırda boğucu havası, bu olayla birlikte iyice ağırlaşmıştı. Çoğunluğu askerlerden oluşan müşteriler fincanları bırakıp dönmüş, onlara bakıyorlardı. Şekilsiz bıyıklı, uzun boylu bir asker silahına davranmıştı.

Jujube, "Özür dilerim, efendim, onu kastetmedim... Hata mı nasıl telafi edebilirim?" diye yalvarmaya başlamıştı. Askerin ona yaklaştığını hissediyordu.

Doraisamy o arada mutfak penceresinden delice el sallıyordu. Bakışlarıyla Jujube'ye, Olay yaratma, diyordu.

Bay Takahaşi kendini sandalyesine bırakıp, yaklaşan askere "hayır" anlamında başını sallamıştı. "Gerek yok." Bakışları

pişmanlıkla karararak Jujube'ye dönmüş, “Özür dilerim,” demişti. “Benim kızım Nagasaki’de. Sadece ikimiziz. Annesi yok artık. Kızım, yani siz ve o... İngilizcesi neydi? Çok benziyorsunuz.”

Aradan geçen aylarda Jujube’nin Bay Takahaşi’yle sohbetleri sakın bir tutarlılık içinde devam etti. Adam Jujube’yi bazen yanma oturmaya, birlikte Shakespeare oyunlarını okumaya davet ediyordu. Oyunu seslendiriyorlar, Bay Takahaşi “haki-katen” gibi kelimelerde tekliyordu. Bay Takahaşi bazen de Nagasaki’deki kızına İngilizce mektuplar yazıyordu (“Onun da öğrenmesini istiyorum!” diyordu.) Son zamanlarda kızından fazla yanıt alamadığı için kaygılıydı. Mektuplar gitmiyor muydu acaba? Yoksa posta görevlilerini vuruyorlar mıydı? Her şeye rağmen yazmaya devam ediyor, çayevinin fır dönen tavan pervanelerinin tıkırtısı arasında Jujube’ye seslenip kelimelerin karşılığını soruyordu: “Çocukların büyüüp de yetişkinliğe geçmesine ne deniyordu?” (“Olgunlaşmak,” diye karşılık veriyordu Jujube.) Kimi zaman da Jujube’ye mektuplarını gözden geçirtiliyordu.

“Daha dokunaklı yap, babadan kızına gibi olsun,” diyordu, Bay Takahaşi. “Şefkat, öğretmek için öğrendiğim şeylerden biri değil.”

Jujube de buna karşılık, “Şunu ekleyin: ‘Seni her an özlüyorum,’” diyordu.

Evde de işler iyi gitmiyordu. Abel’in kayboluşundan iki ay kadar sonra evin önünde iki asker belirmiş, kapıyı öfkeyle yumruklamıştı. Babaları beti benzi atarak kapıyı açmıştı.

Japon askerlerden biri tüfeğini yere vurarak Malayca, “*Ada guniang kah?*” diye sormuştu.

O sırada mutfakta olan Jasmin, kendisine görev olarak verilen soğan doğrama işini bırakıp Jujube’ye dönmüştü. “*Guniang* ne demek abla?”

Jujube kardeşini kolundan kavradığı gibi, “Bodruma iniyoruz. Hemen,” diye fısıldayarak titrek tahta merdivenlerden doğruca aşağı, evin yağmalanması durumunda değerli eşyalarla yiyecekleri saklamak için babasının kazdığı küçücük kilere inmişti. Bir dakika sonra annesinin yukarıdaki küçük tahta kapıyı kilitlediğini ve evde güm güm gezen askeri botların sesini duymuştu.

“Kızlarınız var mı?”

Jasmin ağlayacakmış gibi ağzını açmış, Jujube hemen eliyle onun ağzını kapatmıştı.

“Hayır efendim, sadece erkekler var burada. Yan tarafa sorun isterseniz.” Babasının sesi tepelerinde yankılanmıştı. Jujube sesin sakinliğine ve sarsılmazlığına hayran kalmıştı. Bu güçlü tını ona babasının savaştan önceki ikna edici, korkusuz halini anımsatmıştı. Şimdilerde çoğu gün öksürerek, yüzü kaygıyla buruşmuş halde evde dört dönüyor, ailesine şanslı olduklarını söylüyordu. İngiliz meslektaşlarının birçoğu Changi Hapishanesi’ne gönderilmiş, kimisi yolda ölmüştü. Ne var ki dili bunları söylese de sesi minnettar gelmiyor, üzüntüden çatlıyordu.

Jujube’nin “rahatlatıcı kadınlar”dan haberi vardı. Nanjing Tecavüzü’nden* sonra Japonlar işgal bölgelerinde tecavüz suçlarının önünü almaya çalışmıştı. Askerlerin şehirlere ve köylere gitmesine izin vermek yerine, kadınlar onların ayağına, “rahatlama istasyonları”na getirilecek ve askerlerin ihtiyaç gidermesine izin verilecekti. Jujube ilk başlarda vücudunu olabildiğince kıvrımsız gösterebilmek için üst üste iki sutyen giymişti. Ne var ki “rahatlatıcı kadın” seçicilerin, yatakta daha sakin durdukları ve hamile kalmadıkları için ergenliğe girmemiş kızları tercih ettiğini çok geçmeden öğrendi. Bu seçiciler, bu kaba saba

* Diğer adıyla Nanjing Katliamı. Nanjing Savaşı’nı takiben Japon İmparatorluk Ordusu’nun Nanjing’deki Çinli sivillere uyguladığı altı haftalık toplu tecavüz, işkence ve katliamın ismi. (e.n.)

askerler, mahallede dolanıp kapıları çalıyorlardı. “*Guniang*,” diyorlardı. “Genç kızları getirin.”

Dakikalar saatler gibi gelmiş ama Jujube sonunda ön kapının çarparak kapandığını işitmişti. İki kız bodrumdan çıkar çıkmaz, anneleri Jasmin’i omzundan sertçe tutup bir leğenin içinde ömeltmişti.

“Cecily,” diye yakarmıştı babaları, “yapma.”

Anneleri eline bir makas aldığı gibi, “Bir ocuğumu daha kaybetmeye niyetim yok,” diye bağırip Jasmin’in incecik siyah saçlarını kırpmaya başlamıştı. Cesur ve yaşından olgun Jasmin ise sessizce gözyaşlarını bastırıp Jujube’nin elini sımsıkı tutmuştu. Jasmin o günden itibaren Abel’in eski kıyafetlerini – kirli pantolonlar, büyük beyaz gömlekler– giymeye başlamış, evden çıkması da yasaklanmıştı.

O gece birlikte yattıkları yatakta Jujube kardeşine sarılmış, parmaklarını kızın kısacık, şekilsiz saçlarında gezdirmişti. Kardeşi öyle için için ağılıyordu ki, yanaklarındaki ıslaklığı görmeyen, ortada bir terslik olduğunu anlayamazdı. Jujube onun sol elinin parmaklarını kendi parmaklarına kenetlemiş, kenetli elleri kaldırıp pencereden görülen yıldızlarla parıl parıl göğü işaret etmişti.

“Dışarıda bizim için savaşıyan insanlar var,” demişti, serbest elini kardeşinin kırpık başında dolandırarak.

“Nerede?” diye sormuştu Jasmin fısıltıyla. “Nerede savaşıyorlar?”

“Normandiya’da,” demişti tereddütlü bir tavırla Jujube. “Dunkirk’te. Antwerp’te.”

“Ant...” diye fısıldamıştı Jasmin. “Nasıl deniyor? Ant...”

“An-TWERP diye, şapşal. ‘*Twerp*’ ne demek, biliyor musun?”

Jasmin başını iki yana sallamıştı.

“Şapşal insana denir ‘*twerp*’. Senin gibi!” Jujube iki parmağını kardeşinin gıdıklanan böğrüne bastırmış, o da gözyaşları arasında kıkırdamaya başlamıştı.

Belki de bizi unutmuşlardır, diye düşünmüştü Jujube; şu Batı cepheleri unutmuştur belki bizi. Adları diline bir türlü oturmayan, atlasta bulabildiği halde gözlerinin önüne getiremediği şu yerlerdeki. Kimbilir belki onun gibi, Jasmin gibi, Abel gibi burada, Doğu'nun küçücük tropik bir köşesinde yaşayan ve neredeyse tamı tamına kendilerine benzeyen insanlar tarafından zulüm görenlerin hiçbir önemi yoktu.

Akşam saatleri gitgide karanlığa karışırken, çayevindeki askerlerin gürültüsü şahlandı ve gece birkaçının dört bir yana kusmasıyla sonuçlandı. Sıcak havayı safra kokusu sardı. Doraisamy yalpalayan askerlere yardım edip çayevinden çıkarıp Jujube'nin eline gri paspası tutuşturdu.

Yerlerdeki yol yol pisliği başıyla işaret ederek, “Ne yapacağını biliyorsun,” dedi, “çıkarken kapıyı kilitlemeyi unutma.”

Önce saate sonra pencereyi boylu boyunca dolduran, batmaya yüz tutmuş turuncu bir top misali güneşe bakınca, Jujube'nin boğazı panikten düğümlendi. Gözleri doldu ama duygusallığa vakit yoktu; işi bitirip kendini eve atması gerekiyordu. Dosdoğru bir yoldu evin yolu, en fazla yirmi dakikalık bir yürüyüştü ama karanlık çöktükçe Japon askerler sekizde başlayan yasağı delenleri yakalamak için sokaklarda kol geziyordu.

Jujube kovayı doldurup paspası suya batırdı. İş çabucak bitirme çabasıyla kolları ağrıyarak temizlik yaparken, tanıdık, kısık bir ses havayı delip kulağına kadar geldi. “Okuldan geliyorum. Geç kalmaman için yardım gerekir, diye düşündüm. Sokağa çıkma yasağı yüzünden,” diyordu Bay Takahaşi.

“Efendim, nasıl girdiniz içeri?”

Bay Takahaşi sürgüsü açık duran arka kapıyı işaret etti. “Bir dahaki sefere kapıyı kapat, Jujube. Güvenlik için.”

“Efendim, izin veremem...” diye itiraz etti genç kız. Bir müşterinin, daha da beteri, müdavimlerden birinin eline paspası aldığını öğrenirse, Doraisamy onu kovardı.

“Kimseye söylemem. Sır bu,” dedi Bay Takahaşı, tek parmağını dudağına götürerek.

Paspaslamayı bitirdiklerinde karanlık iyice bastırmıştı. Jujube kırmızı deri saatinin kadranına baktı; sekize on vardı. Saat, birkaç yıl önce genel sınavların hepsinden tam not aldığı için anne ve babasının verdiği bir armağandı ama artık okul yoktu elbette. İngilizlerin kasabalarda kurduğu diğer pek çok okul gibi onunki de Japon askerî kuvvetleri tarafından sorgu merkezine dönüştürülmüştü. Bir zamanlar ıslıl ıslıl parlayan pencereler şimdi karartılmıştı, dışarıya sızan ekşi kan ve ter kokusu, oradan geçen Jujube’nin burnuna kadar geliyordu. General Fujivara şimdi askerlerini sokaklarda kol gezmeye göndermişti. Şüpheli görülen herkes –yeterince eğilmeden verilen bir selam, küstahlık olarak algılanan bir bakış– sorgu merkezinin çok sayıdaki rutubetli odasından birine atılarak, bir itiraf, herhangi bir itiraf alınana dek dövülüyordu.

Japonlar ilk geldiğinde Jujube’nin sadık bir imparatorluk yanlısı olan babası, aileye İngilizlerin geri döneceğini, Japonları hak ettikleri üzere çöp gibi süpürüp atacağını söylemişti. Ne var ki bu umut, işgalden altı ay sonra ona, metal levha atölyesine dönüştürülen yerde çalışması ve yeni kesilmiş, keskin kenarlı metal levhaları bir o yana bir bu yana taşıması emredildiğinde suya düşmüştü. Babasının şimdi elleri kesiklerle doluydu, boğazından sürekli hırıltılı öksürükler çıkıyordu ve o meydan okuyan halinin yerinde yeller esiyordu. Japonlara sadakatinin kanıtı olarak cüzdanında İmparator Hirohito’nun fotoğrafını taşımaya, ne zaman asker görse başı yere degecek kadar eğilerek selam vermeye başlamıştı. Jujube’ye bu gerçek, bir ihanet gibi görünüyordu.

Jujube açılan birkaç Japon dil okulundan birine gitmeyi reddetmişti. O dili öğrenmekten nefret ediyor, birisine Japonca selam verdiğinde midesi ağzına geliyordu. Gizliden gizliye meydan okuyanlar vardı elbette. Abel, Japon askerlere selam

verirken “*Ohayo gozaimasu*” demek yerine eğiliyor ve “*Ohayo gosok my arse*” diyordu (gosok ovmak, temizlemek anlamında, *my arse* ise İngilizcede kıçım anlamındaydı). Bu espri Jasmin’i her seferinde kıkırdatsa da Abel’in arsızlığı Jujube’de sadece kardeşinin o ince kolunu bükme arzusu uyandırıyor; aptal bir kelime oyunu uğruna canından olmaya değer miydi? Abel’i düşünmek, Jujube’nin kalbini öyle sızlattı ki, ister istemez bir an gözlerini yumdu.

“Jujube?” dedi Bay Takahaşi. “İş bitti mi?”

Jujube önlüğünü çekip çıkarırken, “Artık kilitleyip çıkmalıyım,” dedi.

“Gel,” dedi Bay Takahaşi. “Sana eşlik edeyim. Daha güvenli.”

“Hayır, efendim,” diye itiraz etti Jujube. Adam yaşlıydı, onu yavaşlatırdı.

“Birlikte gideceğiz,” dedi Bay Takahaşi.

Jujube pes etti. Tartışacak vakit yoktu.

Bay Takahaşi beş gün önce çayevine, Abel’in eve dönmediği gece Jujube’nin kendi annesinde de gördüğü o beti benzi atmış yüzle gelmişti. Her zamanki masasına oturmuş ama Jujube’yi yanına çağırmak yerine gözleri kırpışıp omzu seğirerek, kıymıklı tahta masadaki bir lekeye öylece takılıp kalmıştı.

“Çay ister misiniz, efendim?” diye sormuştu Jujube.

Bay Takahaşi onu geçirir gibi kolunu kaldırmış, sonra da şevkini kaybetmişçesine indirmişti. “Onu... Onu benden aldılar, Jujube. Kızımı. Bomba... Dediklerine göre hiç sağ kalan...”

Bay Takahaşi’nin ıstırabı Jujube’ye ilginç gelmişti. Benzer durumda annesinin gözünün feri sönmüşken, Bay Takahaşi’nin bakışlarına bir delilik gelmiş, gözleri yuvalarında dönmeye başlamıştı. Adam sonunda ayağa kalkıp etrafta dolanmıştı. Jujube onun ayakkabı yerine mavi terlik ve tek ayağına çorap giydiğini fark etmişti.

“Amerikalılar nasıl yapar bunu? Oradaki insanlar masum, MASUM!” Adamın sesi çatlayınca Jujube’nin ister istemez kalbi burkulmuştu. “General’e yazacağım. Bir ihtimal, belki küçük bir ihtimal vardır. Belki o sırada başka bir yerdedir. Belki...”

Jujube o an aradaki farkı anlamıştı. Annesinin bakışlarında ümit yoktu ama Bay Takahaşi henüz annesininki gibi bir çaresizliğe kapılmamıştı; kızının hayatta olabileceğine inanıyordu.

Jujube adama çay koyarken, “Merak etmeyin, bir şey yoktur, efendim,” demişti. “İnancınızı yitirmeyin.”

Ne de olsa adamın halkının hâlâ inanç sahibi olma lüksü vardı.

Bay Takahaşi her gün çayevine gelmeye devam etmiş, tanıdığı herkese mektuplar yazmıştı: büyükelçiler, generaller, arkadaşlar, aile. Hem İngilizce hem Japonca mektuplar yazmıştı, İngilizce olanları Jujube gözden geçirmişti.

“Size çok acil bir mesele için yazıyorum,” diyordu.

“Son derece acil,” diye düzeltiyordu Jujube, adamın çayını koyarken bir yandan mektuba göz gezdirerek.

“Son derece,” diye düzeltiyordu Bay Takahaşi, sonra da başını kaldırıp minnet dolu gözlerle Jujube’ye bakıyordu. “Sen benim ümidimsin.”

İkisi sessizlik içinde yürüyorlardı ve Jujube gözü her an askerleri kollayarak, Bay Takahaşi’yi gücendirmeden olabildiğince hızlı hareket ediyordu. Bir anda ayaklarının altındaki yer gümürdedi. Jujube mecburiyetten gelen bir dürtüyle kendini yere atıp dümdüz uzandı.

“Yere yatın,” diye bağırdı adama. “Efendim! Yere yatmalısınız!”

Bay Takahaşi, Jujube’nin bakışları altında, onun gibi tozlu yola uzandı ve birlikte hava saldırısına hazırlandılar. Jujube şimdi evinde olsa, ailenin tüm üyeleri tepelerindeki heyula gibi

uçaklara rağmen enkazda lmemek için dışarı koşuyor olurdu. Annesinin öğrettiğine göre savaş uçaklarının en tehlikeli nı, tam tepenizde uçarak kara gölgelerini üstünüze düşürdükleri an değildi. Sizden ileride yatay uçtukları an, en tehlikelisiydi, çünkü kuyruklarından attıkları bombalar yere belli bir açıyla düşerek, yollarına çıkan her şeyi yok ederdi.

Yer, bir süre daha Jujube'nin çenesi altında sarsılmaya devam etti, sonra durdu. Gece karanlığını korudu.

Jujube ayağa kalkıp üstünü silkelerken, “Alçaktan uçan bir uakmış sadece,” dedi. Bay Takahaşı'yi de çekip kaldırdı. İhtiyarın omuzları titriyordu. “Endişelenmeyin efendim. Hava saldırısı değildi.”

Bay Takahaşı üstünü temizlerken, “Teşekkür ederim,” dedi. “Ne yapman gerektiğini nereden biliyorsun?”

Jujube adama nasıl bir yanıt vereceğini bilemedi. Geçmişte, patlamaların ardından ailece ayağa kalkıp, birbirlerinin tepesinden hangi komşunun evinin sağlam kalıp hangisinin havaya utuğuna baktıklarını nasıl açıklayacaktı? Arkadaşlar ve ailelerden kalan parçaları bulabilmek, her ne olursa bulabilmek ve bulduklarını onurlu bir şekilde toprağa verebilmek için molozları tekmelediklerini nasıl anlatacaktı?

Bay Takahaşı sesi titreyerek, “Sence... Acaba burası gibi miydi... Nagasaki de?” diye sordu.

Jujube boşluğa düştü, teselli sözleri dilinin ucuna kadar geliyordu ama hiçbirinin kr etmeyeceğini biliyordu. Nagasaki'nin hali muhtemelen buradan çok daha betardi.

“Gelin, yürümeye devam edelim,” dedi.

İleride yanıp sönen ışıklar vardı. Kontrol noktası. Her yer, uzun kuyruklar halindeki insanların üstünde mühimmat, bıçak, karaborsadan alınma ilaçlar ve yiyecekler arayan askerlerle kaynıyordu. Bariyere yaklaştıklarında askerlerden biri Jujube'yi kolundan öyle sert çekti ki, kızın omzu incindi. Yarın canı çok yanacaktı.

“Geç kaldın! Sokağa çıkma yasağını geçiren kızların başına neler gelir, haberin yok mu?” Asker Jujube’yi baştan ayağa süzerken, fenerini de kızın göğsüne tuttu.

Jujube altdudağını var gücüyle ısırdı. Bu askerin karşısında, bol elbisesinin altında tiksiniç elini atabileceği bir kıvrım, vücudunda sakladığı bir şey arayan bu solgun, asabi adamın karşısında titremeyecekti.

Bay Takahaşi Japonca, “Hey, asker, gerek yok bunlara,” dedi. “Kız benimle.”

Asker Jujube’ye, “Büyüklerine saygı göstermeyi bilmiyor musun? Eğil,” dedi. Bay Takahaşi’ye dönerek, “Bu pisliğin ne işi var seninle, ihtiyar?” diye sordu.

Kan beynine sıçradı. Ne yapması gerektiğini biliyordu bilmesine ama vücudu ona itaat etmiyordu; yerlere kadar eğilmek yerine meydan okurcasına doğrularak dimdik durdu Jujube.

Bay Takahaşi uzun, kemikli parmaklarını Jujube’nin sırtına bastırarak, “Eğil,” diye tısladı. İlk defa dokunuyordu ona. Sesi yakarırcasına yumuşadı. “Lütfen. Lütfen eğil.”

Haklıydı. Ailesinin Jujube’ye ihtiyacı vardı. Şimdiye dek çok şey kaybetmişlerdi. Jujube dişlerini gıcırdatarak başını toprağa degecek kadar eğdi ama tepesindeki fener ışığı başka yöne dönünce gözlerini kısıp askerin botunun yanına sessizce, tükürüklerden bir yol yaptı.

Asker onu saçından tutarak kaldırdı. “Defol buradan.” Jujube’yi barikata doğru ittirdi.

Jujube arkasına döndüğünde Bay Takahaşi’nin ona el salladığını, sonra da arkasını dönüp ağır adımlarla uzaklaştığını gördü.

BEŞİNCİ BÖLÜM

JASMIN

Bintang, Kuala Lumpur

16 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

“Mini! Jasmini mini!” Jasmin, Jujube’yle birbirlerine dolanıp altına uzandıkları pencerenin aralığından, Japon kızın tanıdık tiz ıslığını duydu.

“Çık dışar’ya,” dedi fısıltı.

Jasmin alışkanlıktan gelen seri bir hareketlerle, ablasıyla uyurken kendilerini sıkça içinde buldukları dolanık bacaklar yumağından önce sol sonra sağ ayağını çekti. O gece bulutların gölgelediği ay incecik bir ışık huzmesi yolluyordu ama Jasmin karanlıkta vakit geçirmeye alışkındı. Bir kedi sinsiliğiyle ön kapıya doğru süzüldü, geceliğini belinde toplayıp kapının üstünden atladı.

“Yuki! Şışt! Çok gürültü yapıyorsun, yakalanacağız!” diye arkadaşını azarladı.

“Ne yapayım, uyuyamadım. Vun Teyze pervaneyi çalıştırmıyor, içerisi çok sıcak.” Yuki, kollarının altında pot yapan,

bedenine büyük gelen sarı geceliğiyle, abartılı biçimde eliyle kendini yelpazeledi.

Jasmin kıza gözlerini devirdi ama arkadaşına öfkeli kalması mümkün değildi.

Yuki'yle ocak ayında, abisinin kaybolmasından birkaç hafta önce tanışmıştı Jasmin. Babalarının öksürüğüne iyi gelecek bir şeyler almak için eczaneye giden Abel, Jasmin'i de yanına almıştı. Jasmin o günün ikindi saatlerinde güneşin kavurduğunu, gökyüzünün ender biçimde apaçık ve bulutsuz olduğunu hatırlıyordu. Abisiyle yürürken burnunu havaya kaldırıp nemli havayı içine çekmiş ve adaşı yasemin çiçeklerinin tatlı, Talim ve Merbok nehirlerinin buluştuğu çamurlu haliçte dolanan bayat suyun ise ekşi kokusunu almıştı. Abisi onun burun çekişine bakıp kıkırdamıştı.

“Şapşal kardeşim benim.” Abel kızın burnunun ucunu çimdiklemişti.

“Yapma Abe!” Jasmin burnunu abisinin parmaklarından kurtarmıştı.

“E, sen de köpekler gibi havayı koklama o zaman, Langsat,” demişti Abel, Jasmin'e taktığı adı mırıldanarak. Eskiden birlikte yedikleri bir meyveden esinlenmişti bu takma adı kardeşine verirken. Meyvenin kabuğunu dişleyerek kaldırmayı, sonra da içindeki etli şeffaf kısmı sıkarak çıkarmayı Abel öğretmişti Jasmin'e. Parmakları yapış yapış olana dek bu meyveden koca bir yığın yerlerdi. Tabii tüm bunlar evvelde olup bitmişti.

Eczaneye varınca Abel tezgâhta gereğinden fazla oyalanmıştı. Jasmin, balıketinde tezgâhtar Peik Lum çalışırken, abisinin konuşmayı hep uzattığını fark etmişti. Kelime oyunlarına meraklı babaları, kıza “Peik Tombulum” derdi.

Abel'ın Peik Lum'a sesinde gergin bir titreyişle, “Bugün saçlarını toplamışsın,” dediğini duymuştu Jasmin.

Kahkahasını bastırmıştı. Biraz aptalca da görünse, abisinin gülüşünü seviyordu. Bugünlerde ne kadar az insan

gölümsüyordu. Jujube artık dudaklarını öyle sıkarak dolanıyordu ki, Jasmin onun gülümsemeyi hatırladığından bile emin değildi. Ablasını özölüyordu Jasmin, eski ablasını... İki büküm olup da başıyla ve parmak uçlarıyla Jasmin'in karnına dalışını; ta ki Jasmin gıdıklanmaktan perişan halde kıkırdarak yastıkların üstüne yığılana dek. Ablasının şimdilerde tek yaptığı, Jasmin'in elini, avuç içinde tırnak izleri kalana kadar sıkarak tutmaktı.

“Ne *bodoh* ama, değil mi?”

Jasmin abisine kimin “şapşal” deme cüretini gösterdiğini görmek için hızla arkasına dönmüştü. O ayrıcalık bir tek kendisine ve Jujube'ye aitti. Evet, biraz şapşaldı abisi ama esprileri ve Jasmin'in en sevdiği çizgi romandan Zürafa Leher taklitleri, bu aralar annelerini güldürebilen tek şeydi.

Jasmin arkasını dönünce hayatında gördüğü en tuhaf kızla karşı karşıya gelmişti. Kızın yüzünün sağ tarafı açık renkliydi; Jasmin'in sokakta tek tük gördüğü Japon kadınlarda gözüne çarpan o tertemiz kâğıt beyazı renkte. İncecik bir sıra saç, kızın kıvrımsız gözkapığı üstündeki belli belirsiz kaşını vurguluyordu. Ne var ki yüzün sol yanı spatulayla ezilmiş gibiydi; deri daha koyu ve pütürlü, yanaktan aşağı inen kısım sa girintiliydi. Gözü, yüzünün kenarına doğru gerilmişe benziyordu. Sol tarafta incecik bile olsa kaşı yoktu. Jasmin irkilecek gibi olduysa da düşüncelerini bastırıp, kızı üzme korkusuyla kıpırdamadan durmuştu.

Abel o sırada, “Eve dönmeye hazır mısın, Jasmin?” diye seslenince, Jasmin koşarak onun yanına gitmişti.

Garip ve cüretkâr kız ise eve kadar peşlerinden gelmişti. Jasmin kızın bir o yana bir bu yana fırlayarak Abel'la ikisinin arkasından seğırttiğini fark etmişti. Peik Lum'la sohbeti yüzünden akıllı dağınık olan Abel kızı fark etmemiş, Jasmin de bir şey söylememişti. Eve döndüklerinde Jasmin kızla yüzleşmek için arkasını dönmüştü ama o çoktan sırta kadem basmıştı.

Ardından mayısta, Abel'in kayboluşundan üç ay sonra, kız evlerine çıkagelmişti. Pencere altında ablasına sarılmış yatan Jasmin, bir fısıltı duymuştu: "Uyan!"

Jujube'nin sımsıkı kollarından kurtulan Jasmin, pencereden aşağıya bakınca, başı ahşap pervazın ancak altına gelen garip kızı görmüştü.

"Çık dışarı," demişti kız. "Oyun oynayalım."

Jasmin ona şüpheyile bakmıştı. Pencereden gelen gece havası serin ve nefis, dörtte üçlük ay ise hafif yana yatık ve parlaktı. Yalınayak koşup ayak parmaklarının arasına sızan nemli çimleri hissetmek için can atıyordu ama bu garip, spatula suratlı kızı tanı mıyordu.

Jasmin, "Senin yüzün niye öyle?" diye sormuştu.

Japon kız ise buna, "Senin saçın niye öyle?" diye karşılık vermiş ve dil çıkarmıştı.

Jasmin eğri büğrü kesilmiş saçlarını çekiştirmişti. Seçicilerin gidişinden sonra Jujube evden çıkmaması ve Abel'in eski kıyafetlerini giymesi halinde korkacak bir şeyi olmadığına dair Jasmin'in içini rahatlatmıştı. Fakat seçiciler sonraki hafta bir kez, bir sonraki hafta da üç kez daha gelmişlerdi. İlk başlarda, Jujube kardeşini saklanması için alelacele bodruma indirirken, kapıyı babaları açardı. Ne var ki sonradan Jasmin'in aşağı vaktinde inememesinden ya da seçicilerin günbegün daha bitkin ve hastalıklı görünen babalarını kenara itip içeri girerek, Jujube'nin Jasmin'i apar topar bodruma indirdiğini görmesinden korkar olmuşlardı. O yüzden de artık her sabah Jujube'yle gün doğmadan uyanıyorlardı ve Jasmin ablasına öpücükle veda edip bodrum katına iniyordu. Havanın kararıp, adamların ev ev gezerek sorgulama yapmayı bıraktıkları sokağa çıkma yasağına kadar da oradan ayrılmıyordu.

Jasmin'in ailesi bu küçücük alanı olabildiğince konforlu bir hale getirmeye çalışmıştı. Babaları içeri küçük bir masa ile minderli bir sandalye getirmişti. Jasmin bazen canı sıkılınca

parmağıyla minderin batik desenleri üzerinden ezbere geçiyordu; kırmızı ve pembe kumaş üstüne küçük sarı daireler. Ne var ki bodrum katı öyle karanlıktı ki kırmızı renk, pas ya da kan gibi kahverengi görünüyordu. Döşeme tahtalarının arasından ışık sızmasını istemedikleri için Jasmin genelde karanlıkta oturuyor, evde dolanan ailesinin gölgelerini izliyordu. Kimi zaman üst katta farklı bir ailenin yaşadığını hayal ediyordu; süper güçleri olan bir ailenin. Ağacı yerinden söküp kaldıracak ya da bir milyon askeri fırlatacak kadar güçlü bir abi, ışık hızında koşabilen bir abla ve kendisinde de insanları gözlemlemesini sağlayacak bir görünmezlik özelliği.

Jujube, çayevindeki yeni Japonca öğretmeni arkadaşından aldığı kitaplar da dahil olmak üzere bulabildiğince kitap getiriyordu Jasmin'e ama odanın loşluğundan Jasmin okumakta zorlanıyor, gözlerini kısarak bakmaksa canını yakıyordu. Bazen babası burnunu döşeme tahtalarının arasına sokup köpekler gibi ortalığı kokluyordu. Jasmin buna önce kahkahalarla gülüyor, babası her seferinde öksürmeye başlayınca da üzülüyordu. Ailesi onun için çırpınıyordu, bunu biliyordu. Onları öyle seviyordu ki, sevgiden bazen bağı yanıyordu. Annesi düzenli aralıklarla aşağı yemek getiriyor, birlikte oturup sessizce yemeklerini yiyorlardı. Eskiden hava durumundan tutun da çocukların tembelliğine, savaşta aileye bakmanın zorluğuna ya da uyuz köpeğini ortalara salan komşuya varana dek her konuda durmaksızın gevezelik edip söylenen annesi, Abel kaybolduğundan beri konuşmayı bırakmıştı. Jasmin ona bakarken, etrafına âdeta keder saçtığını hissediyordu; karşısına çıkan herkese saplanan küçük iğnecikler gibi. Annesi haftada bir defa da makası alıp yine çenesini kilitleyerek kızının saçlarını kesiyordu. Jasmin hâlâ her defasında ağlıyordu.

Fakat hepsinden beteri Jasmin'in, Abel'ı unutmaktan duyduğu kaygıydı. Abisinin kıyafetlerini ilk giydiğinde, kendini onun kokusuyla sarmalanmış, ondan asla uzaklaşamazmış

gibi hissetmişti. Fakat giysiler zamanla kendi kokusuna bürünmüştü ve Abel’la ilgili anıları hatırlamaya çalıştığında Jasmin, abisinin yüzü silinip gidiyormuş gibi hissediyordu. Bir şeyler hatırlayabilmek için gözlerini sımsıkı yumuyordu; abisinin kahvaltıda yaptığı bir espriyi ya da okuldan döndüğünde tek çorabını çıkarıp elinde kokulu çorabıyla ve kokulu çıplak ayağıyla etrafta koşturuşunu düşünüyordu. Gelgelelim onun damarlı ayağını, yüz hatlarını, konuşurken yanaklarının kabarmasına neden olan yüz çizgilerini, çenesindeki küçücük girintiyi –annesi “gamze” diyordu ona– hatırlasa bile anıları gitgide bulanıklaşıyor, aklına gelmesi gitgide zorlaşıyordu.

Tüm bunlar yetmezmiş gibi, ailesi bodrum katını ne kadar temizlerse temizlesin, içerisi hep tozlanıyor, havada Jasmin’in ne yaparsa yapsın kaçamadığı bir rutubet oluyordu; bir şey kaynıyormuş, her nefes aldığı anda o şey boğazına kaçıyormuş gibi. Vücudu havayı reddetmek için çırpındığından, Jasmin giderek derin nefes alamaz olmuştu. Öksürüğünü bastırmakta da zorlanıyordu. Yanlış bir zamanda çıkaracağı en küçük bir sesin evden alınmasına sebep olacağını biliyordu.

Jasmin bir keresinde Jujube’ye, Seçicilerin ne istediğini sormuştu.

“Duydun işte dediklerini, Jas, genç kızları istiyorlar.”

“Tamam ama ne için?” diye üstelemişti Jasmin.

Jujube’nin yüzü kararmış, kahverengi gözleri gölgelenmişti. “Kötü şeyler. Zarar verecekler sana.” Jujube bu sözlerin ardından Jasmin’in vücudundaki özel yeri işaret etmiş, “Orana,” demişti.

Jasmin bir sonraki gün bodrumda yalnızken, pamuklu külotunu çıkarıp karanlıkta vajinasının dudaklarını yoklamıştı. “Ne istiyor olabilirler ki?” diye düşünmüştü, parmaklarını burnuna götürerek. “Sidik kokuyor bu.”

*

Japon kız ilk gece, “Haydi ama! Gel de oynayalım!” diye sızlanmıştı.

Jasmin başını sallayarak, “Hayır,” dedi. “Ablam duyar sonra.”

Kız elini pencereye doğru kaldırdı. “Misketlerim var ama.” Japon kızın avucunda rengârenk üç küçük top vardı. Toplar ay ışığında parlıyor, pembe, mavi, beyaz, yeşil, sarı renklerde ışık demetleri, cam kürelerin içinde sıçrayıp birbirine karışıyor, renk paleti Jasmin’in aklını başından alıyordu. Ona misket oynamayı, o serin cam küreleri başparmağıyla işaretparmağı arasında tutup, başparmağının küçük bir fiskeyle yuvarlamayı, diğer misketleri dağıtacak ama kendininkini zıplatmayacak kadar ittirmeyi Abel öğretmişti. Abel ona sadece bir defa, en sevdiği misketle, şu sarı şeritli siyah olanla deneme yaptığı gün kızmıştı. O miskete “benim *guli harimau*’m”* derdi Abel. Jasmin o gün misketi çimlere çok hızlı fırlatmış, misket evlerinin önündeki kanala doğru yuvarlanmış, küçük bir şıpırtıyla kanalın sığ sularına düşmüş ve kirli, lekeli oluğun içine yerleşmişti.

Jasmin, “Özür dilerim, Abe,” diye söze girdiyse de Abel onu ittirip öfkeyle yerinden fırlamıştı.

Sonraki günlerde Jasmin abisinin kanala girip kenarında dengesizce durduğuna ve elini pis suya daldırarak misketi ararken tiksintiden ürperdiğine tanıklık etmişti. Yardım etmeyi teklif etse de Abel, kanalın kenarlarını saran köpek pisliğinin, yapış yapış çöplerin ve çürük sebzelerin kokusuna burnunu buruşturup tek kelime etmeden serbest eliyle onu geçiştirmişti.

Abel’in doğum gününden önceki günün akşamında şiddetli bir yağmur bastırmıştı; annelerinin hep öfkeli bir tanrının alameti olduğunu söylediği türden bir fırtına. Çocuklar gök gürültüsünden irkilirken anneleri, “Tanrı ağlıyor yavrularım, biri onu üzmüş,” diye mırıldanırdı. Kanalın suları o gece fırtınada

* Malayca “kaplan misketleri”. (ç.n.)

vahşice gürler, akıntı kenarlara kadar yükselip çöplerden hayvan dışkısına, çürük maddelere, hatta belki miskete kadar her şeyi önüne katarak nehre sürüklerken, Abel durup dertli dertli izlemişti.

Jasmin bunu görünce Abel'ın beline sarılmış, abisi incecik olduğu halde küçücük kollarını ona zar zor dolayarak, “Çok üzgünüm,” diye ağlamıştı.

Abel ise kısık bir sesle ona, “Aptal bir misketti alt tarafı,” diye karşılık vererek günlerdir ilk kez konuşmuştu. Birlikte pencerede durup şırıldayan yağmur damlalarını izlemişlerdi.

Abel ertesi gün eve dönmeyince, Jasmin onun misketi aramaya gittiğini ümit etmişti. Belki de kanalı nehre kadar takip etmiş, kokular yüzünden burnunu buruşturup nehir kıyısını didik didik ederek misketini arıyordu.

Şimdi ise aradan aylar geçmişti. Jujube'nin bakışları katılaşmış, babasının ağzından zar zor laf çıkar olmuş, annesi ise konuşmayı hepten bırakmıştı.

Jasmin ile Yuki kendilerine bir rutin geliştirmişlerdi. Aile evinin yanındaki çimlikte hem Jujube'nin penceresinin hem de askerlerin ara sıra devriye gezdiği yolun görüş alanı dışında, karşılıklı kıvrılıp oturuyorlardı. Jasmin begonvil çalılarının arkasına sakladığı *congkak* tahtasını çıkarıp aralarına koyuyordu. İki yanında yedi deliği, iki ucunda “mağara ev” işlevi gören daha büyükçe iki girintisi olan kayık şeklinde oyma bir tahtaydı bu.

Congkak bir matematik oyunuydu. İki oyuncunun misketlerini dikdörtgen tahta üstündeki delikler arasında hareket ettirip, rengârenk ışık ve güzellik tayfı misketlerden mümkün olduğunca çoğunu kendi mağara evinde toplaması gerekiyordu. Ne var ki Jasmin *congkak*'ı bir kazanma ya da kaybetme oyunu yerine, bir kurtarma oyunu olarak görmeyi tercih ediyordu; her bir miskete evinin yolunu bulmasında rehberlik etmek gibi.

Jasmin bir gece kendi kendine bir oyun oynamış ve bir kayıkta ona yedi yer ayrılırdı, bunları kime vereceğini düşünmeye başlamıştı. Ailesinde beş kişi vardı, dolayısıyla hayali kayıkta geriye iki boş yer kalıyordu. O iki yer kime giderdi acaba? Eczanedeki etli butlu kız, Peik Lum'a belki? Abel buna çok sevinirdi, hem istedikleri zaman ilaç da alabilirlerdi. Belki de Jujube'nin sözünü ettiği şu yaşlı Japon, hani şu baykuş adam olabilirdi; ablasının çayevinden tanıyıp da epeyce ilgilendiği adam. Böylece bir süre daha ondan yemek kuponu alırlardı. Ne de olsa adam bu *congkak* tahtası da dahil bir sürü hediye göndermişti onlara. Yanlarına hediyeler dağıtan iyi yürekli bir adam almaları hiç fena olmazdı. Peki ya Yuki? Jasmin'le aynı yaşta görünen ama nedense daha olgunmuş hissi veren şu parlak gözlü, yamru yumru yüzlü Yuki; parmaklarının arasındaki kesikleri saklamaya çalışan, bazen de bacak arasına yumruk yemiş gibi yalpalayan Yuki; sürekli geçirdiği günle, hayatıyla, birlikte yaşadığı insanlarla ilgili hikâyeler anlatmaya başlayıp sonunu hiçbir zaman getirmeyen Yuki. Jasmin bir anda, fazladan iki değil, üç yer olduğunu hatırlamıştı çünkü Abel ortadan kaybolmuştu, aileleri artık dört kişiydi. Abel'a kayıkta yer ayırmak gerekmiyordu. Bu düşünceyle Jasmin'in karnına ağırlar saplanmıştı.

Çimlerin dizlerinin arkasını tırmalarken, Jasmin'le Yuki oyun tahtasını her zamanki gibi aralarına yerleştirdiler. Jasmin geceliğini, kimi zaman kalçasında şeritler halinde kaşıntılar yaratan otlardan korunacak şekilde düzeltti. Bu sırada çimleri yolup elbisesinin üstüne saçan Yuki'nin ise dalgın bir hali vardı.

“Yuki, bir yerin kanıyor.” Jasmin, Yuki'nin bacağının iç kısmını işaret etti.

Yuki elbisesini aşağı çekiştirdi. “Artık acımıyor.”

“Yuki, neyin var senin? Canın oynamak istemiyor mu?” Yuki'nin orasında burasında kesikler görmeye alışkındı Jasmin

ama bacağından akan bu kan taze gibiydi, üstelik kızın gözle-
rinin ferri de gitmişti.

“Bugün bir amca vardı. Çok sert davrandı.”

“Ne demek, amca vardı?”

Yuki başını iki yana sallayıp eline bir avuç misket aldı ve
“Oyunu ben başlatayım,” dedi.

Jasmin birkaç gün önce Yuki’ye nerede oturduğunu sormuş,
Yuki de gözlerini *congkak* tahtasına dikerek, “Farklı bir yerde,
pis kokan bir yer,” demişti.

“Benim bodrum katım da pis kokuyor bazen,” diye karşılık
vermişti Jasmin. “Jujube, fare pisliğinin kokusudur, diyor.”

Jasmin bu iğrençliğin Yuki’yi güldüreceğini düşünmüştü, ne
de olsa birçok şeye gülüyordu ama Yuki başını çevirmekle ye-
tinmişti. Hep böyle oluyordu. Jasmin, Yuki’nin birkaç kız ve
Vun Teyze denen yaşı daha büyük bir kadınla aynı evde yaşadı-
ğını biliyordu. Yuki bazen kızlardan; onun eşyalarını çalmala-
rından, kötü davranmalarından yakınıyordu. Bir gün Jasmin’e
kendisinin, kızlardan birinin saç fırçasını çöpe atıp üstüne sıcak
yağ döktüğünü söylemişti. Sırf kız fırçayı kullanamasın diye.
Jasmin ise dehşete düşmüştü: Ailesinde kimse kimseye bu kadar
çirkin davranmazdı. Yuki’nin daha çok değer bilmesi gerektiğini
düşünmüştü. Geceleri ablasıyla köşeciklerinde kıvrılıp yatmaya
bayılırdı Jasmin. Ay ışığında Jujube’nin eski halini görüyormuş
gibi olurdu çünkü; hikâyeler okuyan, doktor ya da okul müdü-
rü gibi önemli biri olmak isteyen halini. Jasmin’e göre insanın
Jujube gibi başka ablalarının da olması harika bir şeydi.

Yuki misketlerini tahtadaki oyuklara yerleştirdikten sonra,
“Birinin oraya girmesi nasıl bir his, biliyor musun?” dedi ve
Jasmin’in vajinasını işaret etti.

Jasmin parmaklarını oradaki katların arasına sokuşunu
ve burnuna sidik kokusunun gelişini anımsadı. Bunu Yuki’ye
söylemek istemedi. “Hayır. Neden ki? Kaşındırıyor mu?”
İyice silinmediği ya da ailenin tuvalet kâğıdı istihkakı bittiği

zamanlarda orasında yangı yapan kırmızı lekeler oluyordu. Rahatlaması için Jujube oraya buz sürüyordu.

“Yanlış sebepten kusmak gibi bir şey,” dedi Yuki. “Biri sanki seni içeriden yukarıya kadar yumrukluyormuş da ağzından çıkıyormuş gibi.”

Jasmin’in midesi ağzına geldi, gözleri doldu. Yuki’nin sesi şimdiye dek hiç böyle titrememişti. Ablasını düşündü sonra; ciddi, güçlü, ne yapacağını daima bilen ablasını. Anneleri bağırsa bile başına bir şey gelmeyeceğini bilmek için, Jujube’nin parmaklarını avucunda hissetmek Jasmin’e yeterdi.

“Yuki, ablamlarla konuşmak ister misin? Kimseye söylemez, merak etme.”

“Gizlice dışarı çıktığın için sana kızar ama,” dedi Yuki. “Her neyse, daha fazla oynamak istemiyorum.” Yuki *congkak* tahtasını devirdi, çimlere yuvarlanan misketleri izledi. Jasmin ise şoka uğramıştı. İtiraz etmek için ağzını açtıysa da ilk konuşan Yuki oldu. “Bu oyun çok sıkıcı. Gel bak, sana bir şey göstereceğim.” Yuki ayağa fırladı, bacağından akan kanı sildi. Kan, sarı geceliğinde, Jasmin’in gözlerini alamadığı kahverengi bir iz bıraktı.

“Gel haydi! Gidelim!” Yuki diğer kızı çekip ayağa kaldırdı ve sepsert, açık tenli elini Jasmin’in kahverengi elinin içine soktu.

Jasmin ile Yuki yan yana koşarken, ay ışığı ayaklarına serpildi. Sarı ve beyaz gecelikleri birbirine sürtünerek hışırdadı, sıçrayıp zıplayan tek bir küçük hayalete dönüştü. Jasmin’e başı dönüyormuş, konuşmaları sırasında pek çok şey olmuş ve o bunlardan bazısını kaçırmış gibi geliyordu. Oysa birbirlerine söyledikleri az sayıdaki şeyin hepsini gayet iyi anlamıştı.

Yuki’ye ayak uydurmaya çalışırken nefes nefese kalan Jasmin, “Nereye gidiyoruz?” diye sordu. Bodrumda kapalı kalmak nefesini zorlamaya başlamıştı ve eskisi kadar hızlı koşamıyordu. Bacakları lastik gibi olmuş, yere sağlam basamıyordu.

“Sana dünyada en sevdiğim yeri göstereceğim.” Ay, bir bulutun arkasına saklanmış, Yuki ise gözlerindeki ışıltı dışında gölgeler içinde kalmıştı. “Gizli bir yer. Beni orada asla bulamazlar.”

Çimler ıslanmış, Jasmin’in incecik terliklerini de ıslatmıştı. Hep böyle yapıyordu Yuki, bilmece misali konuşuyordu. *Neredeydi* dediği yer? *Kim* onu bulamazdı?

“Çok yorulduğum, Yuki. Gelmedik mi hâlâ?” Sırtından ince bir çizgi halinde terler damlarken, Jasmin’in nefesi dişlerinin arasından ılık gibi çıkıyordu. Nehrin ötesindeki bir tepeyi koşarak tırmanmışlardı ve Yuki’ninki ile kendi terinin kokusuna eşlik eden bir çamur kokusu burnunu doldurmuş, başını döndürüp sinirlerini bozmuştu. Jujube uyanıp da onu bulamazsa, ne yapardı?

“Az kaldı. Çok yavaş koşuyorsun, Vun Teyze’yle yaşamadığın için şanslısın, yoksa bastonundan kurtulamazdın!” dedi Yuki.

Jasmin’in boğazı düğümlendi. “Benimle dalga geçmeyi keser misin!” Bağırmaktan ve nefessiz kalmaktan boğulacak gibiydi artık.

Yuki’nin suratı asıldı, yüzünün pütürlü ve yaralı tarafındaki dudağı titredi. Aralanan bulutlar arasından süzülüp gelen ay ışığında, yüzündeki çukurlar daha da derin görünüyordu. Jasmin anında pişman oldu. Kendini insanların ruh hallerine göre ayarlamayı çoktan öğrenmişti halbuki. Biri sesini yükseltirse, birinin gözleri dolarsa, ortamda ağır ve hararetli bir gerilim varsa, gülümsediği, gözlerini irileştirdiği ve birinin kucağına sığındığı takdirde duyguların mutlaka değişeceğini biliyordu.

Bu düşünceyle ağzını kocaman açıp gözlerini şaşı yaptı. Çenesine bir damla salya aktı ve abartılı bir tavırla kendini pat diye yere attı. “Öldüm beennn,” diye dramatik bir sesle inledi.

Yuki’ye o an bir kıkırdama krizi geldi, kahkahası sessiz gecede rüzgâr çanı gibi çınladı. Jasmin’in de vücudu gevşemişti. İki kız tekrar yürümeye koyuldular.

Yuki birkaç dakika sonra durdu. “İşte geldik! Sessiz ol!”

Köşedeki tabelada “HOŞ GELDİNİZ” yazıyordu. Birkaç adım ötede, sazdan çatıları nipa yapraklarıyla kaplı, hepsi tek pencereli ve daracık tahta kapılı, birbirinin aynısı bir sıra ahşap kulübe vardı. Kapılardan bazıları açık ama çoğu kapalıydı. Jasmin sağ elinin işaretparmağını kaldırıp on dört kapı saydı. Kulübelere giden yol çamurlu ve ay ışığının aydınlattığı derin bot izleriyle doluydu. Havada Jasmin’in aşına olmadığı vücut teri ve kan karışımı bayat bir koku vardı. Yuki parmağını dudaklarına götürüp sessiz olmayı ima ettikten sonra Jasmin’e gelmesini işaret etti. Kulübelerin yanındaki yolda koşarlarken, Jasmin kapısı açık evlerden içeri göz atmaya çalıştı. Hava karanlık olsa da kulübelerden birinde, on iki yaşlarında bir kızın yan dönmüş uzandığını gördü. Askerî kıyafetli bir adam, sırtı kapıya dönük biçimde kızın tepesinde duruyordu. Jasmin ile Yuki yanlarından hızla geçerken, adam kapıyı itip kapadı fakat öncesinde Jasmin yerde yatan kızla göz göze geldi. Kızın bakışları bomboş, kapkaranlıktı.

“Yuki, korkuyorum ben.” Jasmin arkadaşına iyice sokuldu, burnuna kızın koltuk altlarından ekşi ter kokusu geldi.

“Sen niye böyle ödleksin?” Yuki, Jasmin’i yol üstündeki bir girintiye çekti. “Gel benimle; saklanma yerimi göstereceğim.”

Jasmin korkuyla inledi. “Geri dönmek istiyorum. Jujube uyanabilir.”

“İyi de geldik artık, Mini! Gir işte şuraya!” Yuki, küçük bir çimliğin köşesine konmuş, dik duran parlak mavi bir el arabasını işaret ediyordu. Kulübelerden en fazla on adım ötedeydiler ama yolun kıvrımı yüzünden burası ana patikanın görüş alanı dışında, kendi başına bir yerdi. El arabası ise şaşırtıcı derecede temiz, hatta yeniydi.

“Tekerleği gevşek,” dedi Yuki, arabanın önünü işaret ederek. “Kullanan kimse yok.”

Jasmin, “Ne yapıyorsun ki onunla?” diye sordu.

Yuki sarı geceliğini sıyırıp el arabasına bindi. Sonra da elini Jasmin'e uzattı. "Haydi ama! İşte burada oynayacağız. Burası benim kalem. Her şeyden uzakta. Kimse bulamaz bizi burada."

"İyi de bu bildiğin el arabası, Yuki. Babamda da var aynısından."

"Burada güvende olacağız ama," dedi Yuki. "Büyükler bunu göremez, çünkü sihirli."

Yuki yine Jasmin'de güneşe bakıyormuş hissi uyandıran o ıslıl ıslıl, ağzı kulaklarında gülüşüyle gülümsüyordu. Jasmin de arabanın içine girip bağdaş kurarak ve dizleri birbirine değerek Yuki'nin karşısına oturdu. Ardından Yuki dizlerinin altından çarşafa benzer bir şey çıkarıp bir çırpıda üstlerini örtecek şekilde açtı. Geriye sadece çarşafın incelmış yerlerinden sızan ay ışığı huzmeleri kaldı. Jasmin diğer kızın sadece gözlerini görüyordu, bakışları buluşunca birlikte gülme krizine tutuldular.

"Şışşt," dedi Yuki, kahkahasını bastırmaya çalışarak. "Kimse duymasın!"

Jasmin neden kıkırdadıklarını ya da içinin neden neşeyle dolduğunu bilmiyordu ama burada, Yuki'nin kalesinde, bu küçük mavi el arabasının içinde, sıcak çarşafın altına sığınmış halde, yalnızca kendilerine ait bir dünya inşa etmişlerdi. Kimse onlara ulaşamaz, kimse bunu ellerinden alamazdı.

*Düzenleme
Ny.ozlem*

ALTINCI BÖLÜM

CECILY

Bintang, Kuala Lumpur

1935

On yıl önce, İngiliz işgali altındaki Malezya

Casusluk tam Cecily'ye göreydi. Görünmez olabilmenin yanı sıra Fujivara'nın deyişiyle “mühim olanı sezme”ye karşı da özel bir yatkınlığı vardı. Gordon'ın bayındırlık hizmetleri dairesinde üçüncü amirlik konumuna yükselmesiyle de birleşince bu özelliği onun, çöplerde not ve mektup aramaktan, önemli görüşmelerde kulak misafiri olduğu bilgileri aktarma ve sadece Gordon'dan değil, onun üstlerinden de bilgi çalma işine terfi etmesini sağladı.

Cecily sık sık Fujivara onun duygularını, hatta kendisini bir silah olarak kullanıyor mu, diye düşünürdü. Fujivara'nın ondaki arzuyu sezebildiği fikri; kimi zaman Fujivara onun ismini söylediğinde içinde ilkel ne varsa; teri, ihtirası, açlığı, her şeyi, vücudunun gözeneklerinden sızmaya başlıyormuş gibi hissetmesi; son derece alçaltıcıydı. Yine de bu arzu sanki daha iyi bir casus olmasını sağlıyor, içinde kabaran paniğin ötesine geçme

ihtiyacı ise tüm nöronlarını tam güç ateşleyip, beynini tamı tamına olması gerektiği gibi çalışmaya ayarlıyordu.

Gelgelelim Cecily'deki kör bir tapınma değildi. Esasında erkekler, peçe kalktıktan ve kadının normallliği ortaya çıktıktan sonra ilgilerini kaybediyorlar, diye düşünüyordu; kadının da işediğini, kanadığını, ağladığını ve herkes gibi horladığını gördükten sonra. Kadınlarinsa erkeğin erişilebilir olduğunu hissettikleri zaman düşkünlükleri artıyordu. Tanrılara tapınmıyordu onlar; şekil verebilecekleri, damga vurabilecekleri kırık oyuncakların hasretini çekiyorlardı. Aptalca bir şeydi bu ve Cecily böyle olduğu için kendinden nefret ediyordu. Yine de kadınların idealizmi buydu belki; ütopyaya erişme değil –kursuzluğun erişilmez olduğunu yeterince yaşamış herkes bilir– bir şeyi başka bir şeye dönüştürme ihtiyacı.

İşbirliklerinin üzerinden bir yılı aşkın bir süre geçtiğinde, adam bir gün Cecily'nin evine geldi. Cecily mutfak penceresinden onun seri adımlarla ama salınarak yürüyüşünü izledi. İstifini bozmadan hızlı adım atabilen biriydi; süratli ama her nasılsa gayretsiz ve rahat. Erkeklerin işe gittiği, kadınların dışarıdaki işlerini halletmek için sığağın geçmesini beklediği sabahın ilerleyen saatlerindeki o ara vakit olduğundan, sokak sakindi. Cecily, kulak arkasında yuvasından kaçmış inatçı bir bukleyi eliyle bastırdı. Çöplükteki konuşmalarının üzerinden birkaç hafta, adamın evi ziyaretinin üzerinden ise bir yılı aşkın bir süre geçmiş, iletişimleri artık Cecily'nin, Çin marketindeki hijyenik pedler arkasına sakladığı bilgi kırıntılarına iştirilmiş resmî yazılara indirgenmişti. Ertesi akşam Cecily'nin o güne kadarki en büyük görevini yapacaktı.

Fujivara evin arka tarafındaki kapının parmaklığını tıklattı. Kapı gürültüyle şıkırdayınca ön taraftaki çocukların kopardığı kakofoni aniden kesildi. “Anne, kim geldi?”

“Kimse değil, bir arkadaşım. Beni görmeye gelmiş. Siz oyununuza dönün.”

Kakofoni yeniden başladı, mahallenin çocukları topaç çevirmeye alakalı, kulağa son derece gürültülü ve rekabetçi gelen oyunlarına döndü. Cecily bakmasa da onları görür gibiydi: Abel iri gri gözlerini fincan biçimli rengârenk topaca dikmiş, her daim sorumluluk sahibi Jujube ise bir yandan İngiliz kütüphanesinden ele geçirdiği kitabı soluksuzca okurken, bir yandan da Abel’a göz kulak oluyor.

“Ne işin var burada?” Cecily paslı kapıyı çekip açsa da Fujivara’nın önünü keserek durdu.

“Yarınki görevini konuşmalıyız. Bölge yöneticisinin evindeki.”

Cecily, “Böyle görüşmemiz çok tehlikeli...” diye söze başladı ama devamını getirmeyip pes etti. Hep böyle yapıyordu zaten. Adamı içeri aldı, mutfak lavabosunda ellerini yıkadı. Ardından Fujivara’yı baharat dolabının arkasına, çocuklardan birinin gelmesi halinde arka kapıdan kolayca kaçabileceği şekilde konumladı.

Oynayan çocuklardan bir çığlık yükseldi.

Fujivara, “Ne büyük neşe kaynağı şu çocuklar,” dedi.

Cecily başıyla onayladı. Geçen bir yılda çocuklarına daha iyi bir anne olmuştu, bunun için de Fujivara’ya minnet duyuyordu. Çocuklarının yok olup gitmesini, kendisinin yok olup gitmesini dileme gibi eski dürtüleri kaybolmuş gibiydi. Gordon’a da artık daha iyi bir eşi; dinliyordu, önemsiyordu, evi idare ediyordu, en gürültücüsü Bayan Carvalho da dahil komşularını ihmal etmiyordu. Çin marketindeki Mui Teyze’ye karşı da kibardı; üstelik de aradıklarını kadının dükkânında nedense hemen hiç bulamadığı halde. Çocuklarına okuma yazma öğretiyordu. Jujube ona çekmişti, kitapları öyle çabuk bitiriyordu ki, Cecily biriken yığınla baş etmekte zorlanıyordu. Ayrıca bugünlerde kendini ne kadar sık kahkaha atarken yakaladığına da hayret ediyordu. Çocuklarının birbiriyle alakasız hikâyelerini dinliyor, bir fareyle hamamböceği evde birbirini kovaladığında eğleniyor, Jujube fareyle böceği dışarıya kovalarken Abel ile babası masaların üstüne sıçradığında kıkır

kıkır gülüyordu. Gordon geceleri onu gıdıkladığında kahkahalar atıyor, mutluluğunun sağladığı kalkan sayesinde kocasına yanaşmayı bile göze alıyordu. Gordon onun bu haline bayılıyordu tabii. Zevkten dörtköşe, “Halinden memnunsun artık,” diyordu.

Cecily, “Çay ister misin?” diye sorarken, Fujivara doğrudan, “Yarın akşamki yemek davetini bir daha anlatır mısın?” dedi.

Ne yapacaklarını bilemeden birbirlerine baktılar, Cecily sıkkın bir inlemeyi güçlükle bastırdı. Aileleri, ideolojileri ve genel olarak gelecek hakkında zorlanmadan sabahlara kadar sohbet eden o iki insana ne olmuştu? Şimdi ruhsuzlaşmış, yabancılaşmışlardı.

Gordon artık bayındırlık hizmetlerinde müfettişti ve terfi ettiğinde Cecily’ye gururla dediği gibi “patronun üç, belki dört adım gerisinde”ydi. Kumları, gelgitleri ve en önemlisi –hem donanma hem de ikmal– gemilerinin limana demir atma kabiliyetlerini anlama konusunda özel bir becerisi vardı. İsmi ni yaratıcılıktan yoksun biçimde İngiliz yöneticiden alan ve bir zamanlar bataklık yapıda, mangrovlarla dolu olan Talim Nehri’nin üstüne inşa edilmiş Lewisham Limanı’nda, toprak numunelerini inceleyerek saatlerini geçiriyordu. Kimi geceler eve kollarında kızgın ısırıklarla, liman ağzında çömelmiş notlar alırken sivrisineklere yem olmuş halde geliyordu. Cecily onun sıtmaya yakalanmasından korkuyordu.

Cecily dumanı tüten çayı Fujivara’ya uzattı. “Dikkat et, çok sıcak,” dedi, sonra da anaçlığından pişman oldu.

Fujivara onu duymamış gibi parmaklarını yayarak tuttu fincanı.

Cecily istihbarat brifinginin üstünden hızlıca geçti. “Yemek, bölge yöneticisinin evinde olacak. Gordon’ın dediğine göre sömürge valisi de orada olacak. Sör Woodford adında biri.”

Fujivara gergin ve pürdikkatti. Cecily bu istihbaratın önemli olduğunu biliyordu ama Fujivara’yı görünce başka hiçbir

şeyin önemi yokmuş duygusuna kapılarak, ânın tadını doyasıya çıkardı. Adamın kırpmadan bakan gözleri onu âdeta yakıp geçiyordu. “Lewisham, Gordon’ın limanla ilgili bulgularını sunmasını ve limanın, bakım gerektiren Müttefik uçaklarını getirmek için uygun olup olmadığını görmek istiyor. Kraliyet Hava Kuvvetleri için.”

Cecily’ye bu yemek davetinden söz ettiğinde, Gordon valinin ismini ağzına almanın hazzıyla heyecandan resmen titremişti. “Sör Algernon Woodford. Algernon. Woodford. Woodford.” İsmi dilinde yuvarlayıp durmuştu.

Fujivara çayına üfleyerek, “Bu mesele önemli. Çok önemli,” dedi.

Cecily başını sallasa da gergin bir tavırla etrafına bakındı. Bu bilgi Gordon’ın çöpünden kaçırdığı tüm notlardan önemliydi. İngiliz hava kuvvetlerinin Müttefik uçaklarını limana getirmeyi planlaması, limanın onlar için zayıf bir noktaya dönüşeceği anlamına geliyordu. Akşam yemeği ve bunu izleyecek olan erkekler toplantısı pek çok bilgiyle, şemayla, haritayla, koordinatla, kısacası gerçek bir istihbarat hazinesiyle dolup taşacaktı. Yine de Fujivara’nın sabahın köründe Cecily’nin evine girmeye cüret etmesi, olacak şey miydi? Cecily’nin midesi korkuyla burkulduysa da ağzını açmamayı yeğledi.

Fujivara, “Bu, Japonya için bir dönüm noktası olabilir,” dedi.

Evin ön tarafında yine bir yaygara koptu. İki topaç takımından biri zafere ulaşmış olmalıydı. Cecily adamın yüzünde küçükten bir gülümseme belirmediğini fark etti.

“Kusura bakma, heyecanlanıyorlar işte böyle.”

“Hayır, Cecily, buraya geldiğim için asıl sen kusura bakma. Sadece... İstedim ki... Yüz yüze konuşmak önemliydi.” Fujivara’nın gözleri arasında bir çizgi belirdi, kaşları hafifçe çatıldı. Dalgın dalgın tezgâhın üstündeki hasır sepetten bir diş sarımsak alıp top gibi bir elinden diğerine atmaya başladı.

Cecily'nin vücudu buna kahkahayla karşılık vererek kendini bile şaşırttı. "Yapma şunu. Kokusu parmaklarından çıkmayacak."

Fujivara sarımsağı sepete fırlattı, ıskaladı. Cecily'nin içinde sımsıcak bir dalga kabardı.

"Kötü mü koktum şimdi?" Fujivara elini burnuna götürdü.

"Leş gibi," dedi Cecily. Birlikte kahkaha attılar.

Cecily elini kolunu ne yapacağını bilemeden öylece durdu. Önce kollarını kavuşturdu, sonra açtı, ardından tüm bunların farkına varıp tedirgin oldu. Fakat bir şey söylemedi. Sayılı birkaç sohbetlerinde öğrendiği bir şey varsa, o da Fujivara'nın yanında varlığını sessizce sürdürmesi gerektiği idi. Bilgi, çoğu zaman bir kalp atışlık sessizliğin akabinde geliyordu. Bu yüzden de sarımsak kokusu ve sabah güneşi eşliğinde bekledi. Dışarıda, çocuklar da sessizleşti. Herkes nefesini tutmuş gibiydi.

"Yaptığın her şeye minnettarım," dedi Fujivara.

Cecily tedirginliğe kapılarak yutkundu.

"Yemekte görüşürüz," diye sözüne devam etti adam.

"Yemek için endişeliyim. Acaba tek başıma gidip, duyabildiğim kadarını duymaya mı çalışsam? Birlikte görülmemiz doğru değil," dedi Cecily.

"Mühim meseleler söz konusu. İkimiz gidersek çok daha fazlasını öğreniriz. Hem bunu tek başına yapmak zorunda olmanı da istemem. Sen çok... Yani, bu iş çok önemli."

Sen. Cecily'nin yüreği hop etti. Şimdilik bu kadarı ona yetirdi. Yetmek zorundaydı.

Yemek daveti için bölge yöneticisinin evine vardıklarında, ortam civcivliydi. Büyük bir kalabalık toplaşmış, tüm pencereler açık olduğu halde içerinin havası boğucu bir hal almıştı. Cecily kendini birkaç defa kulağının dibinde vızıldayan başıboş sivrisineğe şaplağı yapıştırırken buldu. Gordon'ın heyecanı, kontrol edilemez bir mesane boşaltma ihtiyacı şeklinde

dışavurduğundan, o uzun süre kendini tutup sonra da altına kaçırmamak için küçük adımlarla uzaklaştıkça, Cecily tek başına kalıyordu. Davete katılan diğer eşler, Cecily'nin bir yansıması gibiydi: çiçekli elbiseler, bastırılmış kahkahalar, dişiliğin görünmezlik pelerini.

Kadınlar grubu arasında bir ayrışma vardı; beyaz kadınlar, sırtları Cecily'ye dönük, soluk kollardan ibaret bir çember şeklinde biraz uzakta duruyorlardı. Cecily, kocaları sömürgeci beyaz erkeklere bağlı çalışan Asyalı kadınlar arasındaydı. Kocası, kauçuk ve palmiye yağı ihracatı yapan İngiliz ticaret şirketi Guthrie'de çalışan Bayan Lingam ve kocası kalay madenciliğinden pamuk, ipek ve afyon ticareti yapan Jardines'in ticaret müdürlüğüne terfi etmiş olan Bayan Low da yine bu gruptandı. Çemberin en şamatacısı ise Bayan Yap'tı. Bayan Yap'ın, şehrin Kapitan Çin'liğini* yapan kocası Yap Loy San, Bintang arazilerinin üçte birinin sahibi olan, madenlerde çalıştırılacak Çinli işgücünü organize ederek kalay madenciliğinin önemli bir kısmını kontrolü altında tutan bir gangsterdi. Yap Loy San ile İngiliz bölge yöneticisi arasında sıkıntılı bir ateşkes vardı; Yap, işlerini yürütebilmek için İngilizlere haraç ödemek zorundaydı, İngilizler de Yap'ın Çin klanlarının lideri ve kapitanlığı iddiasını kabul ederek onu meşrulaştırmak, diğer klan liderlerinin ayaklanmalarını bastırmasını sağlamak durumundaydı. Kapitan Yap'ın liderliği, klanlar arasında ancak sallantılı bir barışı muhafaza edebiliyor, bu da İngilizlere kasayı doldurma olanağı sunuyordu.

Cecily, Bayan Yap'ı katlanılmaz buluyordu. Kadının sesi kulağına, olması gerekenden bir oktav ve pek çok desibel yukarıda geliyor, söylediği her şey duvarlardan yankılanıp Cecily'ye çarpıyor, kulaklarının isyan edercesine çınlamasına sebep

* Sömürge dönemi Endonezya, Malaya, Singapur, Filipinler'de yüksek rütbeli yönetici. (e.n.)

oluyordu. Kadın Cecily'den olsa olsa birkaç yaş büyüktü ama sürekli dedikodu peşinde koşan gıcık bir teyzeyi andırıyordu.

Saçını arkadan kabarık bir topuz yapmış, ter ve karaborsadan alınma pahalı –ama keskin ve rahatsız edici– bir parfüm kokan Bayan Yap, bu gece tam aradığı ortamdaydı. Kadınlar kalabalığı içinde Bayan Lingam'la yaptığı fiskostan başını kaldırıp uzandı ve “Hey, Cecily, şuradaki adam kim, biliyor musun?” diye sordu. Parmağını Cecily'nin böğrüne öyle sapladı ki, parmak az daha boğazından çıkıyordu.

“Hangi adam?” diye karşılık verdi Cecily, masum taklidi yaparak.

“Aha, şuradaki işte.” Bayan Yap, Fujivara'yı işaret etti. Bir yandan en ufak bir incelik sergilemeden tam karşıda duran Fujivara'yı gösterirken, bir yandan da Cecily'nin kulağına, “Niye daha önce görmedim ben bunu, ha?” diye tısladı.

İçerinin havası ağırdı, Cecily'nin sırtından terler süzülüyordu. Etrafta insanlar dirsek temasında duruyor, etek hışırtıları ile İngiliz subay üniformaları arasında birbirlerini selamlıyorlardı. Cecily, Fujivara'ya doğrudan bakmak için gözlerini kaldırdı. Fujivara keten pantolonuna dökülmüş bir şeyi sildikten sonra korkusunu sezmişçesine Cecily'nin bakışlarına anında karşılık verdi.

“Amanın, adam buraya geliyor!” Bayan Yap öyle yüksek sesle fısıldadı ki, İngiliz kadınlar bile dönüp baktı ve hepsinin bakışları Bingley Çen diye bilinen tüccarın üstünde toplandı. Adamın keten takımı yürürken hafifçe hışırdıyordu.

“Hanımlar,” dedi adam, “duyduğuma göre Avrupa modasına dair bir merak varmış. Ben de Paris ve Londra'ya yaptığım kısa yolculuktan yeni döndüm.”

Fujivara'nın aniden belirgin bir İngiliz aksanma çark etmesi Cecily'nin içini kaldırdı.

Dakikalar içinde İngilizinden yerlisine kadar tüm kadınlar, Bingley Çen kimliğine bürünmüş Fujivara'nın etrafına

toplaşmış, adamın gerçekte nefret ettiği Avrupa kıtasındaki kadınların giydiği eldivenlerin boyu, şapkaların yüksekliğiyle ilgili yalanlarını yalayıp yutuyorlardı. Cecily gözlerini devirmemek için kendini zor tuttu. Neredeydi tanıdığı o kıvrak Japon aksanlı vurdumduymaz, umursamaz adam? Şen şakrak Bingley Çen kılığında şimdi çarpık gülüşüyle gülümsüyor, hikâyeler anlatıyor, abartılı İngiliz aksanıyla sessizlik anlarını zekice esprilerle dolduruyor, dirseklerine dokunarak, gözlerinin içine bakarak kadınlarla flört ediyordu. Cecily'nin kaygılanmasına gerek yoktu bu adam için.

Akşam yemeği Cecily için sinir harbiyle örülü bir sis perdesi içinde geçti. Yakaladığı bu yeni moda danışmanı karşısında kendinden geçen Leydi Lewisham, Fujivara'yı masa başına yakın bir yerde yanına alabilmek için ortalığı birbirine katıp oturma kartlarını değiştirdi. Cecily ile Gordon ise yerli mühendisler ve eşleriyle birlikte tamamen ayrı bir masadaydı. Normalde buna aldırış etmezdi Cecily. Yeni bir şey değildi ne de olsa; İngilizler yerlilere, koparıp atana dek bir arada yaşamak zorunda oldukları bir yara kabuğu gibi davranırlardı. Fakat o akşam gizliden gizliye bir kıskançlık Cecily'nin tenine tırmandı, elbisesinin yeninde kaşıntılar yarattı. Gordon yemek sonrası sunumu için öyle heyecanlıydı ki, ağzına tek bir lokma koyamıyordu. Başka zaman olsa Cecily kaygılanıyormuş gibi yapar, telaş eder, Gordon'ın tabağına yemek aktarır, kaşığa küçük küçük pilav doldurup, çocuklara yaptığı gibi kocasının ağzına tıkardı. Ne var ki bu akşam, içi bunların hiçbirini kaldırmıyordu. Fujivara'yı okşayan bir kadının ellerini her gördüğünde incinmenin yarattığı yakıcı öfkeyi gizleme çabası tüm enerjisini tüketiyordu. Adamın bu beyaz insanların yanındaki rahatlığı canını sıkıyordu. Cecily'nin evinde, mehtaplı gecelerde dile getirdiği o hiddet dolu duygu karmaşalarıyla tam bir tezat teşkil ediyordu bu hali.

Cecily kendisinin de Fujivara'nın da burada bir iş yaptığını mantıken biliyordu –Fujivara, çekici yabancı misafiri

oynuyordu, kendisi de görev bilir ev kadını- ama aralarında bir nebze olsun inşa ettikleri eşitliğin, cılız ortaklığın, sistematik biçimde parçalanması, onda vücudu sanki baştan ayağa ekşiyerek buruk ve çürük bir şeye dönüşüyormuş hissini uyandırıyor.

Sol yanında Bayan Yap, arkalarındaki İngiliz masasında olup bitenleri izlemek için başını çevirdi. “Bingley çok komik bir isim değil mi, Cecily? Hong Kong’luların Jane Austen okuduğu, kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi,” dedi ve kıkırdadı. Kapitan’ın karısının, Bintang’a altı ay gecikmeli gelen Avrupa moda katalogları dışında bir şey okuduğunu hiç düşünmemiş olan Cecily buna şaşırdı.

“Evet, komik gerçekten,” diye Bayan Yap’ın sözlerini tekrarladı. Fujivara’nın öğrettiği pek çok şeyden biriydi bu; insanları gücendirmeden eforsuz bir sohbet istiyorsanız, söyleneni tekrarlamanız yeterliydi. İlk duyduğunda Cecily’ye çok sıradışı gelmişti bu fikir ama şimdi aklına yatıyordu: İnsanlar boş ve sıkıcıydı.

Bayan Yap, “Bu davetler bazen iç bayıcı bir hal alıyor,” dedi ve rujlu dudaklarının arasından sıkkın, küçük bir inleme çıktı. Nefesi Cecily’nin kulağını gıdıkladı. Arpacık soğanı ve süt kokuyordu ağzı, pek öyle nahoş sayılmazdı.

“Evet, çok bayıcı,” dedi Cecily. Fujivara’nın boğuk kahkahası odada yankılandı.

Hazmettirici içkilerin ardından, geriye itilen sandalyelerin takırtısı ve hizmetçilerin topladığı tabakların şangırtısı arasında iki masa üç gruba ayrıldı: Birinci grup, Gordon’ın bulgularını ve limanın Kraliyet Hava Kuvvetleri uçaklarının bakımı için uygunluğunu tartışmak üzere bir araya gelen erkeklerden; ikinci grup, sigara odasındaki koltuklarda erkekler her ne tartışıyorsa, onu tartışmak üzere puro içip sohbet etmeye giden idarecilerin dışında kalan erkeklerden; üçüncü grup ise salonunda hep birlikte sosyalleşmek ve saç tokalarının uzunluğu ile

yemeklerde baharatın önemi hakkında havadan sudan konuşmak zorunda kalacak beyaz ve yerli kadınlardan oluşuyordu.

Gordon göğsünü kabartıp kararlılıkla birinci gruba doğru yürümeye başladı, arada gerginlikten doğan idrara çıkma ihtiyacını hızla giderdi, sonra da koridorun ilerisindeki mavi duvar kâğıdıyla kaplı büyük odaya geçti. Birinci gruptaki erkeklerin hepsi hafiften telaşla odadan ayrılıp, ikinci ve üçüncü grupları kaynaşmaya devam etmek üzere geride bıraktılar. Fujivara ikinci gruba katılan erkeklerle bir kenarda durdu; puro dumanı ve terli deri koltukların kokusu şimdiden yemek odasına sızmaya başlamıştı.

Cecily, Fujivara'nın göz göze gelmeye çalıştığını sezdi. Cilalı ayakkabısını döşeme tahtalarına hafifçe vuruşunu izledi. Sabırsızlandığı ama belli etmemeye çalıştığı zamanlarda yaptığı bir tikti bu. Görevin bir sonraki safhası Cecily'ye bakıyordu ama o, üstündeki siniri henüz atamamıştı. Başını başka tarafa çevirip kusursuz beyazlıktaki duvarı incelemeye, fır dönen zihnini masa vantilatörlerine odaklamaya, nefesini vantilatörün ritmik vınlamalarına göre ayarlamaya çalıştı. Üçüncü grubun kadınları kol kola, etekleri hışırdaya hışırdaya –görünürde birlik halinde ama doğal olarak ten renkleriyle ayrıışmış halde– salona doğru aheste gezintilerine başladılar. Cecily Fujivara'nın yakıcı bakışlarını sırtında hissediyordu. Grupların ayrılması birazdan tamamlanacaktı.

Cecily yutkundu, sol elinin serçeparmağını yüzükparmağının altına kıvrıp, iki parmağı acıyana dek bastırdı. Bu da onun tikiydi; diğer acıyı, daha az somut olanı bastıran fiziksel bir acı. Fujivara'yla göz göze gelmek için başını kaldırdı ve yine başıyla ona belli belirsiz işaret verdi. Fujivara'nın burun delikleri titredi. Kontrollü bir nefes vermişti bu ama yüzüne aniden yayılan rahatlama, çenesinin gevşeyişi, Cecily'yi heyecandan titretmişti. Güç böyle bir şey miydi acaba; bir adamın kaderini elinde tutmak? Buna kafa yoracak vakti yoktu şimdi. Gösteriyi

devralma sırası ondaydı. Nefes alıp tuttu, masa örtüsünün ucuna uzandı, elinden geldiğince yüksek sesle inledi ve bayılır gibi kendini yere attı.

Sonraki birkaç dakika kargaşanın uğultusuyla geçti. Gözleri kapalı, vücudu kıpırtısız Cecily'nin, etrafı algılamak için kulaklarıyla burnundan başka güvenebileceği bir şeyi yoktu. Kadınların çığlıklarını duydu, en gürültücüler de Bayan Yap'tı. "Amanın! Kadın BAYILDI! Tuzla su getirin çabuk!"

İkinci grubun erkekleri, tam da Fujivara'yla Cecily'nin umduğu gibi anında yemek odasına akın etmiş, herkes dikkatini Cecily'ye yöneltmişti. Bu stratejiyi ilk tartıştıklarında Cecily ikna olmamıştı. Kendisindeki en büyük avantajın, görünmezliği olduğunu söylemişti. Bayılırsa kimse aldırış etmezdi. Fujivara bunun üstüne ender gülümsemelerinden birini sergilemiş ve, "Görünmez değilsin sen. Hafife alınmakla görünmez olmak farklı şeylerdir," demişti.

Cecily şimdi gözleri kapalı, Fujivara'yı düşünüyordu. Dikkatler onun üstüne çevriliyken, Fujivara koridorda sessizce süzülüyor olmalıydı. Görevi gayet basitti Cecily'nin: Kıpırdamadan durmak. Ne var ki insanların yardım etmek adına kalkıştığı sarsaklıkları hesaba katmamıştı. Onu bacaklarından, sonra da kollarından tutarak kaldırmaya çalışıyorlardı. Cecily incinmekten, daha beteri gıdıklanmaktan korkuyordu. Kimileri de yüzüne su ve keskin kokulu, çiçek aromalı kokulu tuzlar serpiyordu. Herkes öyle bağırıyordu ki, seslerini ayırıştırıp kim olduklarını anlamak zorlaşmıştı. Cecily suratına sıçrayan tükürükleri silmemek için kendini zor tutuyordu.

Fujivara şimdi muhtemelen mavi duvarlı odanın dışında bir yerlerde diz çökmüş, Gordon'ın toplantısını dinlemeye çalışıyordu. Cecily onun, biraz zorlanarak doğrulup ayağa kalkışını hayal etti, zira adam çömelmeye alışkın değildi. Bu noksanlık Cecily'de ona karşı bir şefkat uyandırdı. Fujivara'nın az sonra toplantı odasına dalacağını, kollarını çılgınca, komik bir şekilde

sallayacağını ve Gordon'a karısının masayı devirip bayıldığını söyleyeceğini biliyordu. İftihar ânı karısı tarafından kabaca sekteye uğratılan Gordon, önce kıpkırmızı sonra mosmor kesilecekti. Sör Woodford, Sör Lewisham, Bay Ommaney ve diğerleri nezaket icabı odadan çıkıp bayılan kahverengi tenli kadınla kibarca ilgileniyormuş gibi yapacaklardı. Fujivara ise odada kalıp, Cecily'nin adını hatırlayamadığı küçük Alman görüntüleme cihazıyla haritaların, şemaların, notların ve telaşa geride bırakılmış istihbari bilgilerin görüntülerini kopyalayacaktı.

Kadınlardan biri Cecily'nin yüzüne ot kokulu, yapraksı bir şeyler fırlattı. Bayan Yap'ın süt ve arpacık soğanı kokan nefesi Cecily'nin tepesinde gezindi. Cecily'nin burnu kaşındı, kalbi nahoş bir şekilde gümbürdemeye başladı. Sakinleşmek için dilini ısırды Cecily, zihnindeki gürültüyü bastırmak için bir kez daha fiziksel acıya başvurdu. Onu bir kanepeye, bir sandalyeye doğru çekme girişimiyle ayak bileklerini kavrayan nasırlı elleri hissedince telaşa kapıldı. Yer döşemesindeki bir kıymık yanığının yumuşak etine battı. Cecily gözleriyle göremese de beyaz kadınların yüzündeki kınama ifadesini hissedebiliyordu; Leydi Lewisham ağzını sımsıkı büzmüş, partisinde kopan rezaletin verdiği öfkeyle yerli kadınların *isterik* tabiatına dair bir şeyler fısıldıyor. Erkekler de muhtemelen eteğinin altından bir şeyler görmeye çalışıyor. Cecily düşerken bacaklarının hangi pozisyonu aldığını hatırlamaya çalıştı.

“Cecily!” Gordon'ın sesi, Gordon'ın nefesi, ardından Gordon'ın ekşi kokusu, sesler kısılıp mırıltıya dönüşürken Cecily'nin tepesinde gezindi. Cecily zihin gözüyle kalabalığın yarılıp, geçmesi için Gordon'a yol verişini görür gibi oldu. İşte şimdi beklediği sufleyi almıştı.

“Ayılıyor!”

“İşe bakın, ne uzun bir bayılmaydı!”

“Gordon,” dedi Cecily soluksuzca. “Ne oldu, hiç bilmiyorum. Başım döndü birden. Geceni mahvettim, özür dilerim.”

Odaklanmakta zorlanan Cecily, hızla gözlerini kırptırdı. İnsanlar çifte yer açmak için geri çekilirken, Cecily'nin etrafını saran ayakkabılar, etekler, pantolon paçaları hışırdadı. Cecily başını kaldırıp baktığında, birkaç kişinin kibarca başka tarafa baktığını, onlar dışında herkesin gözlerini merakla ona diktiğini gördü.

Gordon'ın küplere binmesini beklemişti Cecily; ne de olsa onun en ısıltılar saçacağı, hayranlık duyduğu beyaz erkekler karşısında birkaç dakikalığına da olsa parlayacağı ânı elinden almıştı. Gelgelelim o, ara sıra yaptığı gibi bu defa da Cecily'yi şaşırttı.

“Çok endişelendim, aşkım. Böyle korkutma beni.” Bir an duraksadıktan sonra da, “Belki hamilesindir,” diye fısıldadı.

Fujivara, Cecily'nin başını elleri arasında tutan Gordon'a yakın ama yine de saygılı bir mesafede diz çökmüş duruyordu. Saç kreminin naneli kokusu başını öyle döndürdü ki, Cecily bu defa sahiden bayılacağını düşündü. İki erkek, sırtı sızım sızım sızlayan Cecily'ye ayağa kalkması için yardım etti. Cecily gözlerini etrafındakilere dikti. Birkaçı utanarak bakışlarını kaçırdıysa da geriye kalanlar meraklı hallerinden utanmadan, bakmayı sürdürdüler. Fujivara ellerini göğsünün üstünde ke-netledi. Cecily'ye başıyla olumlu bir işaret verdi. İstihbaratı almıştı.

Bu işin altından basbayağı kalkmışlardı.

YEDİNCİ BÖLÜM

ABEL

Burma'daki Kanchanaburi Çalışma Kampı / Tayland sınırı

7 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Abel'in kampa gelişine dair anıları genelde bulanıktı. Bir kamyonun arkasında yattığını hatırlıyordu. Günlerce engebeli bir yolda gittiğini, havadaki çürük kokusunu, vücut ve kan kokularını hatırlıyordu. Eline kürek verilip kazmaya başlamasının, her gün güneş batana dek devam etmesinin söylendiğini hatırlıyordu. Aynı güneşin sırtında acılı kırmızı lekeler bıraktığını hatırlıyordu, yağmurun ilk başta serin bir rahatlama sağlasa çamurların kayganlaşıp çığlıklar atan oğlanları da yanına katarak heyelanlar halinde dağ yamacından yuvarlanmasıyla hızla tehlikeli bir hal aldığını hatırlıyordu. Akşamları, sırtı ağrıdan düğümlenerek, kol ve bacaklarındaki yaralar sızlayarak, sendeleye sendeleye oğlanların barakasına döndüğünü hatırlıyordu. Kalabalık barakada, oğlanlarla birlikte kendini beton zemine attığını ve ne kadar kıvrılıp bükülse de bir seksenlik bedenini, uyuması için ayrılan altmış santimlik alana sığdırmasının

imkânsız olduğunu hatırlıyordu. Günleri unuttuğunu, yağmur çatıyı döverken geceler boyu gözlerini dikip palmiye sazından yapılma karanlık tavana baktığını, etrafındaki irin ve sidik kokusunu, yorgunluk ve bitkinlikten ne uyuyabildiğini ne de ağlayabildiğini hatırlıyordu.

“Pişşt.”

Abel irkildi, gözleri fal taşı gibi açıldı ve ayak bilekleri etrafında topaklanan çamurları hissetti. Neredeyse bir gündür tavuk kümesindeydi. Fısıltının kaynağını bulmak için etrafına bakındı ve bir kez daha kahverengi tavukla göz göze geldi. Tavuk yine dik dik bakıyordu. Abel ikinci defa kendinden geçmiş olmalıydı. Komutan Akiro gitmişti. Abel gri pantolonunun yukarı çekildiğini ve şükürler olsun ki altını örttüğünü fark etti.

“Abe. Abel.” Abel gözlerini zorlayarak açtı ve telli kümesin önünde çömelmiş, çenesini yumrulu dizlerine dayamış Freddie’nin, başka kimselerle karıştırılamayacak masmavi gözleriyle karşılaştı.

Freddie, tellerin arasından metal bir fincanı ittirip sıvının bir kısmını can çekişen horozun üstüne dökerken, “Su getirdim sana,” dedi. Horoz tepki vermedi. “Bu zavalılığın işi bitmiş be.”

Abel, çamur topakları yüzünden dizleri sıyrılarak, diğer tarafa doğru emekledi. Kurbağa vıraklaması gibi bir sesle, “Teşekkürler,” dedikten sonra suyu yudumladı, dilinde döndürdü ve ağzındaki kurumuş oyukları doldurdu.

Freddie iri iri açılmış gözleriyle Abel’i baştan ayağa süzerek, “Fena pataklamışlar seni,” dedi.

“Dert değil,” dedi Abel. Karnındaki yaralar sızlıyordu.

Freddie, kamp arkadaşlarından biri için, “Vellu meğer akordeon çalıyormuş, biliyor musun?” dedi.

“Dün gece yine toplu şarkı söyleme seansını mı kaçırdım?”

Bakışları kaygıyla gölgelenen Freddie, başını iki yana salladı. “Bugünlerde çok şey kaçırıyorsun. Hep içtiğin şu zıkkım yüzünden.”

Bu sözleri duyar duymaz Abel yine şiddetli bir arzuya kapıldı; sıvının döne döne midesini yakması, boğazını kapladığı an hissettiği o tatlı yangı, elinin kolunun gevşeyişi, yaralarının ve kalbinin her defasında normalden bir nebze daha az sızlaması...

“Yanında var mı, Freddie?” diye yakarırcasına sordu, Abel. “O şişeyi sakla diye vermiştim sana. Şimdi ne iyi giderdi.” Abel yaralarını işaret etti.

“Cidden yapmamalısın, Abe. İğrenç bir şey o. Yerlere yuvarlanıyorsun, bak. Aptal aptal şeyler söylüyorsun.”

Abel pantolonunun kış kısmında biriken kanları hissedererek, Freddie’nin bilmediği ne çok şey var, diye düşündü fakat bunun yerine, “Ne yapayım yani, Akiro keyfimin kâhyası değil ya,” dedi.

“Al bakalım.” Freddie suratını ekşiterek, kirli bir beze sarılı şişeyi Abel’a uzattı. Abel gelen olup olmadığını kontrol etmek için etrafına bakındıktan sonra bezi açtı, şişede sallanan bulanık sıvı ortaya çıktı. Mide kaldıran tatlımsı kokunun burnuna değmesiyle birlikte tanıdık bir haz vücuduna akın etti ve Abel şişeden koca bir yudum, sonra bir yudum daha aldı. Palmiye içkisi kavruk boğazını sardı, yakarak boş midesine indi ve Abel’ın üstüne yine aşına olduğu o yumuşacık dinginlik hali geldi.

Palmiye içkisi son aylarda kampa şanslı bir katkı olarak girmişti. Söylentiye göre muhafızlardan birinin karaborsayla bağlantısı vardı ve ikmal kamyonları her ay pirinç ve diğer gıdaları getirdiğinde, kasalarca palmiye içkisi de aralarında oluyordu. Kamyonları boşaltan oğlanlar zaman zaman göze çarpmadan birkaç şişe yürütmeyi başarıyorlardı, ne de olsa erzak sayımı askerlerin güçlü yanlarından biri değildi.

Kamptan önce Abel palmiye içkisini farklı isimlerle duymuştu. İngiliz gazeteleri ona manidar bir yaklaşımla “emekçinin afyonu” diyordu çünkü genelde İngiliz kauçuk arazisi sahipleri bu içkiyi Hintli göçmen işçileri kontrol altında tutmak

için kullanıyordu. Abel'in babası ise küçümsercesine "amele içkisi" adını vermişti ona, çünkü tüm içkiler içinde daima en ucuzu oydu. Eskiden Abel'in yaşça büyük arkadaşları, bir doğum günü olduğunda paylaşılın diye gizlice yanlarında bu içkiden getirirlerdi. Fakat bunların hepsi eskiden; Abel'in bu tatlı içkiyi hâlâ yudum yudum içtiği, hızla sönüp gitse de insanın içini ısıtan gelgeç keyifle tatmin olabildiği zamanlardaydı. Kamptaki palmiye içkisi ise çok daha sertti; daha uzun süre fermente edilen ve rengini bulutsu beyazdan bulanık beje dönüştüren başka bazı bilinmez içkilerle karıştırılan bir palmiye şarabıydı bu. Abel şimdi bu içkiyi kana kana, kocaman yudumlarla içiyordu.

Kampta oğlanların çoğu içiyordu ama Abel'in aksine onlar içkiyi azar azar yudumluyor, tadını alınca yüzlerini buruşturuyor, yangıyı bastırmak için burunlarını tıkayıp yutuyorlardı. İçmek onlar için vakit öldürmek, yaralarının acısını biraz olsun dindirmek için yapılan bir şeydi. İlk başlarda Abel için de durum farklı değildi. Bir yudum orada, bir fırt burada, günün derdini tasasını üstünden silkelemenin bir yoluydu bu. Fakat sonraları şiddetli bir istek baş göstermişti; gece yatmadan önce, günün kâbuslarını gözlerinin önünden silip uyuyabilmek için bir şeyler içme arzusu. Bu ihtiyaç zamanla hafif bir sızıdan keskin bir acıya; terler içinde ve aşerircesine uyanıp da artıkla- rı yudumlamaktan, kampta dolanarak diğerlerinden saklaya- cağı ve zulalayacağı terk edilmiş şişeleri aramaya, saklayama- dığı zamanlarda ise kana kana içmeye doğru evrilmişti. İçmek duygularını baskılıyordu elbette ama daha çok da ayağa fırlayıp haykırma, kafa tutma, sesini duyurma yönündeki bitmek bilmez arzusunu da köreltiyordu. Her zaman işe yaramıyordu gerçi. Kümese de tam bu yüzden düşmüştü işte. Her şeye rağmen içmek çoğu gün daha aldırıışsız olup boyun eğmesini sağ- lıyor, bu da belki hayatta kalmasına yarıyordu. En önemlisinin de bu olduğunu söylüyordu Abel kendi kendine.

“Artık git sen, Freddie. Akiro her an gelebilir.” Akiro’nun çoktan gelip gittiğini Freddie bilmeseydi de olurdu.

Freddie metal fincanı aldı, Abel’in sımsıkı sarıldığı içki şişesine manidar bir tavırla baktı. Abel bitmeye yüz tutmuş şişeyi gönülsüzce tellerin arasından ona uzattı. Freddie başını iki yana sallayarak kalkıp cılız bacaklarının üstünde doğruldu. “Ölü horozdan uzak dur, kardeşim.”

“Daha ölmemiş ama, değil mi?” Abel dönüp horoza baktı. Ölmüştü.

Freddie çalışma kampına Abel’dan iki ay sonra gelmişti. Abel gibi o da bir grup oğlanla, kir pas ve kan revan içinde, deli bakışlarla, bir kamyonun arkasından kampa atılmıştı. Abel onu, o bakışları yüzünden, bir Avrasyalı için bile sıradışı sayılabilecek masmavi gözleri yüzünden fark etmişti. Gelgelelim Freddie’nin fırtınalı mavi gözleri ve Abel’inkinden bile açık, pembemsi beyaz teni, kampta başına bela olmuştu.

Amirler Freddie’ye “İki Numaralı Beyaz Oğlan!” diyor, tüfeklerinin dipçiğiyle suratına vurup güzelim yüzünde iri çürükler bırakıyorlardı. “Senin gibilere gününü böyle gösteririz işte.”

Abel başlarda rahat bir nefes almıştı. Amirlerin hiddetine maruz kalacak başka birinin olması onun açısından iyiydi. Bu sayede yorgun düştüğünde durup dayak yemeden biraz soluklanabilirdi. İçkisinden bir yudum alabilir, aklını boğazındaki keskin, yakıcı tada kaydırabilirdi. Birini taşaklarından yumrukluyormuş ya da otuz bir çekiyormuş gibi aptalca hareketler yaparak ara sıra Rama’nın, Vellu’nun, Azlan’ın ya da Ah Lam’ın bakışlarını yakalayabilir, tek bir darbeye yere devrilip canı çıkana dek tekmelenmek zorunda kalmaksızın, bastırılmış da olsa bir kahkaha atabilir ya da göz devirebilirdi.

Gelgelelim gündüzleri hayatında ciddi bir iyileşme olsa da Abel’in geceleri cebelleşmeden ibaretti. Ter kokularıyla horlamaların saldırısı altında gözüne uyku girmiyordu. Akli sık sık on

beşinci doğum gününden öncesine gidiyordu. Ailesini son defa göreceğini, her tür mutluluğu son defa tadacağını bilse, neler yapacağını düşünüyordu. Luke Birader'den birilerine bahseder, eve farklı bir yoldan döner, daha temkinli olur muydu? Sürekli gergin olduğu için Jujube'ye yine göz devirir miydi? Çizgili kaplan masketini muson kanalına düşürdü diye Jasmin'i azarlar mıydı? Babasının büyüklenererek anlattığı İngiliz yönetimi dönemindeki “nerede o eski günler” hikâyelerine yine kulak tıkar mıydı? Pilava iğrenç tapyokadan kattığında annesine yine yakınır mıydı? Pilavı düşününce ağzı sulandı. Artık hep ama hep açtı. Midesinde kemirgen bir hayvan yaşıyordu sanki. Ne var ki kampta önlerine atılan yulaf lapası kâselerinde, gri suda yüzen taneciklerle dolu o kâselerde, kimi zaman keskin cisimler bile oluyordu: kıymıklar, toz toprak ve bir keresinde de çivi başı. Bu son parça, tükürmesine fırsat kalmadan ağzını kesmiş, dilinde biriken kanı yutunca Abel'in genzinde demir ve toprak tadı bırakmıştı.

Freddie'nin gelişinden bir hafta kadar sonra, bir gece Abel, tavana bakarak yatarken, oğlanlardan duymaya alıştığı horlamalar, tekmeler ve tek tük inlemelerden farklı biçimde, bir hışırtı duydu. Rama'nın öte yanında, odanın bir köşesinde, çatıdaki aralıklardan bir demet ay ışığının süzüldüğü yerde, birisi doğrulmuş, etrafa dikkat kesilmişti. Abel da doğrulup yanındakini tekmelememek için uzun, ince bacaklarını altına aldı. Gözlerini kısarak bakınca söz konusu kişinin koca kütlesiyle aralarında yatan Rama yüzünden uzanamadığı bir yerde duran Freddie olduğunu gördü. Ay ışığıyla burnu parlayan Freddie'nin sol elinde küçük bir sopa vardı ve yerdeki bir şeye bakıyor, sopayı ara ara yere doğru tutuyordu. Abel'i fark etmemiş, ettiyse bile önemsemişti. Ayın düşürdüğü ve Freddie'nin vücudundan yansıyan gölgeler, Abel'in yerdeki şeyi görmesini engelliyordu.

Abel tekrar uzanıp yattı. Freddie'yi izlediği için de kendini aptal gibi hissetti.

*

O günden sonra Abel birkaç gecede bir hışırtılar duydu, dönüp baktığında Freddie'nin yine doğrulmuş, yere baktığını gördü. Gözlerini kısarak bir şeye dikkat kesiliyor gibiydi ama tam olarak neye dikkat kesildiğini anlamak zordu. Aydınlık gecelerden birinde Abel'in gözüne Freddie'nin yanağındaki irice bir çürük çarptı. Mavi, siyah, sarı renkleriyle yanak etinde bitmiş bir acılar kaleydoskopu gibiydi.

Freddie yaşına göre minyondu ve kampta çoğu zaman zorlanıyordu. Abel onun on dört yaşında, yani kendisinden sadece bir yaş küçük olduğunu öğrendiğinde epeyce şaşırmıştı. Olsa olsa on bir, on iki yaşlarında sanıyordu çünkü. Freddie'ye genelde metal levhaları lehimlemek veya birbirine tutturmak gibi daha az kaba kuvvet, daha çok motor beceri gerektiren işlerin verildiğini fark etmişti. Ne var ki o, bunlarda bile zorlanıyordu.

Üç gece izledikten sonra Abel'in Freddie'ye duyduğu merak daha da arttı.

“Hey, Rama, yer değiştirmek ister misin?” diye sordu sonunda. “Tepemde, çatıda bir delik var. Daha serin burası. Daha havadar.”

Abel kendini Rama'dan gelecek sorulara hazırladı. Nasıl cevap vereceğinden emin de değildi gerçi. Gelgelelim Rama aldırış etmeden omuz silkti. Yuvarlanarak Abel'in yattığı yere geçti, gözlerini yumdu ve anında horlamaya başladı.

Abel ise Rama'nın yerine geçer geçmez sırtı yerde, gözleri tavanda, normal pozisyonunu alıp, çatıda birbiri içine geçmiş nipa yapraklarını incelemeye koyuldu. Freddie de yanına uzandı ve başını öte yana çevirdi. Abel göz ucuyla bakıp çocuğun tişörtünün yırtık olduğunu, delikten de incecik etine dolanmış omurgasının gölgeli hatlarını gördü. Gözlerini sımsıkı yumarak uyumaya, bu aptalca merakından uzaklaşmaya çalıştı.

Yatmasından az sonra Abel, o tanıdık hışırtıyı duydu. Tek gözünü açtı. Freddie doğrulmuş oturuyordu. Artık yanı başında olduğu için elinde bir parça tuvalet kâğıdını, avuç büyüklüğünde

küçük dikdörtgen bir kâğıdı tuttuğunu görebiliyordu. Kampta, kışlarındaki boku silmeleri için bu sarı kahve, sert kâğıttan onlara her gün birkaç santim veriliyordu. Oğlanların koleradan ölmeye başlamasından sonra getirilen yeni bir uygulamaydı bu. Freddie diğer eliyle kötü yapılmış bir boya fırçasına benzeyen şeyi sımsıkı tutuyordu. Gölgeler ve ay ışığı yüzünden tam olarak ayırt etmek güçtü ama Abel dikdörtgen şeklindeki tuvalet kâğıdının üstünde figürler olduğunu fark etti.

“Yer değiştirmişsin.” Freddie başını eğip çelik gibi soğuk ve tepkisiz mavi gözleriyle Abel’a baktı.

Abel şaşırdı. Oğlanın yüzünde görmeyi beklemediği bir korkusuzluk vardı ve tespitini serinkanlı, hatta neredeyse al-dırışsız bir fısıltıyla dile getirmişti. Freddie doğrulup oturduğu için birbirlerine öyle yakınlardı ki, Abel’ın yüzü çocuğun dizine degecekti.

Abel da doğruldu, Freddie’yle göz hizasına geldi. “Ne yapıyorsun sen?”

“Resim yapıyorum.”

“Niye ki?”

“Buradaki şeyleri unutmamayım diye.” Freddie fırçasına uzandı.

Abel hiçbir şey anlamamıştı. Onun tek istediği, kampı unutmaktı. Bu çocuk neyi hatırlamaya çalışıyordu acaba?

“Onu nereden buldun?” Abel fırçayı işaret etti. “Bakabilir miyim?”

“Kendim yaptım.” Oğlanın gözleri bir sebepten parlamıştı... Öfkeden mi acaba? Abel emin değildi. “Sakin kırıyorum deme ha.” Freddie fırçayı Abel’a uzattı.

Fırçanın sopası için sert bir dal kullanmıştı. Fırça kısmı ise iple bağlanmış açık kahverengi tellerden oluşuyordu. Abel parmağının ucunu fırçadan geçirdi. “Bu... saç mı?”

Oğlan kafasının tepesini işaret edince Abel o kısımda saç olmadığını, derinin yer yer pembe ve kabuklu olduğunu gördü.

“Nasıl yani?”

“Elimdekilerle bir şeyler uyduruyorum işte.”

Freddie önüne, yere, dikdörtgen tuvalet kâğıdı parçaları dizmişti. Abel’in soru soran bakışlarını görünce sırtıttı. “Tuvalet için yaprak kullanıyorum.”

“Neyle boyuyorsun, peki?”

Abel çocuğun kolundaki kesikleri o zaman fark etti. Açık teninde bazıları taze, bazıları kabuk tutmuş, çentikli kahverengi çizgiler vardı. Kan: Freddie resimlerini kanla yapıyordu. Abel ürperdi. Çalışırken tarlada yaralanmak anlaşılır bir şeydi. Daha bugün devrilen büyük bir metal levha çocuklardan birinin ayağını kesip koparmıştı. Ama nedense Freddie’nin kendine verdiği bu zarar, Abel’in tahminine göre palet yaratmak için kollarına attığı kesikler, gözüne çok daha korkunç görünüyordu. Ona “boğa taşı” olayından sonraki gün babalarının eve, iple bağlanmış yavru bir keçiyle, sevinç içinde gelişini anımsattı.

“Karaborsadan aldım. Bu akşam iyi bir yemek yiyeceğiz!” Önceki gece boğa testisleri konusunda yaşanan fiyaskoyu telafi etme çabasıyla annelerine bakan babasının gururla ışıldayan çehresi Abel’in hâlâ gözlerinin önündeydi. “Abel! Jujube!” diye seslenmişti babası. “Kanı boşaltmamız lazım.”

Abel, keçinin boynunu kesip göğsüne uzun kesikler atan babasını izlerken düştüğü dehşeti dün gibi hatırlıyordu. Elini o sıcaklığa daldırışını, keçinin içinden çamurlu avlularına akar-ken havayı çürük ve demir kokusuyla dolduran sıcaklığın o yumuşak, vıcık vıcık hissi aklındaydı.

Abel başını Freddie’nin kollarından başka yere çevirdi. “Canın acıyor mu?”

“Pek sayılmaz.” Abel’in rahatsızlığını hisseden Freddie, “Bak, sadece boya için yapıyorum bunu. Ağırlıklı olarak ağaç reçinesi kullanıp ikisini karıştırıyorum.” Freddie kanlı kollarını işaret etti. “Derin bile değil kesikler.”

“Ama neden?” İnsanın bir hobi uğruna vücuduna kesikler atması, Abel’a mazoşistlik gibi görünüyordu.

“Buradan gideceğimiz zaman için. İnsanlara gösterelim diye. Açıklamak için.” Freddie inatçı bir ifadeyle çenesini öne çıkardı, yanağındaki renkli çürük, gölgeler arasından ortaya çıktı.

Abel yerde, Freddie’nin önünde duran ve hepsine paslı bir kahverengiyle yüz eskizleri çizilmiş olan tuvalet kâğıtlarını inceledi. Kullanılan aletlerin ilkelliğine rağmen Abel soluk ay ışığında bile yüzleri tanıdı. Çizimler şaşırtıcı derecede ayrıntılıydı: yay gibi kaşlar, kıvrımsız gözkapaklı gözler, şekillendirilip gölgelendirilmiş burunlar. Keskin, kısık gözleriyle Komutan Akiro. Yuvarlak çenesiyle General Fujivara. Abel’in kampta kol gezdiğini gördüğü diğer amirler ile Japon subaylar, incecik tuvalet kâğıdına ustalıkla resmedilmiş gözler, burunlar, kulaklar. İçeri küçük bir esintinin girmesiyle kâğıtlardan biri havalandı. Abel uzanıp kâğıda elini bastırdı. Elini kaldırınca gördüğü yüz, göğsünde yakıcı bir öfke kabarttı.

Luke Birader’in kıpkızıl yüzü dosdoğru ona bakarken Abel, “Sen de tanıyor musun onu? Seni buraya o mu getirdi?” diye titreyen bir sesle fısıldadı.

Freddie kısık sesinde en ufak bir dalgalanma olmadan, “Onu bir daha görürsem, geberteceğim,” diye karşılık verdi.

Abel, Freddie’yle arkadaşlığına hayret ediyordu. Yasak bir şeydi âdeta. Gündüzleri ağır erzak kutularını taşımak ya da demiryoluna ray döşemek gibi işlerde çalışırken, olsa olsa bir baş selamıyla birbirlerinden haberdar olduklarını belli ediyorlardı. Yemekhanede bile Abel, vıcık vıcık lapayı ağzına tıkmakla meşgul oğlanların yanında otururken, Freddie sessiz sedasız ama yalnızlığını umursamaz bir tavırla tek başına yemeğini yiyordu. Bakışları hep gölgeliydi fakat sebebi öfke miydi, aldırışsızlık mı, Abel bilemiyordu. Buna rağmen her gece, koğuşun

köşesinde saatlerce fısıldaşıyorlardı. Abel, tek çocuk olan Freddie'nin babasının İngiliz, annesinin Avrasyalı olduğunu, Japonların gelişinden sonra babanın oğlunu bir gün odasına çağırıp, annesine iyi bakmasını söylediğini ve aynı gece ortadan kaybolduğunu öğrenmişti. Babası kaçtı mı, Japon askerler tarafından mı yakalandı, Freddie'nin en ufak bir fikri yoktu. Bu olaydan çok kısa bir süre sonra Luke Birader askerleri Freddie'nin kapısına kadar getirmiş, içlerinden biri annesini yere yatırıp üstünü başını yırtarken, diğeri Freddie'yi sürükleyerek uzaklaştırmıştı. Abel bunları dinlerken ürpermek için avurtlarını ısırdı ama Freddie gözünü dahi kırpmadan, sesi en ufak dalgalanmadan olanları anlattı.

Freddie, Abel'a resim yapmayı öğretmeye çalıştı ancak Abel'da kabiliyet olmadığından çabası sonuçsuz kaldı. Bunun yerine Abel, burnunda pası andıran kan kokusuyla, yeni arkadaşını eskiz yaparken izlemekle yetindi. Kendisi anılarını fısıldadı, Freddie de onları resmetti; kampla, diğer çocuklarla, Komutan Akiro'nun zalimliğiyle, Luke Birader'in ihanetiyle ilgili anılarını. Freddie zamanla yüzlerden manzaralara terfi etti ve kamptan küçük bazı kesitler, kanlı tuvalet kâğıdından yapılma tuvallerde can buldu. Freddie, Abel'ın ailesini bile çizmeye başlamıştı. Abel ona Jasmin'in göz kıvrımlarını, burun deliklerinin şahlanışını tarif etti. Freddie de kızın kızıl bir portresini çizdi. Burun tam olmamıştı ve gözlerdeki ışığı, Jasmin'i gören herkesi gülümseten o masumiyeti tarif etmek de imkânsızdı ama yine de bu Jasmin'di işte; Jasmin olduğu belliydi, Abel'ın küçücük kardeşiydi. Abel'ın gözleri yaşardı. Freddie'nin bunu görmesini engelleyen gecenin gölgelerine minnettar oldu.

Karanlığın çökmesiyle kümesteki sivrisinek korosunun sesi hummalı bir tizliğe erişti. Gıdaklamayı, ciyaklamayı bırakan gündüzcül tavuklar, huzursuz bir dinlenmeye çekilmiş gibiydi. Ne var ki ay bulutların ardından şöyle bir görüldüğünde, Abel

kahverengi tavuğun hâlâ ona baktığını fark etti. Abel'in çıplak kolları kaşıntılı ısırıklarla kaplıydı ve ne kadar defederse etsin, sivrisinekler derisinde konup beslenecek bir açıklık buluyorlardı. Belki de kıpırdamadan uzanıp, sinekleri kendi hallerine bırakmak en iyisiydi. Sivrisinek ısırtısından ölünür müydü acaba? Kimbilir, en ideali buydu belki.

“Hayır, hayır, durun, bırakın beni! Karşılığını vereceğim. Önceki gibi yeni çocuklar getireceğim size!” Kümesin dışından bir adamın vurgulu İngiliz aksanı, sivrisinek vızıltılarını deleerek geliyordu. Sinekler velveleye kulak verircesine sustular. Ses boğuktu ama bir anda Abel'in göğsünde bir şeyler dalgalandı. Bu sesi tanıyordu. Kümese önce terli askerlerin kokusu doldu, ardından bot seslerinin yankısı. Bağırان ses şimdi art arda gelen güçlü inlemelere dönüşmüştü. Kümes kapısının ağır kilidi açıldı ve gözlerine tutulan el feneri Abel'i bir an için kör etti.

“Gir içeri!”

Bunu “küt” diye bir ses izledi.

Komutan Akıro'nun sesi, “İki beyazı sabaha kadar burada tutalım,” dedi.

Abel el fenerinin keskin ışığından kaçarak iyice gerilere çekildi. Başka bir şey yapmasına fırsat kalmadan kümesin kapısı kapandı. Gözleri bir kez daha karanlığa alışınca, bulutların arasından süzülen ay ışığından bir dalga, kümeste spot ışığı gibi parladı. Ölü horozun yanında tanıdık biri, bir yığın gibi çömelmiş duruyordu; kıpkırmızı bir yüzden fırlamış gözler, Abel'a korkuyla bakıyordu. Japonlar Luke Birader'i de kümese, yanına tıkmışlardı.

Sivrisinekler yeniden vızıldamaya başladı.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

JASMIN

Bintang, Kuala Lumpur

17 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Jasmin, Yuki'yle geçirdiği gecenin ardından gizlice yatak odasına döndüğünde, masa üstünde iki ibresi de ikiyi gösteren küçük saate bakınca, yeni günün çoktan başladığını anladı. Etrafa kötü kokular saçıyordu ve yatağa, Jujube'nin yanına yatmadan önce üstünü değiştirmesi gerekiyordu. Elinden geldiğince sessiz adımlarla dolanarak, üstündekine yakın tonda krem rengi bir gecelik bulup giydi. Tozla, çamurla ve muhtemelen Yuki'den ya da barakaların bir yerinden bulaşmış belirgin bir kan lekesiyle kaplı geceliğini, Jujube'yle ortak kullandığı şifoniyerin üst çekmecesine tıktı. Yorgunluktan gözkapakları ağırlaşmıştı. Jujube'yi rahatsız etmemeye özen göstererek yatağa girdi. Jujube bir iç çektiyse de uyanmadı. Jasmin kirli geceliğin çaresine kalktığı zaman bakacaktı.

*

“Jasmin!”

Jasmin mahmur bir halde gözlerini açınca tepesinde sıcak sabah nefesini üstüne üfleyen Jujube’nin yüzünü buldu. Pencereden baktığında soluk turuncu bir top gibi ufukta yeni yeni beliren güneşi gördü. Gün henüz doğmamıştı. Tüm vücudu gözlerini kapatması için feryat ediyordu. Uykusunu hiç alamamıştı.

“Haydi kalk, *kardış*! Sana ne yapacağını göstereceğim.”

“Neyi...” Jasmin’in kol ve bacakları kıpırdamayı reddediyordu. Arkasını dönüp eliyle gözlerini örttü. Hava hâlâ serindi, kalkıp küflü bodruma inmeden önce birkaç saat daha bu serinliğin tadını çıkarmak istiyordu.

“*Kardış*, ciddiylim bak, kalk artık. Annem görmeden konuşmamız lazım.”

Jasmin, “Git başımdan,” diye mırıldandı.

“Şunu buldum, bak.” Jujube kardeşinin akşam kirlettiği geceliği kaldırmış, gösteriyordu. Gecelik, arkasındaki belirgin kan lekesiyle Jasmin’in gözleri önüne kirli bir perde gibi açılmıştı.

Jasmin’in bir anda boğazı düğümlendi. Niye yıkamamıştı ki şu geceliği? Ne diye çekmeceye tıkmıştı? İşte her an her şeyden sorumlu ablası bulmuştu onu.

Jujube’nin sesi yumuşadı, yamru yumru şiltenin üstüne, kardeşinin yanına oturdu. Jasmin’i kucağına çekip sarı geceliği yere fırlattı.

“Vücudun değişiyor artık, küçüğüm,” diye konuşmaya başladı Jujube. “Sakladığın geceliği buldum. Kanı görünce korkmuşsundur.”

Jasmin gözlerini ovuşturarak, neler olduğunu anlayamadan ablasına baktı.

“Korktun mu, ha?” Jujube huzursuz bir tavırla parmaklarını büktü. “Dün gece mi başladı kanaman? Daha çok küçüksün halbuki... Açıklamama daha zaman vardır sanıyordum.” Sözcükler Jasmin’in ablasının ağzından tek bir solukta dökülmüştü.

“Hayır, benim kanım değil o,” dedi Jasmin. “Şeyin kanı...”

Jasmin’in mahmur zihninin çarkları ağır ağır döndü. Jasmin yerde, ayağının etrafını solucan gibi dönerek çeviren çatlağa gözlerini dikti. Nasıl yalan söyleyeceğini bilmiyordu ama doğruyu nasıl söyleyeceğinden de emin değildi. Jujube küpelerine binecekti. Son zamanlarda her şey zorlaşmıştı. Biri ne zaman bir şey söylese, ardında Jasmin’in anlamakta zorlandığı gizli bir anlam oluyordu. Şimdi de Jujube kan ve vücut hakkında konuşuyordu ama bu ne Jasmin’in kanıydı ne de onun vücudundandı.

“Korkmana gerek yok, Jas.” Jasmin’in omzunu sıktı Jujube. “Bütün kızlara olur bu. Ped kullanmayı öğretirim sana. Aslında külotuna da geçmiş olmalı.” Jasmin’i tutup ayağa kaldırdı. “Yatağı kirletme. Annem sinirlenir.”

Jasmin evde ara sıra gördüğü kanlı peçete ve bezlerden anesi ya da ablasının kanaması olduğunu kestirebiliyordu. Şimdi ise yalan söylerken ablasından gördüğü iyi muamele onu utandırıyor, mahcup ediyordu. Sonunda, “Benim âdet kanım değil o,” dedi.

Jujube, kardeşi kötü bir kelime sarf etmiş gibi şoka uğramıştı. “Onun adını nereden biliyorsun sen?”

“Bebek değiliz herhalde. Biz de bir şeyler biliyoruz.”

“Peki, o zaman geceliğin niye kirli?” Jujube’nin nazik sesi kaybolmuş, iki kaşı arasında bir kırıışık belirmişti. Jasmin bu kırıışığın, ablasının aklının karıştığına ya da sinirlendiğine delalet olduğunu biliyordu.

“Çünkü... Çünkü...”

“Yoksa sen... Yoksa... Dışarı mı çıktın?” Jujube’nin sesi şimdi duygusuzdu, sakindi ama tehlikeli bir tınısı vardı. Jasmin, onun bağırmasını neredeyse buna tercih ederdi.

Kısık bir sesle, “Arkadaşımı görmeye gittim,” dedi.

Ablasını tanımasa, o an sinirlendiğini anlamayabilirdi. Jujube ayaklarını yere dümdüz bastırmış, yatağın kenarında

kımıldamadan oturuyordu. Ayaklarının üstü kurumuş, derisi pul pul kalkmış, normalde pürüzsüz olan kahverengi teninde küçük beyaz lekeler belirmişti. Hareket eden tek yeri boğazıydı. Yutkunurken yukarıdan aşağı hızlı dalgalar iniyordu sanki. Jasmin'in içinden o dalgaları yatıştırmak, gerilimi dindirmek geldi.

Ardından Jujube tek kelime etmeden Jasmin'i saçından çektiği gibi ayağa kaldırdı. Jasmin ise acıdan çok, korkuyla çığlık attı. Jujube şimdiye dek ona bir kez olsun sert davranmamıştı. Şimdi ise kolundan öyle kabaca kavramıştı ki, yatak odasından çekiştirilerek çıkarılan Jasmin, incecik geceliğinin dikiş yerlerinden gelen sesleri duyuyordu.

“Dursana, Jujube, özür dilerim! Bir daha yapmam, söz!”

Jujube burun deliklerinden soluyordu.

“Ju, ne yapıyorsun, neler oluyor?” Babaları pijamasının tek tarafı sarkarak, koşar adımlarla odasından çıktı. “Neden bağıyor kardeşin?”

“Karışma.” Jujube buz gibi bir bakışla babasını yerine mihladı, Jasmin için bu bakıştan da ürkünç olanı Jujube'nin yine tümüyle duygusuz, yükselip alçalmayan, ifadesiz sesiydi. Bu ses Jasmin'in vücudunda baştan ayağa sarsılmalar yarattı. Sol kolunda, Jujube'nin kavradığı yerde, geceliğine terler bulaşmaya başlamıştı.

Jasmin, “Bırak beni, Ju! Bir daha yapmam!” diye feryat etti.

Jujube bodrumun tahta kapısını tekmeleyerek açtı. Yataktan çekerek kaldırdığından beri Jasmin'in yüzüne ilk defa bakarak, “Gir içeri,” dedi.

“Banyo yapmak istiyorum. Kokuyorum. Akşam yemeğinde çıkaracak mısın beni?” Jasmin'in sesi acınası bir sızlanmaya dönüşmüştü.

“Dışarı kaçarak o şansını kaybettin. Dersini alana kadar buradasın.” Jujube, etraflarına toplanan ve şimdi ağızları açık bakan aile üyeleri duyabilsin diye sesini yükseltmişti. Başının

arka kısmındaki darmadağın saçlarıyla babaları, kız kardeşlere doğru bir adım attıysa da Jujube onu engellemek için elini kaldırdı. Sonra da koşarak bodruma girip sandalyenin üstüne çıktı. Alçak tavana asılı küçücük ampule uzanıp, onu yerinden çıkardı.

“Ne yapıyorsun, Jujube? Zalimlik bu. Kardeşin o senin.” Babalarının gözleri irileşmişti.

“Geceleri gizlice dışarı çıkıyormuş. Dün gece görülmüş bile olabilir. Eve kadar izini sürmüşlerdir belki. Kesinlikle görülmemesini sağlamalıyız!” Jujube’nin duygusuz, soğuk sesi az da olsa titremişti. “Başka şansımız yok.”

Anneleri kızına uzanmak istercesine kollarını uzattı, sonra indirdi. Jasmin gözleri dolarak bodruma indi, yere çömeldi ve başını ellerinin arasına aldı. Tepesindeki tahta kapı kapandı, mandalın sesi geldi, ardından da Jasmin’in daha önce duymadığı bir ses duyuldu: Bir asma kilit, iki klik ve karanlığa hapsoluş.

Jasmin’in tüm vücudu patlarcasına gözlerinden fışkırdı, gözyaşları çağlayan dereler gibi yanaklarından aktı, dizginlenemez hıçkırıklarının sızısı bedenini baştan ayağa sardı. Gırtlığında titreşimler yaratan, tıkanmayla uluma arası bir ses çıkardı. Eliyle burnunu sildiyse de burnu daha da aktı. Bunu nasıl yapabilirlerdi ona? Nasıl sonsuza dek buraya kapatabilirlerdi onu? Hem de zifiri karanlığa? Yemek de yiyemeyecek miydi şimdi? Öldürecekler miydi yoksa onu? Aklına hücum eden düşünceler Jasmin’i hayrete düşürdü. En acı, en öfkeli zamanlarda bile böyle bir muamele görmemişti. Jujube onun karanlıktan korktuğunu gayet iyi *biliyordu*. Şilteyi de bu yüzden pencere yanına çekmişti; Jasmin gözleri kapalıyken ay ışığını hissedebilsin diye. Geceleri bir şey veya biri, onu kapacakmış duygusuna kapılmasını engelleyen tek şey buydu. Şimdi ise sonsuza dek bu korkunç bodruma kapatılmıştı. Gece içerisi zifiri karanlık olacaktı. Jujube korkularını bastırdı. Gözleri

karanlığa alışınca masayla sandalyenin hatlarını hayal meyal seçebildi ama donup kalmış, çömelmiş halde kök salmıştı sanki; ne hareket edebiliyor ne de hıçkırıklara boğulmaktan başka bir şey yapabiliyordu.

Yukarıdan boğuk bağırışlar duydu, babası haykırıyor, annesi dört dönüyordu. Sonra Jujube'yi duydu; onun çan sesi gibi tok, otoriter, ürkütücü sesini.

“Öğrenmek zorunda. Hayatta kalmayı tek bilmeyen o aramızda. Sözümü dinlemeyecekse onu her şeyden korumaya çalışmamın artık bir manası yok.”

Jasmin'in içinden ilk anda feryat etmek geldi: “Dinleyeceğim, söz dinleyeceğim, çıkar beni buradan!” Sonra bir anda hiç bilmediği türden coşkulu, öfkeli bir isyan dalgası yükseldi içinde. Başını dimdik tutup, hıçkırıklarını, tıkanmalarını bastırmak için avurtlarını ısırdı. Ağlayacaktıysa bile onu çürük sebze gibi bodruma atan ailesinin duymasına izin vermeyecekti. Yukarıdan gelen tartışma sesleri yatışırken, Jasmin'in ağlamaları da dindi. Kazanmalarına izin vermeyecekti.

“Yavrucuğum?”

Jasmin gözlerini açtı; uyuyakalmış olmalıydı. Boğazını, gırtlığına yapışmış toz parçalarını temizlemek için ağzını açıp esnetti. Kapı mandalının tıkırtısını işitti, ardından bodrum merdivenlerinde bir ışık huzmesi içinde, kapıyı açık tutan annesini gördü.

Boğazında bir gıcık başladı. “Ne zamandır buradayım?” dedi ışığa alışmaya çalışarak.

“Şapşal çocuk, on beş dakika oldu sadece. Abla çayevine gitti. Çok saçma bir kavgaydı bu! Çık haydi dışarı, Horlicks yapayım sana.” Annesi kapıyı hâlâ açık tutuyordu.

Aromalı, tatlı bir içecek olan Horlicks son derece pahalıydı ve karaborsada bulunması çok zordu. Çocukların her biri doğum günlerinde ondan ancak yarım bardak içerlerdi, daha

fazlası görülmüş değildi. Jasmin öksürdü. Bodrumun rutube-
ti yüzünden göğsüne biri oturmuştu âdeta. Çok sevdiği, onu
daima korumaya söz vermiş ablası tarafından karanlığa ka-
patılalı birkaç dakikadan çok daha fazla olmuş gibiydi. Mer-
divenlerde yanından geçerken annesi Jasmin'i kendine çekti,
Jasmin onun koltuk altından gelen ter kokusunu, yanaklarının
ıslaklığını hissetti: Terden mi, gözyaşından mı ıslaktı yanakları,
bilemiyordu.

“Ablanla konuşacağız, tamam mı bebeğim? Kardeşsiniz
siz, bir çıkış yolu bulursunuz. Savaş sebep oluyor bunlara hep.
Kötü şeyler yapıyor bize.”

Jasmin annesinin kollarından kurtuldu. Normalde, terli ol-
sun olmasın, kucaklaşmayı severdi ama bugün normal bir gün
değildi. Jujube'nin ihanetiyle gelen şok, vücudunda farklı bir
his yaratmıştı; göğsüne ağır bir kaya binmiş gibi, gözlerinden
bir perde kalkmış ve ilk defa her şeyi tüm netliğiyle görüyormuş
gibi. Ömrünce sevdiği, uğruna hep gülümsemeye, mutlu kalma-
ya çalıştığı ailesi, onu fırlatıp bir kenara atmıştı. Annesi mutfak-
ta gitti, ardından Jasmin kaynayan suyun aşına fokurtularını ve
kıvamlı Horlicks karışımını seramik bir kupada sütle karıştıran
kaşığın şingirtilerini işitti. Annesi yüzünü pencereye dönerek,
“Şöyle sıcacık, güzel bir içecek, keyfini yerine getirir,” dedi.

Her şey kaşla göz arasında oldu ama Jasmin ne yapması
gerektiğini biliyordu. Geceliğini toplayıp yukarı çekti ve ses-
sizce koşarak evi boydan boya geçip kapıdan dışarı fırladı.
Horlicks'i karıştıran annesinin bir yandan da teselli sözleri mı-
rıldandığını duyabiliyordu. Jasmin'in ortadan kaybolduğunu
fark edince mırıltıları feryada döndü. Jasmin evin önündeki
çimliği var gücüyle koşarak geçti. Nemli ve buharlı nefesi dışa-
rı süzülürken, iki ayağına, biri turuncu biri mavi, farklı terlik-
ler giydiğini fark etti. Zikzaklar çizerek elinden geldikince hızlı
ve olabildikince uzaklara doğru, şehre giden yol yönünde koş-
maya devam etti, annesinin seslenişini her duyduğunda irkildi.

Jasmin sonunda annesinin sesini duymaz oldu ve ılık gibi soluyarak, nefesi boğazından hızlı, acılı patlamalar halinde çıkarak durdu. Geceliği sıırıslık olmuş, sırtına, koltuk altlarına yapışmıştı. Havaya bakılırsa, bulutlu günlerden biriydi ama ortalık durgundu, nemi dağıtacak bir esinti yoktu. Jasmin şehrin daha çok merkezine doğru koşmuş ama annesinin, komşuları bisikletle peşine takması ihtimaline karşı zikzaklar yapmaya, anacaddeden uzak durmaya çalışmıştı. Bir iki defa ağaçların altında tembellik eden, sigara tütüren askerler gördüyse de onlar Jasmin'i fark etmemişti. Sol ayağında ağrı hissedince Jasmin, tabanları incelmış turuncu terliğin aşınıp yırtıldığını, ayağının yere sürttüğünü fark etti. Topallayarak, adrenali azalarak, etrafına bakındı ve eczaneye yakın olduğunu gördü. Parası yoktu ama Peik Lum belki ona şimdiden su toplayan yaralarını örtmesi için bir şeyler verirdi.

Jasmin içeri girerken kapıya asılı küçük çanlar çingırdadı. Peik Lum tezgâhın yanından dolaşp ona yaklaştı.

“Çok fena terlemişsin be kızım. Gel, otur.” Peik Lum kızı kolundan tutup, normalde ilacını bekleyen yaşlıların oturduğu sandalyeye doğru çekti. “Hayırdır, neler oluyor?”

Jasmin gözlerini yere dikerek öylece baktı. Ailesinin ihane-tini nasıl açıklayacağını bilmiyordu. Onun yerine, “Ağabeyim gitti. Uzaklara,” dedi.

“Duydum. Çok üzgünüm, küçük kız.” Peik Lum, Jasmin'in başını ellerinin arasına aldı. “Benim kuzenim de iş için uzaklara gitmişti ama artık hiç haber alamıyoruz. Ne bir mektup ne başka bir şey.”

Jasmin çığlık atana kadar kızı sımsıkı kucakladı Peik Lum. Sonra bırakıp kendi yaşlı gözlerini belli etmeden sildi, ardından da birbiriyle uyumsuz terlikleri fark etti. “Amanın, ne yaptın sen böyle?” Peik Lum tezgâhın arkasına geçip gözden kayboldu, az sonra bir kesekâğıdıyla geri döndü. Çömelerek, “Ayağını uzat,” dedi.

Jasmin yaralı ayağını uzattı, Peik Lum sürekli cıkcıklayarak ayağı kendine çekti ve kötü kokusundan hiç irkilmedi. Kendi ayağının ekşi, keskin kokusu karşısında midesi kalkan Jasmin ise burnunu buruşturdu. Peik Lum onun ayak tabanını yumuşak, nemli bir bezle sildikten sonra su toplayan kemerli kısma merhem sürdü. Merhem ilk anda yaksa da kısa sürede yumuşayarak serin bir his verdi. Peik Lum su toplamaya yüz tutmuş yaraya bant yapıştırdı. Sonra yine kesekâğıdını karıştırmaya başladı. “Hah, işte burada.” Peik Lum atkuyruğundan kaçmış, sopa gibi dümdüz saçından bir tutamı tek eliyle yüzünden çekti, Jasmin’in önüne bir çift mavi beyaz terlik attı. Jasmin terlikleri hevesle ayağına geçirdi.

Ne diyeceğini bilemeden, “Teşekkür ederim,” diye mırıldandı.

Kapının çanları bir kez daha çingırdadı. Peik Lum ayağa kalkıp kapıya döndü. Jasmin, onun normalde müşterileri karşılariken takındığı gülümsemenin bir anda yüzünden silindiğini gördü.

“Sayın generalim.” Peik Lum bakışlarını yere indirdi ve titremesin diye tek elini diğer eliyle tuttuğu Jasmin’in gözünden kaçmadı.

Kapıda askerî üniformalı, kısa boylu, tombul bir adam duruyordu ama Jasmin’in gördüğü çoğu asker üniformasının aksine onunki kirli ya da lekeli değildi; aksine ütülüydü, pantolon çizgileri jilet gibi, yakası kolalıydı. Adam, kısa boylu birine göre hayli dik ve endamlı duruyor; bakışları içeriye tararken çatık kaşları yüzünü ikiye ayırıyordu. Jasmin adamın bakışlarının soldan başlayıp şifalı otların konulduğu rafları, beyaz haplarla dolu şişeleri, renkli sıvıların olduğu cam şişeleri, Peik Lum’un durduğu tezgâhı, kaşlarını daha da çatmasına neden olan kırmızı Çin harfleriyle yazılmış takvimi geçerek, nihayet Peik Lum’un, ardından da kendisinin üzerinde duruşunu izledi. Huzursuzca geceliğini çekiştirdi; babası ya da ağabeyi dışında birinin üstünde gecelik varken ona bakması tuhaf gelmişti.

Adam, Japon aksanlı kesik ve yumuşak İngilizcesiyle, “Sen kimsin bakayım?” diye sordu.

“Komşu kızı o, General. Önemli biri değil.” Girdiği ortamın âdeta havasını emen, bir yandan da insanı kendisine bakmaya zorlayan bu minyon adamın çekimi öyle güçlüydü ki Jasmin, Peik Lum’un da orada olduğunu neredeyse unutmuştu.

“Kaç yaşındasın?” dedi adam, titreyen Peik Lum’u duymazdan gelerek.

“Yakında sekiz olacağım,” dedi Jasmin. “Doğum günüm ocakta.”

O bunları söylerken, General başını yana yatırmıştı. “Annenle baban kim?”

“Ben... Ben...” Jasmin kekelemeye başladı. Peik Lum boyununu öyle kasmıştı ki, Jasmin kızın köprücükkemiklerini görebiliyordu. Kız belli etmemeye çalışarak, ona başını “hayır” anlamında sallıyordu.

“Sen. İşine dön.” General bir el hareketiyle Peik Lum’u uzaklaştırdı, kız tezgâhın iyice gerisine çekildi.

Sesi birazcık yumuşayan adam, Jasmin yüzüne daha yakından bakabilsin diye tek dizinin üstüne çömeldi. “Merak etme, canını yakmayacağım. Benim adım General Fujivara. Sadece annenle babanın kim olduğunu bilmek istiyorum.” Adam “canını” yerine “canini” demişti.

“Babamın adı Gordon,” diye söze başladı Jasmin. General, sinek savuşturur gibi bu bilgiyi eliyle savuşturdu. “Annemin adı da Cecily...”

General’in çatık kaşlarının kırılgı alnında öyle derinleşti ki, Jasmin adamın yüzünün kopup ikiye bölüneceğini düşündü. “Soyadın ne?” dedi adam âdeta soluk soluğa. Jasmin arkasında, tezgâhın gerisinde Peik Lum’un aniden içini çektiğini duydu. “Alcantara mı?” diye sordu adam.

Jasmin ses çıkarmadan başıyla onayladı. General Fujivara’ya bu kadar yakın dururken en iyi bildiği işi yapabilir,

her şeyi dikkatle inceleyebilirdi. Adamın çatık kaşlarının gevşemeye başladığını gördü önce. Yeni yeni beliren bir gülümsemeyle, seyrek bıyıkların yukarı kalkıp üstlerindeki küçük bir kırıntının dudağa düştüğünü gördü. Adamın kırıntıyı silkelediğini, sonra da aynı eliyle, terli olmadığı halde alnını sildiğini gördü. Jasmin ardından henüz görmediği kocaman, böğürtülü bir kahkahanın sesini duydu; kahkaha adamın karnını sarstı, göğsünden geçti ve üniformalı bedenini öne arkaya sallayarak ağzından çıktı.

“Her yerde seni arıyorum! Gel bakayım!” Adam, genelde çocuklarının birinden yardım alarak doğrulan Jasmin’in babasının aksine çömelme pozisyonundan kolaylıkla ve yardım almadan kalktı, doğruldu.

“Efendim, önemsiz bir kızcağız bu. Aradığınız kişinin o olduğunu sanmıyorum.” Peik Lum’un titrek sesi içeride çınladı.

“Sorun yok. Ailesini tanıyorum,” dedi adam ve elini Jasmin’e uzattı. Jasmin geri çekildi. “Haydi ama küçük kız, adını söyle bakayım bana.”

Adam Jasmin’i şaşırtıcı bir naziklikle döndürdü ve geceliğinin etiketine, Jasmin’in annesinin elbiselerine daima diktiği isimlere baktı. Mavi iplikle dikilmiş ismi okudu. “Jasmin demek, tamam o halde. Gel bakalım küçük Jasmin. Söz veriyorum hiçbir şey yapmayacağım. Karnın aç mı? Söyleyeyim de hizmetçim sana güzel bir yemek hazırlasın.”

Jasmin’in aklı karışmış, başı dönmeye başlamıştı. Birkaç dakika önce korkunç bir adama benzeyen General, şimdi karnını doyurmayı teklif eden iyi yürekli bir amca ya da komşu gibiydi. Jasmin gerçekten de açtı; Jujube onu bodruma attığından beri ağzına tek lokma koymamıştı. Olayı hatırlayınca Jasmin kırılganlıkla dudağını büktü. Eve dönmeyecekti; onu istemeyen bir aileyi o da istemiyordu. Karnı guruldadı. Elini General’in avucuna soktu, teninin yumuşaklığına şaşırdı. Birlikte eczane-den çıkarlarken kapı çingirdadı.

Dışarıda mavi bir araba çalışır vaziyette duruyordu. Sivri siyah kepli bir şoför, General'e kapıyı açmak için telaşla koştu ve Jasmin'i de arabaya bindirmek için General'den onay alana kadar soran bakışlarla baktı. Jasmin tereddüt etti. Annesiyle ablası yabancılarla hiçbir araca binmemesi konusunda onu defalarca uyarmışlardı, ayrıca aklına askerlerin kapıyı güm güm çalarak *guniang* sordukları gün de geliyordu. Gelgelelim hiç böyle güzel bir arabaya binmemiştir. Koltuklar çok rahat görünüyordu. Hem sol ayağındaki serinletici merhemnin etkisi geçtiği için sızı da yeniden başlamıştı.

“Gel haydi.” General, bıyığı solucan gibi komik biçimde kıvrılarak Jasmin'e gülümsedi. Jasmin kıkırdamamak için kendini zor tutup arabaya bindi. İçerisi çok lükstü. Evdeki yatağından da rahat olan kahverengi koltuk, onu bir kucak gibi kavradı. Adam ise gözlerini Jasmin'den alamıyordu. Arabada yan yana otururlarken Jasmin profilinin incelendiğini hissetti. Bu gözleme karşılık vermek için de iyice doğruldu. Üstünde kirli geceliğinin olmamasını dilerdi. Kollarını göğsünün üstünde kavuşturdu. Açık camdan içeri sıcak bir rüzgâr esiyor, başında hoş bir his yaratıyordu.

General annesinin bir önceki hafta kafasında, makası kaçırdığı küçük kel kısmı işaret ederek, “Annen saçlarını niye öyle kesti?” diye sordu.

Jasmin ağzını açtıysa da yeniden kapadı. General'e eve gelen adamları, annesinin onu leğene sokuşunu, Abel'in giysilerini giydirişini ve bütün büyüklerin “alt kısmının” acıyacağından söz edişini nasıl anlatacağını bilemedi. Yanıtı beklemeyen General, kendi kendine, “Cecily'nin böyle bir şey yapması tuhaf,” diye mırıldandı.

“Annemi tanıyor musunuz?” dedi Jasmin.

General dışarı, önünden geçtikleri angsana ağacına bakarak, “Öyle de denebilir,” dedi. Adamın başka bir şey söylemek istemediğini hisseden Jasmin de dışarı bakmaya başladı.

Sonraki beş dakika sessizlik içinde geçtiyse de Jasmin herhangi bir rahatsızlık duymadı. Büyükler konusunda bir sezgisi olduğunu ve onların ne zaman kaba, ne zaman kibar olduklarını anlayabildiğini düşünüyordu. Sürekli göz deviren şu *pisang goreng** tezgâhtarı kadın, kabaydı örneğin. Eczanedeki asistan kız, Peik Lum, kibardı. Kapılarını güm güm çalan askerler kabaydı. Tek yanılığı Jujube konusunda olmuştu. Ablası şimdiye dek “kibarlar” listesinin hep en başında yer almışken sonra hızla tanıdığı en kaba insana dönüşmüştü. Şimdi de General Fujivara, en soğuk haliyle bile ona kibar geliyordu. Vardığı bu yargıyla rahatlayan Jasmin, koltuğa iyice gömüldü.

Bir el onu nazikçe sarsıyordu. “Uyan, geldik.”

“Uyumuyordum ki!” diye ciyakladı Jasmin. Utanmasına fırsat kalmadan şoför kapıyı açtı, General elini uzattı ve Jasmin arabadan indi.

Büyük beyaz bir malikânenin önünde durmuşlardı. Jasmin’in ömründe gördüğü en büyük evdi bu; en zengin komşuları, iki sokak aşağıdaki Raja Zain ile karısı Faridah Teyze’nin evinden bile büyük. Raja Zain, Malay kraliyet ailesindendi, evinde ikinci bir kat ile Jasmin’in korktuğu hırlayan kocaman bir köpek vardı. Güzel yeşil bir çimliğin ortasında duran bu eve gelmek için ise uzun kıvrımlı bir yoldan geçmişlerdi. Binanın sol ve sağdaki binalarla ortak bir duvarı yoktu, tek başına yükseliyordu.

“Sizin eski İngiliz yönetici burada yaşıyordu. Sonra şey olunca ben devraldım...” General Fujivara duraksadı. “Neyse, boş ver, içeri gel.” Adam içeriyi işaret etti.

İçeride ayaklarını sarmalayan, General’in verdiği yumuşacık ev terlikleriyle Jasmin, bir sütunun yanında ne yapacağını bilemeden dikildi. General ortadan kaybolmuş, onun yerine kolalı

* Muz kızartması. (ç.n.)

beyaz giysiler içinde Japon bir uşak belirivermişti. Abel'in yaşlarında görünen uşak, ayaklarının üstünde öne arkaya sallanıyordu. Elleriyle bardak işareti yapıp, ağzına götürdü.

Jasmin, "Su mu o?" diye sordu.

Uşak başını salladıktan sonra serin suyla dolu teneke bir kupayı Jasmin'e uzattı ve onu ömründe gördüğü en rahat yastıklarla kaplı hasır bir koltuğa oturttu. Yastıklar Jasmin'i yumuşak, serin bir kucak gibi sarmaladı. Uşak az sonra dumanı tüten koca bir kâse pilavla geri döndü, Jasmin pilavın üstüne sarımsağa ve soya sosuna bulanmış bir dilim balık kondurulduğunu gördü. Yemeğin kokusu odayı doldurdu, Jasmin'in başını döndürdü. Uşak kâseyi Jasmin'in burnunun dibinde şöyle bir dolaştırdı. "Buyur," dedi ve ona bir kaşık uzattı.

Jasmin pilavın dibini kaşıklar, uzun zamandır yediği bu en leziz yemeğin küçücük bir parçasını dahi israf etmek istemediği için diliyle üstdudağına yapışmış pilav tanesi de yalarken, general geri döndü. Üstünde şimdi açık renkli bol bir pantolon ile bir atlet vardı, geniş kol oyukları yüzünden koltuk altları ortadaydı. Bu haliyle Jasmin'in gözüne çok daha minyon ve yaşlı göründü; bildiği en yaşlı insan olan babasından bile yaşlı.

"Annemi nereden tanıyorsunuz?" diye sordu Jasmin. Annesinin, aile ve komşular dışında birini tanıyor olması şaşırtıcıydı, çünkü Jasmin kendini bildi bileli annesi dışarı çıkmaktan korkardı. Şiddetli fırtınalarda, gök gürültüsü ortalığı inletmeden az önce gökte çatlağa benzeyen küçük şimşekler belirdiğinde, Jasmin az sonra olacakların korkusuyla ürperirdi. İşte annesi de böyle, iki şeyin arasında bir yerde yaşıyor gibiydi; hep titriyordu, sanki çatlayıp yarılmak üzereydi ve hep gök gürültüsünü bekliyordu.

"Nasıl desem," dedi General nazik, alçak bir sesle Jasmin'e huzurlu bir sükûnet aşılayarak, "annen hem beni değiştirdi hem de dünyayı."

DOKUZUNCU BÖLÜM

JUJUBE

Bintang, Kuala Lumpur

17 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Güneş, çayevinin kepenkleri arasından içeri sızıyordu. Jujube genelde dükkânı gün doğumunda açardı ama bugün Jasmin'in gizlice dışarı çıktığını öğrenmenin öfkesini üstünden atamamıştı. Şimdi bile keskin bir vicdan azabı göğsünde ağırlık yapıyordu. Koşarak eve gidip kardeşini bodrumdan çıkarmak, onu sarıp sarmalamak istiyordu. Jasmin'in bodrumda her gün ancak birkaç saatlik saklanmaya dayanabileceğini biliyordu. En sonunda kendi kendine, akşam onu bodrumdan çıkaracağını ve her şeyin yola gireceğini söyledi; kardeşine bir ders gerekiyordu sadece. Bazen son derece naif olabiliyordu çünkü. Jujube ise onun masumiyetini korumak ile onu sarsıp kendine getirme, başının çaresine bakmayı öğretme arzusu arasında sıkışıp kalıyordu. Her zaman kardeşinin yanında olamayacağını biliyordu; o aptal, o naif Jasmin'in tam da bu yüzden insanlara fazla güvenmemeyi öğrenmesi gerekiyordu. Aksi takdirde...

Jujube aklına gelenler karşısında irkildi ve düşüncelerinden hemen uzaklaştı.

Jujube yıllanmış tahta kepenkleri açarken, Bay Takahaşi telaşla içeri girdi, bir güneş birikintisinin ortasına dikildi ve upuzun gölgesi beton zemine yansdı.

“Bugün erkencisiniz, efendim!” Adamın üstünde bugün her zaman giydiği kahverengi ceket ile gri pantolon yoktu. Geniş kol oyuklarıyla kassız kollarını ortaya çıkaran beyaz bir atlet vardı. Jujube gözlerini ondan kaçırdı.

“Bir haberim var, Jujube! Önce sana söylemek istedim!”

Mektup yazmakla, tedirgin bir enerjiyle ve farklı ayakkabı teklerini ayağına geçirmekle geçen bir önceki hafta boyunca adamın gözlerinde Jujube’nin hiç görmediği parıltı, şimdi yerine gelmişti.

“Efendim?”

“Hayattaymış! Kızım, başka yerdeymiş meğer!”

Her ikisinin de içinde yaşadığı bu savaşta canından olduğu sanılan kızı. Jujube’nin duyduğu sempatinin, aralarındaki yakınlığın sebebi olan kızı.

“O, benim Osaka’daki *kardeşimi ziyaret gitmiş!*”

Tuhaf bir duyguydu bu; ağır ağır ilerleyen, şiddetli bir rüzgâr gelip Jujube’yi karnından vurmuştu sanki. Tıkır tıkır çalışan ve her daim tetikte olan beyni, Jujube’nin yüzüne sevinçli bir gülümseme kondurmayı, ağzından mutluluk dolu tebrikleri ardı ardına sıralamayı başarıyordu. “Ne harika bir haber, efendim! Sizin adınıza çok sevindim!”

Her şeyi görüyor ve hissediyordu Jujube: Yerde, diğer garson kızın döktüğü safran çayının lekesi, kontrol noktasındaki askerin bir önceki akşam sıkıca kavradığı omzunun sızısı, Bay Takahaşi’nin beyaz atletinde, kirli suyla yıkanmış gibi duran grileşmiş kısımlar... Mutluluğu da hissetmeliydi o halde, gülümseyebilmeliydi bu adama, arkadaşına; hem onun hem de kızının hak ettiği bir hayat için yeni bir şans yakalayan şu iyi

yürekli insana. Edebiyatıyla, Jujube adına belirlediği hedeflerle, gösterdiği ilgiyle ve yemek kuponlarıyla hayatını aydınlatmıştı ne de olsa. İyilerin başına umut veren şeyler geldiğinde, bir benzerinin kolay kolay tekrarlanmayacağını bilerek, yaşanan o küçücük sevince tutunmalı, onu sımsıkı kavramalıydı insan. Jujube'nin tüm vücudunu sarıp zonklatan şu öfke, hiç var olmamalıydı.

“Jujube! Jujube!”

Bağırış Jujube'yi düşüncelerinden kopardı. Çayevinin eşğinde annesini görünce şoka uğradı. Arkadan vuran parlak sabah ışığı, kadını karanlık bir gölgeye dönüştürmüştü. “Anne! Ne işin var burada?”

“Kardeşin... Kardeşin...” Annesi öyle nefes nefeseydi ki, konuşurken tükürükleri Jujube'nin yüzüne sıçramıştı. Burnu akmış, sol burun deliğinden sümükler sarkmıştı. Jujube bu sabah ikinci defa bir büyüğün çaresiz halinden gözlerini kaçırıyordu.

Annesi nihayet zar zor, “Kardeşin evden kaçtı!” diyebilirdi.

Jujube buna verdiği tepkiyi, kendinden hiç beklemiyordu. Normal bir insan, ona göre, annesine sorular yağdırırdı: Bodrumdan nasıl çıkmış, sen mi çıkardın, nereye gitti... Normal bir insan bağırıp çağırır, ağlar ya da duruma uygun korku dolu duygular sergilerdi. Kısacası, normal bir insan tepki verirdi. Oysa Jujube yerine mihlanmıştı. Vücudunun içinden yükselip göğsüne kadar çıkan, oradan boğazına ilerleyerek doğruca kafasına giden bir dalga aniden tüm zihnini doldurmuştu. Öyle güçlü bir öfkeydi ki bu, gözünü karartmış, kafatasının eti ve kemiğine büyük bir baskı yapmıştı. O et ve kemikten duvar olmasa öfkesi muhtemelen çayevinin yerlerine saçılır, önüne çıkan her şeyi yakıp yıkardı.

Jujube gözlerini yumduğunun farkında değildi. Açtığında Bay Takahaşi, perişan halde çayevinin yerlerine kapanmış hıçkıran annesini teselli ediyordu.

Bay Takahaşı üzüntüden boğuklaşan bir sesle, “Sen git en iyisi, Jujube,” dedi. “Ben müdüre durumu anlatırım.”

Doraisamy o sırada mutfaktan çıkagelince, Jujube’nin kalbi sıkıştı. Azarlanmayı, olay yaratmayı bırakıp işinin başına dönmесinin söylenmesini bekliyordu.

“Çok özür dilerim. Kız kardeşim... Annem az önce söyledi...” diye kekelemeye başladı.

“Git,” dedi Doraisamy. Eliyle ona gitmesini işaret etti. “Ben bugün idare ederim.”

Gördüğü iyilik Jujube’yi hayrete düşürdü. Sessizce başını salladıktan sonra annesini, istemediği kadar sert bir hareketle kolundan kavradı. Ardından Bay Takahaşı’ye dönerek bir şeyler söylemek için ağzını açtı ama “teşekkür” için gereken minneti kendinde bulamadı.

Jujube’nin o an tek düşünebildiği, bu insanlardı –işgalcileri– çünkü onlar umutlanmaya cesaret ettiklerinde ödüllendiriliyorlardı. Bay Takahaşı kızını geri kazanacaktı, bunun bedeli ise duruma bakılırsa *Jujube*’nin ödemesi gereken bir şeydi: Jasmin ile ödemesi gereken. Göğsündeki düğüm, kundakçının yaktığı bir ateş gibi kabardıkça kabardı.

Eve döndüklerinde içerisi buram buramdı. Saat on bire yaklaşmış, duvarlar iyice ısınmıştı. Bir karınca sürüsü mutfak tezgâhını tırmanıp üstünde yuvarlak mavi bir yüz olan, Jasmin’in en sevdiği, küçük yeşil emaye kupaya üşüşmüştü. Bir kısım karınca da öylece bırakılmış, Horlicks içeceğini yudumlamaya çalışarak boğulmuştu. Jujube, sıvıyı dökmek için kupaya uzanamadan, annesi elini bıçak gibi düzleştirip tezgâhın üstünden geçirdi ve her şeyi –spatulalar, kızartma yağıyla dolu bir şişe, tava, tahta çerçeveli aile fotoğrafı, karıncaların bastığı Horlicks kupası– fırlattı. Eşyalar türlü türlü sesin yarattığı kakofoniyle yere çarptı; tava tınladı, spatula çınladı, yağ şişesi hafif bir “pat” ile düştü ama çok ses çıkarmasa da içindeki sarı

sıvı her yere yayıldı, çerçeveli aile fotoğrafı sinir bozucu bir sesle çatırdadı, yeşil kupanın içindekiler döküldü, noktacıklar gibi küçük karıncalar, insan ayaklarının ve dökülmüş sıvıların arasında bir sığınak bulabilmek için dört bir yana kaçıştı. Kupa bir zıpladı, iki zıpladı, sonunda yuvarlanıp bir adak gibi Jujube'nin ayaklarının önünde durdu.

Jujube, beton zeminde birbirine karışıp katılaşmaya başlayan yapışkan Horlicks ile kaygan ve kötü kokulu kızartma yağının üstünden atlayarak, "Anne, dur lütfen, ortalığı batırıyorsun," dedi.

"Benim yüzümden oldu," diye mırıldandı annesi.

"Hayır, anne." Jujube yumruğunu göğsüne bastırdı. Annesinin değil, onun hatasıydı bu. Jasmin'i o uzaklaştırmış, kardeşini korkutarak, gidecek başka yeri olmadığı düşüncesine sevk etmişti. Annesinin şimdi ayaklarını yere dümdüz basmış, başını elleri arasına almış halde çömeldiği yere doğru gitmeye çalıştı. Derin nefesler alıyordu kadın, kendinden geçmiş gibiydi. Ayaklarını yerdeki karmaşadan kaçış rotası olarak kullanan küçük siyah karıncaların farkında bile değildi.

Jujube, "Ben gidip babamı fabrikadan getireyim," dedi. Birinin işi ele alması gerekiyordu.

Annesi panikle aldığı derin nefeslerin arasında, "Bana borçlu o, biliyordur ne olduğunu," dedi.

"Kim, neyi biliyordur? Anne? Kim?"

Jujube'nin annesi sessizliğe büründü ama sol elinin parmaklarını öyle büküyordu ki, Jujube parmaklar kırılacak diye korktu. Annesine bir şekilde ulaşamazsa işlerin daha da kötüye gideceğini anlayınca, yere çöküp yağların içinden annesine doğru emekledi.

Diğer Avrasyalı annelerin aksine Jujube'nin annesi, Jujube'nin fiziğiyle, gelecekte yapacağı evlilikle veya erkekleri cezbetme konusundaki becerisiyle hiç ilgilenmemişti. Çayevindeki işe

girdiği zaman Jujube, fazladan para için bu işe degeceğine annesini zor ikna edeceğini düşünmüştü. Oysa annesi ender yaptığı bir şeyi yaparak gülümsemiş ve âdeta gururlanmıştı.

Ne var ki Jujube'nin annesi uzun zamandır girdiği her ortamın havasını ağırlaştıran gergin bir endişe içindeydi. Durmadan elini diğer eline alıp kıvırıyor, çatık kaşlarının arasındaki kırışıkla yüzü ortadan ikiye bölünüyordu. Öte yandan Jujube onun hep böyle hummalı, gergin bir kadın olmadığını da biliyordu. Annesinin kocaman gülümsediği, başını geriye atarak kahkahalar patlattığı günleri hatırlayacak kadar yaşı vardı. Ancak silik anılardı bunlar, kenarları yıpranmış anılardı; tıpkı duvara sürtünen bir ayakkabının leke değil de damga bırakması gibi. Jujube, en sevdiği saklanma yerinde, mutfak penceresinin altındaki o gölgelikli su kanalında çömeldiğini ve pencereden tanımadığı bir adamın sesini duyduğunu hatırlıyordu, örneğin. Daha da şaşırtıcı olanı, derinden kahkaha işitmesiydi; tanıdık bir kahkahaydı çünkü annesinden geliyordu, ama bir yandan da yabancıydı, çünkü annesi nadiren böyle gülerdi. Jujube kendi kendine bu adama Diş Macunu Amca adını vermişti çünkü kokusu, dişlerini fırçaladıktan sonra Jujube'nin ağzından yayılan serin ve ferahlatıcı kokuya benziyordu. Onu bir defasında Çin Marketi'nin önünde dikilirken görmüştü. Pencere altında oturduğu günlerden hatırladığı nanemsi kokuyu hemen tanımış, arkasına döndüğü anda annesiyle onu izleyen kısa boylu, pürüzsüz yüzlü adamla karşılaşmıştı. Annesi de fark etmiş olmalıydı ki, Jujube'nin elini tutan elinin kavrayışı bir anda sıkışmış, eli yapış yapış ve rahatsız edici bir hal almıştı. Annesi gözlerini bir an için kapatmış, küçük ve boğazından aşağı hırlayarak inen bir nefes çekmişti içine. Ardından gözlerini açmış, Diş Macunu Amca'yı tanımıyormuş gibi yanından geçerek, Jujube'yi dükkâna sokmuştu.

İlerleyen yaşlarında Diş Macunu Amca, Jujube'nin Jasmin'e, birlikte kıvrılıp yatarak aya baktıkları gecelerde anlattığı

sayısız uydurma hikâyeden biri haline gelmişti. Askerler gelirse Diş Macunu Amca bize yardım edecek... Diş Macunu Amca, Abel'ı bulup eve getirecek... Diş Macunu Amca, babanın öksürüğünü geçirecek.

Jasmin bir gün, Jujube'nin kucağındaki tüneğinden başını kaldırıp, kocaman kırpışan gözleriyle bakarak, “Nasıl biri bu Diş Macunu Amca?” diye sormuştu. Gelgelelim Jujube hafızasını ne kadar zorlasa da, adamın tek bir belirgin yüz hattını hatırlayamamıştı. Sadece burnunu gıdıklayan o naneli koku vardı.

ONUNCU BÖLÜM

CECILY

Bintang, Kuala Lumpur

1936

Dokuz yıl önce, İngiliz işgali altındaki Malaya

Cecily kategorize etmeyi seven, düzen fikriyle teselli bulan bir kadındı. Hayatının dönüştüğü ikilik halini bile –ev kadınlığı ve casusluk– şartlar gerektirdikçe açıp kapatabileceği düzenli kutular olarak düşünüyordu. Çoğu gün yerel bir yöneticinin, özelliksiz, akıllarda yer etmeyen eşi rolünü oynuyordu; hoşgörü gösterilen, sorgulanmayan ve hemen göze çarpmayan bir eş. Çocukları için kusursuz bir anneydi: Diğer annelerle kaynaşıyor, eften püften mahalle skandallarının dedikodusunu yapıyor, çocuklarını besliyor, giydiriyor, onlara kitap okuyordu. Gordon onu, bir eş ve annede olması gereken her şeye sahip, ihtiyaçları öngören ve gideren, kayda değmez ve hemen hemen mutlu bir hayat sürdüren biri olarak tarif ederdi.

Tüm bunların yanında, Japon İmparatorluk Ordusu’nun bir muhbiri olarak gereğince de gayretliydi; gerekli istihbaratı gereksizden ayıştırmayı bilirdi, Gordon’ın toplantılarına dikkat

çekmeden girip çıkmada, Fujivara'yla parçaları bir araya getirmelerine yetecek kadar bilgiyi toplamada üstüne yoktu. Muhabirlik, sağdan soldan toplanan bilgi parçacıklarından oluşan büyük bir yapboz gibiydi: Bir kaydın küçük bir parçası, yırtık bir harita, fısıltılı bir konuşmanın son kısmı. Fujivara'yla bunları bir araya getirdiklerinde, bilgi parçacıklarını, Fujivara'nın üstleri için somut bir istihbarat raporuna dönüştürdüklerinde, büyük bir güç hissediyordu Cecily, dünyada yapmayacağı hiçbir şey yokmuş gibi.

Düzene olan bu yatkınlığı Cecily'nin şiddetli arzulardan hazzetmediği anlamını da taşıyordu; bu tür arzuların güvenirlikten yoksun oluşundan hazzetmediği... Fujivara'ya duyduğu arzu kimi günler umut verici olabiliyordu; adamın gülümsediği, Cecily'ye tüm taşların yerine oturmaya başladığını söylediği, birlikte zorlu bir istihbaratı çözdükleri günlerde. Kimi günlerde ise panik aşıliyordu arzusu ona; her şey Fujivara'nın onayını alma becerisine bağlıymış ve bu olmadan işlevini sürdüremeyecekmiş gibi. Bu panikli arzulama sancılarında birinde Fujivara'nın üst-dudağının, daha vakur görünmek için bırakmaya çalıştığı cılız bıyığının üstündeki incecik kısmı öpmüştü Cecily. Dudaklarını onun dudaklarına bastırduğunda, adam ne yaklaşmış ne de geri çekilmiş, öylece kıpırdamadan durmuştu. Cecily ağzında tuz tadı, dört bir yanında naneli saç kreminin kokusuyla geri çekildiğinde, Fujivara ona bakmış ve "Teşekkür ederim," diyerek, kendisine bir dosya uzatılmış ya da selam verilmiş gibi inceledikleri bataklık arazi haritasını deşifre işine devam etmişti.

Cecily duyduğu şiddetli arzunun acısını Gordon'dan çıkarıyor, Gordon da bunun keyfini sürüyordu. Çarşafı ve Cecily'yi tere buladığı, açık pencereden üstlerine ılık bir rüzgârın estiği, hayli hareketli bir gecenin ardından, "Tükettin, bitirdin beni," demişti Gordon. "Daha şanslı bir erkek olabilir mi?" Cecily ise çenesini sıkıp kaşlarını çatarak tatminsizliğini karanlık odaya yansıtıyordu.

*

1936'nın başında, muson rüzgârları kuzeydoğudan güneybatıya geçmeye başlarken, limandaki kundaklama olayı, tüm şehrin dilindeydi. Bölge yöneticisinin evindeki davette cüretkârca edindikleri istihbaratın üzerinden iki ay kadar bir zaman geçmişti. O sabah gazetenin manşeti kapkara ve öfkeli harflerle atılmıştı:

LEWISHAM LİMANI'NDA ŞUBAT YANGINLARI KASITLI OLDUĞU DÜŞÜNÜLÜYOR

Önceki gece tüm mahalle dışarıya koşup, aya dokunmak istercesine kıvrılarak karanlık göğe yükselen turuncu alevleri izlemişti. Cecily için havadaki kül kokusu zafer demekti. Gazete, olayın İngiliz hava kuvvetleri için ağır bir darbe olduğunu, çok sayıda Kraliyet Hava Kuvvetleri uçağının tahrip olduğunu, limanın KHK uçaklarının onarımına ayrıldığını ancak *içeriden* bilgi alan birinin bilebileceğini yazıyordu. Bir *köstebeğin*. Cecily, çamurlu nehir suyunun oluşturduğu fonda titrek iskeletleri andıran hangarların fotoğraflarını gördü. Parmaklarını gazeteye bastırdı, mürekkep parmaklarına bulaştı. Gordon'ın bakmadığı bir anda mürekkebi parmaklarından yaladı. Komünyon ekmeği gibiydi, tamamen tatsız. Dudaklarını sıkarak dümdüz bir çizgi haline getirip kaygılı bir ciddiyet ifadesi takındı ama elde ettikleri başarı ve sağladığı istihbaratın Japonya'nın çabaları üstünde yarattığı doğrudan etki nedeniyle içinde sımsıcak bir dalga kopardı. Günün ilerleyen saatlerinde, kirli beyaz bir defter sayfasına yazdığı son istihbaratı, Gordon'ın yakınlardaki bir derenin bitki örtüsüyle ilgili notlarını, Çin Marketi'ne bıraktı. Buruşuk kâğıdın arka köşesine şunları karaladı:

Çok sevinçliyim. Sırada ne var?

*

Sonraki iki hafta boyunca Bintang'da ajitasyon ve soluk alamacasına bir spekülasyon trafiği baş gösterdi. Köstebeği bulmaya çalışan İngilizler, Cecily'nin çevresindeki pek çok erkeği tutup sorguya götürüyordu. Mahallede söylentiler başını alıp gitti, çitlerin tepesinden fiskoslar yapıldı, kocalar akşamları evlerine dönmedi, çaresiz eşleri kapıları çalarak komşulardan bilgi dilendi. Gelgelelim kapılar yüzlerine kapandı, zira kimse hainliğinden şüphelenilen birinin eşiyle işbirliği yaparken görünmek istemiyordu.

Cecily'nin ilk baştaki coşkusu hızla söndü. Gordon her gün eve çatık kaşlarla, göz altında kaygıdan beliren çizgilerle geliyordu. Cecily ise onu soru yağmuruna tutuyordu: Kimler sorguya götürüldü, bilginin nereden sızdığını düşünüyorlar, köstebeği yakaladıklarından nasıl emin olacaklar, içeri aldıkları insanlardan nasıl bilgi ediniyorlar? Gordon tüm bunlara sabırla yaklaşıyordu. Fazla bir cevabı yoktu ama elinden geleni yapıyordu: Bugün Lingam'ı içeri aldılar; sızıntının kaynağını tespit etmek zor çünkü kayıp bir belge yok, sadece yangının limandaki spesifik bazı değerli bölgeleri hedef aldığı biliniyor; köstebeği buldukları zaman bir şekilde o olduğunu anlayacaklarını düşünüyorlar. Ne var ki Cecily bu bilgiyi adamlardan *nasıl* alacakları konusunda üstelediği zaman, Gordon'ın yüzü kararıyordu. "Yolları var," diyordu, "bilmek istemezsin."

Oysa Cecily bilmek istiyordu. Bilemeyince de uykuları, hayali işkence sahneleriyle dolup taşıyor, yüzü görünmeyen adamlar onu ölesiye dövüyor, bunu seyreden çocukları feryat figan bağırıyordu. Cecily'nin aklı sürekli ölümün binbir şekliyle meşguldü.

Cecily bir gece çocuklarını yatırdıktan sonra, "Gordon," dedi, "sence asılmak mı daha iyi, boğulmak mı?" Gordon'ın çenesi titremeye, aniden nemlenen gözleri ışıldamaya başlayınca sorduğuna bin pişman oldu. "Özür dilerim," dedi. "Korkuyorum sadece."

Gordon kollarını ona doladı. Saçlarına doğru, “Biz emniyeteyiz,” diye fısıldadı. “Sadakatimden şüphe etmelerine sebep olacak hiçbir şey yapmadım.”

Zavallı ve her şeyden bihaber Gordon’ın bedeniyle Cecily’yi rahatlatmak, onu en büyük kötülüklerden korumaya çalışmak için böylesine çırpınması, vicdan azabı yaratmalıydı ama Cecily aksine nefretle ürperiyor, tiksintiden vücuduna sıcaklar basıyordu. Fujivara asla bu şekilde teslim olmaz, ona karşı böyle bir zayıflık sergilemezdi.

Sahi, nerelerdeydi Fujivara? Cecily, yangından sonra on beş gün ondan bir işaret; gözlerden uzak durmak şeklinde de olsa, ne yapması gerektiğine dair bir talimat beklemişti. Muhabirlik yaptığı iki yıl boyunca hiç bu kadar uzun süre iletişimsiz kalmamışlardı. Cecily her sese irkiliyor, gözleri şehrin her köşesinde onu arıyordu. Ne var ki bulması imkânsızdı. Cecily’yi bulan, ne yapacağını, nerede buluşacaklarını söyleyen daima Fujivara olmuştu ve onun bu kılavuzluğunun yokluğunda Cecily yolunu kaybetmişti. Bir erkeğe böylesine bel bağlamak ne fenaydı. Adamın sessizliği onu bir akıl karışıklığı sarmalına itiyor; bazen öfke, bazen utanç, bazen de korku duyuyordu. Tüm bu duygular Cecily’nin ruhunda çalkalanıyor, sonunda sert bir kayaya dönüşüp midesine oturuyor ve –yemek yemeyi, sıçmayı, uyumayı, var olmayı– her şeyi muazzam bir çaba haline getiriyordu. Vücudu, görünüşe bakılırsa en çok ihtiyaç duyduğu zamanda onu terk eden erkek için çığlıklar atarken, Cecily çocuklarını beslemek, kocasını karşılamak, markete gitmek, diğer eşlerle dedikodu yapmak, sokakta insanlarla selamlaşmak, yemek pişirmek, sıradanlık taklidi yapmak gibi normallikleri koruyabilmek için enerjisini son damlasına kadar harcıyordu.

İngilizler birkaç “dur kalk”tan sonra Çu Enlay’ın aralarına Komünist ajanlar soktuğuna kanaat getirerek, dikkatlerini Çinli nüfusa yoğunlaştırdılar. Bayan Yap’ın kocası Kapitan Yap akla gelen ilk şüpheliydi; dul gelininin evine sığınan müşkül

durumdaki kapitanın yerini, klan liderlerinin ifşa etmesi uzun sürmedi. Tutuklamaya gelen İngiliz yetkililer adamı bir hayvan gibi boğazından zincirleyerek kamyonu attılar. Kapitan Yap'ı bir daha gören olmadı.

Kapitanın tutuklanması Bintang'da şiddet olaylarını artırdı. Liderleri aradan çekilince Çin klanları onun yerini alabilmek için kendi aralarında çatışmaya başladılar ve iç savaş fısıltıları giderek yayıldı. Kocası Arun Lingam'ın palmiye yağı ve kauçuk arazilerini idare ettiği Bayan Lingam, İngilizlere veryansın etti. "Bir tek bizden şüpheleniyorlar! Ya *gweilo*'lara* ne oldu? Kendilerinden olanlardan niye şüphelenmiyorlar?"

Tutuklamayı izleyen günlerde kadınlar desteklerini sergilemek için Bayan Yap'ın evinde toplanıp kadını teselli ettiler, çayını doldurup tazelediler. Cecily bu ihtimam pandomiminden oldu olası nefret etmişti, gerçekte kimsenin aldırış ettiği yoktu çünkü. Hepsinin derdi bilgi almaktı. Sonradan aralarında tartışabilecekleri haber kırıntıları; parlatıp cilalayıp evlerine, mahalle dedikodusuna aldırış etmezlermiş gibi görünseler de her şeyi bilmek isteyen kocalarına götürebilecekleri küçük cevherlerdi, dertleri.

Bayan Yap, neredeyse katatonik haldeydi. Yerde oturmuş öne arkaya sallanıyordu, yüzü şişip kabarmıştı: utanç verici bir görüntü. Gerçi sevginin her türlü bir anlamda alçaltıcıydı, Cecily'ye göre. Sevgi, insanın ruhunu paramparça etmesi ve kırılan parçaları bir yapboz gibi başkasına sunmasıydı; *yardım et, kendimi tekrar bir araya getireyim*. İnleyen, veryansın eden kadınlar çemberinin içinde oturan Cecily, Bayan Yap'ın kafasının arkasını inceledi. Kadın saçlarını genelde tam ortadan dümdüz ayrılıp iyice tepeden topuz yapardı. Fakat bugün ayırım yeri düzensiz, şekilsiz ve öfkeli yılanlar gibi kabarıktı.

Cecily, "Sana bir şey getirmemi ister misin?" diye fısıldadı Bayan Yap'a. Karşılık beklemiyordu.

* Kanton lehçesinde Batılılar için kullanılan argo sözcük. (ç.n.)

“Çıkar beni buradan,” diye yine fısıltıyla yanıt geldi. Bayan Yap’ın nefesi artık arpacık soğanı ve süt kokmuyordu. Acı ve keskin bir kokusu vardı; günlerdir gargara yapmamış gibi.

Cecily suçluluk duyması gerektiğini biliyordu, bu aile onun işlediği bir suç yüzünden dağılmıştı ne de olsa. Gelgelelim Bayan Yap için hiçbir şey hissetmiyordu. Sadece Fujivara için yanıp tutuşuyordu. En alçaltıcı olanı da buydu işte: Fujivara onu değiştirmiş ve Cecily’nin küçük de olsa bir parçasını gurur duyduğu bir şeye dönüştürdüğü için, Cecily’nin içine kendisinden bir şey bırakmıştı. Ona, daha büyük, daha parlak bir Cecily vermişti ve bu yeni benliğinin tadını bir kez aldıktan sonra Cecily, hep daha fazlasını, daha da fazlasını ister hale gelmişti.

“Ben sana su getireyim, en iyisi,” dedi Bayan Yap’a. Cecily ayağa kalktı, mutfığa gitti ve ardına bakmadan arka kapıyı açarak evden çıktı.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

ABEL

Burma'daki Kanchanaburi Çalışma Kampı / Tayland sınırı

18 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Abel'in gözleri aniden açıldı. Yine sabah olmuştu. Kümesteki üçüncü günüydü. Bir döngüye hapsolmuştu sanki. Her sabah, kendi alanı gasp edildiği için sinirlenen kahverengi tavuğun öfkeli gagalamalarıyla güne başlıyordu. Önceki gece Luke Birader'le kümesin iki ayrı ucunu tutmuş, karanlıkta birbirlerine bakıp durmuşlardı. Abel'in aklından, sürünerek adamın yanma gidip suratını dağıtmak geçmişti; sonuçta onu satıp bu korkunç hayata mahkûm eden Luke Birader'di. Ne var ki perişan haliyle kavgayı kazanacağından emin değildi. Luke Birader'e gelince; o Abel'i tanımamış gibiydi, ki bu Abel'i daha da delirtiyordu: Kimbilir kaç aileye yapmıştı bunu, kaç çocuğu ailesinden koparıp Japonlara satmıştı. Üstelik de ne pahasına? Nihayetinde yine Abel'in kapatıldığı kümese kapatılmıştı.

Kümesin kapısı bir kez daha açıldı. Oğlan da adam da köşelerinde büzüşüp kendilerini en kötü ihtimale hazırladılar.

Komutan Akiro kafasını içeri sokabilmek için eğerek, “Beyaz Oğlan!” dedi.

Luke Birader’in rahatlayıp, omzunun gevşediğini fark eden Abel, öfkeyle yumruklarını sıktı. Haksızlıktı bu.

“Bunu mu seviyorsun bakayım? Bundan mı istiyorsun, ha?” Komutan Akiro bir matarayı açmış, içindeki sıvıyı etrafa saçıyordu. Palmiye içkisine ait olduğu sugötürmez tatlı bir koku, nem ve tavuk pisliği kokusunun içinden Abel’a doğru süzüldü. Abel dişini sıkıp başını çevirmek, onu kemikleri kırılana kadar döven bu adama karşı kendini tutabilmek istedi; tabii bir de birkaç saat önce ona... Hayır, olanları düşünmek istemiyordu. Ne var ki vücudu ihanet ediyordu ona. Şu içki için öyle yanıp tutuşuyordu ki, kendini bir anda kuduz hayvanlar gibi havayı koklarken, kapıya, Akiro’ya, içkiye doğru sürünürken buldu. Sıvının yakarak boğazından inişini hissetmek istiyordu; o sıcaklığın, şu an kesikler, morluklar, ısırıklar ve kırıkların içerisinde feryat eden sinirlerine yayılmasını istiyordu; kafasının içindeki haykırıışlar, onu bir battaniye gibi sarmalayan yeknesak bir uğultuya dönüşene dek içmek istiyordu.

“Yo, yok öyle.” Komutan Akiro geri çekilip mataranın kapağını kapadı. “Öyle bedavaya alamazsın, Beyaz Oğlan.” Akiro yerden bir şey alıp ağıla yem atar gibi fırlattı. Attığı şey tok bir sesle yere düştü. Ölü horoz hariç bütün tavuklar ciyakladılar, kanat çırpıldılar, içerleyerek kümesin kenarlarına kaçıştılar. Komutan Akiro’nun fırlattığı şey, ince, uzun bir inşaat demiriydi. Abel demiryolu inşaatında çocuklarla birlikte bu çelik çubuklara defalarca dokunmuş, onları defalarca taşıyıp döşemişti.

Başını kaldırıp baktığında kümes kapısının önünde ve kümes çitinin etrafında hem Japon askerlerden hem de kamptaki çocuklardan oluşan küçük bir kalabalığın toplandığını gören Abel, şaşırıldı. Birbirlerine sokulmuş, olup biteni izlemek için itişip kakışıyorlardı. Abel bakışlarıyla kalabalığı taradı: Ah Lam oradaydı, Azlan ve Rama da. Sonra da kalabalıktan her

zamanki gibi biraz uzakta, mavi gözlerini kısıp Luke Birader'e sabitlenmiş halde duran Freddie'yi gördü. Abel inşaat çubuğuyla ne yapacağını sormak için ağzını açtı ama boğulur gibi bir sestten fazlasını çıkaramadı. Komutan Akiro kısa, zalim bir kahkaha attı.

“Sen öldürecek. Ben sana içki verecek. Seni salacak,” dedi.

Kümesin dışındaki kamp oğlanları ile askerler, “Dövüş, dövüş, dövüş!” diye kükrediler.

Luke Birader bu noktada avaz avaz bağırmaya başlamıştı. “Hayır, lütfen, çocuk, yapma.”

Hayat ne zalim, diye düşündü, Abel. Delice arzuladığı bir şeyi yapmasını; hayatını mahveden, onu köle gibi satan, sevdiği her şeyi elinden alan adamı öldürmesini sağlayacak alet burada, ayaklarının dibinde duruyordu. Ne var ki bu eylemi şimdi tecavüze uğramış bedeniyle, Komutan Akiro'nun gözleri önünde, spor olsun ve etrafındakileri eğlendirsın diye yapması bekleniyordu. Vicdan azabı çekmeli, korku duymalı, bir şeyler hissetmeliydi, biliyordu, ama tek hissettiği iliklerine kadar işlemiş bir yorgunluktu. Yerdeki çubuğu kaldırarak gücü bulacağından bile emin değildi.

“Haydi bakalım, Beyaz Oğlan, yap şunu. Yoksa sen bur'da kalır. O öldürür *seni*.” Komutan Akiro, kış üstü çökmüş Abel'dan milim milim uzaklaşan Luke Birader'i işaret ediyordu. Çocuklu büyüklü herkesin yüzü tellere yaklaşır, yere vuran ayakları kümesi titretirken, Abel etrafına bakındı. Kahverengi tavuk gıdaklıyor, dehşetle kanat çırpıyordu. Ölü horoz her titreşimde sığıyor, Abel ise onunla yer değiştirebilmeyi, nefret ettiği adamın hayatını ellerinde tutmak yerine, köşede çürüyen bir ceset olmayı diliyordu.

“Abe, yapmak zorundasın.” Arkasından, çitin hemen gerisinden gelen bir sesteki bu; çitin, Abel'a en yakın kısmında duran Freddie'ydi. Gözlerini kırıştırtarak, onca kaostun içinde tuhaf kaçan bir sükûnetle Abel'a bakıyordu.

Abel, bağışlanmayla kurtuluşun türlü yoldan gelebileceğini o an anladı. Luke Birader okulda çocuklara kurtuluşun sadece Tanrı'dan gelebileceğini anlatmıştı. Peki ya Akiro onu içten içe çökerttiğinde Tanrı neredeydi? Luke Birader kendi paçasını kurtarmak için küçücük çocukları satarken Tanrı neredeydi? Öldürmek ile ölümden de beter bir kaderi beklemek arasında sıkışıp kaldığı şu an, Tanrı neredeydi? Freddie; o on dört yaşındaki, o sıska, o vaktinden önce büyümek zorunda kalmış Freddie, şimdi ona bir yol gösteriyordu işte. Abel bunu arkadaşları için yapacaktı. Ne de olsa Luke Birader, Freddie'den de çok şey almıştı.

Abel, başını kümesin tavanına çarpmamak için dizleriyle omzunu bükerek ayağa kalktı. Yerden çubuğu alan, sallayan ve tüm gücünü kollarına aktaran kendi gölgesini izledi. Gölge çubuğu havaya kaldırdı, sonra da Luke Birader'in dişlerine indirdi.

“Birisi kusmuş.” Abel'in görüşü bulanıktı, burnuna keskin bir safra kokusu geliyordu.

“Doğrulup kalk, taşıyamam seni.” Freddie'nin sesi bulanıklığın içinden geliyordu. Abel sırtında bir omuz hissetti, biri onu oturmaya zorluyordu. Doğrulamaya gayret etse de ağzından fışkıracak gibi olan bir kusmuk dalgasının etkisiyle öğürdü. Şimdi anlaşıldı, kusmuk kokusu kendisinden geliyordu.

“Abe! Doğrulman lazım, yoksa boğulacaksın.”

“Neler oldu?” Abel'in kafası pamukla doldurulmuş gibiydi.

Freddie, “Duvara yaslan,” talimatını vererek onu sol omzundan, Abel'in bir süre sonra koğuşun dış duvarı olduğunu anladığı yere doğru ittirdi. Güneşin titreşen görüntüsüne ve gölgesinin kırılım açısına bakılırsa şimdi ikindi vakti olmalıydı. “O şeyden bir kerede çok fazla içtin.”

Sabah olanlar kesintili sahnelerle Abel'in gözleri önüne geldi. İnşaat çubuğunun Luke Birader'in dişlerinde çıkardığı

çatırtı, bir dişin ona doğru uçarak koluna gömülmesi. Yüzü kan revan içindeki Luke Birader'in yüzüstü kapanıp sürünerek uzaklaşmaya çalışması. Abel o an dürtüsel olarak dönüp koluna baktı. Luke Birader'in dişi artık etine gömülü değildi ama yerinde kanlı bir yara ve yaradan sızan iltihap vardı. Ardından şimdi kana bulanmış çubuğu geri geri sürünen Luke Birader'in sırtına indirdiğinde çıkan ikinci çatırtı, adamın yerde seğirerek yatışı, Abel'in onun ölüp ölmediğinden emin olamayışı, her yanı saran pas kokusu, bağrıışan tavuklar, ter ve ölüm kokan hava canlandı zihninde... Sonra da topallayarak Komutan Akiro'ya gidişi, matarayı çekip alışı, içkiyi kana kana içişi, boğazından midesine inen yanma hissi, başının dönüşü, kafasını nereye sokmaya çalışırsa çalışsın güneşin onu bulması ve son olarak rahatlama ve karanlık.

Abel omzunu duvara yaslamak için geriye kaydıldı. Duvarın taşları güneşten yakacak kadar ısınmıştı ama içkinin etkisi devam ediyordu; Abel derisindeki tahrişleri doğru dürüst hissetmiyordu bile. Ağırlığını sarsakça diğer yanma kaydırma-ya çalışırken sırtına kızgın bir şey battı. Başını eğip bakınca çelik çubuğu gördü; ucu koyu bir pas rengine, kurumuş kanlara bürünmüştü. Luke Birader'e darbe vuran orta kısmı ise bükülmüştü.

“Peki... o?”

“Luke Birader'i öteye, tarlaya götürdüler.” Tarla. Japonların ölen çocukları derin çukurlara atıp üst üste yığdıkları, çukurlar güneşte çürüyen cesetlerle dolunca üstünü toprakla kapattıkları tarla.

Freddie öyle yumuşak bir sesle, “Teşekkür ederim,” dedi ki, Abel kafasını doldurup taşıran pamuk yüzünden sesi güçbela işitti.

“Ne için?” diye sordu.

Freddie çubuğu Abel'in sırtına batmasın diye çekip aldı, sıcak metal parmak uçlarına değer değmez de bir çığlık atıp

ağaçlara doğru fırlattı. Çubuk gözden kaybolarak çalıların arasına düşerken, Abel yaprak hışırtısı ve tok bir ses duydu.

Freddie gök gibi mavi gözleriyle, ayıldığından beri Abel'ın yüzüne ilk kez bakarak, "Sadece teşekkür ediyorum işte. Gel şimdi seni kaldırmaya çalışalım," dedi.

Birinin canını alınca, insanın gecesi gündüzüne karışıyordu. Her yeni gün, Abel'ın hayalinde Luke Birader'in dişlerine çarpan çubuğun çatırtısını tekrar tekrar canlandığı uzun zaman dilimleriyle bölünüyordu. Kolunda, Luke Birader'in dişinin saplandığı yara ciddi biçimde iltihaplanmış, irin ve kan akıtmaya başlamıştı. İyileşip kabuk tutar gibi olduğunda ise Abel kabuğu yoluyordu. Katillere iyileşmek hak değildi ne de olsa, iyileşmek ona hak değildi.

Her şeye rağmen kampta hayat sürüyordu. Abel gündüzleri her zamanki ağır işlerini yapıyordu. Demiryolu inşaatı tamamlanmak üzereydi; tahta ve metalden düzgün ve eşit hatlar sıralanmıştı. Gelgelelim geceleri havada bir yenilik, oğlanların adını koyamadığı bir çaresizlik hissi vardı. Japonca'yı herkes-ten iyi bilen Rama'nın kulağına askerlerden, Japon şehirlerinin bombalandığına, Amerikan askerlerine ve pes etmeye dair birtakım sözler çalınmıştı. Çocukların çalışmalarına gözetmenlik eden askerlerin sayısı da günden güne azalıyordu. Birçok Japon askerinin kampı terk ettiğini, her gece yenilerinin gittiğini, kalanların da taşınacak ikmal maddesi yokken Rangoon ile Bangkok arasına ray döşemenin faydası olmadığından yakındığını fark ediyorlardı. Geride kalan askerler hem daha zalim hem de daha nazik davranmaya başlamışlardı; canları sikkınsa daha çok tekme dayak atıyor ama gözetmenliğe daha az ilgi gösteriyorlardı. Komutan Akiro kalanlar arasındaydı fakat yüzüne giderek bezgin bir ifade gelmiş, Abel ile Freddie'ye olan ilgisini kaybetmişti. Gün boyu elindeki transistörle mini radyoya yapışıp cızırtılı Japonca haberleri dinliyordu.

Geceler eskisine kıyasla daha canlıydı, Japonların ise buna aldıracağı yoktu. Oğlanlar koğuştta toplanıp, tuhaf bir yakınlıkla birbirlerine sokuluyorlardı. Burada, kampta, birbirlerinden başka neleri vardı ki? Bacaklar bacaklara, kollar kollara karışıyor, kirli ayaklar kıvrılıp vücutların altına sokuluyor, yapış yapış koltuk altları omuzlara boyunlara yaslanıyor ve bu yakınlık, bu ter kokusu âdeta rahatlatıcı, hatırlatıcı bir işlev görüyordu: Hâlâ hayattayım, hâlâ buradayım.

Gece toplaşmaları da yerini yepyeni ve ender bir şeye bırakıyordu: Küçük sevinç anları. İşgalciler koğuşlarında demlenirken, oğlanların koğuşunda boğucu geceler, müzik ve şarkıyla doluyordu. Ahenkli notalar, sıcak dalgası gibi yükselip havaya yayılıyordu. Bağırından kopan hem hoş hem de güçlü melodilerle, eski Malay halk türküleriyle, ama aynı zamanda Jimmie Davis, Cliff Edwards ve Frank Sinatra şarkılarıyla, Rama'nın harika şarkı söyleyebildiği ortaya çıkmıştı. Azlan, uzun, maharetli parmaklarıyla, kamptaki ıskarta tahtalar ve paletlerden derme çatma bir akordeon yapmıştı. İki oğlan çalıp şarkılar söylüyor, yeteneği olan olmayan tüm diğer çocuklar da avaz avaz onlara eşlik ediyorlardı. Cesaretlerinin iyice kabardığı zamanlarda “Der Fuehrer’s Face”i söylüyor ama “fuehrer” yerine “imparator” koyup kendilerini enikonu asi hissediyorlardı.

Freddie'nin en sevdiği şarkı, Abel'in kulağına fazlaca duygusal gelen, hayalcileri ve umudu anlatan “When You Wish Upon a Star”^{*} adlı nahif şarkıydı. Asla sesli şarkı söylemeyen Freddie bununla canlanıyordu ve gözleri, Abel'a küçük bir ihtimalle de olsa buradan sağ çıkabileceklerini düşündüren ıslıl ıslıl, içten bir maviye bürünürken, şarkıyı yalnızca dudak kıpırdatacak hararetle söylüyordu.

Rama'nın şarkıyı hayli dokunaklı söylediği bir gece, Freddie arkadaşına dönerek, “Bu biziz, Abe. O hayalciler biz

^{*} Disney yapımı 1940 tarihli *Pinokyo* animasyon filminin müziği. “Bir Yıldız Bakarak Dilek Tutarsan”. (ç.n.)

olabiliriz,” dedi ve kampı işaret edip, “tüm bunlar geçip bittikten sonra,” diye ekledi.

Abel dudak bükerek, “Neyin hayali bu, Freddie?” diye sordu. “Bu aptal kamptan başka bir şeyin hayali mi? Aç susuz kalıp öleceğimiz bu kamptan başka bir yerin hayali mi?”

“Umut bence kötü bir şey değil, Abe,” dedi Freddie sessizce.

Abel kızgın bir tavırla, “Bu şarkıyı ne diye bu kadar seviyorsunuz?” diye sordu. Palmiye içkisi bazen onu asabileştiriyordu.

“Bu haldeyken seninle konuşmaktan nefret ediyorum.” Freddie omzunu kaydırarak Abel’dan uzaklaştırdı.

Akılları kendi dertlerinde olan Japon askerler ise içki konusunda çok daha dikkatsiz davranmaya başlamışlardı. Son zamanlarda bitmemiş şişeleri ortada bırakıyorlardı ve içkiler güneşten buharlaşıyordu. Abel bu artıkları kana kana içiyordu. Kimi zaman işemeye çıkan askerlerin tuvaletlerin önünde unuttuğu, neredeyse ağzına kadar dolu şişeleri çalıyordu. Hiçbir acının olmadığı, her şeyin salınıp dalgalandığı ve Luke Birader’in dişine çarpan çubuğun iç bulandıran çatırtısını ya da akabinde ayaklarına yapışan kan birikintisini hatırlamak zorunda kalmadığı, o seyrelmiş, o sulu boşlukta var olabilmek, Abel için harikalar diyarında olmak gibiydi.

Freddie sözlerine, “Keşke bıraksan şu zıkkımı,” diye devam etti.

“Haydi ama ya, derdin ne senin?” Abel oğlanın kolunu, kendi kolundaki hâlâ iltihaplı yaraya ani bir acı saplanacak kadar sert kavrayınca, yaptığına kendisi bile şaşırdı.

“Bıraksana kolumu.” Freddie sert bir sesle bunu söyledikten sonra kolunu Abel’in elinden kurtardı.

Abel dili sürçüp gözleri dolarak, “Özür dilerim,” dedi. Başını başka tarafa çevirdi. İçkiyi bırakabilmek istiyordu, bir yudum almadan birkaç saat geçirdiğinde vücudunun titremeye, terlemeye başlamasını istemiyordu. Ayrıca bugünlerde gözlerine de pek hâkim olamıyordu. Belki içkidendi, belki de unutmak için

sarf ettiği çabadan, ama üzüldüğü zaman utanç verici biçim-
de gözleri doluyor, oğlanlar görmesin diye yanlarından gitmek
zorunda kalıyordu. Şimdi de çıplak ayakla alelacele koğuştan
ıktı, yumuşak, çamurlu ama serin toprağa bastı. Hafifçe sal-
landı; tuvaletin arkasında devirdiği yarım şişe sonunda etkisini
gösterdi ve içinde çalkalanıp duran her şey bir güzel temizlen-
di. Kafasındaki sesler yatıştı, gecenin sesleri –cırcırbcekleri ve
oğlanların kahkahaları– yumuşadı. Abel yalpalayarak koğuş-
tan uzaklaştı, inşaatı, tahta ve metal yığınlarını geçti, bitmek
zere olan demiryolu hattını geride bırakıp ilerledi.

İçmek Abel’ı, Luke Birader’e çarpan çubuğun çatırtısını
tekrar tekrar yaşamaktan kurtarsa da bu noktadan sonra hiç-
bir şey yeni yeni yaşamaya başladığı tuhaf hafıza kayıplarını
durduramazdı. Geçen gece olduğu gibi. Bağıra çağıra şarkılar
söyleyen arkadaşlarının mutlu bedenlerinden fışkıran terler-
den uzaklaşıp gittiğini hatırlıyordu Abel. Yorgun düştüğünü,
koşmayı bırakıp yalpalayarak yürüyüşe geçtiğini hatırlıyordu.
Freddie’ye ıkıştığına pişman olduğunu, özür dilemesi gerek-
tiğini düşündüğünü hatırlıyordu. Gelgelelim her şey orada
kesiliyor, bundan ancak saatler sonrası gözlerinin önüne ge-
liyordu. ne arkaya sallanışı, Freddie’nin yanında oluşu ve
kendini yine kümeste buluşu. Ne zamandır buradaydı acaba?
Niye buradaydı?

“Haydi, Abel, yine aynı yere geldin. Gitmeliyiz artık.”

Freddie “yine” derken neyi kastediyordu?

“Başka ne zaman geldim ki?” diye sordu Abel.

“Her akşam geliyorsun.”

“Neden, hiç bilmiyorum. Sadece... şeyden beri...” Kelime-
ler Abel’in diline dolandı.

“Akıro seni buraya koyduğundan beri. Biliyorum.”

Kalbi sıkışan Abel, yle güçlü bir utanç ve çaresizliğe kapıl-
dı ki boğulacak gibi oldu. Yoksa Freddie, Komutan Akıro’nun
neler yaptığını biliyor muydu? Abel, tozlu zemine çarpan

kemer tokasının şaklayışını, cırlayan sivrisinekleri ve muhteşem günbatımını hatırlayarak ürperdi.

“Luke Birader yüzünden.” Freddie’nin yumuşak ve kısık sesi çatlamıştı. “Ona bunu yapmak istemiyordun, biliyorum.”

Abel rahatlayarak, sıkıldığı dişlerinin arasından nefesini bıraktı. Freddie’nin Akiro’dan haberi yoktu, küçük bir lütuftu bu ama yine de lütuftu. Kaldırabileceği aşağılamaların da bir haddi vardı.

“Freddie, her gece sen mi gelip alıyorsun beni?” diye sordu Abel.

“Daima,” diye karşılık verdi Freddie

ON İKİNCİ BÖLÜM

CECILY

Bintang, Kuala Lumpur

1936

Dokuz yıl önce, İngiliz işgali altındaki Malaya

1936'da, yılın en sıcak ayı olan mayısta, kocasıyla Çong Sin Ki marketini işleten Mui Teyze, kulak veren herkese Cecily Alcantara'nın aklını kaçırdığını anlatmaya başlamıştı. Ortaokul öğretmeni Puan Azrin'e, Bayan Alcantara'nın günden güne derbederleştğini, saçlarının yağlanıp kirlendiğini söylüyordu. Tuhafiyeyi işleten Bayan Çua'ya, Bayan Alcantara'nın markete günde iki, belki üç defa gelip her seferinde dondurma alacakmış gibi yaparak etrafta dolandığını, çocukları o kadar dondurma yiyorsa, dişlerinin kimbilir ne halde olduğunu söylüyordu.

Cecily *sahiden* de kimi günler aklını kaçırıyor gibiydi. Her gün birinin –polis, asker, İngiliz istihbaratı– gelip, onu sürükleyerek götürmesini bekliyordu. Evde ne zaman kapı çarpsa zıplıyor, çocuklar ne zaman eteğini çekiştirse irkiliyordu. Çocuklar uykudan önce masal dinlemek istiyorlardı ama o sesinin titremesine engel olamadığı için onlara kitap okumayı hepten

bırakmıştı. Evden dışarı adımını atmıyor, bir şey bulamayacağını bildiği halde kalbi her defasında beklentinin heyecanıyla çarparak, Fujivara ile yazışmalarını yerleştirdiği kıymıklı oyuğu –boşu boşuna da olsa– yoklamak üzere sadece Çin marketine gidiyordu. Görevliler onu tutuklarken Gordon’a neler söyleyeceğini prova ediyordu: “Özür dilerim, sen daha iyisini hak ediyorsun, çocuklara iyi bak.” Aklından her türlü senaryo geçiyordu: Biri si Fujivara’ya yazdığı mektubu bulmuş, birisi onu Fujivara’yla konuşurken görmüş ve ikiye ikiye toplayıp sonuca varmış, en beteri de, Fujivara yakalanmış ve onu satmış. Cecily böylece, haftanın günlerini şaşırmış, midesine kramplar girmiş halde bu çaresizlik ve şiddetli kaygı bulutunun içinde yaşayıp gidiyordu.

Puan Azrin, markette tezgâhın üstünden Mui Teyze’ye doğru uzanarak, “Şu hırpani hali tam bir rezalet!” dedi.

Bayan Tan, sohbete katılarak, “Neyse ki kızı başının çaresine bakabiliyormuş da kendi kendine okula gidiyormuş,” diye yorum yaptı.

Varlıklı Faridah Mansor, “Kocası neler düşünüyordur, kim bilir. Partide nasıl bayılmıştı, hatırlıyor musunuz?” dedi ama diğer ikisi hatırlamadıklarını belirtecek şekilde başlarını salladılar. Onların kocası söz konusu partiye davet edilecek kadar önemli şahıslar değildi.

Bayan Lingam hayli gücenik bir ses tonuyla, “Duyduğuma göre Avrasyalı hanımlar biraz dengesiz olabiliyormuş, hani öyle farklı kanlar karışınca falan, anlarsınız ya?” dedi ama kimse ona aldırış etmedi çünkü kadının melez bebekler doğurmak için Avrasyalı bir erkekle evlenmeyi kafasına koyduğunu ama onlar tarafından istenmediğini bilmeyen kalmamıştı.

Gelgelelim kimse Cecily’yi götürmeye gelmedi. Söylentiye göre Kapitan Yap idam edilmişti. Denilene bakılırsa Bayan Yap bir gece pılım pırtısını toplayıp gitmiş, geride ne bir not ne de bir adres bırakmıştı. Annesinin Ipoh’daki evine gittiği tahmin ediliyordu ve bir daha haber alınacağını düşünen yoktu.

“Aman, iyi oldu,” dedi Bayan Low, “çok velvelecı bir tipti.”

“O görgüsüzü özleyecek halim yok,” dedi bölge yöneticisinin eşi Leydi Lewisham.

Tüm bunlar olup bittikten sonra da insanlar, İngilizlerin hahini bulmak için evlerine paldır küldür girmesinden duydukları korku ve kırgınlığı hızla unutup gündelik gailelere döndüler: sebze fiyatları, kasabın kızı ile okul müdürünün oğlunun beklenmedik düğünü, İngiliz kralı VIII. Edward’ın –yüzünü buruşturmadan Wallis Simpson adını telaffuz edemeyen Gordon’ın deyişiyle– bir “Amerikalı” uğruna tahttan çekilme skandalı.

Gordon, Cecily için kendince gerçekten de endişeleniyordu. Birkaç hafta, sabah molasında ya da öğleden sonra, karısının durumuna bakmak için bisikletiyle evden ofise, ofisten eve gidip gelmişti. Yakarmakla öfke arasında da yine gidip geliyordu.

Dokunmaya çalıştığı bir anda karısı geri kaçınca bir gün, “Cecily, lütfen söyle, neler oluyor?” dedi. “İsteri ailende mi var senin?” Başka bir gün öyle bağırdı ki, Bayan Carvalho başını çitin üzerinden uzatıp, “Kendine gel artık! Kocana iyi bir eş ol!” dedi. Çoğu günlerse karısına yalvardı: “Bize dön artık, ne olur. İhtiyacımız var sana.”

Cecily’ninse Fujivara’ya ihtiyacı vardı. İstedığı zaman açıp kapayabileceği bir düğme değildi bu. Gordon onu seviyordu, farkındaydı. Yine de karısının davranışları ardında dış kaynaklı bir sebebin yatabileceği, vicdan azabı ve korkudan kendini yiyip bitirdiği Gordon’ın aklına bile gelmezdi. Cecily’yi asla vicdan azabına yol açacak aşırılıklara kaçabilecek biri olarak göremezdi. Ondaki –Gordon’ın deyişiyle– “huysuzlukların” ardında her zaman mizacındaki bir tuhaflık, mütevazı ev hayatlarının parametreleriyle çelişecek nahoş davranışlara yol açan yapısal bazı kusurlar yatardı. Cecily, kocasının ona bu gözle bakmasının kendi adına daha iyi olduğunu biliyordu –böylece kocası ondan şüphelenmiyordu– fakat Gordon’ın bu hali, Cecily’nin onu daha da hor görmesine yol açıyordu. Bir

insanı gerçek anlamda göremeden sevmek, olsa olsa yanılsamadır, diye düşünüyordu.

Fujivara'yla yaşadığı, hayattan çalınmış anları tekrar tekrar hayal ediyordu Cecily. Ay ışığında ona gerçek kimliğini söylediği gece. Bölge yöneticisinin evindeki istihbarat toplama zafereinden önce mutfakta birbirlerine sarımsak fırlatışları. Şehirde birbirlerini tanıımıyormuş gibi yürürken anlık omuz temasları. Yan odalardan gelen her inlemeye irkildikleri köhne otel odasındaki kaçak toplantıları. Acaba şu an bilgi alabilmek için onu dövüyorlar mıydı? Yeterince zorlarsa suç ortağı olarak Cecily'nin adını verir miydi? Cecily kendine, adını vermeyeceğini söylüyordu ama dürüst olması gerekirse, tam olarak bilemiyordu. Bildiği şeyler, Fujivara'nın Japonya aşkı ve imparatorluk idealleri için her şeyi feda etmeye hazır olduğuydu. Peki Cecily'ye sadakati? Cecily, onun gözünde bir önemi olup olmadığından bile emin değildi.

Her şeye rağmen Bintang'da Alcantara'lar açısından yeniden mütevazı ve dolambaçlı normaline dönen hayat, Gordon'a yeni bir terfi suretinde, beklenmedik bir şansı da getirdi. Gordon bayındırlık işleri dairesinde İngiliz olmayan birinin gelebileceği en yüksek mevkiye terfi etti ve buna gelir artışı, tanınırlık ve değişim de eşlik etti. Evlerine, masaya yemek koyacak, çocukları okul için giydirecek bir hizmetçi alabildiler. Önceden Cecily'nin kalın ipliklerle daraltıp genişlettiği giysileri, beyaz erkeklerle kadınların gittiği terzilerin titiz ellerinden çıkmaya başladı. Evin arka tarafına iki küçük oda eklemek için bir müteahhitle anlaştılar: Biri, Jujube ile Abel'in kendilerine ait odaları olsun diye, diğeri, Gordon'ın ümitle ışıldayan gözlerle dediği gibi "bir ihtimal" için.

Belki de büyümek böyle bir şeydir, diye düşünüyordu Cecily. Konfor karşılığında ideallerinden vazgeçmek, bu ikisinin bir arada var olamayacağını anlamak. Ayların geçmesiyle, aile hayatının iyileşmesiyle, Fujivara'nın sessizliği sürdürmesiyle

birlikte Cecily, Çin marketine gitmeyi, talimat için ümitsizce rafları yoklamayı, çağrılmak için beklemeyi de bıraktı. Zamanla midesindeki Fujivara büyüklüğündeki düğüm kabuk bağlayıp eski bir yara gibi muson yağmurlarının bastırıldığı günlerde, nadiren yoklayan bir sızıya dönüştü.

İçyüzünü bilenler için The Club, sadece beyazların üye olabildiği özel kulüp “The Federal”ın kısa söylenişiydi. Pencere kenarlarında Tudor mimarisi ile geleneksel Minangkabau çatısının kavisli boğa boynuzu köşelerini birleştiren kulüp binası, devasa bir garabetti. Bu Doğu-Batı mimari bileşimi, sözde birliği temsil ediyordu ama Cecily’ye kalırsa The Club sadece beyaz erkekler için bir soluklanma yeriye ve kitlelerle kaynaşma zorunluluğundan doğan ıstıraba mola verebildikleri, terlememeye çalışarak koltuklara tembel tembel serilen erkekler ne tartışıyorsa o tür zırvaları tartışırken sıcaktan ısınan cin toniklerini yudumlayarak iskambil oynadıkları bir mekân işlevi görüyordu.

Ne var ki ender bazı gecelerde, The Club kapılarını seçilmiş birkaç yerel yöneticiye ve eşine açıyordu. Muson Balosu, muson rüzgârlarının değişimini kutlamak için martta ve ekimde olmak üzere yılda iki kez düzenlenen bir etkinlikti. Cecily’ye göre balo düzenlemek için anlamsız bir sebepti bu, ama artık bildiği üzere İngilizler parti vermek için fazla bir mazeret aramıyorlardı. Bu partilerde her gün gördükleri insanlarla bir araya gelip her zaman yaptıkları dedikoduları yapıyorlardı. Tek fark, balolarda daha şık giyinmeleriydi.

İtibarının artması Gordon’ın, üst sınıf İngiliz sosyetesine ve partilerine kabulünü sağlamıştı. Cecily eskiden birkaç yılda bir davet edildikleri bir parti için heyecan yaşarken, şimdi katılamayacakları ya da katılmaya güçlerinin yetmeyeceği kadar parti davetine boğulduklarını görüyordu. Ne var ki Muson Baloları kaçırılacak türden değildi. Gece için hazırlanırken

Cecily hizmetçiye her zamanki talimatları verdi ve bir an durup hayretle, hayatlarının altı ay öncesine kıyasla ne büyük bir değişime uğradığını düşündü. Ardından Gordon ile el ele tutuşup muson rutubetiyle dolu mart akşamına adımını attı. İkisi de değişim geçirmişlerdi. Cecily'nin şekilsiz siyah saçları son moda kesilmiş, omuzlarına degecek kadar kısaltılıp uçları kıvrılmıştı. Üstünde tenine yakışan uzun kollu, yeşil şifon bir elbise vardı; elbisenin geniş omuzlarıysa belini incecik gösteriyordu. Gordon'a gelince, o da İngiliz muadillerininkine benzer kruvaze kırçilli bir takım elbise giymiş, tombulluğunu daha iyi gizleyecek bir model diktirtmişti. Güzel olmasa da en azından hoş bir çiftlerdi. Aradan geçen aylar Cecily'nin Gordon'a yönelik horgörüsünü yumuşatmış, hayatına yeni giren konforlar sayesinde kocasına karşı, sevgi olmasa da belli belirsiz bir düşkünlük beslemeye başlamıştı.

“Sadık küheylanımıza binmeye hazır mısınız, leydim?” Gordon, arabaya bindirmek üzere Cecily'ye kolunu uzattı.

Cecily uzatılan eli tutarak, “Hazır ve nazırım, lordum,” dedi. Kendilerini tutamayıp kahkahaya boğuldular. Gülmek güzel şeydi.

The Club tıpkı davetlileri gibi süslenmişti. Kemerlerin üstüne şık bir tarzda yerleştirilen ipekler, ekim akşamının esintisiyle dalgalanıyordu. Köşede bir müzik grubu çalıyordu. Cecily durup, parçada sırasının gelmesini sakince bekleyen tromboncuyu hayranlıkla izledi. Görmezden gelinenlere karşı hep bir zaafı vardı. Açık renkli tuvaletler giymiş beyaz kadınlar etrafta süzülerek dolanıyor, aralarında kıkırdaşıyorlardı. Cecily'nin dikkati bir an kendisine odaklandı. Her ne kadar iyi dikimli olsa da elbisesi, etraftaki özel tasarım elbiselerin, stillerine aşina olmadığı Paris ve Londra'dan getirtilmiş çoğu kolsuz ve dekolteli saten tuvaletlerin yanında avam kalıyordu.

Dirseğine değen eldivenli bir el, anlık güvensizliğini kesintiye uğrattınca, Cecily kapıldığı alçaklık duygusunu gizlemek

için ifadesini değiştirerek arkasına döndü. Hangi aptal beyaz kadın, eldivenin şu ıstıraplı sıcak havalara uygun bir aksesuar olduğunu düşünmüştü acaba? Ne var ki Cecily'nin hissettiği küçümseme şoka dönüştü ve parmaklarının arasındaki narin saplı martini bardağı kayıp kadının eldivenlerini cinle ıslattı.

Kadın ıslaklığa bakarak, “Amanın,” dedi ve “Neyse, ne yapalım, bende bundan çok var nasılsa!” diyerek kıkırdadı. “Ah, Bayan Alcantara, ne hoşsunuz bu akşam!”

Cecily'nin karşısında Bayan Yap'ın bir kopyası duruyordu. Çehresi çok benzerdi: aynı yumuşak yanaklar, aynı arası açık gözler, aynı geniş alın. Gelgelelim Cecily'nin hatırladığı –gangsterin karısı olan– Bayan Yap, parfüme bulanmış, giysileri parlak ve uyumsuz, küstah ve gürültücü biriydi. Karşısındaki kadın da görmezden gelinemeyecek biriydi ama teni ve elbisesi öyle açık renkli, birbirine öyle yakın tonlardaydı ki, üstünde bir şey yokmuş gibi duruyordu. Tek kontrast, meyve gibi kırmızıya boyanmış dudaklarıydı. Kadın, Avrupa'da bu aralar moda olan tarzda incecikti, kaygan ve kıvrımsız elbisesi vücudunu su gibi sarıyordu. Bir de saçları. Cecily'nin hatırladığı Bayan Yap'ın küçücük bir topuz yaptığı uzun saçları vardı, karşısında duran kadının saçları ise yakışıksız denebilecek kadar kısaydı. Etraftaki erkeklerle kadınlar dönüp bakmaya başladılar. Cecily bazı kadınların çehresinde, kendisindeki gibi hayret dolu bir tanıma ifadesi gördü.

Bayan Yap'ın kopyası, “Amanın Bayan Alcantara, gerçekten harika görünüyorsunuz,” dedi. Sesi bile dönüşmüş, bir zamanlar Cecily'nin başını ağrıtabilecek kadar tiz halinden kadifemsi bir tokluğa bürünmüştü.

“Bayan Yap,” dedi Cecily.

“Yo, yo, Lina deyin bana! Artık... O ismi kullanmak istemiyorum.” Kadının alnında ıstırabını yansıtan bir kabartı belirdi. Cecily mahcup olmuş, özür dilemeye hazırlanıyordu. Bayan Yap onun elini, içkiden ıslanan kendi eldivenli eline aldı.

Cecily'nin avucunun kahverengisi, Bayan Yap'ın beyaz eldivene yuva yapmış bir fare gibiydi.

“Üzölmeyin,” dedi, eskiden Bayan Yap olan kadın, kısık bir sesle. “Haydi, gelin benimle, tanıdık bir yüz gördüğüme nasıl memnun oldum, bilseniz.” Cecily, onu kolundan tutup en küçük bir özgüvensizlik sergilemeden parti kalabalığını ve sohbetleri yarararak ilerleyen bu şık kadının gösterdiği yakınlığa şaşırdı. Ayak uydurabilmek için adımlarını hızlandırırken, bir yandan da geniş ağızlı kadehten dökölmesin diye diğer elinde tuttuğı içkiyi tedirginlikle yudumladı.

“Sizi yeni eşimle tanıştırayım.” Kadın uzun boynunu ileriye uzatınca Cecily aşinalıktan doğan bir sevinç yaşadı; Bayan Yap'ın, hayır, Lina'nın eskiden kalabalıkta insanlara bakınırken ya da dedikodu aranırken yaptığı bir hareketti bu. Bir gangsterin karısını âdeta Çin sosyetesinden bir simaya dönüştüren erkeğı görmek için merakı kabarcınca, Cecily de boynunu uzatıp baktı.

“Haylaz kocacığım! Nerelere kayboldun bakayım?” Lina bu sözlerle payladığı, keten takım elbiseli adamın koluna girdi.

Cecily'nin burnuna tanıdık bir koku geldi, naneli bir aroma yakarak burnundan boğazına indi. Vücudu adamın varlığını algılamadan, ona duyulan ihtirası tanıdı ve Cecily'nin karnında bir oyuk açıldı.

“Bayan Alcantara, görüşmeyeli uzun zaman oldu,” diye mırıldandı bir ses. Öyle hafif bir sesteki ki, duymak için eğilmeniz gerekiyordu.

Cecily'nin göğsü ezilircesine sıkıştı. Hâlâ elinde tuttuğı kadehin sapı küçük bir çıtırtının ardından yerlere saçıldı, cam parçalarının açtığı kesiklerden kanlar süzölürken Cecily'nin parmakları sızladı.

Fujivara olamazdı bu. Bayan Yap'ın, hayır Lina'nın bir elbise kolunu çekiştirdiğini görmüştü sadece, Cecily. Adamın yüzünü

dahi görmemişti. Ne de olsa elindeki kadeh parçalanıp parmakları kanadığı için oradan uzaklaştırılırken, doğru dürüst tepki verecek vakti olmamıştı. Fiziken adamın yanında bulunmayalı bir yıl olmuştu, ne var ki kendi kendine aksini söylese de biliyordu Cecily. Onun kokusunu almış, onun sesini duymuş, tüm vücuduyla onu sezmişti. Şimdi de kendini, Lina üstüne titrerken, The Club'ın küçük kütüphanesinde oturur halde bulmuştu.

“O tür kadehler çok tehlikeli! Birkaç kesikle atlattığınız için şanslısınız, Bayan Alcantara!” Cecily, Lina'nın parmak uçları kanlı eldivenlerini çıkarıp bir sandalyeye düzgünce yerleştirmiş olduğunu fark etti. Kadının parmakları açık renkliydi ve eski kilolu halinin bir hatırlatıcısı olarak dolgundu.

“Eldivenleriniz için özür dilerim,” dedi Cecily.

Lina, “Yo, yo, sizi şoka uğrattığım için ben kendimi berbat hissediyorum,” diye bir şeyler gevelerken, bir yandan da Cecily'nin eline kâğıt mendilleri topak yapmış bastırıyordu. Topağı kaldırdığında bir şerit yapışıp yırtıldı ve kanlı bir parça Cecily'nin elinden sarktı.

“Bir şeyim yok, iyiyim, Bayan Ya... Pardon, Lina, sadece çok sakarım, hepsi bu.”

Partiden gelen müzik sesleri makyaj odasına süzüldü; tromboncu şimdi solo atıyordu ama var gücüyle üflediği halde iyi çalamıyor, sürekli detone oluyordu. Lina, Cecily'nin yanına oturup yaralı elini kendi eline alarak incelemeye başladı. Cecily kadının ellerinin nasırlı olduğunu, parmak uçlarının iş yapmaktan sertleştiğini fark etti. Bu parmakları Fujivara'nın vücudunda mı gezdirmişti? O eller onun yumuşacık avuçlarını mı kavramış, parmakları evliliğin sessiz samimiyetiyle onun parmaklarına mı kenetlenmişti?

“Bunca zaman sonra büyük bir sürpriz olmuştur herhalde,” dedi Lina. “Onca erkek arasından Bingley Çen'le hayatımı birleştirdim.” Lina duraksadı, sessizleşti. “Bazen ben bile inanamıyorum.”

Demek Fujivara kimliğini gizlemek için Lina'yla evlenmişti. Lina onun kim olduğunu bilmiyor olmalıydı. Yoksa biliyor muydu? Cecily soru sormak için ağzını açtıysa da ne soracağını bilemedi. Ağzını kapattı, eline yapışan kâğıt parçasıyla oynamaya başladı.

“Kocamın... Eski kocamın idamından sonra Bintang'dan ayrıldım. Annemle yaşamaya başladım ve bu iş buraya kadar-
mış, benim sonum da böyleymiş, diye düşündüm. Bazen de öleceğimi, ölmem gerektiğini düşündüm. Sonra Bingley ziyareti-me geldi. Birkaç günde bir, sırf beni dinlemeye geliyordu. Başka gelen olmadı. Sanki hastaydım da gelenlere bulaştıracaktım. O beni Bintang'a dönmeye ikna etti. Ben de döndüm.”

Cecily gözlerini yere dikti. Demek oraya gitmişti Fujivara; kendisi bunca zamandır onu ararken, bunca zamandır sarsıcı bir panik içinde yaşarken, Çin marketine ondan bir mektup gelmesini beklerken, Fujivara oradaymış.

Cecily'nin sessiz öfkesini vicdan azabına yorarak, “Kocan muhtemelen bana yazmana izin vermemiştir, biliyorum,” dedi Lina.

Cecily bunca zamandır Fujivara'nın sağlığından, hayatından şüphe etmiş, onun ve kendisinin yakalanma ihtimaline endişelenip durmuştu, o ise bunca zamandır başka bir kadını teselli ediyor, yetiştiriyordu. Cecily'nin utançtan kulakları kızardı.

“Bana çok iyi davranıyordu, biliyor musun?” Lina gözleri dolarak yalvarırcasına Cecily'ye baktı. İzin istiyormuş izlenimi veren bu haliyle daha genç, âdeta çocuksu görünüyordu. Cecily adamın ona da iyi davrandığı zamanları hatırladı. Lina'nın yüzünde de o ıstıraplı kırılganlığı, İngilizlerin elinden çektiği acıları anımsarken yanaklarının titreyişini, güç sergilemek için çenesini sıktağında dişlerinin kenetlenişini gördü. Yıllar önce evinin eski mutfağında, dertlerini ve maruz kaldığı muameleyi Fujivara'ya sayıp dökerken, kendisinin de böyle görünüp

görünmediğini merak etti. Bir kadını tuzağa düşürmek için Fujivara'nın yapması gereken yalnızca bu muydu? İyi davranmak. Eğer öyleyse, ne kadar zayıf bir cinsiz biz, ne kadar budalayız, diye düşündü Cecily, parmağından sarkan kanlı şeridi hamur gibi olana, dağılana dek bükerek.

“Çenem düştü. Özür dilerim. Geri dönmek ve tüm gözlerin üstünüze dikilmesi, öyle zor ki,” dedi Lina. “Ah, kanama durdu galiba.” Lina, Cecily'nin o âna dek fark etmediği bir bandajı çıkarıp Cecily'nin eline sardı ve yaşadığı karmaşanın kanıtlarını örttü. Bandajı sağlama almak için kenarını içeri sokarken, Cecily'nin elini gereğinden biraz uzun tutarak, başını kaldırıp ona baktı. Eskisi gibi tiz olmayan, kısık bir sesle, takındığı o kadifemsi tenor sesle değil ama yeni bir utangaç tavırla, “Umarım... Umarım arkadaş olabiliriz,” dedi.

Cecily'nin bu talebi algılamasına fırsat kalmadan, erkekler paldır küldür, feryat figan içeri daldılar. Gordon bağırarak, “Cecily, iyi misin? Ortadan kayboldun! Bak kimi buldum, bizim eski dost, Bingley!” dedi.

Cecily hızla ayağa kalkınca oda dönmeye başladı, ayaklarının bağı çözülür gibi oldu.

Gordon elini karısının sırtına koyup onu dengelerken, “Hayatım, iyi misin?” diye sordu.

Cecily'nin bandajlı elini işaret eden Lina, “Amanın, başı döndü galiba. Biraz kan kaybetti de, elini kesti, biliyor musunuz?” dedi.

Gordon eşini kapıya yönlendirerek, “Gel gidelim, Cecily, eve götürüyorum seni,” dedi.

Fujivara elini uzatıp Gordon'ın elini tutarak, “Size iyi akşamlar, Bay Alcantara,” dedi. “Bayan Alcantara.” Cecily'nin karşılık vermesini bekleyen Fujivara'nın eli havada asılı kaldı. Cecily gecenin başından beri ilk kez başını kaldırıp onunla göz göze geldi. Hatırladığından daha zayıftı, yanakları daha sarkıktı ama burnu aynı yontulmuş gibi burun, sesi aynı sestti.

Uzatılan eli gevşek bir şekilde tuttu ve Fujivara'nın avucundaki katlanmış kâğıdın sert kenarını, aralarındaki bu engeli hissettiğinde bile tepki vermedi. Titremesini engellemek için dudaklarını ısırıldı. Fiziksel dokunuş tıpkı elektrik akımı gibiydi.

Cecily gecenin ilerleyen saatlerinde parmaklarını açtı, Fujivara'nın yazdığı üçgen not kâğıdını düzeltti.

ORIENTAL HORIZONS.

YARIN.

SAAT 3'TE.

Cecily kâğıdın kenarını burnuna bastırdı, dilini kâğıda dokundurdu. Nane kokuyordu. Tadı ekşiydi.

Cecily ertesi gün 7A numaralı odaya Fujivara'dan önce geldi. Oda, gerektiğinde kolayca kaçabilmek için merdivenlere yakındı. Duvarlardan cinsel ilişki sonrası içilen sigaraların kokusu yayılıyordu; çiçekli nevresim, lekeleri gizlemek için yatağın kenarlarına sokuşturulmuştu. Tavan, tanıklık ettiği şeylerin ağırlığı altında sarkmışçasına alçaktı. Otelin çalışanları da dahil kimse-
nin görünmek istemediği şehir dışındaki Oriental Horizons adlı bu köhne gri otelde şimdiye dek sadece iki defa buluşmuşlardı. İngilizlerin fahişelerini götürdükleri, gizli ilişki yaşayan âşıkların buluştuğu, beyaz eşleri gemilerle geldiği zamanlarda politikacıların Asyalı sevgilileri ve çocuklarını sakladıkları yerdi burası.

Odanın mide bulandıran rezilliği Cecily'de baştan beri hem heyecan hem de tiksinti uyandırmıştı. Önceki buluşmalarında yataktan hep özenle uzak durmuşlardı. Fujivara kaskatı biçimde odanın bir ucundaki kapıya ya da pencereye yaslanmış, Cecily de diğer uçtaki yeşil çirkin koltuğa oturmuştu. İki buluşmada da görüşmeleri formalite icabı yapılmış gibi beş dakika kadar bir sürede bitmişti: bölge yöneticisinin evindeki görevleriyle ilgili kısa talimatlar, küçük kuzey limanlarından

birine ait dalga örüntüleri için daha fazla istihbarat talebi. İki buluşmada da Cecily gözlerini halıdaki küf lekelerine dikmiş, oturduğu kirli koltukta yaşadığından emin olduğu mikroplar yüzünden kaşınmıştı. İki buluşmada da evine döndüğünde, iç çamaşırının ihtirastan ıslandığını, vücudunun arzuyla sızladığını fark etmişti.

Bu sabah ise geldiğinde Fujivara'yı onu beklerken bulamamanın öfkesi içindeydi. Sonuçta borçlu taraf oydu. Peki, ne borçluydu? Cecily bilmiyordu ama bir şey borçlu olduğuna şüphesi yoktu. Ona borçlanılmıştı.

Cecily bir önceki gece yatakta yatmış, Gordon'ın göğsünü şişirip söndüren havaya kulak kesilmişken, bir yandan da Fujivara'ya söylemek istediklerini içinden prova etmişti.

“Beni neden terk ettin?” Fazlasıyla muhtaç izlenimi uyandıran bir tavır.

“Sana neler oldu?” Fazlasıyla saldırgan.

“Bundan çok daha ötesini bekliyordum.” Fazlasıyla hüsra-na uğramış anne tavrı.

“Bundan sonra ne yapacağız?” İşte bu olabilirdi. Fakat “biz” diye bir şey yoktu, hatta Fujivara, Lina'yla hayatına devam ettiği için artık “biz”in ihtimali bile yoktu. Cecily onun neden Lina'yı; Çin klanı liderinin gözden düşmüş karısını seçtiğini merak ediyordu. Kadının davaya katkı sağlayabilecek ne gibi bir özelliği olduğunu anlayamıyordu. Lina şehirdekiler tarafından dışlanmıştı. Muson Balosu'nda yüzünü gösterebilmesinin tek nedeni, Bingley Çen'in karısı olmasıydı. Belki de Fujivara'ya Kapitan Yap'ın İngilizlerle ilişkisine dair istihbarat gerekiyordu ama onu da çalmak ya da derlemek gayet kolaydı. Bir evlilik, bir sözleşme, bir ilişki zorunluluğu yoktu. Cecily gerçeğin bazen komplolar ardına gizlenmemiş gayet basit bir şey, aklının kabul etmediği, bilmek istemediği acı verici bir şey olduğunun farkındaydı; Fujivara belki de Lina'ya vurulmuştu. Bu gerçek Cecily'nin tüm vücuduna ömründe tatmadığı acılar

veriyordu: Kulakları durmaksızın çınılıyor, göğsünde bir öfke kabarıyor, kafası devrilecek kadar ağırlaşıyordu. Sonunda rutubetli odada dolanmak üzere koltuktan kalktı. Oturmak midesini bulandırıyordu.

Kapı gıcırdadı ve her zaman olduğu gibi kendisini göremeden Fujivara'nın kokusu Cecily'yi çarptı.

“Geldiğin için teşekkür ederim,” dedi Fujivara, az önce Cecily'nin oturduğu yeşil koltuğa oturarak.

Cecily ne yapacağını bilemeden durduğu yerde bir bu yana bir o yana kaykıldı. Fujivara, tiril tiril keten takım elbisesi, normalden de naneli saçlarıyla bugün yakıp kavuruyordu. Cecily adamın saç jölesinden kaçmış bir tutamı bastırıp düzeltmemek için kendini zor tuttu. Saçı ensede olta iğnesi gibi kıvrılmıştı. Fujivara koltukta öne arkaya sallanıyor, parmaklarını bacağında tıklatıyordu. Genelde metanetli bir kayıtsızlık maskesine benzeyen yüzü cayır cayır yanıyor gibiydi. Kulaklarının alt kısmı pembeleşmiş, nefesi kesik kesikti.

“Öldüğünü sanıyordum,” dedi Cecily.

Fujivara gergin ve aksi bir ses tonuyla cevap verdi: “Biliyorsun ki elimde değildi...”

Cecily onda arzu uyandıramıyorsa en azından başka duygular uyandırmalıydı. “İyi olduğunu da haber veremez miydin? Peşime düşmeyeceklerini söyleyemez miydin? Çürümeye terk ettin beni.” Cecily ellerini soyulmuş duvar kâğıdına bastırdı, küçük sarı parçalar sarılık lekesi gibi avuçlarına yapıştı. “Sonra da kalkıp... Onunla geri dönüyorsun, öyle mi?”

Cecily isterik bir hali olduğunun farkındaydı ama vücudu zihnini ele geçirmiş, öfkesi utancını bastırarak patlayacak raddeye gelmişti. “Üstelik kaybedecek şeyleri olan benim burada. Ailem var. Senin ise... Seni dert edecek hiç kimsen yok. O yüzden mi evlendin onunla? Ölürsen biri üzölsün diye mi?”

Cecily adamın avurtlarının çöktüğünü gördü; kendine hâkim olmak için avurtlarını ısıırıyordu. Beden yarayı zihinden

önce tanır, Cecily de kendini dışarıdan, adamın yarasına tuz basarken izledi.

“Kimsen yok senin,” diye sözlerini tekrarladı. “Bu yüzden aptal kadınların etrafında takılıyorsun.”

“Kes artık.” Fujivara canı yanıyormuş gibi elini böğrüne bastırdı. “Böyle şeyler söylemeyi bırak.”

“Ölmüş bir oğul da, kimseden sayılmaz ayrıca. Bazılarımızın ilgilenmesi gereken yaşayan oğulları var.”

Cecily adamı ağır çekim izler gibi izledi: Fujivara koltuktan kalkıyor, dizleri bükülüp düzeliyor, pantolonun izi kayboluyor, adımları ilerliyor, kolları ileriye uzanıyor ve ona geliyor. Cecily o an korksa da karnındaki ve kasiğindeki derin oyuk daha da genişledi; açtı bu oyuk ve adamın dağılışını izlemekten, onun hisleri üstünde böyle bir güce sahip olmaktan, bir an için de olsa avcı olmanın nasıl bir duygu olduğunu anlamaktan dolayı heyecanlıydı.

Cecily’yi kirli kâğıtla kaplı duvara doğru fırlattı Fujivara, tek koluyla omzuna bastırdı, diğerini boynuna doladı. Cecily güçlükle nefes alırken, adamın şişen boyun kaslarına baktı. Boyları aynı olduğu için gözlerini gözlerine dikti ve adamın beklediğinden daha ekşi kokan nefesi yanağına çarparken, kapkara gözbebeklerinin irileşip açılışını izledi.

Cecily, alaycı bir ses tonuyla, “Bunu bütün kadınlara yapıyor musun?” dedi. “Lina’ya da yapıyor musun?”

Cecily adamın şakağında zonklayan damarı ısırarak için, Fujivara’nın her şeyiyle içine abanması, onu dağıtması için yanıp tutuşuyordu. Adamın göğsünün kabarışını izledi, uzun, titrek bir nefes alırken o göğsün kendi göğsüne yüklenişini hissetti. Uyluğunda hissediyordu şimdi, Fujivara sertleşmişti. Hayatında kimseyi böyle arzulamamıştı Cecily.

Ardından Fujivara geriye çekildi, ellerini Cecily’den çekti. Sol eli titriyordu. Parmaklarını kıvrıp elini yumruk yaptı, sonra da yüzü utançtan karararak yumruğunu arkasına sakladı.

“Benim... Benim gitmem lazım,” dedi.

7A’nın kapısı çarparak Fujivara’nın arkasından kapanırken Cecily pencereyi açtı, derin bir nefes aldı; sokağın nemi hücrelerine işledi ve incinen, olgun bir meyve gibi ıslanan vücudu karıncalandı.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

JASMIN

Bintang, Kuala Lumpur

22 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Jasmin beş gündür General Fujivara'nın evinde uyanıyordu. Oyun oynayabileceği kuytular ve köşelerle dolu bu ferah mekâna bayılıyordu; canı çektiğinde hizmetçinin lezzetli bir atıştırmalık ya da soğuk, tatlı bir içecek getirmesine bayılıyordu; en çok da General'in her gün eve geldiği zamanları seviyordu. Adam tozlu üniformasıyla fırtına gibi içeri dalıp ona gülümsüyordu. Ardından Jasmin su sesi duyuyor, birkaç dakika sonra da General tertemiz ve sakinleşmiş halde, atleti ve bol pantolonuyla ortaya çıkıyordu. Birlikte dışarıdaki ikili hasır koltuğa oturuyor, buğulanmış bardaklarla soğuk içecekler içiyorlardı. General'in bardağında keskin kokulu bir şey oluyordu, Jasmin'inkindeyse Horlicks gibi şekerli bir içecek. Hizmetçi koltuğu saran sivrisinek cebinliğini çadır misali indiriyordu ama bu, Jasmin'in gördüğü cebinliklere benzemiyordu. İncecik ve hafif, neredeyse görünmez bir şeydi. Jasmin küçücük

deliklerden akşam esintisini yine de hissediyordu ama etraflarında bolca sivrisinek vızıldadığı halde hiçbir cebinlikten giremiyordu. Isırıklardan korunuyorlardı. Sivrisineklerin sesi orkestra gibiydi, gece müziği yapıyorlardı âdeta. Cırcırböcekleri de ötmeye başladığında, güneş artık ufukta ağır ağır batıyordu.

General bir yetiškine göre konuşkan biri değildi. Oysa Jasmin yakınlarının habire bağırıp çağırmasına alışkındı. Komşuları, kardeşleri, anne babası; her biri diğlerinin sesini bastırmaya çalışır, kendi sesini duyurma çabasına girerdi. General Fujivara'nınsa görölmek ya da duyulmak gibi bir derdi yoktu sanki. Bu tür çabalar sarf etme ihtiyacı duymuyordu. Olduğu gibiydi. Jasmin kendini onun yanında uzun süredir hiçbir yetiškinin yanında hissetmediği kadar güvende hissediyordu. Geceleri, sivrisinek cebinliğinden yapılma kozalarının içinde, General'in sımsıcak, naneli kokusu her yeri dolduruyordu. Onunlayken Jasmin'in aklına hep Jujube'nin geceleri ona sımsıkı sarılarak anlattığı ve Diş Macunu Amca diye andığı adamla ilgili hikâyeler geliyordu. "Diş Macunu Amca gelip bizi kurtaracak," derdi Jujube. "Bizi koruyacak ve her şeyi düzeltecek." Jasmin, Diş Macunu Amca'yı hep Noel Baba misali onlara hediyeler, ziyafetler türünden harika şeyler veren ve erkek kardeşlerini geri getirecek olan tombul, şen şakrak biri gibi hayal ederdi.

General Fujivara, küçük kıza annesini tanıdığını söylediğinde, Jasmin adamın onu eve geri götüreceğinden, başının derde gireceğinden korkmuştu. Oysa General aile konusunu sadece bir defa açmıştı. Jasmin'in malikânedeki ikinci gününde ona bakmış ve "Benden korkuyor musun?" diye sormuştu.

Jasmin başını olumsuz anlamda sallamıştı.

"Evine dönmek istiyor musun?"

Jasmin başını daha da hararetle sallayarak, "Hayır!" diye haykırmıştı. Eve dönemezdi, dönerse boğazı tozdan tıkanıp konuşamaz ve nefes alamaz hale gelene dek bodruma kilitle-nirdi. "Burada kalabilir miyim? Lütfen? Sadece bir süre?"

“Burada daha mı mutlusun?”

Jasmin başını “evet” anlamında yine hararetle sallamıştı. Gittiğini öğrendiklerinde ailesinin, Abel kaybolduğunda olduğu gibi paniğe kapılacağını biliyordu. Onlara böyle bir acı yaşatacağını düşünmek kalbini sızlatsa da bu düşünceleri aklından savıyordu. Aileyle ilgili bildiği bir şey varsa o da insana güvenlik duygusu vermesi ve sevildiğini hissettirmesi gerektiği idi. Oysa Abel kayıplara karıştığından beri ailenin tüm neşesi solmuştu; annesi babası, ablası, kapkara bakışları ve acıdan körleşen gözleriyle eski hallerinin âdeta bir gölgesiydiler. Jasmin’in içindense sık sık, “Ben hâlâ buradayım!” diye haykırmak geliyordu.

Jujube’nin yaptıklarından sonra Jasmin’in ailesiyle yaşama arzusu hepten kaybolmuştu. Buna karşılık, çok iyi tanımasa da General ona kendini emniyette ve rahat hissettiriyordu. Kalbindeki o acı dolu kıpraşmayı dindiriyordu. Onunlayken hayat sakinleşiyordu. Jasmin bir süreliğine de olsa General’le kalmak, sakinliği yeniden tatmak istiyordu.

“O zaman benimle kalacaksın. Sen ne dersen o.” General gözlerini kırıştan, burnunu genişleten bir gülüşle hafifçe gülümsemişti. Bu da Jasmin’i mutlu etmişti.

Jasmin akşamları küçük çadırlarında yeterince sessiz durursa, General ona bir iki hikâye anlatıyordu. Hikâyeler hep Jasmin’in kendisine anımsattığını söylediği bir kadınla ilgiliydi. Cesur bir kadındı bu dediğine göre; zekiydi, kahramandı. Jasmin işte General’dan; yüzüne alacakaranlığın tatlı ışığı vuran, sakin bir sesle konuşan bu adamdan dinleyeceği hikâyeler için yaşıyordu.

İlk akşam, “O kadın nasıl biriydi?” diye sordu.

Fujivara, “Sana benziyordu,” dedi. Jasmin’in kulakları heyecanla dikildi. Ona benzeyen bir kahraman, öyle mi? “Özel biriydi. Aslına bakarsan, tıpkı senin gibi. Çok komikti, sevgi doluydu.”

Jasmin'in vücudu gururla kabardı. Senin gibi özel. Özel olmak, General'in onu seçtiğini bilmek hoşuna gidiyordu; ablası gibi zeki, ağabeyi gibi yakışıklı olmayan onu; ailede kendini hep bir eklenti gibi hisseden, kalplerindeki yerini hep onları mutlu ederek kazanmak zorunda kalan "onu" seçtiğini.

"Güzel miydi peki?" diye sordu Jasmin. Jujube'nin ona okuduğu kitaplarda bazen parlak altın saçlı, alımlı kadınların resimleri oluyordu. General'in cesur kadını da altın saçlı mıydı?

"Sanırım kendisi çirkin olduğunu düşünüyordu ama bunun sebebi beyazların bize güzelliğin tek bir çeşidi olduğunu düşündürtmesi. Oysa ıslıl ısıldı, her zaman da umut doluydu."

Jasmin'in General'de sevdiği birçok şey arasında en önde geleni onunla bir yetişkinmiş gibi konuşmasıydı. Adamın dediklerini her zaman anlamıyordu, kimi zaman da akli karışıyordu ama bu sohbet gecelerinde ailesinin ihanetini unutabiliyor, Jujube'nin bodrumdaki tek ampulü söküp onu karanlıkta bırakışını düşündüğünde midesine giren sancıyı görmezden gelebiliyordu.

"Peki, onu nereden tanıyordun?"

"O... Benimle çalışıyordu." Elinde içkisiyle koltukta arkasına yaslanırken General'in gözleri yarı kapalıydı. "Pek meraklı bir şeysin, ha?"

"Yani o... Sek-ater miydi?" diye sordu Jasmin. Komşuları Andrew Carvalho Amca'nın karısı uzaklara gitmeden önce bu işi yapıyordu çünkü. Jasmin komşu teyzeyi sorduğunda ailesi huzursuzlanıp fısıldaşmış, sonunda babası, "Tina Teyze vefat etti," cevabında karar kılmıştı. Jasmin bunun kadının geri dönmeyeceği anlamına geldiğini biliyordu. Bundan başka ev dışında yapılan işlerden tek bildiği, ablasının çayevindeki işiydi ama o da kulağa pek cesurca ya da heyecanlı gelmiyordu.

General bir an duraksadı, sonra öyle derin bir nefes aldı ki Jasmin adamın uykuya daldığını sandı. "Hayır, o bir vatanseverdi."

Jasmin bu sözcüğü daha önce de duymuştu. Babası bazen bunu ormanın kıyısında yaşayan Çinli adamları tarif etmek için kullanırdı. Jasmin ailesinden bu Çinli adamların Japon askerlerini öldürmesiyle ilgili fiskoslar duymuştu. Kâbuslarına giriyordu adamlar. Ona sinsice arkadan yaklaşıyor, pis tırnaklarını boynuna saplıyorlardı. Jasmin'in aklı karışmıştı çünkü General'in sözünü ettiği cesur ve akıllı kadın, hayalinde canlandırdığı öfkeli adamlara hiçbir şekilde benzemiyordu. Yine de General'in Japonları öldüren Çinli adamlar hakkında bir şey duymak istemeyeceğini sezerek, düşüncesini kendine sakladı.

“Ne yaptı peki o?”

General ayağa kalkarak, “Yaptığı cesurca şeyleri yakında anlatacağım,” dedi. “Şimdi yatma vakti.”

Jasmin, General'le geçireceği akşamları hevesle beklese de gündüzleri sıkıcı geçmeye başlamıştı. Evdeki gibi vaktini sabahtan akşama kadar bodrumda geçirmesi gerekmiyordu belki ama General de onu evle sınırlamıştı ve burada tek yoldaşı, kibar biri olsa da daha çok Japonca konuşup Jasmin'i genelde görmezden gelen hizmetçiydi. Jasmin ilk birkaç gün evde hoplayıp zıplamış, baştan aşağı her yeri, tabanlarını tozdan karartan kısımlar da dahil her köşeyi keşfe çıkmıştı. Bir hamamböceğinin peşine takılıp dışarısı sıcakken bile serin olan evde ayaklarını sürümekten keyif almıştı. Attığı kahkahalarla harekete geçen hizmetçi koşarak gelip ne yaptığını görünce onu Japonca azarlamıştı. Sonra da çıplak eliyle hamamböceğini posası çıkarana kadar ezmişti. Jasmin ise içi sızlayarak arkasını dönmüştü. Evdeyken Jujube hamamböceklerini küçük kavanozlara hapseder, dışarıda çimlerin üstüne ya da kanalizasyona bırakmasına hep izin verirdi.

Gelgelelim evin keşfi bittikten sonra yapacak pek bir şey kalmamıştı. Bu yüzden de Jasmin, öğle yemeğinden sonra malikânenin ötesini keşfetmeye karar verdi ve hizmetçi

sebzeleri yıkarken arka kapıdan sıvıştı. Hizmetçi onu görmedi bile. Jasmin ilk anda nereye gideceğini bilemedi. Evde ailesiyleken olduğu gibi General de ona koton pantolon ve gömlek gibi erkeksi giysiler giydirmişti ama bunlar üstüne daha iyi oturduğu için pantolonun paçaları yerlerde sürünüp kir toplamıyor, gömlek omzundan sarkmıyordu. Ayrıca General'in verdiği beyaz gömleğin üstünde küçük bir etiket vardı. Japonca yazsa da General ne yazdığını söylemişti: "Fujivara'ya Aittir". Fujivara küçük kıza bir asker tarafından durdurulması halinde etiketi gösterdiği anda güvende olacağını söylemişti. Gittiği her yere General'den bir parça taşıma fikri ise Jasmin'in hoşuna gidiyordu; kendini önemli ve koruma altında hissediyordu. Kavisli garaj yolundan koşarak geçerken, hizmetçinin kaçtığını öğreneceği düşüncesiyle kıkırdadı. Durumu General'in öğrenmesi halinde hizmetçinin azar işitebileceğini düşününce vicdanı biraz sızladı ama bu düşünceyi hemen savuşturdu. Akşamüstü dönecekti nasılsa. Önemli bir mesele yoktu. Kimse onu özlemeyecekti bile.

Garaj yolunun sonu anayola bağlanıyordu. Jasmin yerin sıcaklığını terliklerinin altından hissediyordu. Sola dönüp birkaç adım ilerledikten sonra kalbi küt küt atmaya başladı. Açık alana çıkınca korkuya kapılmıştı. Jujube'nin sözleri kulaklarında çınladı: "Zarar verecekler sana... orana." Ablasını düşününce Jasmin'in yüzü sızladı ve o bodruma kapatılmanın dehşeti ve öfkesi bir kez daha üstüne çullandı. Sonunda omzunu dikleştirerek yürümeye devam etti. O da General'in anlattığı kadın gibi, o vatansever gibi cesur olabilirdi.

Güneş ikindiye özgü gücünü topluyordu, Jasmin ise birkaç dakikalık yürüyüşün ardından bitap düşmüştü. Aşırı terlediği zamanlarda çıkan isilik yüzünden dizlerinin arkası kaşınıyordu. Jujube'nin, isilik baş gösterdiği zamanlarda kardeşinin boynuna ve dizlerine sürdüğü bir merhem vardı evde. Jasmin kokusundan nefret etse de bu merhem kaşıntıyı giderir, haşlak

görünümlü kızıl lekeleri yok ederdi. Jasmin tam vazgeçmek, keşif gezisini sonlandırıp General'in evine dönmek üzereyken, ileride aşına olduğu bir şeyi –ezilmiş kırmızı tabelayı– gördü: HOŞ GELDİNİZ. Demek yolu Yuki'nin evine çıkmıştı! Heyecanla adımlarını hızlandırdı. Aradan günler geçmiş, arkadaşını fena halde özlemişti.

Jasmin geldiğinde Yuki'nin evi çok sayıda kızın ve birkaç adamın etrafta dolandığı gecenin aksine hayli sakindi. Bugün her şey sıcaktan gevşemişti sanki. Jasmin açık barakaların kapısından içeri göz attığında kızların iç çamaşırıyla, sırtüstü ya da yüzüstü yere uzanmış serinlemeye çalıştıklarını, sohbet ettiklerini gördü. Geçen gece olduğu gibi sessizce ve fark edilmeden önlerinden geçip gitti.

Sonra Yuki'yi nerede ya da nasıl bulacağını bilmediğini fark etti. Duvar boyunca sessizce ilerlerken bir anda hatırladı. Soluk bir çarşafından altında hareket eden bir kafa ve bir tekerleğin yanında bir mavilik gördü. Tabii ya, el arabası.

Yuki'nin yüzü, tetikte, irileşmiş gözleriyle bir anda ortaya çıktı. “Mini! Nerelerdeydin? Seni aramaya evine gittim ama yoktun!”

Yuki, Jasmin'i el arabasına çekti. Karşılıklı bağdaş kurup arabaya yerleştiler.

“Neden yoktun evde?” diye sorusunu tekrarladı Yuki. Yüzünün izsiz tarafındaki gözü kısılmıştı, öfke doluydu.

Jasmin'e o an göğsü açılmış, ne zamandır içinde tuttuğu her şey dışarı fırlamış gibi geldi. Öne doğru uzanıp kollarını sımsıkı Yuki'ye doladı. Yuki'den keskin ve sirkemsi bir koku geliyordu ama umursamadı. Arkadaşına kavuşmuştu ya, gerisi boştu.

Jasmin iki gün sonra bir kez daha el arabasına gitti.

Yuki sessizce, “Şifreyi söyle!” dedi.

Jasmin kahkahasını bastırarak yine kısık bir sesle, “Lala çaka çaka vuka!” diye karşılık verdi. Şifre komik geliyordu

kulağına. Yuki uydurmuştu, Jasmin'in hatırlaması için de defalarca tekrarlamışlardı. Jasmin hâlâ “vuka” mı “vika” mı diyeceğini hatırlayamıyordu.

“Gelebilirsin!” Yuki çarşafı kaldırıp Jasmin'i el arabasına çekti. Jasmin onu General'in evine götürmemişti çünkü adamın ne tepki vereceğini bilmiyordu, Jujube'ye ya da annesine yakalanma ihtimali olduğu için de kendi evinin önünde buluşmayı asla istemiyordu.

Yuki'nin yaşadığı yerdeki üzgün kızlar konusunda Jasmin'in akli hâlâ karışıkta ama gelip geçen kızlarla erkekleri gördüğünde gözlerini kaçırmayı artık öğrenmişti. Genelde ses çıkarmadan, duvar dibinden ilerliyor, el arabasına varana dek nefesini tutuyordu.

El arabasında Yuki'yle oyun oynuyor, çay içen İngiliz hanım numarası yapıyorlardı, bazen de kahkahalarını bastırarak ceket taşır gibi birbirlerini arabayla gezdiriyorlardı. Bir defasında Yuki, Jasmin'i gezdirirken küçük bir taşla çarptı ve araba devrildi. Jasmin'in bir an için nefesi kesildi.

Yuki, “Jasmin, Jasmin, uyan lütfen!” diye bağırdı.

Jasmin sırf eğlencesine gözlerini bir süre daha açmadı, nihayet kendi şakasına gülerek açtığı anda ise Yuki'nin ağladığını, gözyaşlarının yara izlerine takılarak süzüldüğünü görüp hayrete düştü.

“Yuki,” dedi Jasmin, “özür dilerim.”

Yuki başını çevirdi. “Üstüme varma. Sana ağlamıyorum.”

Yine de Yuki çoğu zaman Jasmin'in General'le kaldığı yeni evle ilgili hikâyeler dinlemeyi seviyordu. Ona sürekli adamı sorup duruyordu. “Saçları nasıl kokuyordu, bir daha anlatsana. Evini de anlat,” diyordu mest olmuş gibi. Jasmin de ona naneli saç kreminden ve General'in kocaman, havadar beyaz evinden söz ediyordu.

Jasmin, General'in akşam yemeği için eve dönüşünden önce geri gelip temizlendiği takdirde hizmetçinin durumu fark

etmediğini keşfederek mutlu oldu. General’le akşam sohbetlerine hâlâ devam etseler de adamın giderek daha yorgun göründüğünü fark ediyordu. Geceleri uyumaya çalışırken odada dolanıp duran General’in ayak seslerini duyuyordu. Adam genelde akşam yemeğinden sonra radyoyu açıyordu ve çoğu zaman Japonca konuşulsa da Jasmin birkaç kelimeyi ayırt edebiliyordu. “Teslim oldu.” “Bomba.” “Son.”

Jasmin’in gelişini izleyen gece, General ona büyüyünce ne olmak istediğini sormuştu. Soru, Jasmin’in aklını karıştırmıştı çünkü cevabını uzun süredir bildiği bir şeydi bu: Büyüyünce Jujube olmak istiyordu. Jujube akıllıydı, ilgiliydi ve her zaman her şeyin doğrusunu bilirdi. Ne var ki Jasmin artık sorunun cevabından emin değildi.

Onun sessizliğini fark eden General, “Sen hiç okula gittin mi?” diye sormuştu.

Jasmin başını iki yana sallamış, “Okumayı biliyorum ama,” demişti.

“Seviyor musun peki?”

Jasmin başını yine iki yana sallamıştı. Kendisine bir şeyler okunmasını tercih ediyordu, her ne kadar annesiyle ablasını oturup okumaya ikna etmek artık çok daha zorlaşmış olsa da.

“Bu konuda annenle benden farklısın,” demişti General.

Jasmin adamın sesinde küçük de olsa bir hayal kırıklığı sezerek endişelenmişti. “Ama öğrenebilirim, değil mi?” demişti.

General bezgince gülümsemişti. “Öğrenmeni mutlaka sağlayacağım. Başıma ne gelirse gelsin, sana göz kulak olmalarını sağlayacağım.”

General uzanmış, Jasmin adamın ona sarılacağını sanmıştı, fakat o az sonra ellerini indirmişti. “İyi geceler, Jasmin.”

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

JUJUBE

Bintang, Kuala Lumpur

24 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Jasmin kaybolalı yedi gün, beş saat, yirmi üç dakika olmuştu. Jujube kardeşini bulmak için şehrin neredeyse her köşesini arayıp taramıştı. İlk birkaç gün komşularla aile dostlarına gitmişti. Carvalho'lar hiçbir şey görmediklerini, duymadıklarını söylemişlerdi. Tan'lar her zamanki gibi çılgınca tahminler yürüterek, Jasmin'in belki bir sirke katıldığını, belki bir köpek ısırdığı için yol kenarında düşüp kaldığını, belki de Robbie Amca'nın arka bahçesindeki rambutan ağacından sihirli bir rambutan çalıp, ağaç hayaletleri tarafından kaçırıldığını söylemişlerdi. Söylentiye göre geleceği görme yetisine sahip olan ihtiyar Sıvi Lan Teyze olayı duyduğunda başını ciddiyle iki yana sallamıştı ama Jujube kadının ağzından başka bir şey alamamıştı. Jujube'nin midesi her geçen gün daha marazi, daha ağır bir hisle kabarıyordu, acı ve ekşi bir hisle, korkunun şişkinliğiyle.

Çaresizlik nöbetine tutulduğu bir anda kanalların, büyük çöp yığınlarının içine bakmaya başladı. Ne bulacağını bilmiyordu; belki elbiseden yırtılmış bir parça, bir terlik, bir parmak, bir kız. Geceleri, kardeşiyle yattığı şiltede uyurken, Jasmin'in ona seslendiğine ama tam yaklaştığı sırada kardeşinin yüzünün karardığına, öldüğüne dair kâbuslar görüyordu. Gelgelelim uyanık olduğu saatlerde ona musallat olan tek düşünce ölüm değildi. Birilerinin Jasmin'i ele geçirdiğinden, kardeşinin vücudunu istismar edip kanlar içinde yol kenarında ölüme terk ettiğinden, birilerinin onu öldürmeden acı çektirmenin yollarını bulduğundan korkuyordu.

O gün her yerde Jasmin'i aradıktan sonra eve döndüğünde, üstü başı çöp lekeleriyle kaplı ve sabah on bir güneşinin altında kavrulmuş, dışı da içi kadar çürümüş olan Jujube, leş gibi kokuyordu. İçeri girmeden önce annesinin pencere pervazında tuttuğu sabunu alıp elleriyle ayaklarını ovdu. Hortumdayken güneşten ısınıp fışkırır fışkırmaz soğuyan suyla rahatladı. Ardından çimlerin içinde ilerleyerek evin önündeki daracık kanala akan suyu izlemeye koyuldu. Küçüklüklerinde Jujube hariç herkes bu kanaldan nefret ederdi. Abel orada sık sık bir şeylerini kaybederdi. Jujube onun kanalda şu kaplan çizgili misketi aradığını, günlerce elini oluğa sokup o pürüzsüz cam topu bulmaya çalıştığını hatırlıyordu. Jasmin'in ise, muson fırtınalarının göğü yardığı zamanlarda, böylesi daracık bir oluktan beklenmeyecek bir güçle kükreyen kanaldan ödü kopardı. Jujube'ye gelince; o bayılırdı kanala. Tam iki bacağının açıklığı kadar olan çıkıntılı kenarlarını severdi. Küçükken, daha Jasmin dünyaya gelmemişken, Japonlar ortalığı dağıtmamışken, iki ayağını yanlara koyup, kanalın dibinde lavlar varmış gibi yürürdü. Kanalın kuruyup güneşin kavurduğu, yakınındakilerin gürültüsünden bıktığı günlerde, oluğun içine girerek oturur, kalkan misali kavisli kenarlar sayesinde dünyadan korunurdu. Orada, gözden uzakta kitap okur, tırmananları farklı diyarlara

yollayan ağaçların anlatıldığı Enid Blyton hikâyelerinin veya tüm zorluklara rağmen hayattaki yerini bulmayı başaran gözü pek öksüzleri anlatan Dickens hikâyelerinin dünyasına sığınır-
dı. Kanaldayken bazı şeyler de duyardı, çünkü mutfağın tam arkasındaydı ve kulağına annesinin sesi çalınırdı; kimi zaman mırıldandığı şarkılar, kimi zaman da kıkırdamalı gülüşü, ama kiminle konuştuğunu hiç göremezdi Jujube. Yemeğe çağrıldığı zamanlarda ise annesi, “Nereye gittin sen? Kaç dakikadır yoksun,” derdi. Jujube tatlı tatlı gülümseyip, “Hiçbir yere gitmedim, anne. Oyun oynuyordum,” diye karşılık verirdi.

Bugünlerde ise Jujube’nin vücudundaki her bir kas gerilip titreşiyordu ve âdeta kopmanın eşiğine gelmişti. Tükenmişti Jujube. Hipnotize olmuş gibi akan suyu izleyerek ve ayaklarının altındaki ıslak toprağı şapırdatarak kanala doğru yürüdü. Önce ayaklarını oluğa sarkıttı, ardından kendisi girdi. İçeri damlayan hortum suyu kanalı canlandırmıştı. Sızıntı tabanı ıslatıyor, yapışmış yapraklarla çöp parçalarını koparıyor, kenarlarda kurumuş kuş pisliklerini sıyrıp alıyordu. Sıcakla birlikte kokular yükselmeye başlıyor, kanal iğrençleşiyordu. Jujube yine de içine girdi ve kapalı alanın konforuna sığındı. Sadece bir dakikalığına, dedi kendi kendine, soluklanmaya çalışarak; sadece ne yapacağını, önce hangi sorunu çözeceğini bulana dek; aklını toplayana, kalbini yavaşlatana dek kıkırdamadan duracaktı. Gözlerini yumdu ve güneş, bir kapıya vuran küçük öfkeli eller gibi gözkapaklarını dövmeye başladı. “Uyan,” diye bağıırıyordu güneş, “kardeşini bulmalısın.”

“Jujube! Yukarıdan gelen tanıdık bir ses, yere çarpan ağır bir şeyin gümbürtüsü ve *çilinggg* diye bir çingirtı kanalın içinde yankılandı. Bir bisiklet ve zili. “Jujube, neredesin?”

Ne işi vardı bu adamın burada? Jujube dudağını ısırarak derin bir iç çekti. Bir yandan Bay Takahaşi’ye yakalanmamak, vazgeçip gitmesini beklemek için kanalda saklanmak geliyordu içinden ama onun iyi biri olduğunu, sadece endişeye kapıldığını

bildiği için bir yandan da ayağa kalkıp dışarı çıkmak istiyordu. Sonunda kanalın duvarına yaslanıp başını yukarı kaldırdı.

“Ah, ne işin var *longkang*’ın içinde?” Burnunun ucunda ter taneleri biriken Bay Takahaşi, bisiklet sürmekten nefes nefeseydi. “Kanal” sözünün Malaycasını bilmesi ise çok sevimliydi. Jujube az kalsın gülümseyecekti.

“Gelsene buraya, Tanrı aşkına.” Bay Takahaşi kenarda dengesini korumaya çalışarak Jujube’yi kanaldan çıkardı. Vücudu güçlü değildi. Jujube kanaldan defalarca yardımsız çıkmıştı ama bu defa kendini adamın kollarına bıraktı. Çıktığı anda ayakta duracak enerjisi olmadığını fark edip sıcak ve ıslak çimlere yüzüstü kapaklandı.

“Ne işiniz var sizin burada?” diye mırıldadı.

Adam Jujube’yi duyduysa da ciddiye almadı. “Ah, işe bak, biri mi itti seni? Annen nerede? Ay, çok ıslanmışsın!” Bay Takahaşi sendeleyerek de olsa Jujube’yi tutup kaldırdı, kolunu omzuna aldı. “Gel bakalım kızcağız, evine götürelim seni.”

Jujube, “Ev çok kirli,” dese de adamın onu içeri götürmesine engel olmadı.

Evin durumu sahiden felaketti. Nagasaki bombasının yarattığı heyecanın ardından babası ilk başlarda âdeta eski haline dönmüş, Japonya’nın alaşağı edilmesiyle ilgili hayalinde canlandığı hikâyeleri anlatmaya, bayındırlık işlerindeki eski işine dönüp dönemeyeceğini düşünmeye başlamıştı. Ne var ki Jasmin’in kayboluşu yeşeren ümitlerini soldurmuştu. Artık sönmüş bir top gibi etrafta dolanıyor, tükürükler saçarak öksürüyor ve fabrikada işlediği metal levhalardan kesilen ellerindeki, acılı yaraların kabuklarını yoluyordu. İşten dönüşte yaralı bir hayvan misali odasında bir köşeye çekiliyor, kesik kesik nefeslerle top gibi kıvrılıp gece boyu kıpırdamadan yatıyordu.

Annesinin durumu ise daha da beterdi. Jasmin’in kayboluşundan sonraki birkaç gün kendi kendine mırıldanarak yardım için gizemli bir “adamı” görmeye gitmekten bahsetmişti. Fakat

Jujube ne kadar zorlarsa zorlasın, annesinin ağzından başka bir laf alamamıştı. Şimdiyse kadın gün boyu odasına kapanıyordu. Jujube onun odayı arşınladığını, anlaşılmaz bir şeyler mırıldandığını duyuyor, ara sıra da dağınık saçlar, çılgın bakışlarla dışarı çıktığını görüyordu. Bir gün annesini sürükleyerek banyoya götürmeye çalışmıştı. Tası alıp kokuyu gidermek için kadının üstüne su dökmeyi denemiş ama annesi şaşırtıcı bir kuvvetle kızını ittirerek, yaşlı gözlerle banyonun bir köşesine çömelmişti. Kızı onu odasına götürene dek de öylece boşluğa bakmıştı. Jujube eve çekidüzen vermeye çalışsa da temizlik bir yana, eldeki kıt yiyeceklerle yemek yapmaya dahi zor vakit buluyordu.

Bay Takahaşi mutfaktan yayılan berbat kokuyla ilgili yorum yapmadı ama yerdeki karıncalardan oluşan geniş kara çizgiyi görünce küçük bir çığlık attı. Annesi yağı ve Horlicks'i yere döktüğünden beri Jujube mutfağı karınca istilasından arındıramamıştı. Onu küçük oturma odasındaki hasır koltuğa bırakan Bay Takahaşi, karıncaların ve dağınıklığın arasından geçerek ocağa bir demlik su koydu.

“Bugün ben sana çay yapacağım!” dedi. “Ben sana yardım edeceğim, küçük Jujube. Sen otur. Birkaç gündür çayevine gelmedin, meraklanıyorum *seni*, müdürüne sordum nasılsın diye...” Bay Takahaşi zamirleri karıştırarak laflarken dolap kapaklarını açtı, fincanları ve çayı buldu.

Jujube sonraki yarım saat boyunca adamın kızın eline önce bir fincan çay tutuşturup sonra bir süpürge, bir paspas ve bir temizlik bezi bulana dek mutfağı karıştırmasını, ardından da yerleri ve masaları temizlemeye çalışmasını izledi. Pek iyi bir iş çıkarmamış, yüzeylerde leke ve yağ izi bırakmıştı ama Jujube'nin umurunda değildi.

Bay Takahaşi temizleme girişimini tamamladıktan sonra bağdaş kurup yere, Jujube'nin karşısına oturdu.

“Olmaz, efendim, sandalyeye siz oturun.” Jujube ayağa kalktı.

“Hayır, sen yorgunsun, küçük kız. Sen otur.” Bay Takahaşı eline yine çayla dolu bir fincan verdi, Jujube adamın çayı tazelediğini fark etmemişti. İyi bir çay değildi, açıktı ve yeterince demlenmemişti ama buharı insanı yatıştırıyordu. Bay Takahaşı yerde, kaybolmuş bir köpek gibi iri gözlerle başını kaldırıp baktı. “Kardeşinden haber yok?” diye sordu.

Jujube başını olumsuz anlamda salladı. Söyleyecek bir şey bulamıyordu. Sonra, belki sessizliği doldurmak, adamın rahatsızlığını gidermek için kendini de şaşırtarak, “Peki ya sizin kızınızdan?” dedi.

Soruyu duyan Bay Takahaşı’nin gözleri önce ışıldadı, sonra bulutlandı. Tepesinde duran Jujube adamın zihninde dönen çarkları görür gibiydi; kızının bulunmasının verdiği sevinç, Jujube’nin kız kardeşinden gelen vicdan azabı.

Jujube, kızlar ve kadınların, erkeklerin ne istediğini ve ne şekilde rahatlatılma ihtiyacı duyduğunu daima bilerek; onlara hangi yönlerini gösterebileceklerini ve üzüntülerinin ne kadarının onlara ağır geleceğini her an hesaplayarak, erkekler için ne çok roller üstlendiklerini düşündü. Aynı şeyi annesinin de işiyle ilgili olaylara heyecanlanan babası için yaptığını fark etti; aklını meşgul eden dertleri ve üzüntüleri arka plana iten annesi, babasına gününün nasıl geçtiğini sorar, sonra da onun toprakla, gelgitlerle ilgili coşkulu laklaklarına baş sallayıp gülümseyerek vazifeşinas, mutlu bir kadın rolü üstlenirdi.

“Sorun değil efendim, anlatabilirsiniz bana,” dedi Jujube. Nihayetinde Bay Takahaşı ona karşı hep nazik olmuştu.

Adama bu kadarlık cesaretlendirme yetti. Cebinden buruşuk bir fotoğraf ile telgrafa benzer bir şeyler çıkardı. “İşte bu İçika!”

Jujube adamın fotoğrafı sürekli yanında mı taşıdığını yoksa Jujube’nin soracağını ümit ederek mi yanına aldığını merak etti. Demek adı İçika’yymış, diye düşündü. Bay Takahaşı’nin kızının adı. Boğazında öfkeden doğan tanıdık bir düğümü

bastırmak için yutkundu ve eğilip, saçını kulaklarının arkasına almış, şaşırtıcı biçimde pantolon giymiş, kendisinden biraz büyük görünen, muhtemelen yirmi bir yaşındaki kızın fotoğrafına bakacak şekilde başını aşağı eğdi.

“Kızım çok moderndir. Üniversiteye gidiyor. Sanat öğreniyor. Bir de hemşirelik,” dedi Bay Takahaşi. Jujube adamın İçika’dan bahsederken, bu pantolonlu kıza dair gururu ve şefkati göğsünden taşıyormuş gibi omuzlarını geri çektiğini fark etti.

Nasıl bir cüret bu, diye düşündü. Ne var ki kendi yıkıcı çaresizliğini bastırarak, Bay Takahaşi için minnettar kız ritüelini; bir erkeğin rahata kavuşmasına ve sevincine dair söylediklerine kulak veren kız ritüelini yerine getirdi.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

CECILY

Bintang, Kuala Lumpur

1937

Sekiz yıl önce, İngiliz işgali altındaki Malaya

Bingley ile Lina Çen, beklendiği gibi sosyeteyle yeniden kolayca kaynaştı. Cecily'nin tahminine göre Lina'nın Bayan Yap olduğu zamanlardan kalan parayla, The Club'daki ve bölge yöneticisinin evindeki sosyal etkinliklere katıldılar, partiler vererek büyük ve hayli modern evlerinde üst düzey İngiliz yetkilileri ağırladılar. İngilizlerin kolektif hafızasının böylesine kısa süreli olması ise Cecily'yi hayrete düşürdü.

“Daha bir yıl önce kimse kadınla konuşmuyordu!” diye Gordon'a yakındı. Fakat Gordon onlara, özellikle de Bingley diye anılan Fujivara'ya bayılıyor, evli çifte hasret giderdiği eski dostlar gibi muamele ediyordu. Cecily kocasının her partide Fujivara'nın içine düşmesine ve onunla böğürerek konuşmasına bakıp irkiliyor, buna karşılık Fujivara'nın boş bakışlarla yalandan gülümseyişini, Gordon'daki bu tapınma haline tahammül edişini uzaktan izliyordu. Vücudunun onu alıp da Fujivara

tarafından ittirilip duvara yaslandığı güne götürdüğü zamanlarda, Gordon bunları bir bilse, diye düşünüyordu. Bileğinde, Fujivara'nın sebep olduğu yaradan kalan soluk ize dokunuyor, anlık bir haz yaşıyordu.

Görünüşe bakılırsa İngilizler de Fujivara'ya bayılıyor-
du. Bingley Çen kılığındaki Fujivara, güler yüzden ibaret ve Cecily'nin bildiği o tuhaf somurtkanlıktan arınmış biriydi. Aksine Cecily'nin tüylerini diken diken eden, kendini aşağılamaya dayalı bir espri anlayışı sergiliyordu.

Cecily bir gün kalabalık bir etkinlikte İngiliz yöneticilerden birinin, “Bay Çen, karımı gördünüz mü?” diye sorduğunu duymuştu.

“Hayır, bayım, bu ufacık gözlerle hiçbir şeyi doğru dürüst göremem ben!” Ardından hep birlikte kahkahaya boğulmuşlardı.

Fujivara onlara espri konusu yapılma hakkını vermişti, onlar da bu yüzden adama saygı duyuyorlardı. İşte *onlara* benzeyen ama *bizim* gibi düşünen bir adam, diyor olmalıydı. İşte utanmamız gerektiğini bildiğimiz ama utanmak istemediğimiz şeyleri dile getirmemize ses etmeyen bir adam. Cecily böyle bir şeyin; kabul görmek uğruna insanların savunma katmanlarını aşarak senden bir şeyler koparmasına izin vermenin, ruha açacağı yaraları düşünüyordu. Üst düzey idari bir yetkilinin saygın eşi olarak şu haliyle bile beyaz kadınlardan oluşan gruplara yaklaştığında, konuşmayı aniden kestiklerini görüyordu. Kimi zaman da çocuk yetiştirmeye ilgili alaycı yorumlar yapıyorlardı.

Orta kademe yönetici Alistair Landley'nin karısı Bayan Landley bir gün nefes nefese, “Biliyor musunuz bunlar genç kızların âdet kanlarını bulaştırma bulaştırma evde dolanmasına izin veriyorlarmış?” demişti.

“Biliyor musunuz bunlar, ergenliğe kadar çocukların çıplak ortalarda koşturmasına izin veriyorlarmış?”

“Biliyor musunuz?”

Fujivara'nın, sosyete demeye bin şahit isteyen bir şey tarafından kabul görmek adına kendini espri konusu yapması, Cecily'nin yüreğini burkuyordu. Bu adam, ideolojisi uğruna kendinden daha ne kadar verecekti, hatta kendinden geriye verecek neyi kalmıştı? Cecily ona acımak istemiyor ama yine de acıyordu.

Lina sosyete duayeni rolüne kusursuzca uyum sağlamış gibiydi. Cecily, kadını teni kadar soluk elbiselerle kuşanmış halde görüyordu. Onu selamlamaktan zevk duyan kalabalıklar içinde süzülen bir hayalet gibiydi. İlk kocasını tutuklayanlar ve muhtemelen bağlayıp öldüresiye dövenlerle aynı kişiler olan İngiliz yetkililer onu saygıyla karşılıyor, arkasını döndüğünde vücudunu aleni bir hayranlıkla süzüyorlardı. Cecily bu bariz ikiyüzlülük karşısında çileden çıkıyor, Lina'nın bu utancı, varoluş denkleminin doğal bir parçası olarak kabullenmeye bunca istekli görünmesineyse köpürüyordu.

Cecily, çiftten haftalarca uzak durdu. Partilerde kol kola girip film yıldızları misali kalabalıklar arasında salınmalarını izledi. Gordon'ın kraliyetten izleyicilik hakkı talep eder gibi onlara koştığı zamanlarda ise arkada bir yerlere sinip fark edilmemek için elinden geleni yaptı. Beden dillerini okuyabilme ümidiyle uzaklardaki tüneğinden onları seyretti. Lina'nın kolunu kavrayan Fujivara'nın kolunun yarattığı ağırlığı hayal etmeye çalıştı. Lina onun kalp atışlarını hissediyor muydu? Vücudu adamın vücuduna sıcaklık mı yayıyordu, serinlik mi? Cecily iradesiyle Fujivara'nın ona dönmesini sağlamaya çalışıyordu. İçinden, *Gör beni*, diye haykırıyordu. 7A numaralı odadaki günden bu yana iletişimleri olmamıştı ama zihninde Fujivara bir virüs gibi çoğalıyordu. Cecily her yerde ona ait anlık imgeler görüyordu; ara sokaklardan birinde kayıplara karışmış keten pantolonun paçasından bir parça, bir dükkânın önüne sinmiş baş döndürücü naneli saç kreminin kokusu, şehrin kalabalık merkezinde gezinen ve Cecily'nin gözleri ayırt etmeye

çalışırken kaybolup giden bir çehre. Cecily adamın aniden eve daldığına, koridorları tarayıp onu kucakladığı gibi götürdüğüne dair aptalca fanteziler de kuruyordu. Bu çocuksu fanteziler onu utançtan kıvrandırıyordu ama o gün 7A'daki arsızlığını hatırlamanın utancı bunun yanında önemsiz kalıyordu. Cecily o gün üstüne nasıl bir hal geldiğini hâlâ anlayamıyor, şimdi bir tek utancın ürpertisini hissediyordu.

Lina birkaç defa havayı yumuşatmaya çalışmıştı. Partilerde, hatta bir gün sokakta yanından geçerken Cecily'ye yanaşmaya çalışmıştı. "Nereye gidiyorsun?" demişti, serin eliyle Cecily'nin kolunu kavrayarak.

Bocalayan Cecily, "Hiç, hiçbir yere," diye geveleyip telaşla aksi yöne dönmüştü.

Fakat bir defasında önleyemediği bir karşılaşma gerçekleşmişti. Cecily, Gordon ve iki çocuğuyla oyun parkına yürüyordu. Çen'lerin yaklaştığını görmüş ama elleri, üzüntüyle yeri tekmeleyen Abel ve kitabına daldığı için yolda ancak annesinin elini tutarak ilerleyebilen Jujube ile meşgul olduğundan, ailesini yeterince hızlı geri döndürememişti.

Erkekler her zamanki taşkın tavırlarıyla selamlaşmışlardı.

Lina, Abel'la aynı hizaya gelebilmek için çömelip, "Bebeğiniz ne tatlı," demişti. "Adın ne senin ufaklık?"

Abel birbirinden ayrıyken bile fazlasıyla uzun olan kirpiklerini kırpıştırmış, kırpışınca kirpikleri gözlerine batmıştı. "Abel," demişti utangaç bir tavırla. "Ben..." altı parmağını havaya kaldırıp, "yaşındayım," demişti.

Jujube ise başını kitabından kaldırmadan, "Hayır, şapşal, neredeyse yedi yaşındasın," diye söze karışmıştı.

Cecily o an dönüp çaresizce ailesine bakmıştı: Söylediklerinde haklı olan ama saygısızlığı yüzünden paylanması gereken Jujube; ablasının acımasızlığı yüzünden suratını buruşturan Abel ve Fujivara'yla, gelip geçen herkesin dönüp bakmasına neden olacak kadar yüksek sesle konuşup şakalaşan Gordon.

Lina el çırpılmış, kıkırdamıştı. “Yahu ne komik çocuklar bunlar, Cecily!” Sonra da Cecily’nin gerildiğini hissetmiş gibi kocasını kolundan çekiştirmişti. “Haydi gel, Bingley. Daha fazla tutmayalım onları. Hava çok sıcak, çocuklar güzelim elbiseleriyle terleyecekler!”

“Pek cana yakın bir kadın değil, haksız mıyım?” Gordon uzaklaşan Çen’lerin arkasından böyle demişti. Cecily karşılık vermemiş, çocukları dirseklerinden tutup yola devam etmişti.

Gordon terli alnını mendiliyle silerek, “Ondan niye uzak durduğunu biliyorum,” demişti. Sonra da eliyle saçını düzleyerek, “Yeni elbiseleriyle falan ne kadar rol yapsa da bizden biri değil, biliyor musun? Alt sınıftan,” diye bir yorum getirmişti. Cecily o an Gordon’ın saçını Fujivara gibi geriye doğru taramaya başladığını ilk defa fark etmişti.

Gelgelelim şubat başında Cecily’nin canına tak etti.

Hem Fujivara’yı hem de ideolojisini içinden söküp attığını sanıyordu. Aralarındaki mesafe bir aldatmacaydı oysa. Onda bir istikrarlılık ve güvenlilik duygusu yaratıyor, üst orta sınıf sömürge tebaasından biri olarak yeni yaşamına tümüyle uyum sağladığını düşündürüyordu. Ne var ki Fujivara’yla Lina’nın geri dönüşü her şeyi bir kez daha altüst etmişti ve Cecily şimdi utanç ve şehvet nöbetlerinin arasında Japonların kaydettiği gelişmelerle ilgili haberleri öğrenmek için yanıp tutuşuyor, Malaya kıyılarına varmalarının ne kadar süreceğini merak ediyordu. Bir amacı olmasının, utanç vermeyen bir sırrı olmasının, kendinden büyük bir şeyleri arzulamanın ne güzel bir his olduğunu hatırlıyordu. Kendi içinde Fujivara’nın beslediği o özel yanı ve etrafındaki onca insan arasında aydınlanmış tek kişi olmanın uyandırdığı duyguyu özlüyordu. Başka birisinin karısı ya da kendi kocası tarafından her küçümsendiğini hissettiğinde onu rahatlatan da bu üstünlük duygusuydu. Bir şeyleri

önemseyen, evinin ve ailesinin uzantısından öte bir şey olan bir kadın olmayı özlüyordu.

Cecily, düştüğü güçlüğü çare bulmaya karar verdi. Fikir aklına sabahın erken bir saatinde geldi ve gözüne öyle mantıklı göründü ki, uygulamaya koymamak için bir sebep bulmasına fırsat kalmadan yataktan fırladığı gibi annesinin “Avrupa turtası”nı yapmaya koyuldu. Kıvamlı tavuk suyuna sosisleri, patatesleri, kültür mantarlarını doğradı, bildircin yumurtasını kırdı sonra da gizli malzeme olan ve turtayı tahminine göre “Avrupalı” yapan Worcestershire sosundan bir damla kattı.

Gordon sosisten bir dilim aşırarak, “Ne pişiriyorsun canım?” diye sordu. Cecily elini sallayarak onu işe uğurladı.

Cecily çorbamsı karışımı emaye fırın kabına döktü ve turtanın üstünü kapladığı hamura Lina ve Fujivara’nın baş harfleri olan “L&F”yi kazıdı. Sonra hatasını fark edip F’yi bozarak Bingley’nin B’sine dönüştürdü. Geri çekilip eserine hayranlıkla baktı. Onun elinden çıkan işleri nadiren beğenen annesi bile görse gurur duyardı.

İkinci vakti Cecily, Gordon’ın dikkatsizce mutfak masasında bıraktığı iş klasörünü bir zarfa koyup üstüne “Çen, Bingley” yazdı. Gordon evraklarını hep sağda solda unuturdu, bunu da ofiste bıraktığını sanacak ya da sekreterlerinden birine kopyasını çıkarttıracaktı. Cecily daha sonra Avrupa turtasını paketleyip sokağa çıktı. “Yağmur yağmasın, yağmur yağmasın,” diye fısıldayarak yürümeye başladı.

Çen’lerin evine vardığında kapının önünde bir yığın kadın ayakkabısı gördü. İyi, Lina’nın misafirleri var, diye düşündü. Turtayı bırakıp, Lina’ya, Gordon’ın Bingley’ye bir evrak yolladığını söyleyip gidebilirdi. Tantanaya gerek kalmamıştı, kolayca hallolacaktı.

Kapıyı ikinci çayı için fazlasıyla şık kaçan altın rengi bir elbiseyle Lina açtı.

“Ah, amanın, kimler gelmiş, bakar mısınız!” diye haykırdı.

Abartılı bir coşku, diye düşündü Cecily. “İyi günler, Lina. Turta yapmıştım da, onu bırakayım dedim sadece...”

Evde kadınların sesleri yankılanıyordu. “Başka hanımefendiler de var. İçeri girip merhaba desene?”

Cecily duraksadı. İçeriye geçip pek tanımadığı kadınlarla anlamsız sohbetler etmek istemiyordu. Dışarıda toplanan ayakkabıların kalitesine, keskin hatlı parlak deriden topuklu sandaletlere bakılırsa, içeridekiler İngiliz eşlerdi. Cecily ise ne kıyafetiyle duruma hazırdı ne de onların küçümsemelerine katlanacak durumdaydı.

“Hiç girmeyeyim. Misafirlerin var belli ki...”

“Yok be Cecily, gir işte. Çocuklarına kim bakıyor?”

“Hizmetçi,” diye gönülsüzce itiraf etti Cecily.

“E, daha ne bekliyorsun? Cayır cayır güneşte konuşmak zorunda mıyız?” Lina ellerini sallayarak Cecily’yi içeriye çekti. Yakayı sıyrmanın yolu yok gibiydi. Cecily kahverengi ayakkabılarını çıkardı ve utanarak, diğer kadınların ayakkabılarından oluşan yığının altına tıktı.

Evin çarpıcı bir ferahlığı vardı. Cecily’nin evi de yenilendikten sonra büyümüştü ama hâlâ bir keşmekeş içindeydi. Ne var ki Cecily bu keşmekeşin; gelişigüzel yerleştirilmiş koltuklar ve minderlerin, oturulacak pek çok yerin, çocukların oynaması için konulan yer minderlerinin, mümkün olan her yere serpiştirilmiş aile fotoğraflarının bir konfor sağladığını düşünüyordu. Lina’nın şimdilerde gözdesi olan elbiseler gibi kremi beyazlıktaki duvarlarıyla Çen’lerin evi ise el değmemiş gibiydi. Girişteki hol başka bir odaya açılıyordu, zemin çıplaktı. Beyaz yer karoları Cecily’nin çıplak ayakları altında ısıldıyordu ve serindi. Lina onu oturma odasına benzer bir yere götürdü. Burada tek bir süs eşyası vardı: duvara ve odaya hükmeden büyük, soyut mavi-beyaz bir sulu-boya tablo. Tablo dikkatleri toplamak üzere tasarlanmış gibiydi ama bakana başka bir şey sunmuyordu; resmin odak noktasını

belirlemek bile imkânsızdı. Çiçekli elbiseler giymiş üç beyaz kadın, minicik fincanları tutan ellerinin serçeparmağını kaldırmış, sırtı dimdik sandalyelerde resmi bir tavırla oturuyordu. Öyle karikatür gibiydiler ki, Cecily –gerildiği için mi durumun komikliğinden mi, emin olamasa da– gülmemek için dudağını ısırды.

Lina, “Leydi Worthing, Bayan Chandler, Leydi Lewisham. Sizi Cecily Alcantara’yla tanıştırayım. Belki de tanıyorsunuzdur!” dedi. “Bize turta getirmiş!”

Leydi Lewisham bölge yöneticisinin eşiydi ve Cecily geçen yıl Fujivara’yla görev üstündeyken bayılma numarası yaptığında fena halde kınayan bir tavır takınmıştı. Fujivara’yı düşününce Cecily’nin midesine ağrı girdi. Çay tabaklarının yanında renksiz bir içkiyle dolu buğulu bardaklar olduğunu o zaman fark etti. Bardaklardan yükselen ardıç kokusuna bakılırsa, sert bir cin tonikti bu. Kadınlar içki içiyordu.

En sarışınları Leydi Worthing, Cecily’nin üstü örtülü turta kabını kokladıktan sonra, “Teşekkürler, almayayım. Yeterince yedim zaten,” dedi. Diğer iki kadın başlarıyla selam verdiler, ardından da Cecily’yi bir çırpıda baştan ayağa süzdüler. Cecily, giysilerinin ve birkaç saat önce gurur duyduğu turtanın kınandığını hissederek kızardı.

Cecily’yi mutfığa götürdü Lina. Cecily turtayı tezgâha, çalıntı evrakların olduğu zarfı da onun yanına bıraktı. “Kocana Gordon’dan bir şey getirdim...” diye söze başladı.

Lina, “Ah, ne güzel görünüyor!” diye haykırdı. Turta kabını açmış, parmağını hamurun üstünde, “L” harfinde ve sonradan düzeltilen “B” harfinde gezdiriyordu. Sonra da parmağını silmeden Cecily’nin elini tuttu.

“Bingley bana kocanın bazen...” Lina uygun kelimeleri arıyormuş gibi duraksadı. “Gordon’ın benim geçmişteki bazı... ihlallerimi göz ardı etmekte zorlandığını anlattı.”

Lina’nın “ihlal” sözcüğünü bilip doğru telaffuz etmesine şaşırdı Cecily. Bunun yanında Fujivara da Cecily’nin

suskunluğunu açıklamanın bir yolunu bulmuşa benziyordu. Cecily'nin içi bir an cız etti.

“Ama ben seni çok seviyorum ve arkadaş olmamızı istiyorum. Kötü şeyleri yapan ben değildim, eski kocamdı. Umarım sen bunu anlarsın.”

Cecily, Lina'nın avuçlarına yapışkan bir ter bastığını, takındığı kusursuzluk imajında bir çatlak oluştuğunu hissederek hayrete düştü. Ne de olsa Lina'nın ona ihtiyacı yoktu; cazibesıyla sınıfsal basamakların tepesine kendi kendine bir kez daha tırmanmıştı. Cecily turtayı Fujivara'ya ulaşmak, onu geri istediğini ifade etmek için bir yöntem olarak kullanmıştı. Bunun ötesinde bir niyeti yoktu, özellikle de Lina'nın yüzündeki kırılganlıktan gelen şu seğirmeyi, şu çırılçıplak ümit emaresini yaratmaya hiç niyetlenmemişti. Lina, tüm kibarlığı ve maharetiyle Cecily'den onaya benzer bir şey bekliyordu. Tuhaftı bu hali ama bir yandan da sevimliydi.

“Gel haydi, Lina,” dedi Cecily, “içerideki üçlüyü fincanlarla baş başa bırakamayız. Ortalığı yıkıp geçerler, belli mi olur?”

Lina mutlulukla derin bir nefes aldı, Cecily'nin koluna girdi ve birlikte üç kadının çay fincanlarını terk edip kafa kafaya vererek kıkırdadığı oturma odasına döndüler.

Lina kendini sandalyeye bırakarak, “Ne kaynatıyoruz, söylesenize?” diye sordu. Cecily nereye oturacağını kestiremeden kıpırdanınca Lina ona yanındaki hasır sandalyeyi işaret etti. Cecily minnetle geçip oturdu.

Leydi Lewisham, “Önemli bir şey değil,” dediyse de Cecily'nin fark ettiği üzere, ağzının kenarındaki seğirmeden, sorunun tekrar sorulması için kıvrandığı belliydi.

“Haydi ama hanımlar, çıkarın baklayı ağzınızdan,” dedi Cecily.

“Şey,” dedi her şeye burun kıvıran Leydi Worthing, “Kocalarımızla olmasak hangi erkeklerle gönül eğlendirmek isterdik, diye konuşuyorduk.”

Grubun en güzeli ve tatlı dillisi Bayan Chandler, “Buralı erkeklerle tabii,” dedi ve cin bardağını dudaklarına götürdü. Üç kadın bir anda kıkırdamaya başladılar.

Cecily ruhsuz bir sesle, “Ah, ne kadar da... eğlenceli,” diye karşılık verdi. Vücudu istemsizce savunmaya geçmiş gibi sırtı aniden dikleşmişti.

Üç kadın değerlendirmelere başladı.

“Bay Lingam? Fazla kısa, fazla koyu tenli,” dedi Leydi Worthing dudak bükerek.

Bayan Chandler, “Ya Bay Çong?” diye sordu.

Leydi Lewisham, “Marketin sahibi olan mı? Olacak şey değil. İçerinin kokusu sinmiş üstüne! Çarşafların küflü ançüez koksun ister misin?” diye dalga geçerek güldü.

Bayan Chandler gözlerini yumarak, “Peki, okul müdürü yardımcısı, Bay Rahman? Bak ona hayır demem,” dedi.

Leydi Lewisham, “O nasıl bronz bir ten,” diye karşılık verdi.

Leydi Worthing dudaklarını büzererek, “Ben sizin gibi bakamıyorum,” dedi. “Adam sanki... fazla eğitilmiş, fazla Batılılaşmış, anlatabiliyor muyum? Bizimkilerin daha esmeriyle birlikte olmaktan farkı yok.”

Cecily bu sözlerin üstüne tılandı. Çay saatini hiç böyle hayal etmemişti. Bu ülkenin kızlarına şehvet duyan, onlara egzotik yerliler, esmer yosmalar diyen İngiliz erkeklerden elbette haberdardı. İngiliz edebiyatı da beyaz olmayan ırkların hunharca cinselleştirilmesinin örnekleriyle doluydu. İngiliz kadınlara gelince, onlar Cecily’nin zihninde sadece iki farklı yüz ifadesiyle sınırlıydı: tiksinti ve paranoya. Bundan rahatsızlık duysa da kendisinden koyu tenli biriyle herhangi bir etkileşime zorlanan İngilizlerin kınayarak dudak bükmesine, kaş kaldırmasına alışkındı. Şimdi karşılaştığı şey, her ne ise... Ona hiç hazır değildi.

Kadınlar duraksamadan konuşuyordu. “Gordon Alcantara. Fazla...” Leydi Lewisham varlığını aniden hatırlamış gibi

Cecily'ye döndü. “Bayan Alcantara, umarım sakıncası yoktur,” dedi. Cecily bir şey söylemeden başını “hayır” anlamında salladı. Söyleyebileceği iyi bir söz yoktu.

“O da çok şamatacı ve minyon, haksız mıyım?”

Cecily gözlerini fayanslı zeminin epeyce pırıltılı bir köşesine dikti. Bu kadınlar kabaydı ama haksız sayılmazlardı.

“Gelelim, senin Bay Çen'e!” Leydi Lewisham sarhoşluğun keyfiyle cin toniğinin içine doğru soluyarak bir yudum aldı.

Cecily gözlerini yerden kaldırıp dikkatle Lina'yı izlemeye başladı. Lina ilk bakışta gayet iyi görünüyor, kadınlar çiçek aranjmanı ya da meyve sebze fiyatı gibi sıradan bir şeyi konuşuyormuş gibi başını sallayıp içtenlikle gülümsüyordu. Gelgelelim kucağında duran ellerini sıkmış, eklemleri kızarmıştı.

Cecily, “Evsahibemize nezaketsizlik etmesek olmaz mı?” dedi.

Leydi Lewisham ağzından cin kokuları saçarak, “Mızıkçılık etmeyin, Bayan Alcantara!” diye kıkırdadı. “Lina bizim zırvalamalarımıza alışkın!”

Leydi Worthing, uzun bir tartışmaya hazırlanırcasına sandalyesine yaslanarak, “Şu Bingley Çen. Kısa boylu adam, değil mi? Ne minyon şey ama,” dedi.

“Ama o sesi yok mu, *o la la!* Sanki yatılı okuldan yeni çıkmış. Yüzünü görmeseniz, Harrow'lu bir oğlan konuşuyor sanırsınız.” Leydi Lewisham iç geçirdi. “Ne yazık, bizden biri olabilirdi halbuki. Tabii insanın her istediği de olacak değil.”

“Bayan Çen, peşinen özür dileyeyim ama, ona havada karada ‘evet’ derdim. Epeyce vahşi bir tip, değil mi, Bayan Çen? Doğrusunu isterseniz bazen beyaz bir hanımla evlenmemiş olmasına şaşıyorum.” Bayan Chandler hayali bir saç buklesiyle oynadıktan sonra dönüp Lina'ya baktı.

“Tam skandalların kadınısın, hayatım!” Leydi Lewisham'ın yanakları tüm bu düşüncelerin heyecanı ile al al olmuştu. Cecily'nin içinden kadını tokatlamak, o kibirli, kemikli yanaklarının şeklini şemailini bozmak geldi.

Lina gülümsemesini ve istifini bozmadan kendine çay koymak için uzandı. “Çay isteyen?” Etraftakilere işaret etti.

Hanımlar onu duymazdan gelerek gevezeliğe devam ettiler. Çaydanlıktan fincana dolan çayın titrediğini sadece Cecily fark etti. Sadece Cecily fincan tabağına dökülen çayı, elleri titrediği için Lina’nın fincanı tutamadığını fark etti.

Ardından, “Hanımlar, ben kendimi pek iyi hissetmiyorum. Gitsem iyi olacak. Bayan Çen, benimle biraz yürür müsün?” dedi.

Leydi Lewisham, “Pek sık hastalanıyorsunuz, yanılıyor muyum?” diye sordu. “Eh, ben de yola koyulsam iyi olacak. Lort Lewisham eve misafirleri davet etti, buralı hizmetçiler de işleri İngiltere’deki gibi usulünce yapmayı beceremiyor...”

Cecily’ye, “Siz iyi misiniz?” dedi Bayan Chandler.

“Evet, evet, düzelirim birazdan. Biraz başım döndü sadece.”

İngiliz kadınlar eşyalarını toplayıp kapıya yöneldiler. Leydi Worthing tokalaşmak için elini gevşekçe uzatıp, “Ne güzel bir gündü, Bayan Çen. Yine çağırın bizi,” dedi.

“Evet, öyle, gerçekten,” diye karşılık verdi Lina, ancak Cecily onun Leydi Worthing’in uzattığı eli tutmadığını fark etti, uzatılan el de hızla geri çekildi.

Leydi Lewisham bir şey ilan edercesine, “Hoşça kalın,” dedi ve hep birlikte çıkıp gittiler.

Bahçe kapısı kapanır kapanmaz Cecily kızgınlığını gizleyemedi Lina’ya döndü. “Nasıl cüret ederler? Sen nasıl tahammül ediyorsun buna? Bu ne küstahlık...”

Lina kendini Cecily’nin az önce oturduğu sandalyeye atarak bitkin bir tavırla, “Ne yapalım, Cecily,” dedi.

Lina’nın yanı başına dikilen Cecily’nin gölgesi, ayaklarını karnına çekmiş oturan kadının üstüne düştü. Cecily, Lina’nın ne kadar minyon olduğunu o an fark etti.

Lina, “Kocamın... Kocamın dediğine göre bu kadınlarla aramı iyi tutmalıymışım. Beni artık aralarına alıyorlar, anlabiliyor muyum?” dedi. “Bazen insanda hal bırakmıyor *bu iş*

doğrusu.” Derin bir iç çekti. “Ama teşekkür ederim sana... Gitmelerini sağladığın için.”

Lina’nın gözleri kapandı. Cecily onu izledi. Gördüğü şeyin, geçirdiği dönüşüm sürecinde Lina’nın içinde taşımaya devam ettiği Bayan Yap olduğu o an aklına dank etti: Daha büyük bir fayda olan sosyal sermayeyi her şeyin önüne koyarak ve kendinden neler verdiğinin kendisi de kocası da farkında olmadan, belli bir rolü üstlenmesini bekleyen bir koca karşısında güçlü bir duruş sergileyen kadın.

“Bu erkekler bizi hak etmiyor, biliyor musun?” dedi Cecily. “Onlar için, göremedikleri öyle çok şey yapıyoruz ki.”

Lina gözlerini açmadan ve yorgunluktan titreyerek, “Arada, bir hata yapıp rezil olmaktan çok korkuyorum,” dedi. Cecily, Fujivara’nın hem ona hem de Lina’ya zorla taktırdığı maskele-
rin bedelinden haberdar mı acaba, diye düşündü. Haberdarsa da umurunda mı?

Ardından boş cin bardakları ile yarı dolu çay bardaklarını masadan toplayarak, “Ben bulaşığa başlayayım,” dedi.

Lina gözlerini açıp ayağa fırlayarak, “Yok, yok,” diye itiraz etti, “annem görse utanır benden. Öldü gerçi ama bilse yemin ederim mezarından kalkıp misafirine niye bulaşık yıkattın, diye hesap sorar.”

Cecily üst üste koyduğu fincan tabaklarını alıp mutfığa giderken, “Anneler bazen acımasız olabiliyor,” dedi. “Benimki hep daha güzel olmamı isterdi.”

“Benimki de şöyle küçük bir kamışım olsun isterdi!” Lina’nın kahkahası yüksekti, yaygaracıydı, maskesinin ardından eski Bayan Yap’ın yüzünü göstermişti. “Doğduğumda annem aşağısının dümdüz olduğunu görünce gözlerine inanamamış. Ebeye durmadan, *Kuku*’su* neredede, *kuku*’su neredede bunun, diye sormuş. Meğer babamla gittikleri falcı ilk çocuklarının erkek olacağını söylemiş. Ipo’nun en kötü falcısıymış herhalde!”

* Malayca argoda penis. (e.n.)

Lina ulurcasına bir kahkaha atınca Cecily de kendini tutamadı; Lina'nın daha yaşlı bir benzerinin bir oğlanın *kuku*'su için çığlıklar attığını hayal edince öyle bir gülme krizine tutuldu ki durabilmek için soğuk çaydan birkaç yudum almak zorunda kaldı.

Arka taraftan bahçe kapısının şingirtisi geldi ve odaya naneli saç kreminin kokusu yayıldı. Lina'nın ağzı iyice kulaklarına vardı. "Geldin mi, hayatım? Şükürler olsun." Cecily'yi işaret etti. "Bak misafirimiz kim!"

Fujivara bir an bile tereddüt etmeden, şaşırmadan, istifini bozmadan, "Bayan Alcantara," dedi.

Cecily'nin içinden adamı tutup sarsmak, "Ben buradayım!" diye çığlık atmak geldi. "Hiç mi umurunda değil?" Ne var ki nane kokusu başını döndürmüştü. "Bazı evraklar getir..." diye söze başladı.

Fujivara da aynı anda, "Lina, kahkahalarını ta yolun başından duydum. Neye gülüyordun öyle?" diye sordu. Sonra duraksadı. Cecily onun derin bir nefes aldığını, boğazının titreştiğini, gözlerini hiç kırpmadan karısına diktiğini gördü. Cecily'ye bir türlü bakmıyordu.

"Gordon sana evraklar göndermiş hayatım. Mutfakta duruyor." Lina bu sözlerin ardından Fujivara'nın göğsüne atılıp öyle samimi bir tavırla sarıldı ki, Cecily ne yapacağını bilemeyip bakışlarını kaçırdı.

"Öyle mi?" Fujivara kadının ipeksi saçlarının tepesinden ileriye ve ilk defa Cecily'ye baktı. Kara gözler merak ve şaşkınlıkla ışıldıyordu.

Cecily bunun bir çeşit zafer olduğunu düşündü. Kestirilemez şekilde davranan şimdi kendisiydi. Fujivara'nın bakışlarına karşılık verdi ve gözlerini kaçırmadı.

Fujivara, "Kocanıza... Bunları gönderdiği için memnun olduğumu söyleyin. Ne zamandır... Arayı kapatma fırsatımız olmadı," dedi.

Cecily tuttuğunun farkında bile olmadığı nefesini bırakıp gözlerini kısıtı, Fujivara’yla göz temasını sürdürdü.

“Çay için teşekkürler, Lina. Uğradığıma çok memnun oldum.”

ON ALTINCI BÖLÜM

ABEL

Burma'daki Kanchanaburi Çalışma Kampı / Tayland sınırı

24 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

“Sana bir şey göstereceğim.” Freddie’nin sesi Abel’in kafasında davul gibi yankılandı. “Haydi, haydi, haydi.”

Freddie, Abel’in böğrünü tekmeleyip karnının en yumuşak yerine ayak parmaklarını sokarak onu hızla doğrultmaya çalıştı. Abel homurdandı. Zihni de yattığı çamurlu yer kadar bulanıktı ve bu ani hareket midesini ağzına getirmişti.

Bir yandan öğürürken başını kaldırıp Freddie’ye baktı. “Bak senin yüzünden ne hale geldim.”

Freddie gözlerini devirdi. “Sakin ha, Abel. Sakın burada kusma. Gebertir bunlar seni.”

“Umurumda değil hiçbirisi, keyfimin kâhyası mı...” Kusmuk ağzına kadar gelince Abel koğuştan fırladığı gibi kendini muz tarlasına attı, midesindekileri çıkardı. Çıkan safra, muzlardan daha sarı ve kıvamlıydı.

Luke Birader’i öldürmesinin üstünden altı gün geçmişti. Abel, az yiyip çok içtiği takdirde kâbuslarını bastırabildiğini,

çıgırından çıkmış anıların –çubuğun keskin çatırtısı, çıplak ayaklarına fişkırان kanlar, tavukların öfkeli gıdıklamaları, oğlanların kükreyen kahkahaları, Luke Birader'in ayağa kalkmasını beklerken herkesin derin bir sessizliğe bürünmesi ve kalkmayınca patlayan tezahüratlar– zihnine sızmasını engelleyebildiğini fark etmişti. İşkencecisi Komutan Akıro artık pek ortalarda yoktu. Eskiden sırf pataklamak, tutup kümese atıp şafak vakti yanına gelmek için Abel'in peşine düşen komutan, şimdi yüzü kaygıyla gerilmiş halde etrafta dalgın dalgın dolanıyordu. Sadece bir defa, Abel tuvaletini yaparken yakasına yapışmıştı ama içki, bu durumun da üstesinden gelmiş, Abel pek bir şey hissetmemişti. Adam işini gördükten sonra Abel duvara bastırılmaktan kızaran bilekleri ve üstüne sinmiş sidik kokusuyla tuvaletten çıkmış, sarhoş kafayla bir ağacın altında sızmıştı.

Freddie onu elbette bu sırada bulmuş, kusmuğunda boğulmaması için doğrultup sürükleyerek koğuşa kadar getirmiş ve zorla su içirmişti. Abel'in Freddie'yle ilişkisi artık değişmişti. Ayık olduğu nadir zamanlarda bu durum canını sıkıyordu. Aralarında eskiden var olan ortaklık duygusuna şimdi saygısızlık ediliyordu sanki. Artık resim yaparak, olanları hatırlamaya çalışarak geç saatlere kadar oturmuyorlardı. Bunun yerine Abel, Freddie'nin bazen onu yıkadığını, uygunsuz pozisyonlarda düşüp kaldığında düzeltmeye çalıştığını biliyordu. Diğer çocuklar onu görüp işaret ediyordu, bunun da farkındaydı ama yardım eli uzatan, bön bön bakanları dağıtan, kötü gününde kendini yine insan gibi hissetmesine yardım eden hep Freddie'ydi. Birbirlerinden uzaklaşmalarının nedeni belki de güç dengesinin fazlasıyla Freddie'nin lehine kayması ve böylesi ani bir değişime hiçbir dostluğun her yönden dayanamayacak olmasıydı. Bunca acıma üstüne dostluk inşa edilemezdi. Freddie kendince gelişme kaydetmiş gibiydi. Hâlâ sessizdi ve asla dikkat çekmeye meraklı değildi ama artık çocuklar arasında da popülerdi. Abel sarhoş haliyle bile Freddie'nin oğlanlarla

şarkılar söylediğini, hatta Abel’i gülümseten o hıçkırık gibi kahkahasını attığını duyabiliyordu.

Eskisi kadar çalışmak zorunda olmadıkları için günler artık daha kolay geçiyordu. İşgüzar çocuklardan bazıları her gün birkaç saatliğine ray döşemeye çalışsa da başlarında çoğu zaman gözetmen olmuyordu. Çocuklar genelde yiyecek aşırıyor, sağda solda uyukluyor ya da Rama’nın gece gösterileri için onlara, bambu ve palmiye yapraklarından yaptırdığı yeni “tiyatro”nun inşasına devam ediyorlardı. Günler artık birbirine karışmaya başladığı, nasıl ayıracağını da hatırlayamadığı için, Abel tiyatroyu hâlâ görmemişti. Fakat gece gösterilerinin kapsamının iyice genişlediğini, hatta kimi zaman yarışmalar da içerdiğini duymuştu: yetenek yarışmaları, skeçler, şarkı yarışmaları, konserler, bilek güreşi ve uzun atlama gibi turnuvalar. Freddie’nin söylediğine göre özellikle Azlan’ın, Bayan Mills adını verdiği İngiliz kadın kılığına bürünerek sergilediği performanslar son derece komikti. Azlan’ın yorumuyla Bayan Mills’in, yapraklarla doldurulmuş bez parçalarıyla oğlanlar tarafından yapılmış, iki farklı büyüklükte memesi vardı.

Abel genel vaziyetin artık çok daha iyiye gittiği görüşündeydi. Oğlanlar belki de ayaklanıp kampı ele geçirebilirler, diye düşünüyordu. Gelgelelim Komutan Akira ile bir grup askeri kocaman tüfekleri temizlerken gördüğünde, bu düşüncesi silinip gidiyordu. Yine de kamptan kaçma, yuvasına doğru uzun ve tehlikeli bir yolculuğa atılma çabasına değip değmeyeceğini tartmadan edemiyordu. Freddie’nin tuvalet kâğıdına çizdiği Jasmin eskizinin üstünde parmağını gezdiriyor ama sarhoş kafayla kardeşinin yüzünü gözlerinin önüne getiremiyordu. Başına neler gelmiş olabileceğini düşündüğünde ise büyük bir korkuya kapılıyordu. Japonların genç kızları alıp attığı korkunç genelevlerden haberdardı. Alıp attığı ve zorla... Gözlerini sımsıkı yumdu; düşünmek dahi istemiyordu. Birkaç gün önce cesaretini toplayıp kalbi çarparak, ayakları kanatlanmışçasına

uçararak, kampın sınırına kadar gitmişti. Yapabilirdi. *Yapacaktı*. Gidecekti buradan. Ne var ki göz alabildiğine uzanan çorak araziye bakarken yavaş yavaş ayılmış, anılarının laneti bir kez daha ruhunu kuşatmıştı: inşaat çubuğu, kanlar, acı, Luke Birader'in yüzündeki hayvansı ifade. Kendini içkiye vermek çok daha kolaydı. O sayede ruhundaki ataletin basitliğine tutunuyor, onu hep daha iyiye ulaşmak için çabalamaya iten dürtüyü dizginliyordu. Ne de olsa payına düşen bu sefil hayatta tutunabileceği tek şey, hayatta kalma dürtüsüydü. İşte bu yüzden kaçmayı düşündüğü gün tökezleyerek en yakın ağaca gitmiş, şişeyi kafaya dikmişti. İçki hayatta kalmasını sağlıyordu.

“Gel haydi, gidelim.” Freddie onu tutup ayağa kaldırdı ve Abel'in tahminine göre kusmuk, alkol ve kirden oluşan bayat bir koku karışımına burnunu buruşturdu. Abel bu kadar erken bir saatte kaldırılmaya içerlemişti. Güneşin ışıkları hâlâ eğik geliyordu ve hava öğlen olacak kadar sıcak değildi. Günortası sıcağı bastırmadan birkaç saat daha sarhoşluk uykusu çekmek istiyordu. Elini yerdeki ılık şişeye attı.

Freddie, “Lazım değil sana o,” dediyse de Abel dik dik baktı. Freddie'nin onu anlaması gerekirdi. Şişeden bir fırt aldı ve ılık sıvı önce boğazını sardı, yaka yaka kendine yol açarak vücuduna yayıldı ve onu hayata döndürdü.

Nihayet konuşmayı başaran Abel, “Ne istiyo'sun?” dedi.

Freddie başını iki yana sallayarak hüsrarla ya da sinirle – Abel hangisi olduğundan emin değildi– avurtlarını ısırdı. Abel biraz yalpalayınca, Freddie kolunun altına girip onu doğrulttu. Bu hareketi Abel'a tanıdık geldi, ne de olsa Freddie onu kümeste, ağaçların altında, yemekten ya da sıçtıktan sonra sızmış halde çeşitli yerlerde bulduğunda hep böyle yapıyordu. Ortak hareketleri artık iyice pratiğe dönmüştü; daha uzun olan Abel bakışlarını odaklamakta zorlanarak yalpalıyor, kısa boylu Freddie ise dizlerini kırmadan, kollarını ileriye uzatarak Abel'ı yönlendiriyordu.

Patikadan aşığı yürüdüler. Güneşin henüz kurutma fırsatı bulamadığı çiyler sayesinde çimler hâlâ ıslaktı. Başını eğip ayaklarına bakan Abel, terlikle yürüdüğünü fark etti ama onları giydiğini hatırlamıyordu. Freddie giydirmiş olmalıydı. Erkenden kalkmış kahvaltı hazırlayan bir iki kişi dışında boş olan yemekhanenin önünden yalpalayarak geçtiler. Abel'in gözüne, Japonlar oğlanları beslemekle ilgilenmeyi bıraktığından beri mutfağı el koyan çocuklardan Siu Seng takıldı. Oğlanın bir avuç malzemeyle ve kampın çeşitli yerlerine ekip biçmeyi başardığı otlarla yarattığı dumanı tüten çorbalarla kahvaltıları artık çok daha güzel kokuyordu. Yürümeye devam edip kümesi geçtiler. Abel ürperdi. Tavukların hepsi ölmüştü şimdi, inatçı kahverengi olanı bile. Siu Seng bir gün onu yan yatmış, gözleri cam gibi donmuş halde bulmuştu. Alıp hayvanın içini temizlemişti ve o gece kamptaki çocukların her biri tavuktan küçük bir lokma yemişti. Siu Seng daha sonra kemiklerle de çorba yapmış, Abel hariç herkes çorbayı öve öve göklere çıkarmıştı.

Abel durdu. Freddie'den öğrendiğı üzere her gece buraya geldiğı halde kümesin yakınında olmak teninde bir yanma hissi yaratıyordu. Kemige çarpan çubuğun akıldan çıkmayan sesi bir kez daha kulaklarının arasında gidip geliyordu.

Freddie'nin kollarından kurtulmaya çalışarak, "Geri dönmeliyim," dedi.

"Kümesine gitmiyoruz, Abel. İnan bana. Gel benimle haydi."

Abel, Freddie'den kurtulmak için gönülsüzce biraz geriye çekildi.

"Haydi ama."

Abel sonunda arkadaşının peşine düştü. Son zamanlarda Freddie her konuştuğunda sesi tüm hücrelerinden geçiyor, göğsündeki düğümleri bir bir çözüyormuş gibi geliyordu. Kontrolünü kaybettiğı zamanlarda Freddie'nin tenor, sakın, dengeli, kısık sesine odaklanması yeterli oluyordu.

Sendeleyerek kümesten uzaklaşırlarken gücü yerine gelen Abel, daha dik yürümeye başladı. “Beni nereye götürüyorsun, ufaklık?” Abel, Freddie’nin omzuna bir yumruk attı ama son derece zayıf düştüğü için arkadaşının yumruğu doğru dürüst hissetmediğini fark etti üzülererek. Eskiden olsa Freddie bu darbeyle iki büklüm olurdu.

“Bu kadar sarhoş birine göre çenen fazla düşük.” Freddie gülümsedi, Abel midesine çöken ağırlığın hafiflediğini hissetti.

Birkaç dakika sonra çatısı palmiye yapraklarıyla kaplı, uzun tahta direkler üstüne kurulu, baraka gibi yüksek bir yapıya vardılar. Yapının yanları açıktı ama zemin yine, bir kısmı hasır gibi örülmüş, bir kısmı olduğu gibi bırakılmış palmiye yapraklarıyla kaplıydı. Bir uçta kasalardan yapılma yüksekçe bir “sahne” vardı, onun arkasında muhtemelen eski gömleklerden oluşan kahverengi lekeli kumaş parçaları bir ipe asılarak, derme çatma bir sahne arkası perdesi oluşturulmuştu.

“Vay canına, tiyatroyu tamamlamışlar!” Abel şaşkınlıkla etrafına bakındı.

“Demiryolu malzemelerinden kullandık. Artık kimsenin umursadığı yok zaten. Gel bak, bir şey göstereceğim.”

“Bu değil miydi göstereceğin şey?” Abel tek kaşını kaldırdı ama Freddie çoktan barakanın öbür ucuna doğru koşmaya başlamıştı.

Abel ona yetişmek için elinden geldiğince hızlı yürüdüysede sarf ettiği çabayla halsiz düştü. Dünden beri bir şey yemediğini o an fark etti. Perdeye yaklaştığı sırada kulağına inleme gibi hafif bir ses geldi.

“Freddie sakın kıpırdama, perdenin arkasında biri var.”

“Biliyorum,” dedi Freddie sahneye çıkarak. “Hazır mısın?”

Freddie perdeyi açtığında, yüzünde kesiklerle, ağzına tıkmış yapraklarla, domuzlar gibi ayaklarına bağlanmış elleriyle Komutan Akiro yerde kıvrılmış inliyordu. Üstünde faniladan başka bir şey yoktu.

“Freddie, neler oluyor...”

“Abe. Şimdi yaptıklarının bedelini ödetebilirsin ona. Çıkar her şeyin acısını.”

“Ne yapmamı bekliyorsun ki?” Abel güçbela sahneye çıktı ve terliklerinin altındaki palmiye yapraklarını hışırdatarak yere çömeldi. Başını ellerinin arasına aldı.

“Bu ahmağa el mi yaman bey mi gösterebilirsin mesela,” dedi Freddie.

Abel ayağa kalkıp Freddie’den uzaklaştı ama o sırada barakanın kalabalıklaştığını, oğlanların bala üşüşen arılar misali toplandığını, vahşi bir gösteri ihtimalinin kümeste Luke Birader’le olduğu gibi şehvi bazı dürtüleri ortaya çıkardığını gördü. Bakışlar onun üstünde toplanmış, ayaklar yeri dövmeye başlamıştı.

“Ödlek misin sen, Abel?” Freddie’nin sesi sertti, Abel’in hatırladığından daha yüksekti, onu daima kendine getiren o kısık, sakın tonlarda değildi.

“Benden bunu bekleyemezsin.” Abel düşer gibi olunca çadırı destekleyen sarsak direklerden birine tutundu. Hata kendisindeydi. Öyle acınası bir hale gelmişti ki, Freddie’yi başka çıkış olmadığını düşünmeye itmişti.

“Hak ediyor bunu. Luke Birader gibi,” dedi Freddie.

“İyi de ben... Luke Birader... Senin için yaptım onu!” diye haykırdı Abel.

Freddie’nin bakışları buğulandı, mavilikler fırtınalı gökyüzü gibi karardı. “Uyku uyuyamıyorsun. Hayatına bu şekilde devam edemezsin. Hem ne bileyim, tahmin edemedim... Senin için bu kadar kötü sonuçlar doğuracağını bilemedim.”

Abel oğlanın ona olan sarsılmaz bağlılığının, onu ümitsizliğin kuyularından tutup çıkarmasının ardında yatan sebebin bu olup olmadığını düşündü. Belki de vicdan azabı yiyip bitiriyordu onu.

“Delirdin mi sen?” diye bağırdı, sesinin yüksekliğine kendisi de şaşarak. “Hâlâ Japonlar var burada! Freddie, peşimize düşer bu Japonlar.”

Rama kalabalığın arasından bağırdı. “Gördün mü, ben sana dedim yapamaz diye!”

“Bak,” dedi Freddie, “birlikte yapacağız, tamam mı? Hepimiz. Sen, ben ve ötekiler. Artık biz onlardan kalabalığız. Hep birlikte dalarız.”

Gözleri; eskiden Abel’ı dehşete düşüren o birbirine yakın kısık gözleri, şimdi dehşetle dolu olan Komutan Akiro yattığı yerde inliyordu. Abel kabul etmeliydi ki adamın yüzündeki ıstırabı, kötü bir şeyler olacağını sezmenin yarattığı o ifadeyi görmenin heyecan verici bir yanı vardı. Aynı ifadeyi kuşkusuz Komutan Akiro da onun yüzünde defalarca görmüştü.

Freddie fısıltı kadar kısık bir sesle konuştu. “Kümeste sana neler yaptığını biliyorum. Köpeği yaptı seni. Zorladı. Bedeli ni ödetmelisin, Abe. Böyle bir şeyin yanına kâr kalmasına izin veremezsin.”

Abel’in midesi kalktı, utanç bir anda tüm vücuduna yayıldı. Demek biliyordu Freddie.

“Kimseye söylemedim, Abe. Ama onlara göstermelisin. Bana göstermelisin... Güçlü olduğunu. İyileşmeni istiyorum.” Freddie’nin gözleri bu duygusal yakarışla ışıldadı.

Köşedeki bir yığının içinden, Komutan Akiro’nun üniforma takımına dahil olan büyük sopayı alıp Abel’a uzattı. Abel öyle çelimsizdi ki sopayı iki eliyle kavramak zorunda kaldı.

Çocuklar hummalı bir sesle, “A-BEL! A-BEL! A-BEL!” diye tezahürata başladılar. Baraka terden buğulanmıştı, haykırıışlar Abel’in kafasında yankılanıyordu.

Sarf ettiği çabadan kolları titreyen Abel sopayı iyice yukarı kaldırdı. Ağzına tıklı yapraklarla boğuk bir çığlık atan Komutan Akiro’nun haykırışı kulağa çocuksu bir ses gibi geldi. Abel bir kez daha ayaklarının dibinde kanların biriktiğini görür gibi oldu, Luke Birader’in yüzüne çarpan inşaat çubuğunun çatırtısını yine duyar gibi oldu ve sırasıyla her şey, birbiri ardına zihnine hücum etti. Bunun üstüne sopayı elinden attı ve midesi

ağzında, çocukları körlemesine ittirip koşmaya başladı. Kimse engel olmadı. Dışarıda çimlere kusarken, tiyatrodan yere güm güm vuran ayak sesleri ve kırılan kemiklerin kütürtüsünü geliyordu.

Komutan Akiro öyle ya da böyle canından olmuştu.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

CECILY

Bintang, Kuala Lumpur

1937

Sekiz yıl önce, İngiliz işgali altındaki Malaya

Cecily, sinir bozucu erkeklere katlanmanın ardında sadece bu erkeklerden daha iyi olan eşleriyle arkadaşlık kurma arzusunun yatıyor olabileceğini düşünüyordu. Lina Çen ilk bakışta her yönden Cecily'nin zıddıydı aslında. Cecily kalabalıklar içinde kendini görünmez hissederken Lina dikkatleri üstüne toplamadan edemiyordu; Cecily az konuşur, konuştuğunda hiçbir zaman kastettiğini söylemezken, Lina nezaketi hiçe sayarak aklına gelen her yontulmamış fikri pat diye söylüyordu; Cecily sosyalleşmekte zorlanır, yalnızlığını çevresindekilerin züppeliğine bağlarken, Lina girdiği her ortamda rüzgâr gibi esiyor, geride büyülenmiş, mest olmuş insanlardan bir bulut bırakıyordu. Her şeye rağmen ağustos güneşi insanın hücrelerine işler, ter olup giysilerinden sızarken Cecily, birlikte oldukları zamanlarda Lina'yla kendi kendilerinin tam zıddına dönüştüklerini fark etti. Lina'nın canlılığı ile kendisinin suskunluğu,

görünüŖe bakılırsa sadece birlikte oldukları zamanlarda üstlerinden atabildikleri bir kılıktı.

Pek çok ikindiye birbirlerinin evinde geçiriyor, bazen seslerini duyurmak için aynı anda bağırarak, hızlı hızlı konuşuyorlardı. Kadınlar hakkında arsızca dedikodu yapıyorlardı. Hayatın ihanetine uğradığı zaman annesine sığınamayan kız çocuklarından olmanın ortak yalnızlığından söz ediyorlardı. Birbirlerine sırlarını açıyorlardı. Lina etrafta koşuşturan çocukları gördüğü ya da sevmesi, oynaması için arkadaşlarının bebekleri kucağına verildiğı zamanlarda göğsünde yeni bir sızı hissetmeye başladığından, çocukların varlığının ya da meşgalesinin keyfini hiç sürmemiş biri olarak bu sızının ne kadar yeni ve şaşırtıcı olduğundan bahsediyordu. Cecily bazen kendini Lina'ya, ev hayatını bir yandan sevip bir yandan nefret etmenin nasıl mümkün olduğunu sorarken buluyor, bu yüzden çektiğı vicdan azabını anlatıyordu. Birbirlerini teselli ediyorlar, sıcak bedenlerini bir araya getirip uzun ve sımsıkı kucaklaşıyorlardı. Sıcak ikindi saatlerini kimi zaman fincanlar soğuyana, şekerle süt ayrışıp tortu halinde dibe çökene, alaca günbatımlarının turuncu ışıltısı odaya sızana kadar tatlı çaylarını yudumlamayı unutarak geçiriyorlardı. Ayrılma vakti geldiğinde, ailelerine yemek hazırlamak için evlerine dönmeleri gerektiğinde, Cecily hep büyü bozulmuş ve gerçek hayat sevimsiz bir ihlalden başka şey değilmiş gibi bir ağırlık, korku hissediyordu. Belki de sevgi böyle bir şeydir, diye düşünüyordu; sürekli tetikte olmayı gerektirmeyen bir ilişki. Fujivara'yılayken durmaksızın onun ne düşündüğünü merak ederek acı çekerken, Lina'nın ne düşündüğünü daima biliyordu. Kadın dostluğu, bilinmezliğin yükünden muaf biçimde, kolayca ve ısıl ısıl filizleniyordu.

Böyle ikindilerden birinde Lina, nefes nefese ve parfüm kokuları saçarak kapıdan girerken, "Biliyor musun, tüm bu olup biten kötü şeylere rağmen, hiçbir şeyin değişmesini istemedim," dedi.

“E, hoş geldin o zaman,” diye karşılık verdi Cecily. “Jujube, Abel’a göz kulak ol! Lina Teyze geldi.”

Jujube başını kitabından kaldırmadan, monoton bir sesle mutfaktan, “Hoş geldiniz, Lina Teyze,” dedi. Abel da “merhaba” demek için koşarak kapıdan girdi, son anda utanıp geri çekilerek eşikten el salladı ve yine koşarak ablasının yanına döndü.

Lina oğlana bakıp güldükten sonra sözlerine devam etti. “Ciddiyim ben. Bugün bunu düşünüyordum. Bence...” Cecily’nin ikram ettiği *kuih*’den* bir ısırık almak için durakladı. “Bence her şey kaderde yazılıydı. Hepsinin bir sebebi vardı. Olaylar birbirini kovaladı ve...”

“Hiç pişmanlığın yok mu yani? Kapitan Yap’ı almaya geldiklerinde başına gelenlere de mi kızgın değilsin?” Cecily’nin vücudu kasıldı. Kapitan Yap’ı, kendi yaptıkları yüzünden adamın ödediği bedeli düşünmeyeli çok olmuştu.

“Sanırım... Sanırım Bingley ile tanışabilmek için tüm o zorlukları yaşamam gerekiyordu. Sonra da seninle yakınlaştım! Hepsine değdi işte.” Lina, Cecily’nin evinde en sevdiği koltuğa geçti, çocuklar gibi ayaklarını altına alarak oturdu. Çayından bir ağız dolusu yudumladı. “Of, çok sıcakmış!” diye ciyakladı, sonra da kendisine güldü.

Her şeyin aydınlık yönünü görebilmek ne tuhaf ve harika bir yaşam şekli, diye düşündü Cecily. Kendisi içinse hoşnutsuzluk değişmez bir varoluş biçimiydi. Kesintisiz bir istekler çağıltısı eşliğinde, gördüğü ama henüz sahip olmadığı her şeyin hasreti içinde yaşıyordu. Öylece hoşnut oluvermek, diye düşündü. Kimbilir ne basit bir yaşam şekli.

“Gel.” Lina çay fincanını sehpa üzerine koyup parmak uçlarına üfledi. “Elini uzat bana. Benim *ah mah* avucuna bakarak insanın tüm hayatını görebilirsin, derdi.”

* Güneydoğu Asya, Tayvan ve Çin’de farklı türdeki aperatif yiyeceklere verilen isim. Malezya’nın da kendine özgü *kuih* çeşitleri mevcut. (ç.n.)

Cecily bir kahkaha attı ve avucunu açtı. Bu tür şeylere inanmıyordu ama böyle şen şakrak bir hale büründüğünde Lina'ya “hayır” demek de zordu. Neşesi bulaşıcıydı ne de olsa. Lina incecik işaretparmağını Cecily'nin avucundaki en uzun çizgi-
de gezdirdi, parmak uçlarındaki nasırlar keyifli bir gıdıklanma yarattı.

“Şunu görüyor musun? Hayat çizgin derin ve uzun. Benim *ah mah* görse çok uzun bir ömrün olacağını söylerdi.”

“Ellerimi yeterince kremlemediğim için olmasın sakın? Belki kurumuştur sadece,” dedi Cecily.

“Şakaya vurma!” diye karşılık verdi Lina. “Ciddi bir konu bu. Baksana şuraya. Hayat çizgin nasıl ikiye ayrılıyor, bak.”

“Ne demek o?”

“İki farklı yönün var demek, iki farklı insan olacaksın. Ayrıca şuraya bak. Bu da kalp çizgin.” Cecily'nin parmaklarına en yakın olan çizgiyi işaret etti. “Şuradaki de çocuk çizgisi ve tabii şu da az önce söylediğim hayat çizgisi. Amanın, şunu görüyor musun, şu kocaman çizgiyi? Önceki üç çizgiyi de belli bir açıyla kesiyor.”

“Onun anlamı ne?”

“Büyük bir karışıklık.” Lina ağzını öyle büzdü ki altdudağı kırıştı.

“Uğursuz bir şeye benziyor,” dedi Cecily.

“Büyük bir ihanet anlamına gelir. Ya da karmaşa. Huzurun kaçması. Dikkatli olsan iyi edersin!” Lina korkuyormuş gibi yaparak ağzını kocaman açtı. Ardından yüzündeki tüm ciddiyet silindi. Bağırından kopan kesik kesik, mutlu kahkahalarla katılarak gülmeye başladı. Cecily o an Lina'nın her şeyi biliyor olmasını, bunca zamandır sadece kimsenin ciddiye almadığı saftirik kızı oynamış olmasını diledi. Onu da işin içine katmak, onun merakını ve heyecanını Fujivara'yla yaptıkları planla kaynaştırmak ne harika olurdu. Lina'nın içinde yer aldığı bir dünya, çok daha parlak olurdu.

“Korkma, Cecily. El falı yalan dolandır. Benimkine bakšana.” Lina elini Cecily’ye uzattı, avucunu eğip burnuna kadar soktu. Elinde hafif bir yasemin kokusu vardı. “Benim hayat çizgim ne kadar kısa, görüyor musun? Ona bakarsan çoktan ölmüş olmam lazım.” Beceriksiz bir hayalet taklidiyle ellerini yüzünün önünde titretti. “Belki de şu an sana musallat olmuşumdur! Bööö!”

Cecily kadının ellerini eline aldı. Haklıydı. İnsanın geleceğini elinden okumak imkânsızdı. Yine de orada oturup genç kızlar gibi davranmaktan, el fallarının hayatları için öngördüğü karmaşalara gülmekten keyif almıştı.

Cecily ile Fujivara aynı günlerde Oriental Horizons’taki buluşmalarına devam etmeye başlamışlardı. İlk buluşmaları fazlasıyla resmi, âdeta sessiz bir pandomimdi. Cecily elinde Gordon’ın masasından aldığı bir tomar raporla 7A numaralı odaya girmiş, Fujivara raporlara göz attıktan sonra bir kez bile göz teması kurmadan ter ve nane kokusundan bir bulutun içinde çıkıp gitmişti. İkincisinde, çekip giden bir adamı arkadan izleyen acılı, çaresiz kadın rolünü reddederek ilk giden Cecily olmuştu. Gitmek üzere arkasını döndüğünde, Fujivara’nın ifadesini yakalamıştı: Kısık gözler, kasılmış yanaklar, ısırılan avurtlar. Bu hareketi Cecily’nin arzuyla yanıp tutuşmasına neden oldu.

Üçüncü buluşmaları, ilk birlikte oldukları buluşmaydı. Cecily’ye göre sıkışıp kalan onca gerilim ve öfkeden sonra böyle bir şey kaçınılmazdı. Gerçi Lina haklıydı belki; kimi kadınlar huzurlu bir yaşam için yaratılmamıştı. Cecily daima alttan alta fokurdayan bir kaos ihtimalinin ihtiyacını duyuyordu. Bu defa 7A’ya geldiğinde Fujivara’yla göz temasını bekledi, yüzünde arzu bulutlarının toplaşmasını izledi. Pelvisi kasılıp açılır, almaya hazır hale gelirken vücudu ona “işte oluyor” dedi.

Fujivara düşünceli bir sevgiliydi. Bu özelliği ne yazık ki sevişmelerini, Cecily açısından sönük ve vasat kılıyordu.

Yıpranmış ve kaşındıran nevresimlerin serildiği rutubetli yatakta Cecily'nin üstüne çıkarken, çok nazikti. Onun çamaşırlarını çıkarırken ağırdan alıyor ve nedense dikkatle izliyordu. Adam içine nazikçe girerken Cecily cesaret vermek için başını salladı ve bu itinalı tavırlara göz devirmekten kendini zor aldı.

Fujivara, yumuşacık parmaklarını Cecily'nin yanağında gezdirerek, "İyi misin," diye fısıldadı. "İstersen durabilirim."

Cecily soluk soluğa, "Durma," dedi. Sonra gözlerini yumdu ve onu leş gibi duvara fırlatıp parmaklarını boğazına dolayan adamın öfkesini aklına getirerek, kendi iradesiyle arzunun vücuduna geri döndürmeye çalıştı, onu kendi uçurumundan aşağı itirmesini sağladı. Bedeni doruğa ulaşmaya gayret ederken nefesi tıkanı... Az kaldı, az kaldı. Gözlerini açtığı anda, güçsüz ve tükenmiş halde ona doğru savrulan adamın vücudu orgazmla dalgalanıyordu.

Yine de seks fena değildi, diyordu Cecily kendisine. Hatta belli bir açıyla durduğunda, bir şeye benzediği bile oluyordu. Hem sıradanlığın da rahatlatıcı bir yanı vardı. Balon patlamış, gerilim boşalmıştı. Seks artık ilişkilerinin rutin bir parçası haline gelmişti. O, Gordon'ın dosyalarından kaçırabildiği raporları teslim ediyor veya Gordon'dan ya da üstlerinden duyduğu işe yarar bilgileri aktarıyordu. Sonra da Fujivara'yla tantana yapmadan hızlıca soyunup yatağa giriyorlardı. Fujivara işini bitirdikten, Cecily'nin üstünde sessizce titredikten sonra, bitkin ve kan ter içinde vücutlarını havalandırıyor, Japonya'dan gelen haberleri konuşuyorlardı. Cecily, İmparatorluk Ordusu'nun Çin'de karşılaştığı açmazı, Almanya'yla olan ittifakın kırılganlığını, Japonların ormanlık arazide daha hızlı ve sessiz ilerleyebilmek için askerî üniformalarda yaptığı değişiklikleri hep bu sayede öğrenmişti. Buluşmaların en sevdiği anlarıydı bunlar. Yanağını Fujivara'nın göğsüne yaslamak, onun vücudundan yayılan ter ve nane kokusunun karışması, onun nefeslerini, başının tepesinde fısıldadığı sözcüklerini dinlemek ve tüm

bunların yarattığı sessiz sakin bir yakınlık. Hatta, nihayet eşit olduklarına dair bir duygu.

Dışarıda yağmurun dengesiz püskürüşlerle çiselediği bir akşam Cecily, “Lina’yla nasıl tanıştın?” diye sordu. Gökyüzü kararmış, kurşuni ışık, köhne otel odasına tuhaf bir görkem katmıştı.

“Nasılını biliyorsun işte. Seninle görev yaptığımız bölge yöneticisinin partisinde. Onun Bayan Yap olduğu zamanda.” Fujivara yatakta doğrulup sırtını duvara yasladı. Yüzü gölge-lenmiş, saçları dikilip, tuhaf kurşuni ışık yüzünden şekilsiz bir taç görünümü almıştı.

Cecily üsteledi. “Evet ama kocasının tutuklanmasından sonra. Onu yakından tanımanı soruyorum. Tesadüfen mi oldu yoksa o da hedefindekilerden biri miydi?”

Fujivara yataktan kalktı ve pencereden süzülen bir ışık de-metinin ortasına adım attı. Yatağın ayakucunda duran süra-hiden kendisine su koydu. “Sen de ister misin?” Başıyla suyu işaret etti.

Cecily başını iki yana salladı. “Demek istediğim, her şeyi sen mi planladın?”

Fujivara döndü, cama çarpan iri yağmur damlalarını izle-meye koyuldu. İki büyük pencerenin ortasında şaşırtıcı ölçüde küçük görünüyordu. Cecily’nin aklına onun çok daha büyük, çok daha dik görüldüğü zamanlar geldi.

“Niye merak ediyorsun? Burada, seninleyim işte.”

“Hayır, mesele... Mesele o değil...” diye kekeledi Cecily.

Fujivara bunları bir sevgilinin kıskanç soruları gibi görü-yordu, kadın arkadaşın meraktan doğan soruları gibi değil. Cecily’nin göğsünde bir utanç baloncuğu kabardı. Serpiştiren yağmur tropik fırtınaya dönüyor, rüzgâr otelin ahşap kirişle-rini sarsıyordu. Cecily fırtınanın kısa sürede dinmesini ümit etti; otelin uzun bir muson yağmuruna dayanacağından emin değildi.

“Al, iç bunu.” Fujivara, Cecily’ye su doldurduktan sonra yataktaki ıslaklıklarına değmemeye özen göstererek tekrar oturdu. “Bak şimdi.” Elini Cecily’nin bacaklarının iç kısmında, incecik tüylerini gıdıklayarak gezdirdi. “Lina’nın bizden haberi yok... Bunların hiçbirinden haberi yok. Benim ondaki bağlantılara ihtiyacım vardı. Onun da sosyeteye dönmek için bir kocaya ihtiyacı vardı. Böylesi daha... kolaydı.”

“Hiç vicdan azabı çekiyor musun?” diye sordu Cecily.

Lina’nın geniş ve açık çehresi bir espriyle aydınlandığında ya da gözleri dolduğunda Cecily bazen aynı soruyu kendisine de soruyordu. Lina, acıklı olsun, komik olsun, mutlu olsun, her türlü hikâyeye kolayca ağıldı. Cecily onu önemsiyor, neşeyle geçirdikleri ikindilerin üstüne delice titriyor, ayrı olduklarında sohbetlerini hatırlayıp kendi kendine kıkırdıyordu. Lina’nın Fujivara’yı –Bingley’yi– sevdiği sugötürmez bir gerçektir. Her zaman kocasının bir kurtarıcı, onun için ikinci bir şans olduğunu söylerdi.

Fujivara, “Ya *sen*? Sen vicdan azabı çekiyor musun?” diye sordu ve yumuşak sesi gökte çakan şimşekle neredeyse boğuldu. Şimdi bir kez daha pencereye gitmiş, bastıran yağmuru izliyordu. Cecily fırtınalarda hep yaptığı gibi nefesini tutup, şimşegin ardından gelecek muazzam gök gürültüsünü bekledi.

Fujivara giderek yükselen fırtına seslerinin arasından, “Hatırlıyor musun, uzun zaman önce sana Alman liderin hem iyi hem de kötü bir adam olduğunu söylemiştim. Ne cevap vermiştin, aklında mı?” diye sordu.

Herkes hem iyi hem de kötü değil midir, demişti Cecily. Güneşin o gün ıstırap verecek kadar parlak olduğunu, sırf Fujivara’ya o denli yakın durduğu için içinin ürperdiğini, tıpkı hava gibi kendisinin de o zamanlar çok farklı olduğunu hatırlıyordu.

Gök gürültüsünün yerine bir şimşek daha çakarak bulutları yardı. Cecily yataktan kalkıp pencereye, Fujivara’nın yanına

gitti. Birbirlerine dokunmadan sessizce durup, fırtınanın kopardığı kıyameti izlediler.

Nisanda Cecily de Lina da hamile kaldı ve bu, ortak yaşamadıkları ilk sevinçleri oldu. Lina kadınların karınlarında ilk çocuklarını taşıdıklarını öğrendiklerinde kapıldıkları korkulu ruh halinin eşlik ettiği bir sevince boğulmuştu. Şifalı otlar içiyor, durmadan karnını okşuyor hem Budist sunağında hem de Katolik şapelde adaklar adıyor, ailenin ismini taşıyacak küçük bir oğlan çocuğu için yerlere kadar eğiliyor, diz çöküyordu. Kadınlar cıvıldayarak etrafını sımsıkı sarıyor, ona talep etmediği tavsiyelerde bulunuyorlardı.

Bayan Low, “Bolca balık yersen, çocuğun iyi yüzer!” diye haykırıyordu. Kimse itiraz etmiyordu çünkü Bayan Low’un oğullarından biri yıllar önce bir madenin atık havuzunda boğulmuştu.

“Doğu penceresine dönük uyu ki, çocuğun daha çok sabah güneşi görsün ve neşeli olsun!” diye dikte ediyordu Bayan Çin. Herkes bunun, insanların her zaman uzak durduğu beş sevimsiz ve asabi oğula sahip Bayan Çin’in kendi düştüğü bir hata olduğunu düşünüyordu.

Buna karşılık Cecily ikinci regli geçene kadar bir öncekini atladığını fark etmedi. Farkına vardığındaysa çılgına dönmüş halde geriye doğru hesaplar yaptı ama babanın kim olduğunu çıkaramadı. Düzenli olarak hem Gordon’la hem de Fujivara’yla birlikte olmuştu ve bu birliktelikler zihninde üst üste biniyor, hiçbiri özellikle öne çıkmıyordu.

Gordon haberi öğrendiğinde sevinçten havalara uçtu. Bebekliklerinde Jujube’ye de Abel’a da çok düşküncüydü, onların minicik parmaklarına hayretle bakar, kırpışmayan, tuhaf gözlerine agucuklar yağdırırdı. Aynı şeyleri tekrar yaşayacak olmanın heyecanı ile hemen evin boş odasını bebek için hazırlamaya girişti. Cecily akşamlarını, Jujube ile Abel etrafta

koşturup babalarını soru yağmuruna tutarken, babalarının eski depo odasını düzenlemesini, kendi kendine neler yapacağını mırıldanmasını izleyerek geçiriyordu. Manzaranın kalbini ısıtması gerektiğinin, bu düzeyde bir aile sevincinin kıskanılacağı olduğunun farkındaydı ama küçümseme dışında bir şey hissetmiyordu. Gordon'ın sarsak heyecanı ona zayıflık gibi, hayatın basit yanlarına yönelik arzusu ise hıstan yoksunluk ve yavanlık gibi görünüyordu. Tüm bunları itici buluyordu.

Kuşların bile her zamankinden çok cıvıladığı hissini verecek kadar hastalıklı derecede neşeli, güneşli bir akşamüstü, oteldeki buluşmalarında Fujivara'ya, "Hamileyim," dedi Cecily.

Ardından Fujivara'nın ona yalan söyleyenleri ayırt etmesi için öğrettiği gibi çok küçük ifadeleri yakalamak üzere yanaklarının yumuşaklığını, çenesinin sertliğini dikkatle inceledi. Çenesi sabit kalmış ama altdudağı kıvrılmıştı. Zevkten mi? Utançtan mı? Kayıtsızlık mıydı yoksa? Cecily bu işte hiç becerikli olamamıştı.

Fujivara kravatını çıkarıp odadaki çirkin yeşil koltuğa koyarken, "Sen gerekli önlemleri alıyorsundur sanmıştım," dedi. "Sonrasında yani. Hep yıkanmıyor muydun bitince?"

Arsızlığına bak şu adamın, diye düşündü Cecily, hem Cecily'yi suçlamanın *hem de* belki kendisinin olmayan bir beğisi sahiplenmenin yolunu nasıl da buluyordu.

"İyi de böyle olmasını ben istemedim, sorduğın oysa eğer," dedi Cecily. "Ayrıca senden olabilir ama Gordon'dan da olabilir."

Bu defa Fujivara'nın çene hattında belirip geçen titremeyi, incinmeden, öfkeden veya her ikisinden kaynaklanan o küçük ifadeyi kafasından uydurmadığına emindi. Adamın gömlek düğmelerini açan parmaklarının eklemi bembeyaz kesilmişti. Ne var ki bu ifadenin belirmesiyle kaybolması bir oldu ve yüzü önceki gibi gevşedi.

“İyi o zaman, mesele çözüldü. Ailene bir üye daha katılıyor. Gordon’ı benim adıma tebrik et,” dedi gömlek kolunun düğmelerini açarken.

Cecily’nin midesine bir şey oturdu, ardından içi burkuldu, Fujivara’nın sesindeki buz gibi küçümseme onu yalayıp yuttu. Fakat direnmeye çalıştığı anlarda dahi o histen, kasıklarında giderek açılan genişlemeden kaçamadı; adamın dikkat dağıtan şeylere yönelik ilgisizliği, sıkıntı veren şeyleri bir kalemde silip ileriye bakması, duyguların şiddetini görmezden gelmedeki rahatlığı: Hepsi lezzetliydi, beklenmedikti, çözülemez nitelikteydi. Cecily’deki sorun belki de buydu işte; sadece üstünde güç sahibi olan, altta alta öfkeyle kaynayan ve başkalarıyla ilgilenmeyi reddeden erkekleri arzulaması. İhtirastan ıslanmıştı şimdi. Fujivara’yı yatağa ittirip üstüne çıktı, ateşi her ikisini de tetikledi. O gün bedeni önceden yalnızca kendi kendine tatabildiği bir şekilde dalgalandı, kıvrandı ve fışkırıp taşı.

Hamilelikleri aynı döneme denk gelse de Cecily’yle Lina’nın fiziksel değişimleri çok farklıydı. Cecily’nin her anlamda iştahı artmıştı ve Gordon, karısı öncelikle varını yoğunu mu yiyecek yoksa cinsel yorgunluktan canını mı çıkaracak, bilemediğini söyleyerek espri yapıyordu. Fujivara’yla eski buluşmalarında seksten önce prosedürleri konuşmak alışkanlık haline gelmişken, Cecily artık beklemekte zorlanıyordu. Vücutları birbirine çarparken aklına önemli bir istihbarat geliyor, birlikte ihtiraslı inlemelerle sarsılırken, aklındakini soluk soluğa haykırıyordu.

Lina’nın vücudu ise ona hem dolaylı hem de dolaysız yollardan ihanet ediyordu. Kısa sürede şişmiş, kıvrımsız zarafeti kaybolmuş, yerine kollarını, bacaklarını ve karnını saran bir tombulluk gelmişti. Kusmaktan yüzündeki damarlar çatlamış, yüzü de şişip kızarmıştı. Ağzından sürekli ekşi kusmuk kokusu geliyor, bir yudum su bile çalkantılı midesini kaldırıp, kendini bir koşu tuvalete atmasına, öğürerek safra çıkarmasına neden

oluyordu. Ünlü partilerini vermeyi bırakmış, balolara daha az katılır olmuştu. Kimi günler gördüğü tek kişi kocası bile değil, Cecily oluyordu, çünkü kocası geldiğinde çoktan bitap düşmüş uyuyordu.

Cecily arkadaşı için üzülüyordu. İki saatlik ziyaretlerinde Lina defalarca kusuyor, tuvaletten titreyerek kırmızı bir yüzle çıkıp az sonra telaşla geri dönüyor ve yine kusuyordu. Arkadaşının peşinden tuvalete gittiği ilk birkaç seferde Cecily onun saçını ve zangır zangır titrerken elini tutmuştu. Durum devam ettikçe Lina'nın evde yankılanan öğürtülerine irkilerek, oturma odasında beklemeye başlamıştı. Bulantılı öğürmelerin arasında Lina, için için ağlıyordu. Kocasını kaybetmekten, onun ihtiyaç duyduğu gibi biri olamayacağından, sosyeteyi cezbedemeyeceğinden, o güne dek inşa ettiği itibarın, kendini onca baştan yaratmanın boşa gideceğinden endişe ediyordu.

“Rahatsızlandığın zaman kocan seninle ilgileniyor mu?” diye sordu Cecily.

Lina ruhsuzca gülümsedi. “Dünyada bebeğinden ve benden çok değer verdiği bir şeyin olmadığını söylüyor. İyi davranıyor bana, yemek hazırlamadığım ya da yatağa düştüğüm zamanlarda şikâyet etmiyor. Ama...”

“Ama ne?” dedi Cecily.

“Sabahları ‘görüşürüz’ derken yüzüme bakmayı bıraktı artık.”

1937'nin son iki ayında olağan muson yağmurları bastırdı. Yağmurlar her zamanki gibi başladı: Gökyüzü kurşuniye bürünüp karararak bulutlar kümeleşirken, iri, yağlı damlalar evin çatısını dövmeye başladı. Ardından dakikalar içinde gök gürlemeli bir yağmur duvarları titretti ve patır patır sesler Cecily'nin fırtınanın dineceğine dair ümitlerini yerle bir etti. Cecily sakince yağan yağmurları İngiliz romanlarında okumuştur. Jane Austen'ın kırsallarındaki hafif çisentileri, Enid Blyton'ın

Cornwall yatılı okul arazilerindeki okyanus esintileriyle gelen nemli, puslu havayı biliyordu. Gelgelelim Malaya'da yağmurlar öfke boşaltır gibi gürler ve büyük zorluklara yol açarlardı. Cecily tüm bunlardan bıkmış usanmıştı. Fevri ve kestirilmesi imkânsız ikindi ve akşam yağmurları Fujivara'yla akşam buluşma planlarını zora sokuyor, yürüyerek bir yere gitmeyi ağırlaştırıp tehlikeli kılıyordu.

Salıları Jujube ile Abel okuldan sonra geç saate kadar eve dönmüyorlardı; ikisi de spora merak sarmıştı. Abel kendinden bekleneceği üzere uzun atlama ve koşu takımına katılmış, Jujube beklenmedik biçimde iyi bir netbol oyuncusu olup çıkmıştı. Böylece Cecily'nin Fujivara'yı görmek üzere gizlice Oriental Horizons Otel'e gitmek için iki buçuk saat gibi tamı tamına belirli bir vakti vardı. Bitmek bilmez yağmurlar başlamadan önce planı gayet iyi işliyordu. Vaktinde eve dönüp çocukları içeri alıyor, yemeği hazırlamaya başlıyor, saçlarını ve giysilerini Fujivara'dan arındırıyor ve işten dönen Gordon'ı karşılıyordu.

Ne var ki muson mevsimi artık her şeyi geciktiriyordu. Cecily'nin şemsiyesini ters çeviriyor, ayakkabılarını sıırıslam ediyor, otel yolunda yürürken evrak dosyalarını ıslatıyordu. Muson, Fujivara'yı da geciktiriyordu. İkisi de sürekli kan ter içindeydi, vücutlarından yayılan nem, boğucu odaya doluyor, ıslak ayak kokusu ihtiraslarını köreltiyordu. Konuşurken Fujivara Cecily'nin saçlarını sıkarak yağmurdan arındırmasını izliyor, yağmurun gürültülü, müdahaleci, araya girmeye kararlı sesi kırışlerde yankılanırken, cayır cayır yanan ıslak vücutlarını birleştirmek çoğu zaman ikisine de büyük bir gayret gibi görünüyordu. Cecily'nin vücudu da giderek hantallaşıyordu ve önceki iki tecrübesine rağmen hamilelik onu hâlâ bitap düşüyordu. Bu yüzden ikisi de ıslak çoraplarını çıkarıp sıktıktan sonra pervanenin karşısına koydukları sandalyelere seriyordu. Ardından şefkatli, hatta evlilere özgü bir tavırla birbirlerini havluyla kuruluyorlardı. Fujivara, Cecily'nin vücudunu baştan

ayağına nazikçe siliyordu. Arada bir durup elini onun yuvarlak karnına koyuyor, bebek tekmelerse gözlerini sıkıca yumup açıyordu. Cecily adamın aynı davranışları Lina'ya da sergileyip sergilemediğini, onun karnına da elini koyarak yaşam işareti aranıp aranmadığını merak ediyordu. Ama sormuyordu.

Tüm bunlara karşın Fujivara'yla ne büyük bir yol katettiğini, birkaç yıl öncesine kadar nasıl da aptal ve titrek bir kız gibi davrandığını düşündüğünde ürperiyordu. Arzularının çıplaklığını ve kolayca giderilebilen fiziksel ihtiyaçlarının savunmasızlığını gördüğünüzde erkeklerin gizemi ve karizmalarının yakıcılığı gerçekten de parlaklığını yitiriyordu. Cecily aslında tek isteğinin Fujivara'yı çözmek olduğunu anlamıştı, çözdükten sonra ona duyduğu arzu değişime uğrayarak, daha büyük bir şeye evrilmişti. Fujivara'nın çekiciliğine saygı duyuyor, o çekiciliğin varlığını teslim ediyordu. Fujivara'yı görünce vücudu hâlâ dikkat kesiliyor, onun insanları cezbedişine hâlâ hayranlık duyuyordu. Gelgelelim adamın ona duyduğu arzu artık başlı başına bir güce dönüşmüştü. Cecily'de onunki gibi insanları kazanma yeteneği olmayabilirdi ama Fujivara'yı artık avucunun içine almıştı. Üstelik Fujivara denen bulmacayı çözerek, üstünde durdukları düzlemi de eşitlemişti.

Annesi Cecily'ye kendisini bir erkeğe verdiğinde, erkeğin ona saygısını yitirdiğini, bir kadın olarak elindeki tek pazarlık unsurunun namusu olduğunu, bunu kaybettikten sonra erkeğin bağlılık için bir sebebinin kalmayacağını öğretmişti. Oysa yanılıyordu. Cecily'nin sekse erkekler gibi yaklaşması, farkında olmasa da Fujivara'nın ona bir erkek gibi davranmasını sağlamıştı. Sıcak ve köhne otel odasında geçen gürültülü, yağmurlu ikindilerde, Cecily'nin öğrenmeye hakkı olmadığını bildiği bir istikbali ve askerî stratejileri konuşmuşlardı. Fujivara o odada, Cecily'nin eskiden bildiği içine kapanık, somurtkan ve sessiz adamın aksine, kimseye söyleyemediği şeyleri hafta boyu içinde biriktirip, deşarj olmak istercesine sayıp döken açıkyürekli biriydi.

Bu ikindilerden birinde Fujivara randevuya bir kucak dolu su haritayla geldi. “Seninle bir stratejiyi konuşacağım, Cecily.” Rulo yapılmış büyük bir kâğıdı yerde açtı, Cecily’ye gelip yanına oturmasını işaret etti, hamile olduğunu hatırlayınca da bir sandalye çekti.

“Bu nedir?”

“Çin’de elde edilen başarıdan sonra İmparator bana Malaya’nın istilası için strateji geliştirme sorumluluğunu verdi. Hayatımda çok önemli bir dönüm noktası bu.”

Cecily heyecanını gizlemek için dudaklarını sabitledi. Mesleyi radyodan duymuştu; Şanghay’da geniş çaplı bir savaş, aylarca süren bir kilitlenme ama nihayet, nihayet Japonya’nın Çin’i ele geçişi. Yine de o güne dek strateji konuşurken hep daha dolaylı ve teorik terimlerle tartışmışlardı. Oysa bu somuttu. Fujivara onunla şimdi bir ordu komutanıymış gibi konuşuyordu. İşte Cecily’nin uğruna savaş verdiği şey tam da buydu: Bir erkekle yan yana durmak, fikirlerinin anlam ifade etmesi ve değişim yaratması. Fujivara tarafından İmparator’a, Japonların İngilizleri devirmesinde kilit rol oynayan kadın olarak; kendi kaderini belirleyen Asyalı kardeş ülkeler arasına Malaya’nın da katılmasını sağlayan *kadın* olarak tanıtılırken, yan yana durduklarını hayal etti. Arka planda tıknaz, kan ter içindeki Gordon’ın merhamet dilenen görüntüsü de belirdi ama bunu hemen savuşturdu. Gordon işini kaybetse bile Fujivara onu kurtarırdı. Cecily, Fujivara’nın kocasına yeni bir iş bulmasını sağlardı. Hizmet edeceği bir amiri olduğu sürece Gordon halinden memnun yaşırdı. Cecily gibi değildi. Kendini koşullara uydurmanın bir yolunu bulurdu.

“İmparator’la hiç karşılaştın mı?” diye sordu Cecily. Son derece havalı saçları olan, hayli genç görünümlü ve yakışıklı İmparator Hirohito’nun bir fotoğrafını görmüştü. Yerel gazeteler onu bir canavar olarak, Çinlilerin katili olarak tasvir ediyor, Çin asıllı Malaya nüfusu ise ondan korkuyordu.

“Sadece bir defa,” diye yanıt verdi Fujiwara. “Komutanım-
la saraya davet edilmiştim ama bir tek komutanım içeri girdi.
Ben dışarıda durdum. Ama İmparator bu defa beni istemiş. O
yüzden de böyle önemli bu mesele.”

Yere serili kâğıdın kenarları kıvrılmıştı ve üstünde Ma-
laya yarımadasının büyük bir haritası vardı. Kırmızı nokta-
larla işaretli yerler Cecily’nin tahminine göre askerî kalelerdi.
Haritanın kenarlarında ise Fujiwara’nın karalamaları vardı.
Karalamalar Cecily’ye, henüz buluşma cesaretini göstereme-
dikleri ve sayıp dökemeyeceği kadar farklı yönlerden birbir-
lerine henüz dolanmadıkları zamanlarda, Fujiwara’nın Çin
marketinde, hijyenik pedler arkasına onun için bıraktığı kısa
ve talimat niteliğindeki notları hatırlattı. Tek yanına yüklene-
rek çömelmiş duran Fujiwara başını kaldırıp Cecily’ye baktı.
Bu açıdan bakınca bir çocuk gibi görünüyor, Cecily’ye oğlu
Abel’in mantıkdışı ama komik hikâyelerinden birini anlatır-
kenki halini hatırlatıyordu.

“Gördüğün gibi Cecily...” Fujiwara kendinden geçmişçesine
Cecily’nin ayakları altındaki haritayı işaret ediyordu. “... gü-
ney sınırındaki toprakları etkisiz hale getirmeliyiz yoksa gemilerin
hali yaman.”

Cecily bu İngiliz tavırlara, Bingley karakterinin aniden yü-
zünü göstermesine güldü. Fujiwara yerde iki büküm noktaları,
imleri işaret ederek, elini kolunu heyecanla sallayarak geveze-
liğe devam ederken, o ayak bileklerini çaprazlayıp, kendine bu
adamlar bir baba olarak, bir koca olarak, evin erkeği olarak bir
gelecek hayal etme fırsatını tanıdı. Canını sıkmayan bir erkek
bulana kadar yaklaşan bir savaşı, casusluk yapacağı bir ka-
riyeri ve ruhunu altüst eden çalkantıları yaşaması gerekmişti.
Ayaklarının önüne serili haritayı, Fujiwara’nın ayak başparma-
ğını işaret eden, üç yanı soluk mavi okyanusla çevrilmiş, Siyam
Krallığı’nın tepesine ince bir kara şeridiyle bağlanmış, yeşil ya-
rımadayı dikkatle inceledi.

Yıllar önce, ilkokula giderken coğrafya öğreten beyaz tenli rahibeye o kara şeridinin adını sormuştu. Yanıtı bilmeyen, yaşamak zorunda bırakıldığı sıcak ve korkunç Güneydoğu Asya bölgesiyle ilgili bilgisinin yetersizliği yüzüne vurulan rahibe soruyu saygısızlık addederek Cecily'ye sinirlenmişti. Cecily o gün kırbaçlanmış, kalçasına inen yakıcı darbelerin acısı omurgasına sıçrayıp gözlerinden yaşlar getirmişti. Fakat en iyi hatırladığı şey, sınıfın önünde iki büküm olup eteğini kaldırmanın, sorgulama cüretini gösterdiği haritanın ta kendisiyle karşı karşıya kalmanın utancından duyduğu öfkeydi.

Cecily ayak bileklerini ayırıp, sağ topuğuyla yıllar önce başına bela açan kara parçasını tıklatarak Fujivara'ya, "Peki ya kuzey taraf?" diye sordu.

"Kuzey mi?"

"Şu şerit... İsmi Kra Kıstağı."

"Saçmalama, Cecily."

Cecily gırtlığına kadar yükselen siniri bastırmak için derin bir nefes aldı. Sakin ol, dedi kendi kendime. Bu durumu; aşına olmadıkları bir şeyle karşılaşan erkeklerin araştırmak yerine ilk dürtü olarak savuşturma, kadını küçük görme eğilimini idare etmeyi biliyordu. Kendini kaybetmenin âlemi yoktu.

"Askerlerin ormanlık arazide ilerleyecek ve sıcakla baş edecek şekilde eğitildiğini söylemiştin. O halde kuzeyden girebilirler. İngilizlerin bütün silahları güneydeyse, yani yanlış yöne çevriliyse..." Cecily cümlenin sonunu getirmedi. Fujivara'nın kaşları arasında bir kırılganlık belirdi. Cecily başparmağının tırnağıyla oynamaya başladı. Belki de fazla ileri gitmiş, kendine biçilen rolü aşmıştı. Geri adım attı: "Tabii ben ne bilirim askerî taktikleri. Sadece öneriyim dedim..." Oturduğu sandalyede olabildiğince büzüştü, hafifçe omuz silkti, iyice küçüldü ve Fujivara'nın tepesinde durur gibi oturduğuna pişman oldu.

Gökyüzü her günkü gibi kararmaya başlamıştı. Çömelmiş duran Fujivara, pencereden sızan kurşuni ışığı engelliyor,

gölgesi Malaya haritasına düşüyordu. Cecily'nin annesi olsa bunu şerre alamet sayardı ama tepeden bakan bu pozisyon-
da Cecily, Fujivara'nın yeni yeni aklar düşen şakaklarının kıvrımını hayranlıkla izliyordu. Geriye taranmış siyah saçlarına bir kepek tanesi düşmüştü. Cecily'nin içinde bir şefkat dalgası kabardı. Hamilelik yüzünden mi duygu yumağına dönüşmüştü, bilemiyordu. Kendine engel olamayıp kepeğe fiske vurmak üzere uzandı. Parmağı kulağına değeceği sırada Fujivara başını çevirdi, uzanıp kollarını onun beline doladı ve onu yere, yanına indirdi. Adam onu nazikçe haritanın üstüne yatırırken Cecily ülkesinin üstünde dans eden gölgelerini izledi, beli kıvrılıp yükselirken altındaki haritanın kırışıp buruştuğunu hissetti. Fujivara parmaklarını onun yanağından geçirdi.

Vücudunu Cecily'nin vücuduna yaslarken, sonra da içine girerken Fujivara, "Harika bir şeysin sen, biliyor musun?" dedi. Fırtına doruğa ulaştığı sırada, Cecily'nin üstüne yattığı harita yırtıldı.

Tepesinde duran Fujivara, yüzünde sabırsızlığın ve ihtirasın gerginliğiyle Cecily'ye, "Boş ver, önemli değil," dedi. "Sen daha çok lazımsın bana."

Her şey bittiğinde yağmur sele dönmüş, ağzına kadar dolan muson olukları sokaklara taşmış ve Cecily eve geç kalmıştı. Otel odasının penceresinden mahalle sokaklarından akan suları, minicik tekneler gibi suda süzülen çöp parçacıklarını seyretti. Rüzgâr şiddetle ve dört bir yönden esiyordu. Dışarıda kimsecikler yoktu. Cecily'nin dışında herkes evinde kalıp fırtınanın dinmesini bekleyecek sağduyuyu göstermişti.

Fujivara arkadan kıkırdadı.

"Ne oldu?" diye sordu Cecily.

"Gel buraya. Kalçana harita yapışmış."

Fujivara, derisinden yeşil topografyayı ve mavi okyanusu toplarken, Cecily telaştan kıvrılıp bükülerek giyindi. "Gitmem lazım," dedi.

Fujivara yırtık haritayı ve ters dönmüş çöp tenekesini işaret ederek, “Hemen mi? Şunları toplamama yardım etsen?” dedi.

Cecily başını iki yana salladı.

Fujivara kaygılı bir ifadeyle, “İyi ama yağmur fena yağıyor. Dinmesini beklemen lazım,” dedi.

“Olmaz. Çocuklar...” Cecily cümlenin sonunu getirmedi.

Fujivara başıyla onayladı. Cecily çocukları öne sürdüğünde Fujivara asla karşı çıkmazdı; Cecily’nin hayatının ayrı bir parçasıydı bu, Fujivara’nın ihlal etmediği ve hiçbir zaman dahil olmaya çalışmadığı bir parçası. Cecily bazen onun sorular sormasını, sadakatiyle ilgili endişeler duymasını, azıcık da olsa sahtekârlığından şüphe etmesini arzuluyordu. Fakat bu tür şüpheler için şimdiye dek ona bir sebep sunmamıştı; Fujivara arıyordu, o geliyordu. Üstelik şu an bunlara endişelenecek vakti de yoktu. Çocukların karnını doyurmalıydı. Gordon, Cecily’siz bir eve gelmek istemezdi. Cecily şemsiyesini açtı, seilin götürdüğü sokağa adımını attı.

Şemsiyenin faydası yoktu. Cecily ters dönmeyeceği iddia edilen büyük şemsiyelerden almıştı ama şiddetli rüzgârla yağmur her yönden saldırıyordu. Hava olağandan çok daha soğuktu, rüzgâr bunun da icabına bakmıştı ve Cecily şimdiden sıırılsıklam olan giysilerinin içinde tir tir titriyordu. Vücudunu rüzgâra göre ayarlarken, sutyenini düzgün giymediğini, ön kısmın kıvrılıp göğsüne battığını fark etti. Fujivara’yı görebilmek için yüzünü tekrar otele çevirdi; acaba pencereden onu izliyor muydu? Ne var ki anaforlu yağmur, herhangi bir şey görmeyi imkânsızlaştırıyordu. Zaten Fujivara’nın da bir yardımı doku-
namazdı. Birlikte rezil bir otelden çıkarken görülmeleri olacak şey değildi.

Cecily dikkatini yürümeye verdi. Rüzgâr göğsüne, sonra da yanlarına baskı yapar, onu yalpalatırken adım adım ilerlemeye çalıştı. Normal şartlarda düz ve kolay bir yoldan geçerek gittiği evine on dakikalık mesafedeydi ve terliklerle bunu defalarca

yapmıştı. O gün kapalı ayakkabı giymeyi akıl etmişti ve neyse ki ayakkabılar yeri daha iyi kavriyordu ama dolup taşan olukların kırık kenarlarından sokaklara yayılan kirli sele karşı onlar da devede kulak kalıyordu. Sular ayaklarının üstünden akarak ayakkabılarını ıslatıp ağırlaştırıyordu. Cecily sonradan burnuna geleceğini bildiği pis kokuyu düşünerek yüzünü buruşturdu. İnadından mı yoksa tanınmak istemediği için mi, bilemese de şemsiyesini kuvvetle başının üstünde tutarak rüzgâra karşı yürümeye devam etti.

İki defa ayaklarının yerden kesilir gibi olduğu yirmi dakikalık yorucu yürüyüşün ardından sıırılsıklam halde evinin kapısına vardı. Ağırlaşp düzleşen saçları yüzüne yapışmıştı. Vücudunun her yanı normalden de ağırlaşmıştı. Bitap düşmüştü. Elini karnına koydu ama bebek sessizdi. Muhtemelen o da bitap düştü, diye düşündü Cecily. Kapıyı açmaya çalışırken yağmur acıtarak yağıyor, iri ve ıslak damlalar bacaklarının arasından, sırtından, vücudunun her yerinden süzülüyordu. Şemsiyesi ters dönmeme iddiasını çürüterek kıvrıldı. Evin önündeki Jujube'nin içinde oturmayı sevdiği sığ kanal, her yana hücum eden koca bir akıntıya dönüşmüştü. Cecily ne kadar geç kaldığını anlamak için saatine baktıysa da saat durmuştu, saniye ibresi çaresizce çırpınıyordu. Çocukların, yağmur bastırmadan okuldan dönmüş olmalarını ümit etti, ancak fırtınalı havalarda yağmur dinip eve yürüyebilecekleri bir duruma gelene veya Cecily gidip onları alana kadar okulun güvenli ortamında kalmaları gerektiğini biliyorlardı.

Yağmur damlaları gözlerine girerken, kapının mandalı sinir bozucu bir şekilde şingirdadı. “Haydi ama,” diye mırıldandı Cecily. Mandal nihayet açıldığında şiddetli bir rüzgâr daha bastırıp çürük demir kapıyı sertçe ona doğru ittirdi.

“Offf,” diye haykırdı Cecily. Karnını tutarak geriye tökezledi, ayağı ıslak ayakkabının içinde tuhaf bir biçimde döndü ve Cecily kanalın kenarına ayağını sıkıştırdığını çok geç fark etti.

Ayak bileği burkuldu. Cecily yere dñşerken çocukların, “Anne! Anne!” diye haykırdığını, tanıdık, boğuk bir sesin ise, “Cecily, *ah!*” diye bağırdığını duydu.

Ardından her yer karardı.

Cecily kendine geldiğinde âdeta yanıyordu. Boğulacakmış gibiydi. Panikle etrafına bakındı, gözleri yatak odasının tanıdık tavanında gezindi. Elini kolunu hareket ettirmeye çalıştığında, kat kat battaniyeye sarındığını, onların ağırlığıyla yatağı neredeyse yapıştığını fark etti.

Jujube, Abel, diye düşündü, sersemlemiş halde. Neredeydi çocuklar?

Battaniyelerin sıcağından kurtulup çıkmak için bir süre uğraştı. Doğrulup oturmayı başardığında üstündeki giysilerin kuru olduğunu ama yağmurun nemli ve küflü kokusunun havada durduğunu sezdi.

“Şışşt. Dinlen.” Kadife gibi ama vurgulu bir ses.

İrkilen Cecily, yatağın köşesinde oturan ve uzun beyaz kolunu uzatan Lina’nın, ona sıcak bir şey verdiğini gördü. Kadının iri kara gözleri kaygıyla büyümüştü ve hamileliğin yüzünde yarattığı şişkinliğe rağmen, Cecily kabul etmeliydi ki, Lina hâlâ son derece hoş görünüyordu. Cecily fincana uzandığında, tüm vücudu terli olduğu halde parmak uçlarının buz kestğini fark ederek şaşırdı. Ellerini, sert ve acı aromalı İngiliz çayı kokan fincana doladı.

Lina, “Rahatına bak, Cecily. Her şeyin gereği yapıldı,” dedi. Ardından çatlayacak kadar kısık bir sesle, “Ödümüzü kopardın,” diye ekledi.

Cecily çayını yudumlarken, Lina olayları sırasıyla sayıp dök-tü. Cecily’nin evine sadece “merhaba” demek için uğramıştı, günlerdir ilk defa kendine gelmiş gibiydi çünkü. Belki de vücudu için bir dönüm noktasıydı bu, ne düşünüyordu Cecily? Her neyse. Cecily’ye sürpriz yapmak istemişti ama sonra yağmur

bastırmış, o da yağmurda eve yürümek istememişti. Neyse ki Cecily'nin çocukları yağmur bastırırken kendilerini eve atmışlar, kara bulutlarla yarışır gibi heyecanla bağırışmışlardı. Lina onları içeri almış, her birine sıcak Horlicks yapmış ve onlara babasının her türlü canlı hayvanı sattığı dükkânını işlettiği günlerle ilgili hikâyeler anlatmıştı. Lina bu noktada kıkırdadı. “Evet, Cecily, şaşırma, her tür hayvan hakkında bilgim var benim, hatta eskiden veteriner hekim olmak isterdim ama kadınlar öyle işler yapmıyor, değil mi? Dükkânda balıklar, tavuklar, kediler, köpekler vardı fakat çocuklar en çok babamın sattığı farklı türdeki kertenkelelerle ilgilenirdi. Hatta içlerinden biri mavi boyunluydu! Neyse, ne diyordum ben? Hah, evet, Abel'in uykusu gelince çocukların ikisini de biraz uyumaya gönderdim. Jujube artık büyüdüğü için daha geç saate kadar oturabileceğinden yakınıncaya yatakta uyuyana kadar kitap okumasına izin verdim. Onlar yatıp uyuyana kadar fırtına iyice şiddetlendi, ben de senin için meraklanıp biraz daha kaldım. Koltuğa geçip yerleşeli birkaç dakika olmuştu ki kapıyı duydum ama gelip seni alana kadar sen düşüp o hain kanalın köşesine kafanı çarptın.”

“Bebek...” diye inledi, Cecily.

“Bir şeyi yok, merak etme. Hemen Dr. Buchanan'ı aradım, uyuduğun sırada seni muayene etti. Her şey yolundaymış, ufak bir korku atlattık sadece.” Lina elini, Fujivara'nın önceden defalarca yaptığı gibi Cecily'nin karnına koydu. “Bir ara küçük bir tekme bile hissettim. Bu defaki yaman bir şey, ha,” dedi Lina; bakışları yumuşamış, yüzü gevşemişti. Ardından fincanı işaret edip, “Yo, iç onu,” dedi ve Cecily küçük, sıcak bir yudum aldı. Lina fincanı Cecily'nin ellerinden alıp masaya koydu.

Bu derece ilgiye alışkın olmayan Cecily'nin gözleri doldu. Battaniyelerin altında kıpırdandı.

“Ha, bu arada kocan fenalıklar geçirince, doktor senin iyi olduğunu söyledikten sonra onu da bara yolladım. Şu erkekler stresi hiç kaldıramıyor, biliyor musun?” Lina kendi kendine

kıkırdadı. “Çocuklara da akşam yemeği için erişte yaptım. Tencerelerini benden ne kadar farklı düzenliyorsun! En büyüğünü bulana kadar canım çıktı!”

Yanılmışım, diye düşündü Cecily. Lina’nın duygusal zorlanmaları ve fiziksel rahatsızlıklarını zayıflığına vermişti. Oysa o, paniğe kapılmış koca bir haneyi serinkanlı bir yetkinlik ve bolca anlayışla gayet güzel idare etmişti. Cecily büyük bir duygu seline kapıldı; minnet, hayret, en çok da suçluluk. Lina’nın karnında duran elini, o elden yayılan hak etmediği ilginin serinliğini hissediyordu.

Cecily kendini zorlayarak doğrulup oturdu. “Teşekkür ederim, Lina. Sanırım artık düzeldim. Evine dönebilirsin. Senin Bingley... endişelenir.”

“Daha neler! Burada, seninle kalacağım. Doktoru mesaj iletmesi için evime gönderdim. Bu gece seninle olacağımı haber verdim.”

Cecily’nin boğazı bir panikle düğümlendi. Onun strese kapıldığını gören Lina, “Yok, yok, yaralandığını söylemedim, tabii ki. Erkekler o tür ayrıntılardan hoşlanmaz!” Lina küçümsercesine gülümsedi, sonra gözlerini yumdu, yanakları buruştu. İfadesi az önceki haliyle öyle büyük bir tezattı, öyle içten gelen kişisel bir çalkantının yansımasıydı ki, Cecily bakışlarını kaçırdı. Lina, “Bugünlerde zaten varlığımın farkında bile değil,” diye fısıldadı.

Cecily yatakta yanını eliyle işaret etti. Lina yatağın ayakucundan kalkıp Cecily’nin yanına geldi ve battaniyelerden niha yet kurtulan Cecily sola kayarak ona yer açtı. İkisi de zorlanmaktan nefes nefese kalmışlardı.

Lina, karanlık ruh haline rağmen, “Şu halimize bak, tostoparlak iki hamile,” dedi. Cecily güldü. Birlikte arkalarına yaslanıp gözlerini tavana diktiler.

Yağmur sonunda dindi ve bulutların arasından sıyrılan yarım ay, pencereden görüldü. Lina başını Cecily’nin omzuna

yasladı, Cecily onun güven veren, gıdıklayan, hiç de nahoş olmayan nefeslerini boynunda hissetti.

“Üzgünüm,” diye söze başladı. Lina’nın görmediği ümi-diyle, gözlerini kırpıştırarak gözyaşını bastırdı. “Kocan yanında durmadığı için üzgünüm.” Fujivara; aralarındaki gölge, Cecily’nin kurabildiğine çokça şaşırdığı ve minnet duyduğu bu dostluğun karşısındaki tehdit. “Böyle davranmasına neden izin veriyorsun?” Kelimeler ağzından dökülür dökülmez pişman oldu. Adamın davranışlarını denetlemek Lina’nın sorumluluğu değildi. Fujivara kontrol altına alınabilen biri değildi, ki bunu en iyi bilen kişi de kendisiydi.

Lina başını onun omzundan kaldırıp diğer tarafa döndü. Şimdi sadece yanağı görölüyordu, ay ışığının vurduğu teni neredeyse masmaviydi.

“Aşk böyle bir şey, değil mi?” dedi Lina. “Birinin içinde kötülük olduğunu bildiğin halde yine de sevmek. İlk kocamla da böyleydi.”

Cecily, Lina’nın yanında yarı oturur pozisyona geçerek, “Ona ihtiyacın yok,” dedi. Göğsüne öyle şiddetli bir ağrı girmişti ki ellerini battaniyenin altında yumruk yaptı.

“Belki de kötülüğü yüzünden daha çok seviyorumdur. An-nem, aşk dediğin belki de sadece kötü şeyleri görmezden gel-mektir, derdi,” dedi Lina. Yaşlarla ve ay ışığıyla parlayan yüzü-nü çevirip Cecily’ye baktı. “Bende bir gariplik mi var?”

“Hayır.” Cecily kalbinden vurulmuşa dönmüştü. “Garip olmayan tek şey sensin.”

Lina’nın yüzü buruştuğu kadar hızla gülümsemeye başladı. “Kötü şeylerden konuşmayalım. Uzan haydi,” dedi.

Cecily emir almış bir çocuk gibi tekrar uzandı, yüzünü Lina’ya dönerek bacaklarını karnına çekti. Lina da ona dön-dü ve aynı pozisyonu aldı. Karınları birbirine yaslı, ellerini Cecily’nin ellerine bastırdı. Yüz yüze dönük, iki karides misali kıvrılarak uykuya daldılar.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

JUJUBE

Bintang, Kuala Lumpur

25 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Jasmin'in kaçıışını izleyen günler çok tanıdıktı; komşular ve dostlar toplanmış, Alcantara'ların evinde Abel kaybolduğunda yaptıkları gibi nöbet tutuyorlardı. Mahallenin tüm teyzeleri; Bayan Carvalho, Bayan Çua, Bayan Lingam, Mui Teyze, hatta Jasmin'in annesinin katlanamadığı zengin Faridah Teyze bile, tencerelerle yemekler getiriyor, teselli sözleri söylüyor, *Yakında bulurlar, merak etmeyin*, diyor, *Cesur bir kız o, evine dönecektir*, diye cesaret veriyordu. Mahallenin amcaları ise arama çalışmaları yürütüyor, Japonlara küfrediyor, Jasmin'i bulmaya ant içiyordu. Ne var ki bu hareketlilik sadece birkaç gün sürdü. Sonra insanlar kayda değer bir şey olmamış gibi hayatlarına devam ettiler. Yetişkinler karneye bağlı yiyeceklerini almak için kuyruklarda beklediler –pirinç istihkaklarına, haşlanmış tapyoka, tatlı patates, hatta kâğıt katarak– yiyecekleri daha uzun süre yettirecek tariflerin değiş tokuşunu yaptılar. Çocuklar oyunlar oynayıp

dik dik bakan Kenpeitai askerlerinden uzak durdular. Komşular çitlerin üstünden uzanıp gündelik dedikodulara döndüler: Sequiera'ların oğlanla Tan'ların kız kesişiyormuş, Menon denen kadın yine hamile miymiş yoksa önceki hamileliğin kilolarını mı verememiş, bilen yokmuş, bu aralar askerlerin sayısı azalmış gibiymiş, belki de Amerikalılar gerçekten savaşı kazanmışmış.

Abel kaçırıldığı zaman çevrenin korkusu ve acıması daha uzun sürmüştü. Sebebi belki o günlerin İşgal'in ilk dönemi olması ve kalplerin henüz ıstırabı varoluşun bir parçası kabul edecek kadar dağlanmamış olmasıydı. Belki de, diye düşünüyordu Jujube, böyle bir şeyin ilk kez yaşanmasının en zoru olduğu, sonraki trajedileri atlatmanın daha kolay olacağı fikri kabul görmüştü; kabuk tutmuş bir yaranın tekrar açılması gibi. O durumda neler hissedeceğinizi biliyordunuz ne de olsa, sunulan tesellilerin merhemine ihtiyacınız kalmıyordu.

Aslında kimi komşuların fiskosları eskisinden de acımasızdı. Jujube, Bayan Çua'nın haince, "O küçücük kız kaçmak zorunda kaldıysa, Alcantara hanesinde ciddi terslikler var demektir!" dediğini duymuştu. Yanlarından geçerken öteki teyzeler kadını susturmuştu ama Jujube hepsinin delici bakışlarını sırtında hissetmişti. Kimbilir, haklılardır belki, diye düşünmüştü, kalbini sızlatan bir vicdan azabıyla. Sonuçta kardeşini evden uzaklaştıran oydu.

Evde ise acı ve gerginlik duvarlardan sızıyordu. Ortam katlanılmaz derecede sessizdi. Eskiden evdeki kakofoninin kendine has bir melodisi vardı: Babası gürültücüydü ama kelimeleri birbirine karıştıracak kadar hızlı konuştuğu için ne dediğini anlamak ilk anda hep zordu; annesinin sesi şaşırtıcı derece melodik olsa da kendini kaybetmenin eşiğine geldiğinde tehlikeli biçimde kısılırdı; Abel'in sesi dengesizdi çünkü kimi zaman alçak kimi zaman yüksek çıkar, ergenlikten dolayı çatlardı; Jasmin'in sesi ise tamamen sol burun deliğinden çıkıyormuşçasına düdük gibi ve genizden gelirdi.

Önceki zamanda, Jujube'nin okuldan tanıdığı Florence adında bir arkadaşı vardı. Florence'ların evinde hep tüyler ürpertici bir sessizlik olurdu. Florence'ın annesi öldükten sonra Jujube'nin annesi onu arkadaşına gitmeye, kızla vakit geçirmeye zorlamıştı ama Jujube bu misafirliklerden nefret ederdi, çünkü içkiyi fazla kaçırın babanın tökezleyip kolunu, ayağını bir duvara ya da masaya çarptığında çıkan sesler dışında Florence'ın evinde gündüzleri çıt çıkmazdı. Jujube evde neden müzik çalmadıklarını ya da sessizliği bir çeşit sesle doldurdıklarını hep merak etmiş ama sormaya korkmuştu. Şimdiyse aynı sessizlik kendi evine hâkimdi. Sükûneti delen tek ses, evde ayak sürüyerek dolaşın birinin döşemelerde çıkardığı gıcırtydı. Jujube, Florence ile babasını artık anlıyordu. Kaybetmenin acısı insandan her şeyi emerek alıyor, geriye vücutta hiçbir şeyin, müziğin bile dolduramayacağı delikler bırakıyordu.

Çayevinde ise durum daha da beterdi. Jujube olaydan bir hafta sonra işe döndüğünde, müdürü Doraisamy kapıya ÇAYCI KIZ ARANIYOR tabelasını asmakla meşguldü. Jujube elde hazırlanmış broşürlerden birini kaptığı gibi içeri dalmış, broşürü patrona uzatmış, o da utanmadan omuz silktikten sonra çaresiz bir tavırla mutfağı, dört bir yanda devrilecek gibi duran kirli çay fincanları ile çaydanlıkları işaret etmişti. Fincanlarla çaydanlıkların dibinde kahverengi sular ve çay yaprakları fırıl fırıl dönüyordu. Jujube adamın o yokken kullandığı malzemelerin hijyenini düşününce ürpermişti. Bir bez alıp ıslattıktan sonra fincanları temizlemeye girişmiş ve böylece, göğsünde Jasmin büyüklüğünde bir boşluk onu diri diri boğarken, bir anda gündelik hayatına dönüvermişti.

Çayevinin atmosferi artık farklıydı. Söylentiler hâlâ havada uçuyordu: İmparator Hirohito teslim bayrağını çekmek üzereydi; Japonların mühimmatı bitmişti, pes etmeye hazırlardı. Jujube ayrıca ormanın kıyısında yaşayıp gerilla saldırıları

düzenleyen, gecenin karanlığında Japon birliklerine saldıran, gündüzleri ise karanlık, nemli ormana çekilen Çinli özgürlük savaşçılarıyla ilgili söylentiler de duymaya başlamıştı. En azından kendisi onlara özgürlük savaşçısı diyordu. Babasına göre kahraman ve vatanseverlerdi. İngilizler ise telsiz mesajlarında onlara Komünistler diyordu. Bay Takahaşi'ye gelince, o asiler diyordu, ki bu deyişi, Jujube'nin onu kınadığı birkaç konudan biriydi. Yine de söylentilere inanmaktan kaçınıyordu Jujube. Şu günler için kaldıramayacağı türden ümitlerdi bunlar, üstelik gerçek olsalar bile hiçbir şey eskiye dönemezdi. Japonlar gitse de ailesinin yarısı artık yoktu. Jasmin'siz ve Abel'sız bir savaş sonrası yaşam, neye benzeyecekti ki? Kederin ağırlaştırdığı adımlarla ailece evlerinde yerleri gıcırdatarak yorgun hayaletler gibi gezinecek, şimdinin o korkunç sessizliğinde var olmaya devam mı edeceklerdi? Jujube için artık normal diye bir şey kalmamıştı. Yuvasına nasıl döneceğini bilmiyordu.

Askerler çayevine gruplar halinde değil, tek başlarına gelmeye başlamışlardı. Oturup boş boş bakıyorlardı. Kimi elleriyle yüzünü kapatıyordu. Çamurumsu yeşil-kahve üniformaları zayıf omuzlarından, fırlayan köprücükkemiklerinden sarkıyordu. Buna karşılık yüzleri şişikti, ağızları acı acı içki kokuyordu ve kesif bir nefes kokusu ortamın havasını ağırlaştırıyordu. Bu keyifsiz ruh hali birkaç askerde, Jujube'yi minnettar kılan bir suskunluk şeklinde nüksediyordu. Bu tipler köşelerde oturuyor, fincanlarına mataradan gizlice birkaç damla içki katıyor, yüzleri birbirlerine dönük, çaylarını yudumluyorlardı. Bazı askerler içinse keyifsizlik, zalimlik demekti. Eskiden tek tük kabadayılar Jujube'yi belinden tutup çekerek kesik kesik boynuna solusalar da çoğunluğu onu görmezden gelirdi. Bugünlerde ise onu iştahlı gözlerle seyrediyor, çaylarını tazelemek için çağırdıklarında parmaklarını beline batırıyor, kimi zaman o parmakları aşağı yukarı gezdirip, zincirlerinden boşalmaları halinde neler yapabileceklerini hatırlatırcasına göğsünün

kenarına, belinin boşluğuna bastırıyorlardı. Bizi tutan ne kaldı ki, der gibilerdi; kaybedecek bir şeyimiz yok. Bu elle tacizlerden ilki olduğunda Jujube, irileşen gözlerle, yardım için sessizce yakararak Doraisamy'yi aranmıştı. Ne var ki adam başını çevirmiş, Jujube'yi yalnız bırakmıştı.

Eskiden olsa Jujube, Bay Takahaşi'yi kalkan olarak kullanırdı. Gelgelelim o da artık çayevine düzenli gelmiyordu. Günün herhangi bir saatinde, bazı günler birkaç kere geliyor, pek çok gün hiç uğramıyordu. Jujube'ye eskisi kadar yemek kuponu da getirmiyordu. Dediğine göre ders verdiği okul kapanmış, teneffüsler kalkmıştı. Jujube ona ülkesinin askerleri geri çekilmeye başladığına göre ne yapacağını sorduğunda ise göz göze gelmiyor, sorulardan kaçıyor. Bu da Jujube'nin sinirine dokunuyordu. Japonya'ya dönerse Jujube'nin dert edeceğini mi sanıyordu acaba? Aptal çocuklar gibi arkasından yas tutacağını mı sanıyordu? Çocuk değildi ki o, bu adamın beceriksiz ilgi girişimlerine muhtaç da değildi. Sonuçta adam da onlardan, ailesinin çektiği acılardan zevk alan zalimlerden biriydi. Ruhundaki bu hınçlı burukluğun gücü, kimi zaman Jujube'yi bile şaşırtıyordu.

Bay Takahaşi, çayevine geldiği günlerde durmadan İçika'dan bahsediyordu. Jujube ona kızı hakkında konuşma izni verdiğiğine pişmandı, çünkü artık susmak bilmiyordu. Kelimeler ağzından dibi delik çuvaldan boşalan talaşlar misali akıyor, çok zamandır içinde tutuyormuş gibi telaş ve sabırsızlıkla dökülüyordu.

En kötü gün de İçika'dan mektup aldığı gündü.

Bay Takahaşi zarfı göğsüne bastırıp, "Nihayet," demişti. Yaşadığı bu sevinç Jujube'yi, gözünü alan güneş ışınları gibi iğnelemişti.

Jujube onun mutluluğu hak ettiğini biliyordu; sağ olduğunu bildiren telgrafın dışında İçika'dan haber almayalı da aylar olmuştu. İçika'nın mektubu bombadan önce postalanmış,

babasına ulaşması altı haftadan uzun sürmüştü. Bay Takahaşi mektubu Jujube'ye sesli okumakta ve kırık İngilizcesiyle Japoncadan tercüme etmekte ısrarcı davranmıştı. Jujube adamın ağzına tokadı yapıştırıp, kafasını masaya vurarak onu susturma cesaretini gösterebilmiş olmayı dilerdi. Oysa yapmacık bir gülümseme takınıp mektubu okumasını işaret etmişti.

“Dediğine göre hemşirelik lisansını daha almamış ama hastanede gönüllü olarak çalışıyormuş! Çok sayıda yaralı varmış, onlara yardım ediyormuş!” Bay Takahaşi'nin yüzü, terli bir sevinçle ışıldıyor, gözleri İçika'nın geleceğine dair düşüncelerle parlıyordu. Jujube kendi anne babasının yüzünde böyle bir gururu hiç görmemişti. Acaba sebebi, onların çocukları olarak gurur duyulacak bir şey yapmamaları mıydı? Halbuki bu tür şeylere yol açacak fırsatlar ellerinden alınmıştı. Yoksa bazı anne babalar çocuklarını daha mı çok seviyordu? Bilmiyordu, ama adamın sesindeki o pırıltı içini fena halde daraltıyordu. İçika, Jujube'nin tahminine göre hastane koğuşunda çektiirdiği bir fotoğrafı da göndermişti: Etrafını saran yataklar, insanlar, doktorlar ve konik kepli hemşirelerle. İçika'nın üstünde ise kendi giysileri vardı: Yine o bol ama belden büzgülü pantolon ve düğmeli bol bir erkek gömleği.

Jujube midesindeki öfkeli kasılmayı hafifletmek için İçika'da kusur bulmaya çalışmıştı. Bir kere bu fotoğrafta, Bay Takahaşi'nin daha önce gösterdiği fotoğrafa kıyasla yaşı kesinlikle daha büyük görünüyor, diye düşünmüştü, büyüklenecek. Daha yorgun görünüyor. Ayrıca kilolu olmaması gereken yerleri kiloluydu belki, o yüzden bol pantolonlar giyiyordu; vücudunu saklamak için. Gelgelelim Jujube ne kadar kusur uydurmaya çalışırsa çalışsın, İçika'nın yüzündeki aydınlığı, gülen gözlerinin kenarındaki kırışığı görmezden gelememişti; bu kadın akıllıydı, hayat doluydu, mutluydu. Cömert mizacıyla, işe yarar becerileriyle, rahat giysileriyle, azmiyle, kusursuz İçika. Jujube onu boğmak istemişti.

İçika'nın mektubuyla fotoğrafını didik didik etmesinin ardından Bay Takahaşı'nın ona hal hatır sormasını beklemişti Jujube. Ne cevap vereceğini bilmiyordu gerçi, ıstırabının boyutlarını, göğsünde ona artık kendisinin de ailesi kadar eksik olduğunu hatırlatan ve iç organlarını sıçan kemiriyormuş gibi dinmek bilmeyen acıyı tarif edecek kelimeleri bulamıyordu.

Sonunda mesafeli davranmayı ve sessiz bir özgüvenle “Ben her zaman iyiyim” diye yanıt vermeyi aklına koymuştu. Adamın alnında, Jujube'nin anlatılacak her şeyi anlatmadığını anladığı zamanlarda ortaya çıkan o endişe kırıışığını görmeyi dört gözle bekliyordu. Belki o zaman evde olup bitenlerle, annesinin kapıldığı çılgınlıkla, babasının hastalığıyla, etrafındaki her şeye çöken o derin kederle ilgili bir iki kırııntı sunabilirdi ona; ilgisini çekecek ama acıma uyandırmayacak kadarını. Bay Takahaşı'nın ona acımasına asla izin veremezdi.

Adam İçika'nın mektubunu katlarken Jujube durup beklemişti. Bay Takahaşı daha sonra mektupla fotoğrafı dikkatle zarfa koymuş, zarfı masanın üstünde, yüzü kadar kırıışık parmaklarıyla düzlemişti. Aynı eliyle hemen sonra saçını düzelttiğinde Jujube, kendisiyle birazdan yapacağı zorlu konuşmaya cesaret topladığı için adamın gerildiğini düşünmüştü. Hazırladığı cümleyi az sonra söyleyecekti.

Ne var ki Bay Takahaşı fincanını eline almış, çayını bitirmiş, Jujube'ye başıyla selam vermiş, yarım yamalak gülümsemiş ve tek kelime etmeden çayevinden çıkıp gitmişti.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

CECILY

Bintang, Kuala Lumpur

1938

Yedi yıl önce, İngiliz işgali altındaki Malaya

Almanların ve Japonların ilerleyişleri tüm dünyada önem kazanmıştı. Bintang sakinleri radyodan, bir çırpıda yağmalanan şehirlerle, Batı'nın sağlam savunma hatlarını zorlanmadan geçen Japonlarla, savaşmadan teslim olan İngiliz komutanlarıyla ilgili haberler duyuyordu. Fujivara gözleri ışıldayarak Cecily'ye, Japonların birbiri ardına elde ettiği askerî zaferleri, stratejilerinin daima düşmanın birkaç adım ilerisinde olduğunu anlatıyordu. Normalde haftalar ya da aylar süren ilerleyişler artık sadece günler sürüyordu.

Kuala Lumpur şehrinde, Bintang denen bölgede, İngilizler fikir ayrılığına düşmüştü. Yarısi imparatorluğa olan inancına sadık, çekik gözlü vahşiler olarak algıladıkları bir güruhun hayatlarını etkilemesine izin vermemeye kararlıydı. Aksine partiler ve balolar iyice şatafatlı bir hal almıştı, üstüne bir de geniş alana yayılan “tepe istasyonları”nın; Malaya'nın yüksek rakım

sebebiyle daha serin olan tepelerine kurulan lüks sayfiye yerlerinin inşası başlamıştı.

İngiliz aileler her hafta sonu bu “banliyö” sayfiyelerine akın ediyordu. Gelgelelim diğer bir yarı dehşete kapılmış, birbirlerine artık sona gelindiğini fısıldıyordu. Çantaları, sandıkları hazırlamışlar, her hafta Lewisham Limanı’ndan kalkan gemilere binmiş, gençliklerinin yağışlı, serin iklimine dönüyorlardı.

1938 yılına girilirken, muson fırtınaları son nefesini verdi ve ortalık duruldu. Yerine kurşun gibi bir nem geldi. Cecily yeni yılın yeni bir iyimserliği de getireceğini düşünmüştü ama iyimser olmaktan çok, yorgundu. Oriental Horizons’ın koridorunda yürürken bacakları birbirine yapışıp duruyordu.

Kapıyı açar açmaz Fujivara, “Ben gidiyorum. Çin’e gönderiyorlar beni,” dedi.

Cecily dirseğiyle kapıyı kapattı ve bu yaptığına anında pişman oldu; içerisi âdeta havadan yoksun bir boşluktu.

Omurgasından yukarıya yayılan acıyla irkilince, Fujivara, “Sen iyi misin?” diye sordu.

Cecily elini beline koyup tüm ağırlığıyla bir koltuğa çöktü, bol gebelik elbisesi dört bir yanında kabardı. Fujivara ondan önce gelmiş, sırtını dimdik duvara yaslayarak yere oturmuş; öne uzattığı bacaklarını saran pantolonu gerilmiş, pantolonun jilet gibi keskin çizgileri kaybolmuştu. Cecily onu hiç bu pozisyonda görmemişti. Özensiz bir adam değildi, köhne otel odalarında yerlere oturup ayaklarını uzatacak biri hiç değildi.

İlişkilerinde bir kayma olmuştu yine. Fujivara, Cecily’nin yağmurda yollara düştüğü, karısının eve gelmediği, kapısında bir doktorun belirip gergin tavırlarla onu temin ettiği geceden şimdiye kadar hiç söz açmamıştı. Cecily’nin Lina’yla neler konuştuğunu hiç sormamış, Cecily ile birlikte olmadığı zamanlarda Lina’yla Cecily’nin her saati birlikte geçirdikleri gerçeğini hiç konu etmemişti. Birbirinden ayrı tutmaya onca çabaladıkları hayatları artık kesişmeye başlamıştı ama Fujivara, dolanıklığı

görmezden gelerek, Lina'nın ve yakında doğacak bebeklerin varlığını teslim etmeyerek, hiçbir şey değişmemiş gibi davranabileceğini umuyordu sanki.

Cecily iyi olup olmadığıyla ilgili soruyu duymazdan gelerek, "Çin'de ne yaptıracaklar ki sana?" dedi.

"Muhtemelen eğitecekler beni, sonra da başkalarını eğittirecekler ki hazırlıklı olalım. Çin'deki kilitlenme nihayet bizim lehimize çözülüyor. Çok yaklaştık artık. Hissediyorum. Burası..." Eliyle tüm çevresini gösterdi. "Sırada burası var, Malaya."

Cecily de hissediyordu. Vücudu geçmişten beri Fujivara'nın heyecanını yansıtırdı, bu defa da göğsü gümbürdüyor, halihazırda bunaltıcı olan odada iyice pişmesine neden oluyordu. Sıcaklık parmak uçlarından vücuduna yayılıyor, koltuğa rahatsız biçimde yaslı bedenini gıdıklıyordu.

Fakat Fujivara'ya sadece, "Gidişin onu mahvedecek, biliyorsun," demekle yetindi.

Dizlerinin arkasında terler birikmişti. Sol bacağından aşağı iki damla terin akarak ayak bileğinde durduğunu hissetti. Fujivara yerde kıpırdanıyor, ayağa kalkmaya hazırlanır gibi ağırlığını bir kalçasından diğerine veriyordu. Belki de Cecily'ye sinirlenmişti; ayağa kalkıp gidecek miydi?

"Şu an onu düşünemem," dedi Fujivara. Gözlerini kırptırarak önce haliye sonra tekrar Cecily'ye baktı. Cecily gördüğü ifadeden bir pişmanlık ışıltısının sızdığını hayal edip etmediğini sorguladı. Fujivara tüm ağırlığıyla duvara yaslandı. "Bir sonraki adım bu, Cecily. Bu adımı atmak zorundayız. Başka yolu yok."

Biz. Bunca yıl sonra bile Fujivara'nın ikisinden tek bir varlık gibi söz etmesi Cecily'ye haz veriyordu.

"Biliyorum."

Cecily bu defa şoka uğramamıştı. Fujivara daha önce de çekip gitmişti ve tekrar gitme olasılığının yüksek olduğu belliydi. Ancak bu defa önceden yaptığı gibi ansızın ortadan kaybolmak

yerine Cecily'ye haber veriyordu. Bu da ilişkilerinin gelişip evrildiğini, artık komplo işbirlikçisi, hatta ortağı olduklarını gösteriyordu. Yine de Cecily, böyle bir ânı yaşamamanın zor olmayacağını, hayatlarının değişmeyip paylaştıkları bir kadın ve belki paylaşacakları çocuklar gibi, onları birbirine bağlayan yeni katmanlar tarafından sekteye uğratılmayacağım düşünmekle saflık etmişti. Tanıştıklarında Fujivara'nın kimseyle ilişkisi yoktu. Cecily o zamanki halini, gizleyemediği ihtirasını, onu arzulayışını, şehvetinin çocuksuluğu ve basitliğini hatırlayarak utandı. O an ağzını açıp, "Bebeğe ne olacak?" diyecek gibi ol-duysa da kelimeleri yuttu, boğazında gıcık yaratan bir öksürük misali bastırdı. Şimdi vakti değildi.

Onun yerine, "Sence yeni dünya neye benzeyecek?" diye sordu.

Fujivara'yı dikkatle izledi. Adam derin bir nefes aldı, pantolonundaki buruşukları düzeltti. "Tahminime göre dünyamız öyle kendine yeten bir dünya olacak ki, Batı'ya bel bağlamaktan kurtulacağız. Japonya, Asya'yı yeni bir modernleşme çağına taşıyacak. Her şey hızlanacak. İnsanlar daha üretken olacaklar. Ekonomik gelişmeye ve refahın artışına tanıklık edeceğiz. Sömürüyü ortadan kaldıracacağız, çocukların boğulduğu tehlikeli madenlere, işçileri zenginlerin arazisinde canı çıkana kadar çalıştırmaya son vereceğiz. Bakarsın Malaya günün birinde özerk bir ülke olur, Japonya'yla barış içinde varlığını sürdürür. Hayal edebiliyor musun? Ülkeni Malaya sınırları içinde doğmuş biri yönetiyor. Sen dünyaya geldiğinden beri ülkeni hep başkaları yönetti. Japonya senin ülkeneye yeni bir gelecek sunuyor; hayal bile edemeyeceğin bir gelecek!" Fujivara sözlerinin azgınlığına kendisi de şaşırmışçasına durdu. Sonra utanmışa benzer bir tavırla gözlerini duvara dikti.

Senin ülken. Fujivara'nın Malaya'dan kendi ülkesi gibi bahsetmemesi Cecily'yi şaşırtmamalıydı, ne de olsa o, İmparator'a hizmet ediyor, Japon olmakla daima gurur duyuyordu. Yine

de bunu işitmek canını yakmıştı. Anlamı neydi? Japonlar gelir gelmez Malaya'yı terk mi edecekti? Peki, Cecily'yi de götürecekti miydi? Adamın kurduğu hayaller politik, ekonomik ve ideolojikti. Geceleri gözünü uyku tutmadığında, beline ağrılar girip, Gordon yanında hafiften horladığında, Cecily de geleceği hayal ediyordu. Ne var ki fantezilerini Fujivara'ya anlatmaktan utanıyordu, fazlasıyla sıradan, hatta ev yaşamına dairlerdi çünkü. Fujivara'nın yanında partilere evsahibeliği yaptığını hayal ediyordu örneğin. Çocukların kahkahalarını izleyen Fujivara'nın, göz kenarları buruşarak gülümsediğini hayal ediyordu. Yan yana oturup strateji ve mevzuat konuştuklarını hayal ediyordu. Çocukları için türlü fırsatlar hayal ediyordu; zaten çok zeki olan Jujube'nin üniversiteye gidip doktor ya da bilimsani olduğunu, cinsiyeti yüzünden kısıtlanmamış bir vizyona sahip bir kadına dönüştüğünü hayal ediyordu. Başını iki yana salladı. Fujivara gibi daha büyük hayaller kurmalıydı. Tüm bir ulusun eğitimini ve refahını düşünmesi gerekirken, şurada oturmuş Jujube'nin eğitimini düşünüyordu.

Yutkunup dikkatini toplamaya çalıştı. “Çin’de ne kadar kalacaksın?”

“Bilmiyorum.” Fujivara ketum haline dönmüştü yine. Yaşadığı patlamadan bitap düşmüş gibi derin bir nefes aldı.

“Ona söyleyecek misin?”

Fujivara gözlerini yumdu, açması normalden biraz uzun sürdü. Gözkapakları titreşti, yüzünde bir anlığına Cecily'nin hiç görmediği ama anlayabildiği bir ifade belirdi: Kararlılık. Fujivara artık önüne bakıyor, dikkat dağıtan her şeyi geride bırakıyor, aslolanı hatırlıyor ve Cecily'ye de hatırlatıyordu. “Cecily, bugüne dek ümit ettiğimiz her şey yaklaşıyor.”

Cecily artık eskisi gibi konuşan, planlar yapan, hayaller kuran o basit kız değildi; ay ışığında hayali dahi imkânsız görünen bir gelecekte bahseden adamı dikkatle izleyen o hevesli kadın değildi belki ama, aynı adamın heyecanının titreşimlerini,

onlara doğru akan bu anın gitgide kabarışını; somutlaşmaya, gerçekleşmeye bunca yaklaşımış bir fikri hissetmemesi de imkânsızdı. Dolayısıyla yine o geceki gibi, bir anlığına da olsa ailelere, geleceğe ve Lina'ya dair sorumlulukların yükünden muaf, yeryüzünde sadece ikisi var oldu.

“Ümit ettiğimiz her şey,” diye tekrarladı. Odanın havası ağırlaşmıştı, Cecily'nin dudaklarının üstü terden parlıyordu. Belinde kasılan bir kas seğirdi.

Fujivara, Malaya halkının sevdiği, yağmursuz ama sokaklarda gezinilecek kadar serin bulutlu günlerden birinde kayıplara karıştı. Hafif bir esinti kolları serinletiyor, dağınık saçları savuruyordu. Çocuklar oyun oynuyor, büyükler sohbet ediyordu. O gece güneş batar, sivrisineklerin korusu başlarken, Lina saç baş dağınık, ayakları gri terliğinden fırlamış halde Cecily ile Gordon'ın evine daldı.

“Cecily!” diye haykırdı. “Bingley eve dönmedi. Şimdiye kadar gelmediği hiç olmamıştı!”

Gordon yerinden öyle fırladı ki dizlerini yemek masasına çarptı. “Bağırmayı bırak,” diye hırladı Lina'ya. “İsteriye mi kapıldın?”

Fujivara tam olarak hangi gün gideceğini Cecily'ye söylememişti. “Sessiz sedasız uzaklaşısam daha iyi,” demişti. Cecily ise içinden “Kimin için daha iyi” diye geçirdiyse de üstelememişti. Adamın haklı olduğunu biliyordu. Aksini yapması, fazlasıyla riskliydi, Lina'nın şu an çehresini altüst eden delice dehşeti erkenden önlemeninse hiçbir bir yolu yoktu. Cecily derin bir nefes alıp Lina'yı göğsüne çekti.

“Meşgul bir adam o, Lina. İş çıkmıştır belki... Ne iş yapıyordu? Satış, değil mi?” Fakat Gordon, Lina'nın sessiz hıçkırıklarla Cecily'nin göğsünde sarsılan kafasının üstünden kaşlarını oynatıp ağzını kıpırdatarak, “Başka kadın mı var yoksa?” dedi.

Cecily dişlerini gıcırdattı ve teselli edercesine Lina'nın omuzlarını okşadı.

Tüm bu yaşananların ortasında asıl kurban belki de etrafını saran bin türlü gerilimden, tapınırcasına sevdiği dünyanın ne büyük bir hızla değişeceğinden, karısının karnındaki bebeğin kendi bebeği dahi olmayabileceğinden bihaber kalmış Gordon'dı. Cecily ona acımalıydı, adam onun merhametini hak ediyordu. Gelgelelim şu an tek yapmak istediği, elinin tersiyle Gordon'ın suratına bir şaplak atmaktı.

Sen daha dur, diye düşündü. Cecily. Günlerdir çelik gibi sertleştirdiği bedeni savaşa girmeye, bundan sonra vuku bulacak her şeyin üstüne amansızca, vahşice saldırmaya hazırdı.

Bingley Çen'in bir gecede ortadan kaybolduğu haberi duyulduğunda –ki kolayca duyuldu çünkü Gordon dur durak bilmeden bunu konuşuyordu– kimse adamın niyetini ya da güvenliğini sorgulamadı. Onlara göre her şey Lina'nın suçuydu. O, adamı kendinden uzaklaştırmıştı, mutlaka bir şey yapmış olmalıydı, adam için yetersiz kalmıştı. Ne de olsa kocayı bir kere kaybetmek talihsizlikti ama iki kere kaybetmek? İşte bu, şüphe uyandıracak derecede bir ihmalkârlıktı.

Leydi Worthing, “Baştan beri adama uygun değildi zaten,” dedi.

Bayan Low, “Tabii ya, hamilelikte kendine hiç bakmadı. Adamda ne hata var?” dedi.

Arkadaşının çevresinde dönüp duran kötü niyetli dedikodular Cecily'nin tepesini attırıyordu. İngilizli yerlisi, tüm komşular Çen'lerin evi etrafında dolanıp, perişan haldeki Lina'ya göz atmaya çalışıyordu. Çitlerin üstünden uzanıp fiskos ediyor, Cecily'yi markette köşeye sıkıştırarak sorular soruyorlardı. Ellerinde çorbalarla, çiçeklerle ve meraklı bakışlarla güya eve “şöyle bir uğrayıp” kapıyı açan olmayınca bozulmuş gibi yapıyorlardı. Cecily tüm bunları iğrenç buluyordu. Bunca

zamandır partileri ve güzelliği sayesinde Lina'ya sergiledikleri üstü örtülü kabulleniş, gerçekte hasetlerini gizleme çabasından öte bir şey değildi. Şimdiyse gerçek duygularını açığa vurmaktan çekinmiyorlardı.

Lina ilk başlarda Kapitan Yap'a olduğu gibi Bingley'nin de başına bir şey geldiğinden endişelenmişti. Ancak adamın önemli eşyalarının çoğunu götürüp, raflarda tozlu boşluklar bıraktığını fark ettiğinde ikinci bir yıkım yaşadı. Kocasının kendi iradesiyle gittiğini kabullendikten sonra ise çaresizlik ile mantıklı düşünme girişimleri arasında gidip gelmeye başladı.

Cecily'ye gelince o, tuhaf bir ikilik arasında varlığını sürdürüyordu. İki ayrı kişi olmak; duygu ve düşüncelerini ikiye bölmekle kalmayıp, ihtiyacı olan duyguları sahiden hissetmek ve Lina ile Fujivara arasındaki kadın olarak varlığını sürdürmek, onun için şaşırtıcı derecede kolay olmuştu. Gündüzleri Lina'nın yanından ayrılmıyor, onun ipuçları bulmaya çalışarak Bingley ile yaptığı konuşmaları tekrar tekrar anlatmasını dinliyordu. Döngüler halinde konuşuyordu Lina, aynı beyhudelikleri tekrarlayıp duruyordu: Hayatta bir şey söylemeden gitmez o, Avrupa'da bir işi vardır mutlaka, bebek için geri dönecektir. Lina'nın yanındayken Cecily, geçmişteki her haşın sözü, her yüz çevirişi, her kaçırılan bakışı, her göz devirmeyi, her dudak büküşü yeniden yaşıyor ve analiz ediyordu.

Ne var ki geceleri, ikinci bir Cecily ortaya çıkıyordu; *beklenen ânın* geldiğini, Fujivara'yla hayalini kurma cesaretini gösterdikleri geleceğin yaşanmaya başladığını düşündükçe vücudu adrenalinle dolup taşan bir kadın. Bu Cecily, radyosunu belli bir frekansa ayarlayıp kulağına dayayarak saatlerce mutfakta dikilen, imparatorluğun dört bir yanında patlak veren isyanlara, yükselen sömürgecilik karşıtı duygulara karşı şaşkınlığını dile getiren coşkulu, heyecanlı haber sunucularını dinleyen bir kadındı. Bu Cecily geceleri yatakta Fujivara'nın nerede olduğunu düşünüyordu: Bir geminin kıç tarafında uzanmış, Cecily

gibi aya mı bakıyordu yoksa bir yerlerde, çamurlu bir siperde çömelmiş, orduyu mu yönetiyordu? Cecily'nin beklentileri bazen öyle şiddetleniyordu ki, derisini kaşıntılar basıyordu. Rüvaları ise olağanüstü vahşi ve canlıydı. Züppe beyaz kadınların güneş şemsiyelerinden tutulup sürüklenerek Bintang'dan çıkarıldığını, bölge yöneticisi Frank Lewisham'm o resmi beyaz takım elbisesinin çıkarılıp, şekilsiz iç çamaşırlarıyla tir tir titrediğini, Fujivara'nın üniformalı süvarilere öncülük ettiğini hayal ediyordu. Yine Fujivara'yla, kalaslarına dek yerle bir edilmiş The Club'dan, İngiliz erkekliğinin çırılçıplak soyulmuş bu nişanından kalan yıkıntıları inceleyerek kahkahalarla güldükleri senaryolar düşünüyordu. Bu hayali zaferler onu tere ve ihtirasa boğuyor, parmakları yukarı çektiği iki bacağının arasında gergince duran karnının altına uzanıyordu.

Cecily kimi zaman bu hınçların ötesine geçmeye çalışıyor, her şey yaşanıp bittikten sonra nasıl bir hayatı olacağına dair hayaller kuruyordu. Ne var ki bu imgeler daha bulanıktı. Fujivara'nın onunla sadece fikirleri konuştuğunun farkına varmıştı, ona daha fazlasını soracak soğukkanlılığı sergileyebilmiş olmayı isterdi. Öyle yapsaydı Fujivara belki üstlerine, her şeyi gerçekleştirenin Cecily olduğunu söyleyecek, onu hem ortağı hem de ilham kaynağı ilan edecekti. Belki de fetihleri başarıya ermiş bir kahraman gibi Cecily'nin evine dalacak, Gordon tüm zavallılığı ve ihanete uğramışlığıyla onları izlerken, ihtirasını saklamaya gerek duymadan Cecily'yi itip duvara yaslayacaktı. Gelgelelim bu senaryoların hepsi gerçeklikten uzak, hatta gülünçtü. Kimi zaman da korku dolu küçük şoklar içini titretiyordu Cecily'nin. Japonlar yerlerini aldığı anda, hayatın tekrar sıradanlaşacağından, küçük ailevi tantanalarla dolup taşacağından endişe ediyordu: Terbiye edilecek çocuklar, ilgilenilecek bir koca, yavan ev yaşamının trajedileri çirkin yüzlerini bir kez daha gösterecekti. Şüpheyle dolduğu böyle günlerde zamanı askıya alabilmeyi ve tüm vücudundan adrenalin akıp giderken,

Fujivara'yla elde edecekleri yaklaşan zaferin aydınlık anlarında, sonsuza dek yaşayıp gitmeyi diliyordu.

Komşuların Lina'ya olan ilgisi, bir süre sonra başladığı gibi bitti. Onların merakı sönüp giderken, Lina sosyal ortamlardan bir çırpıda dışlandı. Kadının ikinci fiyaskosunun kurdeşen gibi kendilerine bulaşacağından çekinen Gordon ise Cecily'yi de Lina'dan uzaklaşmaya itti.

Ne var ki Cecily ona kulak asmadı. Her gün elinde yemeklerle arkadaşının evine gitti. Her gün onun aynı sözler etrafında dönen konuşmalarını dinledi. Her gün onu teselli etti, rahatlattı ve kucakladı. Yine her gün kendi kendine, Fujivara'nın yepyeni bir dünyayı ayaklarına getirmesi için daha ne kadar bekleyeceğini düşünüp durdu.

YIRMİNCİ BÖLÜM

ABEL

Burma'daki Kanchanaburi Çalışma Kampı / Tayland sınırı

29 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Annesi küçükken Abel'a tarihte liderlerin boşluklardan ve kaostan doğduğunu öğretmişti. İnsanların nihayetinde istediği şey, birinin onlara ne yapacaklarını söylemesidir, demişti. Abel bu önermeye hiçbir zaman katılmamıştı. Ne yapacağının söylenmesinden hep nefret ederdi çünkü. Öyle ki bazen verilen talimata itirazı olmasa bile içinden talimatı verene kafa tutmak gelirdi. Bunu söylediğinde annesi gülmüş ve ona, "Bu da senin lider olacağının göstergesi," demişti.

İnsanın, henüz o hisse ad koyacak yaşa gelmeden, karizmasının etki ve ağırlığını anlaması çok güçlü bir histi. Abel bir gücü olduğunu, girdiği ortamdaki insanlarda kalıcı bir iz bıraktığını, gidişinden çok sonra bile insanların onu konuştuğunu, daima hatırlanacak biri olduğunu zamanla öğrenmişti. Fakat hiçbir yaşında bunun sebebini anlayamamıştı; ne de olsa hiçbir ortamın en atletik, en komik ya da en akıllı insanı

sayılmazdı (gerçi kime sorduğunuza bağlı olarak en yakışıklısı olduğu söylenebilirdi ama bu da herkesçe kabul gören bir fikir değildi). Buna rağmen okulda daima grup lideriydi; insanların çekilip yer açtıkları, tüm erkeklerin yerinde olmayı arzuladığı, haylazlıkları hep yanma kalan kişiydi. Yaptığı kötü eşek şakasından sonra onu serbest bırakan öğretmeni Abel'a "sevimli fırlama" demişti. Abel bu sözlerin anlamını annesine sormuştu.

Annesi yüzünü dönmüş ve sadece oğluna sakladığı hoşgörülü gülümsemeyle bakmıştı. "Öğretmenin karizmayı sevimlilikle karıştırmış," demişti.

"Ka-riş-ma mı?" Abel kelimeyi dilinde yuvarlamış, dilde yarattığı o alışılmadık bükülmenin tükürüğü hapsettiğini hissetmişti.

"Eh, yaklaştın." Annesi oğlunun kulağını çekiştirerek kıkırdamıştı. Sonra da Abel'ın işitme mesafesinde olmadığını düşünerek, "Bir zamanlar benim de tanıdığım öyle biri vardı," demişti.

"Kimdi o, anne?" diye sormuştu, Abel.

Annesi kızarmış, kulaklarının ucu Abel'ın hiç görmediği kadar pembeleşmişti. "Yok bir şey. Hiç kimse. Eskiden tanıdığım bir adam sadece."

Kampta Abel'ın başını belaya sokan şey de kuşkusuz yine bu kafa tutma ve liderlik dürtüsüydü. Başkaları gibi itaat etmek; rayları döşemek, düzenli adımlar atarak ağır yükler taşımak, sessiz olup gözden uzak durmak, Abel için zordu. Başkalarının kamptaki basit hiyerarşiyi; Japonların köleleştiren, oğlanlarınsa köleleştirilen olduğunu kabullenmesi, Abel'ı hayrete düşüyordu. Ne var ki okuldayken karizması yüceltilir, diğer çocuklar onun öncülüğünde hareket ederken, kampta bu özelliği oğlanların ondan ciddi şekilde korkmasına yol açıyordu. Rama ilk zamanlarda ona, "Hepimizi canından edeceksin," demişti. Fakat her şey gibi karizma ve dikbaşlılık da döve döve

insanın içinden defedilebiliyordu. Ne denli vahşi ne denli yırtıcı olursa olsun, yeterince taşlandığı takdirde her hayvan eski halinin korkup sinmiş bir gölgesine dönüşebiliyordu. Her hayvan susturulabiliyordu; Abel örneğinde söz konusu susturucu, buruk içkinin ta kendisiydi.

Tiyatro barakasındaki Akiro olayının ertesi günü Freddie, “Eskiden farklıydın sen,” dedi. Abel etraftan bir bok kokusu alıyordu, kokunun kendine ait olduğunu neden sonra anladı. Hatırladığı son şey tiyatrodan gelen tezahüratlar, tekme ve kırılan kemik sesleriydi, ardından tatlı bir karanlık üstüne çökmüştü.

Abel, “Böyle bir şeyi yapabileceğimi nasıl düşünürsün?” demeye çalıştı Freddie’ye ama sözcükler dudaklarında şekillenmek bilmedi. “Rahat bırak beni!” diye tekrar deneme yaptıysa da Freddie başını iki yana sallayıp uzaktaki birine işaret vermekle yetindi. Oğlanlardan biri koşarak yanlarına geldi. Abel önce üstüne dökülen suyun keskin serinliğini hissetti, Freddie’nin talimatıyla çocukların dökmeye devam ettiği kova kova suyla birlikte üstündeki boklar, kendi boku ve haysiyetinden geriye kalan son kırıntılar da akıp gitti.

Abel, Komutan Akiro’yu öldürmeyi reddettikten sonra kampa herkesçe dışlanacağını, merhamet dileyene dek oğlanların gelip Komutan Akiro’ya yaptıkları gibi onu tekmeleyip yumruklayacağını düşünmüştü. Gerçekte olansa bundan bin beterd. Oğlanlar ona yenik bir asker gibi, koruma altına alınması, herkesten ayrılıp nazikçe davranılması gereken zayıf bir şey gibi muamele etmeye başlamışlardı. Abel her gün uyandığında yanı başında yiyecek bir şeyler buluyordu. Ne zaman mesanesini boşaltmaya gitse, takılıp düşmediğinden emin olmak için başlar hızla ona çevriliyor, sıkça olduğu gibi tökezlediğindeyse biri daima gelip omuz veriyor, onu tutup yerden kaldırıyordu. Eskiden bu rolü Freddie üstlendiğinde, Abel arkadaşının

kesintisiz yardımlarına katlanabiliyordu. Hatta sarhoş uykularından uyandığında onun yanında olması, sesinin yatıştırıcı tonu Abel'ı sakinleştiriyor; hâlâ iyi olduğunu, ayakta olduğunu hatırlatıyordu. Şimdiyse Freddie, etrafı askerlerle çevrili bir komutan gibi o görevi kamptaki her bir çocuğa atamış gibiydi. Çocuklar Abel'a acıyarak bakıyor, o yanlarından geçerken seslerini kısıyor, yaralı hayvan gibi onun sırtını sıvazlıyorlardı. Düştüğü bu durum, zayıflığının böyle gözler önüne serilip kabullenilmesi Abel'ı kahrediyordu. Hem kendi içine çekilip saklanmak hem de sırtını sıvazlayan her eli kırmak istiyordu.

Abel kulağına gelen fiskoslardan, iş bittikten sonra Freddie'nin oğlanlara Akiro'nun ölüsünü muz ağacının yanına gömme talimatı verdiğini öğrenmişti. Bu konum, gelişigüzel seçilmemişti. Oğlanların çoğu, muz ağaçlarına intikamcı bir kadının ruhunun musallat olduğu yönündeki halk efsanesine inanıyordu. Bu yüzden de çoğu, öfkeli bir kadın hayaletinin ansızın sıçrayıp cinsel organlarını keseceği kanaatiyle kampa-
taki muz ağacından uzak duruyordu. Abel'ın tahminine göre Freddie, Akiro'ya öbür dünyada, kesip biçmeye kararlı bir hayaletin dadanmasını yerinde bir ceza olarak görmüştü. Abel'da ise böyle bir korku yoktu. Annesi onu tarih ve bilim diyetiyle besleyerek büyüttüğü için hayalet kadın efsanelerinden korkmuyordu. O muz ağacı, gölgeye, yalnızlığa, sessizliğe, nefret dolu bakışlardan uzak içki içecek bir yere ihtiyaç duyduğu zamanlarda ona bir sığınak olmuştu. Oysa şimdi ağaç bile onu terk etmişti. Sığ mezarında çürüyen Akiro'nun yanı başında dinlenme düşüncesi Abel'ın kanını donduruyordu.

Kampa atanan Japon subaylar artık oğlanlardan uzak duruyordu. Abel bunun sebebinin, Akiro'nun da öncekiler gibi kamptan ayrıldığını düşünmeleri mi yoksa adamın başına gelenleri tahmin etmeleri, hatta bilmeleri miydi, emin olamıyordu. Gerçek ne olursa olsun, subaylar kendi koğuşlarında toplaşıp çocuklara mesafeli duruyor, geceleri bir iki tanesi, tıka

basa dolu çantalarla kamptan sıvışarak, daha iyi bir gelecek ümidiyle yollara düşüyordu.

Japon askerler kampı terk etmeyi sürdürürken, erzak da –yiyecek ve diğer malzemeler– giderek azalıyor, yerine yenisi konmuyordu. Önceden birkaç haftada bir pirinç çuvallarıyla yüklü kamyonlar gelir, oğlanlar da çuvalları sırtlayıp tek bir pirinç tanesini dökmeden ya da dayak yeme tehlikesiyle karşı karşıya kalmadan taşımaya çalışırlardı. Ne var ki bugünlerde ne gelen vardı ne giden. Oğlanlar ilk başta askerlerin terk ettiği koğuşlardan bazılarını yağmalamış, ömürlerinde görmedikleri sıradışı Japon atıştırmalıkları ve yiyecekleri bulunca sevince boğulmuşlardı. Yetenek gösterilerinden sonra çemberler halinde oturup yabancı kırıtlardan her biri birer lokma almış, kimisi keyifle başını sallarken kimisi aşına olmadıkları tatlara yüzünü buruşturmuştu. Fakat sonra o atıştırmalıkların da kökü kurumuştu. Mutfaktaki oğlanlardan bazısı girişimci davranarak kamptaki ağaçlar ve köklerden ot ve bitki topluyordu ama çocuklar çoğu zaman açtı, Japonların katı istihkak dağılımı ortadan kalkınca da herkes ikinci, üçüncü hakkına el atmaya başlamış, gıda stoku giderek tehlikeli biçimde azalmıştı. Abel tüm bunları kendisinin katılmadığı fısıltılardan duyup öğreniyordu. Şimdilerde günde tek bir öğün yiyordu çünkü ne kadar az yerse o kadar çabuk sarhoş oluyordu. Sonu gelmeyen bir şey varsa, o da içkiydi; Japon koğuşlarında kolilerce palmiye içkisi bulunmuştu ki Abel buna son derece minnettardı.

İşte Freddie; eskiden tüm Japon askerlerin hedef tahtası olan o cılız, o sessiz sedasız Freddie, bu yokluk ortamında liderliğe gelmişti. Aynı Freddie her nasıl olduysa Kanchanaburi kampındaki kayıp çocukların lideri olmuştu. O bulanık kafasıyla bile bunlara tanıklık etmek Abel için inanılmazdı: Freddie, kendilerinin dışında birinin yaklaşıp yaklaşmadığını bilmek için her an üç oğlanın nöbetçilik yapacağı bir program

hazırlamıştı. Japonların sonuncusu da gitmeden önce oğlanlardan birine, birkaç saatte bir cızırtılı Japonca konuşmalar duydukları transistörlü radyolardan birini çalmasını söylemişti. Oğlanların çoğu Japonca bilmese de bilenler ellerinden geldikince duyduklarını tercüme ediyor, cızırtılar arasından kelimeleri ayıklıyordu: “Bomba.” “Teslimiyet.” “Amerika.”

Kamptaki tepkiler karışıkta.

Bazıları, “Bizi kurtaracaklar!” diyordu.

Bazıları, “Açlıktan öleceğiz,” diyordu.

Freddie ise, “Bizi unuttular,” demişti. “Dolayısıyla başımızın çaresine bakmak zorundayız.”

Ortalığı sineklerin ve sıcağın bastığı vahşi havada oğlanlar, birbirlerini bastırarak tartışıyorlardı.

Rama kederle karnını ovuşturarak, “Yiyeceğimiz tükeniyor,” dedi. “Bundan sonra nereden bulacağız, bilmiyorum.”

“Çamurlu seller de giderek kötülüyor,” dedi bir başkası. “Sele kapılıp gideceğiz.”

Yapacak iş, döşenecek ray olmayınca kampta günler giderek uzamış ve ağırlaşmıştı. Huzursuz bir enerji duvarlara çarpıp sekiyor, yıldırıcı eylemlere, hayatta kalma çabasına alışkın oğlanlar artık amaçsızca duruyordu. Yerini bulamayan bu gerilimli enerji, onları birer dövüşçüye dönüştürmüştü. Her gün biri başka birini, önemsiz bir meseleden, aptalca sebeplerden dövüyordu; yemeğimi çaldın, bana yan baktın, oyunda hile yaptın... Boğuşmaların şiddetiyse değişiklik gösteriyordu. Çoğunluğu bir iki sıyrıkla atlatılan basit kavgalar olsa da ara sıra kanlar içinde, yaralı ve nefessiz halde devrilmiş yatanlar da oluyordu. Ne tuhaf, diye düşünüyordu Abel, korktukları ve başkaldırma hayalini kurdukları tüm o işkenceler ve acılar oğlanları tam da Japonların istediği şeye dönüştürmüştü: tek-melerle boyun eğdirilen erkeklere.

Kendisi için endişelenmiyordu. O, acıyan bakışlardan kaçmak için içki içiyordu, oğlanlar da onu kendi haline

bırakıyordu. Minnettar olmalıydı belki de; kimseyle dövüşecek vaziyette değildi. Yine de arada bir, keşke birileri beni itip kaksa, diye düşündüğü oluyordu. Ondan kaçınmaları, kavgayı kaybedeceğini, rakip görülmeyecek kadar düşkün olduğunu farz ettikleri anlamına geliyordu.

Freddie bir sabah kısık sesle, “Sana ihtiyacım var,” dedi. Vakit erkendi, bir yerlerde horoz ötüyordu. Gökyüzü henüz aydınlanmamış, uzaklardaki turuncu ibik, güneş, tıpkı Abel gibi kendini yerden kaldıramamıştı. Abel sırtını dik tutan odun yığınının yaslanmış, koğuşun önünde oturuyordu. Yaralı bir hayvan gibiydi artık, yapıların içinde, altında, etrafında saklanıp, kimsenin onu bulmamasını ümit ediyordu. Fakat elbette ki Freddie bulmuştu.

“Git buradan,” dedi Abel. Nutuk dinlemeyi ne istiyordu ne de buna ihtiyacı vardı. Tüm vücudu utançla kıvranmadan Freddie’nin yüzüne bakamıyordu artık; midesi bulanıyordu.

“Biriyle konuşmam lazım. Ne yapacağımı bilmiyorum. Bir plana ihtiyacımız var. Sanırım başımız belada.”

Freddie’nin sesi sakindi ama gözleri; bir zamanlar Abel’i teskin eden o tanıdık mavi gözler, sesinin sakin tınısına ihanet ediyordu. Mavi gözler alışılmadık biçimde sağa sola kayıyor, gözbebeklerinin ardında kamptaki yaklaşık yüz çocuğun sorumluluğundan doğan bir endişeyi saklıyordu.

Abel asabi bir tavırla, “Onlara sahip çıkmak zorunda değilsin,” dedi. “Kim seni bu kampın İsa’sı yaptı?”

Freddie darbe yemiş gibi irkildi. “Sana ne oldu böyle? Neden... bu hale geldin?”

Abel’in içinden, “Hangi hale?” diye sormak geldiyse de Freddie’nin ne düşündüğünü artık umursamadığına karar verdi. Onun yerine şişesinden bir yudum aldı, içkinin boş midesine inişini, geride kaygan bir yangı bırakışını hissetti. Bedeni boyunca ısıldayan, altından bir yol açıldığını hayal etti.

Freddie başka bir şey söylemeyince Abel öfkeden köpürdü. Herkes tarafından korumaya alınmaktan bıkmıştı, Freddie'nin sadece onun vücudunu değil, duygularını da koruması ise katlanılır şey değildi. Korunmaya falan ihtiyacı yoktu, hele ki Freddie gibi sıskanın biri tarafından.

Sonunda, sesinin yüksekliğine ve netliğine kendisi de şaşırarak, “HANGİ HALE?” diye sordu. Freddie aşağılasın bakalım onu. Gününü gösterecekti şimdi.

Freddie nefes kadar kısık bir sesle, “Gitmemiz gerek,” dedi, “geç olmadan gitmeliyiz.”

Ne için geç olmadan, diye düşündü Abel. Kimin için? Fakat o aklını toplayana kadar, Freddie çekip gitmişti bile.

Bunu izleyen günler yoğun bir hareketlilikle geçti ve merkezde elbette ki Freddie vardı. Abel daha birkaç gün önce birbirini pataklayan oğlanların bir anda örgütlenip yığınlar halinde erzak paketlerini ortaya koyan birer üretim hattına dönüşmesini hayretler içinde izledi. Her paketin içinde yiyecek, su, Abel'in yaraları sarmak için kullanılacağını tahmin ettiği bez parçaları ve tam olarak göremediği başka bazı malzemeler vardı. Freddie ortamın hâkimi gibi etrafta dolanıp gözetim yapıyordu: Şu pakete biraz daha koyun, elinizi çabuk tutun, sadece hayati malzemeleri alın, *acele etmeliyiz*, vesaire.

Abel sonunda, akordeona benzer bir şeyi paketine tıkmaya çalışan Vellu'ya, “Neler oluyor?” diye sordu.

“Buradan gideceğiz. Freddie'nin dediğine göre yakında gitmeliymişiz, yola çıkmalıymışız.”

Yola çıkmak ha, diye düşündü Abel, buruk bir halde. İlk o düşünmüştü oysa bunu. Bir hafta önce kendisine, oğlanların Japonlara karşı ayaklanıp gitmesinin, evin yolunu tutmasının vakti gelmedi mi, diye sormuştu. Ne var ki sarhoşça sayıklamaların bir değeri yoktu. Gösterilen çabalara kendisinin de katılması gerekiyordu, ne de olsa gitmek zorunda oldukları,

bir Japon tankının çitleri ezip üstlerine ateş açmasının an meselesi olduğu, onlara artık ihtiyaç kalmadığı fikrine prensipte katılıyordu. Gelgelelim bugünlerde ayağa kalkmak gibi basit bir eylem dahi başını döndürüyordu. O gün tesadüfen kötü bir yere çöküp oturduysa, kendini hareketliliğin ortasında buluyordu. Oğlanlar ellerinde erzakla, bağıra çağıra konuşarak etrafında dolanıyor, tüm bu uğultu Abel'in beynini iğneliyor, başını ağrıtıyor, sinirlerini bozuyordu. Ara sıra birisi, “Haydi ama,” diye mırıldanarak onu kaldırıp, işlek meydanın dışına çıkarsa da genelde görmezden geliniyordu. Sarhoş inlemeleri onu bu süreçte işe yaramaz, dolayısıyla görünmez kılıyordu.

Çılgınca paketlemenin başlamasından iki gün sonra Rama pantolonunu yarım yamalak çekmiş vaziyette, elinde transistörlü radyoyla heladan fırladı.

“İmparator Hirohito Malaya'dan çekiliyormuş!” diye haykırdı ve sesi tüm kampta yankılandı.

Kamptan bağırışlar yükseldi. “Ne yapacağız, nereye gideceğiz, bizi kurtaracaklar mı, kim kurtaracak?”

Bir soluksuzluk hali tüm kampa hâkim oldu ve her zamanki gibi panik dalgasının arasından mantığın sesi yükseldi.

“Yarınıyla çıkıyoruz. Yeterince malzememiz var.” Freddie'nin sesi öyle kısık ve sakindi ki, oğlanlar bir anda yatıştılar. Cümle- nin son kısmında sesinin titrediğini bir tek Abel fark etti.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

JASMIN

Bintang, Kuala Lumpur

29 Ağustos, 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Jasmin'in General Fujivara ile kalışının on ikinci gününde Yuki el arabasındaki buluşmaya gelmedi. Aynı günün ikindisinde Jasmin, General'in evinden gizlice sıvışmış, HOŞ GELDİNİZ tabelasına varana dek durmadan yürümüştü. İstasyon her zamankinden kalabalık, curcunalı görünüyor, eskisinden de çok asker kocaman botlarını yere vura vura dolanıyordu. Yine de kimse Jasmin'le ilgilenmedi, kimse onu fark etmedi, eden ol-duysa da umursamadı. Jasmin buluşma yerine varır varmaz el arabasının eskisi gibi çarşafı kapatılmadığını fark etti. Çarşaf kenardan sarkıyor, parlak mavi arabanın yarısı açıkta duruyordu. Jasmin ilk anda Yuki'nin şaka yapmak için çarşafın altına saklandığını, birdenbire üstüne atlayacağını düşünerek, kahkahalarla arabaya doğru atıldı. Ne var ki boş çarşaf kaba-rıp yere düştü. Jasmin bunun üstüne el arabasına binip beklemeye başladı. Yuki geç kalmıştır, birazdan gelir, diye düşündü.

Yuki'nin yaptığı gibi çarşafı arabanın üstüne çekti, nemli ve sıcak hava etrafını sarınca, kıvrılıp uyudu. Endişelenecek bir şey yoktu. Yuki nasılsa gelecekti.

“Mini. Mini.”

Jasmin hemen gözlerini açtı. Esnemek için çenesini gerdiği anda terleyip susadığını, dilinin damağına yapıştığını fark etti. “Yuki?”

Yuki el arabasında, Jasmin'in önüne iki büklüm çömelmişti. Kollarında boydan boya kabarık izler vardı.

Yuki, “Acıyor,” diyerek tek bir kelime etti. Gözlerinden yaşlar süzüldü. Hareket ettiği bir anda geceliği kabarcınca Jasmin onun sol uyluğunu ikiye bölen uzun, zikzaklı bir kesik gördü.

Gözlerini arkadaşından kaçırdı. Gördüklerine dayanamıyordu. “Neler oldu, Yuki?”

“Bugün amcalardan biri beni dövdü.”

Yuki kendini Jasmin'in kucağına bıraktı, Jasmin kollarını arkadaşına doladı.

Yuki kızın kollarında hıçkırarak ağlarken, “Buralardan gitssek, olmaz mı?” dedi. “Çok korkuyorum.”

İki arkadaş birbirine sımsıkı sarıldı, Jasmin'in kalbi de Yuki'nin bedeni kadar incinmişti.

O akşamüstü iki kız, General'in evine geldiler ve kimseye görünmeden, sessizce içeri girdiler. Hizmetçinin arka tarafta, bir havanda belki zencefil, belki kırmızı biber, belki de akşam yemeği için başka bir malzeme döven sesi Jasmin'in kulağına kadar geliyordu. Yuvarlak uçlu tokmağın havana çarparken çıkardığı ritmik tıkırtı Jasmin'e güven veren bir kalp atışı gibi geldi. Yuki'yi bu şekilde General'in evine getirdiği için büyük bir korku içindeydi, General'in bu yaptığından ve Yuki'den hoşlanmayacağını biliyordu. Fakat aklına başka bir şey gelmemişti. Yuki'nin hıçkırıklarına içi burkulmuştu ve komik suratlarla, esprilerle, kıkırdamalarla durumu düzeltemeyeceğinin

farkındaydı. Tek istediği arkadaşını donuk bakışlı kızların ve yarı çıplak askerlerin olduğu o kötü yerden uzaklaştırmaktı, başka nereye gidebileceğini ise bilmiyordu. Yuki yol boyunca sessiz kalmış, Jasmin'e yaslanıp o küçük adımları atmak tüm enerjisini tüketiyormuş gibi kesik kesik soluyarak yürümüştü. Birlikte ilk defa yan yana koştukları zamandan çok farklıydı şimdiki halleri, o zaman ayak uydurmakta zorlanan Jasmin'di. Yuki'nin şişik gözündeki kanama durmuş ama yerini şimdi bir morluk almaya başlamıştı. Jasmin ona her baktığında irkiliyordu.

General'in evine geldikten sonra Yuki hayretle etrafına bakındı. "Ne büyük bir ev!" dedi fısıltıyla. "Burada mı yaşıyor-sun yani?"

Hizmetçinin seslerini duymasından çekinen Jasmin, "Şışşt," dedi.

İki kız el ele sessizce Jasmin'in odasına geçtiler. Yuki odanın kapısında iri gözlerle içeri bakarken, General'in onu bu odaya ilk getirdiğinde kendi yüzünde beliren hayranlık dolu ifadeyi arkadaşında gördü Jasmin. Ablasıyla yattığı incecik şilteye alışkın olduğu için üstünde kalın şiltesiyle sayvanlı karyolanın ihtişamı karşısında neye uğradığını şaşırılmıştı. Ömründe böyle muhteşem bir şey görmemişti. Kendini yatağa atıp, Periler de bulutların üstünde böyle mi hissediyor acaba, diye düşündüğünü hatırlıyordu. Ardından da öyle derin bir uyku çekmişti ki, ertesi sabah uyandığında yatmaktan neredeyse yüzü kırışmıştı.

İki kız yatağa geçtiler ve Yuki kollarını kanatlı bir kuş gibi iki yana açtı. Jasmin arkadaşının kirli boynu ile bileklerinin ve yüzündeki kesiklerden sızan kanın nevresimde küçük kah-verengi izler, mikrop misali yayılan küçük lekeler bıraktığını fark etti. Kaşlarını çattı ama bir şey söylemeden onun yanına uzandı.

Yuki ağzını Jasmin'in saçlarına yaklaştırarak, "Sonsuza dek seninle kalmak istiyorum," dedi.

Jasmin dudağını ısırđı. Korktuğu şey tam da buydu; Yuki'nin General'in ne kadar harika bir evi olduğunu görüp kalmak istemesi.

“Bilemiyorum ki Yuki,” diye bir şeyler geveledi.

Yuki, dünyanın en harika fikriymiş gibi haykırarak, “General'e sorsan, olmaz mı? Bu evde bir sürü oda ve boş yer var!” dedi. “Böylece her gün oyun oynarız!”

Bu konuşma Jasmin'in midesine kramplar soktu. Yuki'yi seviyordu, gerçekten hem de. Onun diğeri yarısı gibiydi Yuki, birlikte olduklarında kendini tamamlanmış hissediyordu, ayrıyken ise rüzgârda amaçsızca savrulan kâğıtlar misali kendinden bir şeyler eksildiğı hissine kapılıyordu. Ayrıca arkadaşının yaşadığı yerde kötü bir şeyler olduğunu biliyor, ona yardım etmek istiyordu. Kurtarmalıydı Yuki'yi, kalbinin bu diğeri yarısını. Gelgelim General'in yüzü yaralı Yuki'ye kucak açmayacağını, yaşam alanına insanları sokmak istemeyeceğini ve sadece kendisinin, Jasmin'in özel olduğunu da farkındaydı. Adamın kirden pislikten, düzensizlikten nefret ettiğini biliyordu. Üniformasında leke gördüğü bir gün hizmetçiyi fena halde azarlamıştı. Jasmin o gece hizmetçinin üniformalayı saatlerce ovuşunu işitmiş, çalkalanan suyun şırıltıları kulağına ninni gibi gelmişti.

Jasmin kötü kokulu, kirli ve gürültücü Yuki'yi General'e getirdiğı takdirde adamın ona cephe alacağından, gözünden düşmesi halinde ise adamın hikâyeler anlatmayı bırakacağından ve bu kocaman, rahat yatağı kaybedeceğinden korkuyordu. Ne yapardı o zaman? Nereye giderdi? General'e durumu açıklamak için zamana ihtiyacı vardı. Yuki'nin yanında kalamayacağını, arkadaşının yataktan, evden çıkıp o korkunç yere dönmesi gerektiğini biliyordu. Ama bu konuyla daha sonra ilgilenecekti. Şimdilik sadece Yuki'nin eline uzandı ve hizmetçi tarafından karyolanın üstüne güzelce yerleştirilen, karmaşık desenli cibinliği işaret etti. “Yuki, sence bu neye benziyor? Ben-ce fil poposuna!” dedi.

Yuki kıkır kıkır gülmeye başladı, gözlerini yumdu ve dakikalar içinde uykuya daldı. Jasmin de çok geçmeden onun yağlı saçlarından yayılan ağır koku kalkanının altında kendini uykunun kollarına bıraktı.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

CECILY

Bintang, Kuala Lumpur

1938

Yedi yıl önce, İngiliz işgali altındaki Malaya

Cecily'nin kahverengi tenli, saçsız bebeği, ocak ayının sıcak ve bulutsuz bir ikindisinde dünyaya geldi. Ebe bebeği kucağına verdiğinde Cecily küçük kızın kıpkırmızı yüzüne bakarak kökenini anlamaya, kundaklı miniği bir o yana bir bu yana döndürüp Fujivara'dan bir şeyler taşıyıp taşımadığını ayırt etmeye çalıştı. Gelgelelim hiçbir şey anlayamadı. Nasıl anlayabilirim acaba, diye düşünüp durdu. Hamileliğinin sonlarına yaklaştığı halde şaşırtıcı derecede çevik adımlar atan Lina o sırada Gordon'ı sinir ederek eve daldı ve ebeyi ittirerek geçti.

Dehşete kapılan Gordon, “Ne işin var burada?” diye sordu. Hâlâ Lina'yı sosyal anlamda karalayan fırçanın kendi üstlerine de degeceğinden korkuyordu.

Lina, “Cecily! Ah, ne tatlı bebek, yüzüne bakın şunun,” diye cıvıldadı. Bu hali Cecily'yi gülümsetti; Fujivara'nın gidişinden beri Lina'yı ilk defa eskisi gibi neşeli görüyordu. Lina

yumuşacık parmağını bebeğin tombik koluna bastırarak, “İsmini ne koyacaksınız?” dedi.

Gordon, Lina’yı ittirip bebeğe giderken, “Annemin adını vermeyi düşünüyoruz,” dedi. “Agatha. Kısaca Aggie deriz.”

Lina, Gordon’ın arkasından sessizce dudaklarını kıpırdatarak, “Hayır, olamaz,” dedi. Cecily bitkin haline rağmen kıkırdamadan edemedi. O da nefret ediyordu bu isimden. Kahverengi bebek, kundağının içinde kıvranınca Lina güldü. Gordon arkasını döndüğünde, “Gördün mü, bebek de sevmemiş ismi,” diye fısıldadı.

Ortamin gürültüsünden rahatsız olan Gordon odadan çıktı. Lina güçbela Cecily’nin yatağına tırmanıp uzandı.

Cecily, “Seninkinin adı ne olacak?” diye sordu.

“Erkek olursa Bingley, ‘Aston’ adını vermek istiyor.” “İstiyor” kelimesi Cecily’nin gözünden kaçmadı. Lina şimdiki zamanı kullanmıştı. Fujivara hâlâ ortalardaymış gibi.

“Aston mı? İngiliz araba markası gibi mi?”

Lina’nın çenesi titredi. “Son zamanlarda,” diye fısıldadı, “kız olmasını ümit ediyorum. Aksi durumda bilemiyorum... Kendi başıma oğlan çocuğu yetiştirebilir miyim...”

Cecily ince battaniyenin altından elini uzatıp Lina’nın elini tuttu.

“Kusura bakma...” Lina da onun elini sıkıca kavradı. “Bugün senin günün. Kendi saçmalıklarımdan konuşmayacağım.”

Havayı sessizlik doldurdu. Cecily’nin bebeği hafifçe öksürünce Lina’nın yüzü gevşedi, bebeğin hareketlerini izlerken bakışları yumuşadı.

“Çiçek ismi olsa nasıl olur?” dedi. “Rose* mesela?”

Cecily ismi kafasında evirip çevirdi. “Fazla iddialı.”

“Lily?”†

* (İng.) Gül. (ç.n.)

† (İng.) Zambak. (ç.n.)

“Okulda Lily diye ukala bir kız vardı. Nefret ederdim.”

Lina kıkırdadı. “Eminim nefretini hak ediyordur.”

“Jacaranda* nasıl?” diye sordu, Cecily.

“Hayatta olmaz,” dedi Lina. “Bu işte hiç becerikli değilsin! İyi ki yanında ben varım.”

Güneş uzaklarda sessiz sedasız batarken, Cecily ile Lina hâlâ yatakta uzanmış, birbirlerine ve bebeğe bir şeyler fısıldıyorlardı. O an için sanki her şey eskisi gibiydi ve kimbilir belki, küçük bir ihtimalle de olsa, her şey yolunda gidecekti.

Lina’nın bebeği beş gün sonra, gece yarısında, gökte ayın görünmediği döngünün başlangıcında dünyaya geldi.

Cecily’ye ebenin kısa ve endişe verici mesajı geldiğinde, Gordon hiddetle ve bağırarak itiraz etti. “Gecenin bir yarısındayız. İnsanlar ne der sonra? Lütfen sabahı bekle.”

Ne var ki Cecily onu duymazdan geldi. Yırtık bir kâğıt parçasına kargacık burgacık çiziktirilmiş mesajda onu tedirgin eden bir şeyler vardı.

seni istiyos.

Cecily geldiğinde, Çen’lerin evine ürkütücü bir sessizlik hâkimdi, tavan avizesinin amansız beyaz ışığı kolundaki tüylerden yansıyor.

“Aileden misiniz?” Yatak odasından, ışığın yağlı sivilcelerini zalimce parlattığı yanakları dışında her yeri kupkuru görünen, minyon bir ebe fırladı. Sert bir tavırla, “Aileden misiniz?” diye sözlerini tekrarladı. “Ben ailesini çağırmak istemiştim.” Cecily başını iki yana salladı. Kadın bir kez daha, “Ailesinden gelen olacak mı?” diye sordu.

Kadının meraklı sorusuna doğrudan bir yanıtla paye vermek istemeyen Cecily, başını başka tarafa çevirdi. “Ben

* (İng.) Gölsalkım, pelesenk ağacı. (ç.n.)

arkadaşıyım. En yakın arkadaşı. Neler oluyor? Neden çağır-
dınız beni?”

Yağlı yüzlü ebe tek kelime etmeden topuklarının üstünde
arkasına dönünce Cecily bunu peşinden gitmesi yönünde bir
işaret olarak algıladı.

Lina'nın odası, Cecily'nin odasının birkaç gün önceki hali
gibi kan, ter ve bitkinlik kokuyordu. Yine de ağır kokuyu alın-
ca Cecily gerilemekten kendini alamadı. Her yere sinmiş hissi
uyandıran koku, midesini bulandırmış, klostrofobiye andıran
bir duygu yaratmıştı.

Lina'nın başı battaniyelerden bir denizin üstünde duruyordu,
terden parlayan saçları yüzüne yapmış, gözleri kapanmıştı. Cecily
yatağa yaklaşınca arkadaşının çehresindeki mutsuz solukluğu,
çatlak dudaklarının mavimsi bir renge döndüğünü fark etti.

“Bitti mi? Bebek nerede?” diye sordu.

Ağır kokularla dolu odada bir şeyler gıcırdadı ve Cecily te-
dirginlikle etrafına bakındı. Ortalık fazlasıyla sakindi. Kendi
bebeği doğduğunda ev büyük bir faaliyetle canlanmış, çılgınca
bir enerji ortamı çalkalamış, çocuklar ve aile üyeleri onun ka-
sılmaları ve çılgınlıkları arasında neler olduğunu öğrenmek için
yalvarıp yakarmıştı. Burada, Lina'nın ıslık ıslık evinde ise sessiz
sedasız bir ısı her şeyi bulandırıyor.

“Bir sorun mu var?” diye tekrar sordu Cecily.

Ebe, genç bir kadına eliyle işaret edince kadın sarınıp sarma-
lanmış bir bohçayı Cecily'ye uzattı. Bebeği alırken Cecily'nin
parmakları, kadının soğuk ve nemli parmaklarına değdi, kadın
gözlerini Cecily'den kaçırdı.

Kız bebeğin yüzü, sadece bir tarafı şişmeyi başarabilmiş gibi
ezikti. Şişemeyen diğer çıkıntılı ve alacalı taraf ise çöküktü. Be-
bek kundağında kıpırdanıyor, gözleri titreşiyordu. Yüzün yara-
lı tarafındaki gözü yerinden fırlamış gibi kabarıktı.

Bacakları titreyen Cecily bir koltuğa oturdu. Kızgın bir ses-
le ebeye, “Ne yaptın sen?” dedi. “Sen mi yaptın bunu çocuğa?”

Ebe kısık ve titrek bir sesle, “Çocuk boğuluyordu,” diye yanıt verdi. “Kadın da sürekli kocasını beklemek istediğini söylüyordu. Israr ediyordu. Çocuğu içinde tutup durdu.”

“Onu mu suçluyorsun yani?” Cecily gözlerinden alevler çıktığını hissetti. Pas kokulu odada sesini yükseltmemek için tüm iradesiyle direndi. Arkada Lina kıpırdanmaya başladı.

“Bebegi çıkarmak için pens kullanmak zorunda kaldım,” dedi ebe.

Cecily buyurgan bir tavırla, “Yüzü o yüzden mi böyle? Yoksa zaten böyle miydi?” diye sordu. Bebeğin anne karnındayken bozulduğu, henüz yaşamaya başlamadığı hayatın kederiyle kavrulduğu fikri onu dehşete düşürüyordu.

Yağlı yüzlü ebe, Cecily’nin sorusunu duymazdan geldi. “Ben elimden geleni yaptım. Çok fazla kanaması vardı.”

“Dur bir dakika, ne demek istiyorsun? Yoksa...” Cecily gidip yatağın kenarına oturdu. Parmaklarını Lina’nın yorgun yüzünde gezdirdi, yanaklarının yandığını fark edince iyice endişelendi. Yaralı çocuk için değil, Lina için çağrıldığını o an kavradı.

“Ne kadar vakti var?” Cecily duygularını ele verecek bir titremeyi önlemek için sesini sertleştirdi.

Ebe başını başka tarafa çevirdi, iki omzu savunmaya geçmiş gibi farklı ölçülerde yükseldi. “Fazla kalmadı.”

Lina yataktan, “O gelmedi, Cecily,” diye mırıldandı. “Gelmelerini istedim. Dualar ettim. Gelmeyeceğini biliyordum ama işte... Ümit etmekten kim zarar görmüş, değil mi? Ümidimi kaybetmemeye çalıştım. Bebek için.”

“Şışşt,” dedi Cecily. Kundaklı bebeği Lina’ya verirken kalbi, tüm bu yaşananların acısıyla paramparça oldu: Lina ve bu sefil bebek, zayıfın en beteri idi.

Lina bebeğin yüzünün pürüzsüz, lekesiz, parlak tarafını okşadı.

Cecily kapıya yöneldi. “Sen dur, Lina. Ben gidip doktor getireceğim. Seni bu halde bırakamazlar.”

“Hayır,” diye fısıldadı Lina. Gözleri açıldı. “Buraya gel. Lütfen.”

Cecily yatağa döndü, elini Lina’nın yanağına koydu, süt beyazı yanakla kahverengi elin kontrastı ona, uzun zaman önce Lina’nın onu elinden tutup partinin ortasına çekişini hatırlattı. Görünürde hiçbir utanç duymayan, girdiği her ortamı neşelendiren bu kadına olan hayreti aklına geldi.

Lina, cılız bir sesle ve yataktaki temiz yeri işaret ederek, “Gitme. Kızlarımız kardeş olurlar. Gel, isim düşünelim,” dedi. Arkadaşının tereddüt ettiğini görünce Lina, “Cecily nasıl kızına hâlâ ‘bebek’ diyorsun, anlamıyorum! Doğalı beş gün oldu,” dedi. Kıkırdadı, sonra da yorgunluktan gözleri kapandı. “Lütfen gel, otur benimle.”

Cecily, yüzünden aşağı süzöldüğünü fark etmediği yaşlarla dolu gözlerini kırptırdı. “Daisy?”* diye fısıldadı.

“Fazla İngiliz.” Lina’nın bebeğini okşayan eli, gösterdiği çabadan halsiz düşmüş gibi battaniyenin üstüne yığıldı.

“Hyacinth?”† dedi Cecily.

“Kızın büyüsün de...” Lina’nın solukları yavaşlamış, tıkanmaya başlamıştı. “Kızın büyüsün de aşk romanları yazarı mı olsun istiyorsun?” Lina hafifçe de olsa gülümsedi, gülüşü boğucu odayı küçük bir gün ışığı demeti gibi aydınlattı.

Cecily delice gözlerini kırpmaya başladı, gözyaşları şimdi her şeyi bulanıklaştırıyordu. Kalbine öyle derin bir acı saplandı ki, titredi. “Jasmine?”‡

“Jasmine.” Lina ismi dilinde şöyle bir döndürdü. “Bayıldım. İddiasız ama güneş gibi kokan bir çiçek. Evet, evet... Bu ismi seçmelisin.” Lina bu sözlerin ardından Cecily’nin eline uzandı ve o eli, parmaklarını acıtacak kadar sıkarak tuttu. “Çok

* (İng.) Papatya. (ç.n.)

† (İng.) Sümbül. (ç.n.)

‡ (İng.) Yasemin. (ç.n.)

yorgunum, Cecily. Lütfen, o dönene dek kızıma göz kulak ol, olur mu?”

Ölümün gelişi, Cecily’nin beklediğinden çok daha uzun sürdü. Sonraki birkaç saat Cecily, ebe ve ebenin korku içindeki yardımcısı nöbet tuttular. Lina, nefesi kesilerek bilincini kaybetti. Yatağında boş bir kabuk gibi solgun halde uzandı, giderek hafifleyen hırıltılı nefesler alıp vermenin dışında hiç kıpırdamadı ve sonunda gevşek bileğini tutarak nabzına bakan ebe, onun öldüğünü ilan etti. Sürecin böyle uzamasında yakışıksız bir şeyler vardı; sanki alçalışların en çıplağından başka bir şey kalmayana dek Lina’nın ruhunun, kendi kendini soymasını izlemişlerdi.

Ebe, ölümün yarattığı yakınlığı ister istemez birlikte yaşamış olmalarının etkisiyle bu defa daha nazikçe, “Siz aileden değilseniz... Bebeği ne yapmalıyım acaba?” diye sordu.

Artık hilelere başvurmanın, Lina ve Fujivara arasındaki o ıslak zeminli yarı doğruluk alanında var olmanın, kendini iki parçaya bölmenin gereği kalmamıştı. Vakit, bir seçim yapma vaktiydi. Oda buram buram terliyordu ama Cecily biliyordu; bozukluk kokan bu odaya adımını attığı andan beri, yıllar önce bembeyaz ayın altında, Fujivara’nın ona inşa etmeyi arzuladığı yeni ve daha aydınlık bir dünyadan söz ettiği andan beri biliyordu.

Ebe, kundaklı bebeği yataktan alarak, “Ne diyorsunuz?” diye sordu.

Cecily yüzünü duvara döndü, duvarda, bozuk yüzlü kızla aynı renkteki kabarmış boyayı tırnağıyla sıyrıp çekti. “Ben aileden değilim. Kendime ait üç çocuğum var. Gerekli ayarlamaları yapın. Diğer türden ayarlamaları.”

Baştan beri başka yolu yoktu zaten, diye düşündü Cecily. Arkada, yüzü yaralı bebek agucuk sesleri çıkardı.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

CECILY

Bintang, Kuala Lumpur

29 Ağustos 1945

Japon işgali altındaki Malaya

Japonlar 1941 Aralık'ında ilk kez geldiklerinde, Bingley Çen olarak bildikleri karizmatik tüccarın gerçekte fetihler yapan Japon bir general olduğunu öğrenmenin şokundan kurtulamamış olan Gordon isyankâr bir ruh hali içindeydi. Askerî konvoy şehri turlarken başta dışarı çıkmayı reddetmiş, kararlılıkla oturduğu yuvarlak hasır koltuktan kalkmamıştı. “Hayır,” demişti, “O ikiyüzlü sahtekâra boyun eğecek değilim.”

Ancak Cecily önce sabırla, sonra sinirlenerek mevcut yönetime bağlılık göstermesi, sevinçten havalara uçmasa da kendisi ve ailesinin geleceğini düşünmesi gerektiğini açıkladığı zaman Gordon, yaklaşan geçit alayını izlemeyi reddedip gözlerini yerden kaldırmasa da kapı önüne dikilen Cecily'nin yanına geçmişti.

Bunu izleyen haftalarda Gordon eski iş arkadaşlarıyla, içlerinden birinin evinde buluşmuştu ve birlikte stoklarında kalan

viskileri yudumlayarak, İngilizlerin Malaya'yı Japonlardan geri almasının yolları üstüne stratejiler geliştirmişlerdi.

“Japonların gemisi yok, o yüzden denizden yaklaşılmalı,” demişti yan komşu Andrew Carvalho.

“Kraliyet için bir avuç barbarın eline terk edilemeyecek kadar önemliyiz,” demişti Bay Lingam.

“Aslına bakarsanız sağlam bir kaynaktan aldığım bilgiye göre MI6, Japonları içten devirecek casusları devreye sokmuş bile!” demişti Bay Tan, gür ve inançlı bir sesle.

Cecily ise içinden hınçla, Sen ne anlarsın casustan, diye düşünmüştü.

Ne var ki viski stoku suyunu çeker, yiyecekler giderek azalır ve İngiliz mevkidaşlar günbegün yakalanıp Changi Hapishanesi'ne yollanırken, Gordon ile arkadaşları sıranın kendilerine geleceğinden korkar olmuşlardı. Kulaklarına, şüpheli hainlere uygulanan insanlık dışı işkencelerin haberleri gelmeye başlamıştı. Japon askerlerin bölge yöneticisi Lewisham'ı alıp ellerini domuz gibi arkadan bağlayarak götürmeleri, Gordon için bardağı taşıran son damla olmuştu. Cecily, onca hayran olduğu beyaz adamların, iç çamaşırıyla canlarının bağışlanması için yakarak duruma düşmelerini izleyen Gordon'ın ıstırapla çarpılan dudaklarına bakakalmıştı. Normalde susturmayı beceremediği kocasının ağzını, bunu izleyen günlerde bıçak açmamıştı.

Aslında geçen yıllarla birlikte Cecily de Gordon da değişmişti. Cecily'deki değişim, dengesiz davranışlar şeklinde ortaya çıkmıştı. Ya durmaksızın konuşuyor ya da üretkenlik nöbetlerine kapılarak –yemek pişirme, temizlik, onarım– evde dört dönüyordu. Tahammül edilmez bir karanlığın ruhunu ele geçirdiği zamanlarda ise işi gücü bırakıp, evi kendi haline terk ediyordu. Yağın içinde çiğ et parçaları yüzüyor, leğende yıkanmadan bırakılmış çamaşırlar duruyor, kavanozlarca sebze turşusu kapakları açık, karıncalarla kaplanmış halde öylece bekliyordu.

En kötüsü de öfkeydi. İçinde fokurdayan, sarmallarla göğsünden fırlayan bu öfke öyle güçlüydü ki, Cecily onun ateşini ayak parmaklarında, kulaklarında hissediyordu. Kontrol altına almaya, bastırmaya çalıştığında ise öfkesi, serbest kalmak için çığlık çığlığa vücudunda geziniyordu. Cecily de onu serbest bırakıyordu. Böyle zamanlarda söylediği birbirinden korkunç sözleri hatırlamıyordu bile, tek hatırladığı, yarattığı acı Gordon'ın ya da çocukların yüzüne yansıdığı anda içini dolduran kabarık bir tatmin duygusuydu. Aklında geriye sadece ailesinin perişan hali kalıyordu, öyle ki bu tip patlamaların akabinde günlerce odasına kapandığı oluyordu. Tıpkı Gordon'ın istihkak almaya gidip elinde boğa testisleriyle döndüğü, Abel'in da çocukça kahkahalar attığı gün gibi. Öyle bağırmıştı ki o gün, kendi sesinin yankıları kafasında çınlamış, oğlunun acıdan ve şaşkınlıktan beti benzi atmıştı. Cecily ilerleyen saatlerde uykusundan uyanmış, uyuyan oğlunun yanına gidip onun kıvrık kıvrık buklelerini yüzünden çekmiş ve içinden taşan acılara dayanamayıp ağlamıştı. Öfkesinin onlardan değil, her şeyin bu hale gelmesine sebep olan kendi yaptıklarından kaynaklandığını çocuklarına nasıl anlatacağını bilemiyordu.

O öfkeyle yayılıp genişlerken, Gordon giderek büzüşüyor, eskiden dolgun olan yerlerinden; çene altı, kolları ve gözlerinden, torbalar halinde deriler sarkıyordu. Fakat bundan da öte, kişiliği büzüşüyordu. Eskiden tüm yaşamlarını yöneten İngilizlerin kurumsal ve sosyal basamaklarını tırmanmayı takıntı haline getirmişti. Bunlar ortadan kalkınca amacını yitirmişti. Yine de her şeye rağmen Cecily'nin aksine görevlerini ifa etmeyi sürdürüyordu. Her sabah, atandığı metal levha atölyesine sadakatle gidiyor, akşamları yaralı ellerle, et istihkakıyla dolu bir torbayla geri dönüyordu. Gelgelelim ruhunda bir şalter kapanmıştı sanki. Cecily'yle paylaştığı yataktan uzaklaşmış, odanın diğer ucundaki yer şiltesinde kıvrılarak yatıyordu. Hiçbir şeyden etkilenmiyor gibiydi, bakışları gölgeliydi. Onu

bir anlığına da olsa dünyaya bağlayan tek şey, emekleyerek babasının kucağına tırmanıp, detone sesiyle bir şarkı tutturalak onun ifadesiz yüzüne küçücük bir gülümseme kondurmayı daima başaran Jasmin'di. Dolayısıyla Jasmin evden kaçınca, Gordon'ın varlığı silinmiş, ışığı hepten sönmüştü.

Doktor başını iki yana sallıyordu. İçliksiz, saçları başı dağınık Cecily'ye bakmamak için Jujube'ye hitaben konuşarak, "Belki de böylesi daha iyidir," dedi, "onun açısından böylesi daha huzurludur belki."

Öksürükler başladığında Gordon kaygılanmıştı, avucunda ya da mendilinde kan arıyor, verem olup olmadığını düşünüyordu. Öksürükler rutine dönüşünce ağzını kapatmayı bırakıp geçirdiği kriz ıslıksı, nefessiz bir nihayete erene dek bir şey yapmaz oldu. Öksürüklerinin yankısı bir süre sonra en az çocukların sesi kadar ev hayatlarının doğal bir parçası oldu.

Jasmin'in gidişinden on gün sonra Gordon'ın hırıltıları öyle kötüledi ki, dudakları mora çaldı. Cecily'nin kocası, büro işleriyle ve sayılarla uğraşmaya yatkın, akademik bir adamdı, zorla çalıştırılmaya uygun değildi ve metal levha atölyesindeki işi, vücuduna ağır bir bedel ödetmeye başlamıştı; bir zamanlar tombulluğu ve şatafatıyla karısını sinir eden adam gitmiş, yerine yorgun ve öksüren bir hayalet gelmişti. Gordon bunun ardından komaya girdi. Geçiş süreci öyle olaysız, öyle tannasızdı ki, Cecily kocasının böyle bir şeyi planlamadığından emin oldu.

Her şeyi daima tamı tamına anlamak isteyen, doktorun sözlerinde netlik arayan Jujube, "Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu.

Cecily en büyük kızının gözyaşı dökmemek için gözlerini sertçe ovuşturmasını izledi. Anne babasının aksine Jujube dağılıp gitmemişti ve yuvalarını ayakta tutan tek kişiydi. Sofraya yemek koymanın bir yolunu bulan, babasını uyandıramayınca

doktoru çağırın, Cecily'nin çok iyi bildiği üzere her gün hâlâ Jasmin'i arayan tek kişi oydu. Cecily uzanıp en büyük çocuğuna sarılmak, ona hâlâ çocuk olduğunu, kendini kaybetmeye, türlü duygular hissetmeye hakkı olduğunu hatırlatmak istiyordu. Ancak bunların hiçbirini yapmadı. Diğer her şey gibi Jujube'nin üzüntüsü de onun suçuydu ve hiçbir teselli fayda etmeyecekti.

Malumu ilam etmekten kaçman doktor, iki parmağıyla saçını düzelterek Jujube'ye, "Ciğerleri iyi çalışmıyor. Bu şekilde daha az acı çeker, hem de kendi evinde yatar, dinlenir," dedi. O an Cecily'nin aklına, yedi yıl önce Lina'yla olduğu gibi bir kez daha, hiçbir anlam ifade etmediğini bugün apaçık gördüğü bir amaç uğruna, masum bir insanın farkına dahi varmadan hayatını feda etmesini beklemek zorunda kalacağı dank etti.

Jujube gözlerini hızlı hızlı kırptırarak, "Yoksa babam... ölecek mi?" dedi.

Doktor, "Siz sadece... onu rahat ettirin," diye karşılık verirken, Cecily aynı anda, "Evet," dedi.

Ardından bakışlarını iki kadın dışında herhangi bir yere odaklamaya çalışan doktor, leş kokulu, darmadağın evden telaşla çıkıp gitti.

Yastıklara gömülü solgun yüzü, aralık dudakları arasından ıslık gibi çıkan kesik nefesleriyle Gordon, koma içinde âdeta huzurlu görünüyordu. Belki de öyledir, diye düşündü Cecily. Onunla yer değiştirebilmeyi, bir zamanlar beş kişiden ibaret olan ailesinde şimdi Jujube ile kendisinin kaldığı yönündeki korkunç uyanışı silip yok edebilmeyi diledi.

Jujube, "Bütün bunlar neden oluyor?" diye sordu fısıltıyla. Bu defa gözlerini hızla ovuşturamayınca, yaşlara engel olamadı.

İtiraf, Cecily'nin dilinin ucuna kadar geldi, ihanetinin uzun ve sıkıcı hikâyesi ağzından kaçır gibi, kızının kederi onu dürüstlüğe zorlar gibi oldu. Dilini dişleri arasına sıkıştırıp ısırды,

ağına kan tadı geldi. Hayır, dedi kendi kendine. Ailesinden üç yılda üç kişi eksilmişti: “Yeni bir Asya” yalanının bedeli. Jujube bunu asla anlayamazdı.

Az sonra Gordon öksürdü; odada yankılanan gürültülü, balgamlı kuru bir öksürük. Jujube hızla arkasına döndü. “Baba,” dedi ümit dolu bakışlarla, babasının uyanmasını dileyerek.

Ne var ki Gordon’ın gözleri kapandı ve öylece kaldı. Henüz bilmiyorlardı ama bir hafta sonra Gordon, öksürmeyi ve nefes almayı sonsuza dek bırakacaktı.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

30 Ağustos 1945

Japonların Malaya'da teslim olmasından iki hafta önce

ABEL

Abel, erken uyanabildiği ender sabahlarda gün doğumunu izlemeyi seviyordu. Kampın sessizleştiği, onunsa kendini ve insanları ağır bir hüsrana uğrattığı duygusundan kurtulduğu tek anlardı bunlar. Böyle sabahlarda şişeden yudumladığı içkinin, annesinin kahvaltıda yaptığı acı kahve olduğunu hayal ediyordu; beklemeyi bir türlü beceremeyip sıcakken içtiği, boğazındaki yanmadan zevk aldığı kahve. Kimi sabahlar kampta, uzaklardan usulca sokulan, hışırtısı cırcırböceklerinin cırıltıları arasında boğulacak gibi olsa bile yine de boğulmadan ulaşan bir rüzgârla ürperirdi. Bu sabahsa yağmur çiseliyor, incecik damlalar boynunu, sırtını çimdikliyordu. Tüm bunlar ona en azından hayatta olduğunu hatırlatıyordu.

İşin aslı Abel, dertlerini unutmak için içse ve acı dolu anıları bastırmak için içkiyi her gün artırmak zorunda kalsa da, ölmek istemiyordu. İnsanlara sık sık yakasını bırakmalarını, onu ölmekten alıkoymamalarını söylüyor, bu talebi Freddie'nin kederle başını çevirmesine neden oluyordu. Ne var ki söylediği hep yalandı.

Kamp Abel'ı her gün ölüm gerçeğiyle yüz yüze gelmeye zorlamıştı. Akiro'dan normalden çok dayak yediği günlerde ölmeyi arzulayan insanlardan olabilmeyi dilemişti. Şu çelimsiz ve delik deşik bedeniyle, hiç de zor olmazdı doğrusu. Bir ağaca çıkıp kendini atsa, kamptaki çöplerden alacağı keskin bir aletle bileklerini kesse yeterdi. Gelgelelim ölümün belirsizliği korkutuyordu onu. Geride bırakacağı insanları düşünmeden edemiyordu. Ailesi onu seviyordu ne de olsa, annesiye apayrı seviyordu. Ölümüyle annesini bile isteye inciteceği fikri, Abel'ın yüreğini burkuyor, annesinin kederleneceği düşüncesine asla katlanamıyordu.

İşte Abel'ı en azından hayatta kalmaya iten şey, bu ölüm korkusuydu. O korkuyla ara sıra da olsa karnını doyuruyor, heyelandan, devrilen ağaçlardan uzakta kendine bir sığınak bulmayı ihmal etmiyordu. Yine aynı korkuyla, çisentinin kurşuni göğü puslandırıp havayı nemlendirdiği bu kader belirleyici sabahta, usul usul yükselmeye çalışan turuncu bir top misali güneşin fonunda, havayı yarararak, beyaz kuşlardan bir fırtına gibi gelen uçakları ilk fark eden de Abel oldu. İçki midisini çalkalıyor, tanıdık bir ekşime gaz tıkanması yapıyor ve sarhoşluğun uğultusu kafasında yankılanıyordu. Fakat Abel, o bulanık zihniyle dahi anladı. *Anladı*. Düğüm olmuş vücudu hayatta kalma dürtüsüyle çözöldü, ayağa kalkıp art arda adımlar atmaya çalışırken dizleri acıyla kasıldı.

Kaç, diye haykırıyordu bedeni. *Kaç*.

JUJUBE

Jujube'nin hayatındaki her şeyde umutsuzluğun çatlakları vardı dense abartılı kaçmazdı. Jasmin kaybolalı neredeyse iki hafta olmuştu ve Jujube kimi günler kardeşinin başına gelenleri düşünerek kapıldığı dehşetten nefes almakta zorlanıyordu. Hastalığı iyice kötüleyen babası ise evdeki yatağında gözleri kapalı, hareketsiz ve baygın yatıyordu. Doktor önceki gün babasının birkaç günü kaldığını söylemiş, o gittikten sonra Jujube babasının başında nöbet tutarak kendini onunla konuşmaya, sesini ona hatırlatmaya, geri dönmesi için yakarmaya zorlamıştı. Ancak ne diyeceğini düşünüp, ailesinin başına gelenleri hak etmek için ne yaptıklarını sorguladıkça, ruhunu her gün boğan yakıcı öfkeyi nasıl ifade edeceğini bilememişti. Bu yüzden de sessizce oturmuş, odadaki tek ses olan babasının zorlu nefesleri eşliğinde duvarda gezinen karanlık gölgeleri izlemişti.

Jujube'nin annesine gelince, o da günlerce sessizliğe bürünüyor ve ağzına tek bir lokma koymadan, yatak odası penceresinin yanındaki sandalyede kıpırdamadan oturuyordu. Sonra aniden konuşmaya başlıyor, anlaşılmaz, karmaşık birtakım bilgileri nefes almadan sıralıyordu. Delice bir ruh haliyle mırıldanırken “onu göreceğim” ve “işte o kadınlara böyle yapar” gibi şeyler söylüyordu. Jujube önceleri annesinin Gordon’ı kastettiğini düşünmüş, onu yatıştırmaya çalışmıştı. “Babam hasta, dinlenmesi lazım.” Ne var ki annesi onu âdeta görmeden, sabırsızca başından savuşturmuştu. “Bana borcu var,” diye mırıldanmıştı. Jujube böyle zamanlarda pes eden bir tavırla kapıyı kapatıp oradan uzaklaşıyordu.

Annesinin eskiden olduğu gibi toparlanacağını ummuştu. Ancak bu defa durumu kötüye gidiyordu. Düzensiz beslenmekten bir deri bir kemik kalmıştı ama düzensiz uykudan yüzü gözü şişti. Jujube geceleri onun evde dolandığını, ahşap döşemelerin, duvar arkasında dolanan fareler gibi gıcırdadığını

duyuyordu. Gün doğarken annesi yorgun düşüyor, bir iki saat uyuduktan sonra pencerede nöbet tutmaya geri dönüyordu.

Jujube çayevine gittiğinde, Doraisamy mutfaktan çıkıp sevimsiz bir tavırla burnunun dibinde parmaklarını şaklattı. “Alo, alo, burada mısın Jujube? İşini yapmayı düşünüyor musun? İstem yerine bin tane kız bulurum, biliyorsun, değil mi?”

Jujube patronunun kıvrık parmaklarını ısırarak için kendini zor tuttu. Onun yerine önlüğüyle bulaşık bezini çıkarıp adamın eline tutuşturdu. “Kusura bakmayın, efendim, öğle yemeği için evime gitmem gerek. Hemen dönerim, efendim.”

Adam, Jujube’nin arkasından, “Yemin ederim, sepetleyeceğim seni,” diye bağırdı. Ardından seçeneklerini gözden geçirmiş gibi, “Bir saate dönsen iyi edersin!” diye seslendi.

Jujube eve geldiğinde, güneş sabahın ilerleyen saatlerinde ortalığı kavurmaya başlamıştı. Jujube’nin gömleği sırtına yapışmış, çirkin ter lekeleri kumaşta izler bırakmış ve zaten ince olan materyali iyice şeffaflaştırmıştı.

“Anne?” diye seslendi Jujube. Alışkanlıktan yapıyordu bunu. Odasına kapanan annesi bu aralar seslenişine hemen hiçbir zaman karşılık vermiyordu. “Anne, erken geldim, yemek hazırlayacağım!”

Bir patırtı. Annesi önünde soluk sarı bir leke olan kahverengi elbisesiyle yatak odasından çıktı; Jujube lekenin ne olduğunu bilmek dahi istemiyordu. Annesi çürük balık gibi kokuyordu, saçlarıysa yağdan sopa gibi olmuş, birbirine dolanmıştı.

“Anne,” dedi Jujube, kalbi gümbürdeyerek, “odandan çıktın. Nasılsın?”

“Özür dilerim, kızım. Birisine söylemem lazım.”

“Neyi söylemen lazım? Lütfen, anne.”

Jujube annesini banyoya çekerek, leş gibi saçlarını yıkayabilmek için kazandan kırmızı tasla su almaya çalıştı. Fakat kadın şaşırtıcı bir kuvvetle kıvrıla büküle kızının elinden kurtuldu.

Mırıl mırıl, tutarsızca konuşan annesi, “Kız kardeşini bulabilecek birini biliyorum. Hepsi benim suçum. Ama o bize yardım edebilir. Edecektir,” dedi.

“Anne, tuhaf tuhaf konuşuyorsun. Jasmin evden kaçtı, biliyorsun. Hem benim suçum o, senin değil.” Jujube bunu ilk defa sesli olarak itiraf etmişti. Boğazında düğümlenen vicdan azabını bastırmak için yutkundu, Jasmin’in bodruma tıkılırken gözü yaşlı, yalvaran görüntüsünü gözlerini kırpıştırarak geçiştirdi.

Annesi onu duymamış gibi, “Yıllar önce bir adama yardım ettim ben, kötü bir adamdı, Jujube. Bu işi düzeltmem lazım,” diyerek konuşmaya devam etti.

Jujube’nin üstüne bir bitkinlik çöktü. Annesiyle daha fazla tartışamayacaktı. “Lütfen. Gel, ben seni yatağa götüreyim anne. Yiyecek bir şeyler de hazırlayacağım. Uzatma artık.” Jujube kadını belinden, niyetlendiğinden belki biraz daha sertçe itti. Öylesine yorgundu ki...

Annesi ansızın kızını var gücüyle ittirdi ve Jujube banyoda yere serildi. Bir çatırtı tüm bedeninde çınlarken Jujube’nin gözlerine beyaz bir ışık indi ama beton zemine çarpan kafasından çıkan sesi algılamasına fırsat kalmadan dünya silinip gitti.

CECILY

Büyük beyaz eve yaklaşırken, çimlerin ve yaseminlerin tanıdık kokusu Cecily’nin burnunu doldurdu. Burayı hâlâ, kendini Bingley Çen olarak tanıtan Fujivara’yla tanıştığı eski bölge yöneticisinin evi olarak düşünüyordu. Bina, mevcut durumunun gerektirdiği farkları yansıtmıyordu; hâlâ şehrin kıyısındaki yapılara tepeden bakıyordu, araba yolu hâlâ uzun ve dikti, çimleri bakımlıydı. Temiz beyaz cephesi yıllar içinde biraz yıpranmış olsa da ihtişamı büyük ölçüde yerindeydi. Bir zamanlar bu eve İngiliz yöneticinin davetlisi olarak şık giysilerle

geldiğini, eğlendirilmeye değer bulunacak kadar önemli biri olduğunu, müzik sesi koridorlarda yankılanırken şu verandada durup yağmurun taptaze kokusunu içine çektiğini düşünmek ne tuhaftı. Cecily başını eğip kendine baktı. Kupkuru ayak parmakları yıpranmış terliğinden taşmış, sağ ayak başparmağının tırnağında mantar enfeksiyonundan grimsi yeşil kabartılar oluşmuştu. Üstünde kahverengi ev elbisesi vardı; pislik içinde yattığı, öne arkaya sallandığı odasında günlerdir giydiği elbise. Kendi kokusu burnuna kadar geliyordu. Tatsızdı, buruktu, çürüktü, Fujivara'nın bir zamanlar bildiği o kadının bir gölgesi gibiydi, eskiden sessiz olduğu yerlerde şimdi isterikti, eskiden güçlü olduğu yerlerde şimdi ezikti.

Sabah güneşi ona acır gibi bulutların arkasına çekildi. Cecily uzun adımlarla yürümeye, dağılıp gitmiş bir kadının titrek bacakları için değil, otomobiller için yapılmış dimdik araba yolunu tırmanmaya başladı. Hava güneş yokken dahi sıcaktı, Cecily'nin ev elbisesi, koltuk altından, dizlerinin arkasından, göğüslerinin arasından yer yer terle vücuduna yapışmıştı. Kesik kesik nefesler alan ağzına, üstdudağından bir ter damlası yuvarlanıp girdi.

Fujivara'ya daha önceden gelmesi gerektiğini biliyordu. Fakat beyni böyle bulanıkken, her şey hayallere bulanmış gibi zaman bir tuhaf akıyordu. Her gün, Jasmin yakında, çok yakında kapıdan içeri girecek, diye düşünüyor, kimi zaman kızının cıvılcıvıl kahkahasının evin dört bir yanında yankılandığına kendini inandırmayı başarıyordu. Neden sonra uyanıyordu ve çaresizlik onu yerine mıhlıyor, olup bitenler tekrar tekrar zihnine üşüşüyordu. Keza her şeyi kendisinin harekete geçirdiği gerçeği de.

Cecily araba yolunun başına geldiğinde o tanıdık verandaya; yıllar önce öylece durup Billie Holiday'in coşkun şarkılarını dinlediği verandaya adım attı.

“Hanımefendi?” Grilere bürünmüş bir hizmetçi verandaya çıkarak onu baştan ayağa süzdü.

Cecily oğlana doğru adım atarak, “Evsahibini görmek istiyorum,” dedi. Hizmetçi buna karşılık belki ondan, belki de onun kokusundan, kendini korumak istercesine elini kaldırdı.

“Burada dur,” dedi Cecily’ye, bir köpekle konuşur gibi. Sonra da tekrar içeri girdi.

Ne var ki Cecily’nin artık kaybedecek bir şeyi yoktu. Hizmetçiye duymazdan gelerek ittirdi ve o, “Hayır, hayır, dur,” derken, eşikten içeri dalarak, holde dikildi.

Parti dekorasyonlarının yokluğunda ev öncekinden farklı görünüyordu. Tavan yüksek ve kemerliydi, duvarlarda fısıldaşan davetkâr bir esinti, içeriyi dışarıdan daha serin tutuyordu. Esinti bir yandan ferahlatıcıydı bir yandan da etrafını saran kendi kokusu yüzünden Cecily’ye yağlı vücudunu hatırlatan berbat bir histi. Söyleyeceklerini prova ederek, kendi kendine mırıldandı Cecily: “O belki de senin kızıdır, senin kanındandır. Lütfen onu bulmama yardım et.”

JASMIN

General Fujivara’nın evindeki sayvanlı karyolada, Jasmin ile Yuki’nin karnı koro halinde gurulduyordu. Öyle çok uyumuşlardı ki ertesi günün ilerleyen saatlerinde ancak kalkmışlardı. Jasmin’in midesi asitten yanıyordu. Yuki kıkırdadıysa da birilerinin duyacağından korkan Jasmin onu susturdu. İçerinin havası nemden ağırlaşmış, durağan ortamda Yuki’nin kokusu iyiden iyiye keskinleşmişti. Uyku mahmuru Jasmin, Yuki konusunda ne yapacağına hâlâ karar verebilmiş değildi.

Yuki, “Karnım aç,” dedi.

Kızın bacağındaki uzun kesiğin kanaması durmuş, yara kabuk bağlamaya başlamıştı. Jasmin gözlerini arkadaşından kaçırdı. Ona üzülüyor ama bir yandan da kızıyordu. Kendisi onu

General'in evine getirebilmek için ne büyük tehlikeleri göze almıştı, o ise bir kere bile teşekkür etmemişti.

"Sessiz ol lütfen," dedi Jasmin.

Yuki, "O kadar açım ki kolunu yiyebilirim!" diye karşılık verdi ve ne demek istediğini açıklarcasına arkadaşının sağ kolunun etli kısmına uzanıp ısırır gibi yaptı. "Ham ham!"

Jasmin, "Kes şunu!" diye bağırdı. Yuki'nin aptalca oyunlarına katlanacak havada değildi. Önemli riskler söz konusuydu ve aklında dönen düşünceleri kontrol etmekte zorlanıyordu. Çok geçmeden General'in geleceğini bildiği için korkuyor, giderek üstüne çöken korku yüzünden de boğulacak gibi oluyordu. Vakit geldiğinde hem Yuki'yi hem de General'i kaybetmekten endişe ediyordu.

Yuki de Jasmin'e, "Bana niye böyle berbat davranıyorsun!" diye bağırdı. Kollarındaki kırmızı izler, suçlarcasına dik dik Jasmin'e bakıyordu.

CECILY

Kızların tiz çığlıkları havayı yararak geldi. Cecily hasır koltuktan kalktı, terliklerine takılıp tökezledi. Hiç şüphe yoktu. Kelimeleri ayırt edemese de duyduğu ses, küçük kızların sesiydi; çocuklara has kulak tırmalayan, çağılayan seslerden.

Hizmetçi de duymuştu, gencecik yüzünde şaşkın bir ifadeyle koşarak Cecily'nin yanına geldi.

Cecily yüksek sesle ve tane tane konuşarak, "Kimdi onlar?" diye sordu. "Burada kız çocukları mı var?" Fujivara'nın o *tür* adamlardan; *guniang* arayışıyla kapılara dayanan, küçük kızları evine hapseden o korkunç adamlardan olabileceği aklına dahi gelmemişti. Hizmetçi seri adımlarla koridorda yürümeye başladı, Cecily de telaşla onun peşine takıldı.

Hizmetçi çaresizce ellerini sallayarak ve İngilizcesinin yetersizliği yüzünden sert bir ihtarda bulunmaktan âciz kalarak

Cecily'ye, "Hayır!" dedi. Cecily koşarak koridorun sonuna, kız çocuğu bağrıışlarının giderek netleştığı odaya yöneldi. Kapıya yaklaştıkça öfkesi doruğa ulaştı. Fujivara'yı öldüreceğini düşündü; ardında daima ölümden bir iz bırakan bu adamı öldürebilirdi. Masumiyete böylesine el koyan adamı. Ellerini yumruk yaptı.

Hizmetçi bir kez daha, "Hayır!" diye haykırarak Cecily'ye yetiştirdi ve onu ev elbisesinden çekiştirdi.

Cecily oğlanın elini ittirmek üzere döndü; artık tek bir amacı vardı, kızlara ulaşmak. Odanın kapısı gıcırdayarak açıldı, sabahın bembeyaz ışığında gözler belirdi ve bir geceliğin hışırtısı duyuldu.

"Anneciğim?"

JUJUBE

Jujube ne zamandır baygın olduğunu bilmiyordu ama kendine geldiğinde annesi gitmiş, vücudunun ön kısmı sıırılsıklam olmuş, kırmızı tas ise kanayan bir krater gibi göğsüne konmuştu. Kulakları çınlayarak ıslak yerden kalktı, sekerek evden çıkıp, Mui Teyze'nin kavanozları dizdiği, Çong Amca'nın tabela boyasını yenilediği Çin marketine gitmeyi bir şekilde başardı.

Mui Teyze, "Sana ne oldu kızım, ne oldu böyle?" diye bağırarak, yaşlı bir kadından beklenmeyecek bir çeviklikle reyonların arkasından koşar adımlarla geldi. Baş dönmesi, acı ve yorgunluktan sersemlemiş olan Jujube ise markette yere oturup, birkaç damla kanın kusursuz yuvarlaklar halinde yere damlayışını bir tür tatminle izlemekten öte bir şey yapamadı. Mui Teyze, Çong Amca'yı eczaneye yolladı ve adam bir torba dolusu merhem, krem ve gazlı bezle geri döndü. İki yaşlı market sahibi Jujube'yi bir tabureye oturtup başındaki yaraya ağır kokulu bir krem sürdüler, yarayı gazlı bezle örttüler. Mui Teyze durmadan cıkcıklayarak, "Seni doktora götürmemiz

lazım”, “Annen nerelerde” ve “Bugün midene bir şey indi mi” gibi şeyler söylediye de Jujube tek kelime etmeden, kadının sonraları dükkâna gelen herkese söyleyeceği gibi “maske gibi bir suratla” öylece oturdu.

Bundan bir saat sonra Jujube, çayevinde parmaklarını Mui Teyze’nin başına bantladığı gazlı beze bastırarak bezin hem yarasının yapışkanını hem de Mui Teyze’nin sürdüğü merhemi emişini hissediyordu, Doraisamy’nin yüzündeki tiksinti de gözünden kaçmıyordu.

“Neler oldu sana böyle? Bu halde servis yapamazsın,” dedi, Doraisamy.

Bugünlerde erkekler çayevine, kimisi sarhoşken tökezleyip incinmiş, kimisi ormanın kıyısında gerillayla savaşırken yaralanmış, kimisi yumruklaşırken yüzü morarmış halde binbir türlü yara bereyle gelirken, kendisinin küçük bir kanama yüzünden servis yapamayacak olması Jujube’ye yaman bir çelişki gibi göründü. Yaralama arzusu bir neticeyi kontrol altına alma, şişen bir yanağa yayılan morluğu tüm netliğiyle görme arzusundan kaynaklanıyor olmalı, diye düşündü. Ne de olsa artık kimsenin bir şey üstünde kontrolü yoktu. Radyolar teslimiyet haberleriyle, Nazi işgali altındaki bölgelerde verilen ağır kayıplarla, Japonların hâkimiyetindeki bölgelerde baş gösteren yerel ayaklanmalarla doluydu. Bu haberlerin ona umut vermesi gerekirdi ama Japonlardan kurtulma fikri Jujube için artık öyle yabancı bir kavrama dönüşmüştü ki, hayal etmekte dahi zorlanıyordu.

Jujube her günü hayatta kalmaya, elinin, kolunun, vücudunun yerli yerinde olmasını sağlamaya çalışarak güçbela atlatsa da, düşüncelerine tutunmakta artık zorlanıyordu. Düşünceler geceleri, uykusunda, duvarların içindeki akkarıncalar gibi zihnine akın ediyor, durulmak bilmiyordu. Bazen gülünç denecek kadar bariz göstergelerdi bunlar: kardeşlerine ait olduğunu bildiği ama yüzleri olmayan paramparça bedenler; radyodan

veya kitapların sayfalarından mırıldanılan ama göremediği ya da işitemediği sinsi, cızırtılı sözcükler; uyanıkken kendisini uğrattığı hayal kırıklığını bire bir yansıtan bir ifadeyle ona bakan kendi yansıması... Tüm bu rüyalarda eksik olan bir şey varsa, o da umuttu. Hiçbir zaman ailesinin yeniden bir araya geldiği bir geleceği tasvir etmiyorlardı.

CECILY

Cecily'nin ilk düşüncesi, bu iş bu kadar basit olamaz, şeklin-deydi. Kızı Jasmin, temiz pak ve mutlu bir halde, başını çocuksu bir hayretle kaldırmış ona bakarak karşısında duruyordu. Kızının sesindeki masumiyeti, burnunun tek deliği kapalıymış gibi çıkan o boğuk tenor tonu ne kadar özlediğini o âna dek fark etmemişti. Bedeni, çektiği onca acının ve yaşadığı onca ihmalin; açlığının, rahatlamaktan ve kapıldığı dehşetten gelen zihin bulanıklığının o an birden farkına vardı. Tamamen içgüdüleriyle hareket eden Cecily, çömelip Jasmin'i kollarına çekti. Öfkeli nefeslerle soluyordu ama solukları ağzından kaçınca aslında Jasmin'in küçücük omzuna kapanmış hıçkırdığını anladı. Kızının, makasla son kırptığından bu yana biraz uzamış olan saçlarını çekiştirdi, bebeklikten çıktığında bile kaybetmediği teninin süt kokusunu içine çekti.

“Gel haydi,” dedi, kızının saçlarına gömülü dudaklarıyla. “Gidelim buradan artık.”

Cecily'nin aklında sayısız soru vardı. Jasmin'i Fujivara mı burada tutmuştu? Jasmin tesadüfen mi buraya gelmişti? Fujivara ona bir şey yapmış mıydı? Onu bir kaşık suda boğarım, diye düşündü. Boğardı da. Ama önce Jasmin'i buradan çıkarmalıydı. Uzaklaştırmalıydı.

Duvarlarda ikindi saatlerinde kopacak bir fırtınaya delalet eden gölgeler belirdi. Fırtınaya hazırlanan hava, ağır ve

durgundu, sonra bir şimşek ansızın karanlık koridoru aydınlattı. Cecily, Jasmin'in irkildiğini gördü ama eskiden şimşek gördüğünde yaptığı gibi korkudan sinmemişti. Demek ki küçük kızı artık cesaretlenmişti.

Cecily'nin bu noktadan sonrası için bir planı yoktu. Jasmin'i bulması için Fujivara'dan yardım isteyip yalvaracağını düşünmüştü. Jasmin'i oracıkta bulup alabileceği ise aklına bile gelmemişti. Oysa şimdi bu lanetli beyaz evden çekip gidebilirlerdi. Yakalanmadan nasıl kaçacaklarını ya da Fujivara'nın peşlerine düşmesini nasıl engelleyeceğini bilmiyordu ama bir önemi yoktu; önemli olan tek şey ailesiydi ve Cecily onları bir araya getirmeliydi. Jujube kardeşini görünce kimbilir ne kadar sevinecekti. En büyük çocuğuyla yaşadığı son çekişmeyi hatırlayınca Cecily'nin kalbi sıkıştı. Jujube'ye vurmaması gerektiğini biliyordu ama öyle öfkelenmiş, öyle hayvansı duygulara kapılmıştı ki âdeta başka birine dönüşmüş, kendine engel olamamıştı. Olsun, her şey düzelecekti artık. Jasmin'i eve getirdiğinde her şeyi tamir etmiş olacaktı. Tüm hataları affedilecekti.

“Gel haydi,” dedi Cecily yine, parmaklarını Jasmin'in incecik bileğine iyice batırarak. “Annen her şeyi hale yola koyacak.”

JASMIN

Jasmin o güne dek annesini ruhsal çöküntünün çeşitli aşamalarında görmüştü. Abel eve dönmediğinde kadın her gün sahibinin dönüşünü bekleyen bir hayvan gibi pencere yanma çömeli durmuştu. Her gürültüye atlamış, yoldan geçen herkese şehirden kaybolan çocukları görüp görmediğini, onlarla ilgili bir şey duyup duymadığını sormuştu. Küçücük bir bilgi edindiğinde ise –örneğin birisi bir kamyon dolusu çocuğun mahalleden götürüldüğünü gördüyse veya Abel'in eski okulundaki öğretmenlerden birinin, oğlanları Japonlarla gitmeleri

için kandırmış olabileceği söylendiyse– koşarak dışarı çıkıp delice el kol sallayarak, Abel’la alakalı bu sağlıksız haber kaynaklarını sorguya çekmişti. Ne var ki günler günleri kovalamış ama ne Abel gelmişti ne de onunla ilgili bir haber. Jasmin annesinin uykuda ağladığını işitmiş, hıçkırıklar ise sessizce burun çekmekten babasının sakinleştirmeye çalıştığı çığlıklara kadar değişiklik göstermişti.

Gelgelelim temizlikten kaçmak hiçbir zaman annesinin ıstırabının belirtilerinden biri olmamıştı. Jasmin neredeyse sekiz yıllık hayatında annesini bildi bileli hep erkenden kalkıp giyindiğine ve hem kendini hem de evi daima düzenli ve temiz tuttuğuna tanıklık etmişti. Japon işgalinin ilerleyen döneminde mahalledeki annelerden bazıları fazlasıyla meşgul bir hale bürünse de Jasmin’in annesi sadeliği, temizliği ve ütülü giysileri hep sürdürmüştü. Oysa bugün Jasmin’in karşısında, ömründe görmediği kadar kirli bir ev elbisesiyle duruyor ve fırtınadan sonra kimi zaman kuru oluklarda ölüp kalan balıklar gibi kokuyordu.

Yuki arkadan, “Bu da kim?” diye mırıldandı. Jasmin, Yuki’yi görüş alanından iyice dışarıya, yatak odasının karanlığına doğru ittirdi.

Hizmetçi genzinden birtakım sesler çıkarınca Jasmin onun “Yanında kim var?” demeye getirdiğini anladı. Genç çocuk sinirli bir tavırla iki eliyle davetsiz misafirleri gösteriyor, belli ki kapıdan içeri girdiği takdirde General’in duruma vereceği tepkiden endişe ediyordu. Güneş uzaklarda gözden kayboluyor, gökyüzü yağmura hazırlanıyordu.

Jasmin’in annesi tiz ve çatlak bir sesle, “Her yerde seni aradım!” dedi. Yuki’nin farkına varmamış gibiydi. Ardından Jasmin’i şaşırtarak ağlamaya, haykırmaya başladı, hıçkırıkları evde yankılandı. Sonra kızına uzanıp onu kollarına almaya çalıştı ama Jasmin geri çekildi. Koku dayanılır gibi değildi. Bu nasıl onun annesi olabilirdi?

Herkes aynı anda sesi duydu: Kapı açılıp kapandı, holden ayak sesleri gelmeye başladı. Hizmetçi heyecandan tıkanı, koşarak yaklaşan efendisini karşıladı ve ağzından art arda Jasmin'in anlamadığı Japonca kelimeler döküldü. Jasmin'in arkasında Yuki kaskatı kesildi.

Yuki, "Hizmetçi, evde deli bir kadın var diyor," diye fısıldadı Jasmin'e.

Jasmin, "Deli kadın değil o, benim annem," diye karşılık verdi.

General hizmetçiyi zor kullanarak ittirip upuzun iki adımda koridordu geçti. Sonra durup karşısındaki manzarayı sindirmeye çalıştı. Jasmin'in arkasında duran Yuki, iyice gölgelere çekildi.

General ifadesiz bir yüzle ve Jasmin'i altına kaçırarak kadar tedirgin eden duygusuz bir sesle, "Evet. Herkese burada demek," dedi. Yuki odanın gölgeleri arasından Jasmin'in bileğine sımsıkı sarıldı.

CECILY

Cecily'nin ilk gözüne çarpan adamın duruşuydu. Uzun boylu olmasa da her zaman dimdik ve kaskatı duran Fujivara, gevşek bir duruş takınamayacak kadar esneklikten yoksun biriydi. Kendine hâkim, düzen denen şeyi kategorilere ayırıp ondan keyif alan, etkilendiği her şeye –idealizm olsun, nefret olsun, inanç olsun– sarsılmaz bir bağlılık duyan bir adamın mum gibi dik duruşuydu bu. Bugün evde, karşısında duran adam ise biri omurgasının dibine tornavidayı dayayıp, onu bir arada tutan gergin ipi gevşetmiş de omuzlarını öne düşürmüş gibi eğri biriydi. Sıradan birinin gözüne birazcık kambur görünse de söz konusu kambur Cecily'yi hayrete düşürmüştü. O kambur yürüyüşüne, Cecily'nin alışkın olmadığı bir hantallık, kırılğanlılıkla onu şaşırtan bir sarsaklık katıyordu.

Cecily'nin gözüne çarpan ikinci şey ise kokunun eksikliğiydi. Fujivara'yı ve onun parlak, şekillendirilmiş saçlarını her zaman takip eden naneli saç kremi kokusu ona özgü bir nitelik, Cecily'nin vücudunda tepki yaratan bir etki, esaretin ta kendisi olagelmişti. Şimdi ise etraflarını saran tek koku Cecily'nin ekşi, yağlı, pis kokusuydu. General Fujivara'nın saçlarıysa dümdüz ve şekilsiz alnından sarkıyor, kâküller ona çok ama çok yaşlı bir adamın bedenine sıkışmış bir delikanlı havası veriyordu. Çelik gibi bakışlarını Cecily'ye dikti. Ne kadar evrilmiş olursa olsun bu adam hâlâ kendi şartlarıyla hareket etmek isteyen biriydi ve Cecily onun evine izinsiz girmiş, deliliğini, lekelerini, kokusunu Fujivara'nın hâkimiyet alanına sokmuştu.

“Cecily...”

Ne var ki Cecily ilk sözü söyleme ayrıcalığını ona tanımayacaktı. “Kızımla ne işin var?” diye tısladı. Sonra da kızına uzanıp onu sertçe kendine çekti.

Jasmin, “Hayır anne, istemiyorum,” diye ciyakladı. Kızının güçlü direnişine, kıvrılıp bükülerek kaçışındaki kuvvete hayret etti Cecily. Tüm hayatını, etrafındakileri memnun etmek üzere geçirmiş çocuğuydu bu üstelik.

“Gördüğün gibi onu burada tutan ben değilim. Baştan beri gitmekte serbestti,” dedi Fujivara.

Cecily, akıl sağlığını koruyan incecik ipler kopmuş gibi, içinde bir şeylerin dağıldığını hissetti; Fujivara böyle bir kadına dönüştürmüştü işte onu, ruhunda çığlıktan başka bir şey kalmamış sefil bir kadına. Nihayet son ip de koptu ve Cecily ellerini uzatıp tüm varlığıyla, dimdik saçlarıyla Fujivara'nın üstüne atıldı.

Jasmin, “Anne, dur! Yapma!” diye haykırdı. “Bana hiçbir yapmadı o!”

Fujivara yüzünden maskeyi indirip kokudan, mide bulandıran bu duygusal gösteriden duyduğu tiksintiyi gizlemeden Cecily'ye doğru hamle yaptı ve kollarını tutup onu savuşturdu.

Karmaşadan fenalaşan hizmetçi feryat ederek koridor duvarının karanlığına sindi. Cecily'nin kulağına ise çığlıklar atan iki kızın çocuksu sesleri geldi.

Küçük bir kız, “Yapmayın, durun,” diye bağıırıyordu. Cecily başını eğip bacağına yapışmış, onu Fujivara'dan koparmaya çalışan ufaklığa baktı; Jasmin değildi bu. Bakışları, alnındaki saçları geriden başlayan küçük bir kafanın tepesine odaklandı. Çocuk Cecily'ye bakmak için başını kaldırdığında, Cecily gerilip uzamış bir göz, kızgın çukurlar ve alacalı yara izleriyle kaplı solgun bir yanak gördü. Çoktandır ölü saydığı bir sırrın çehresiyle karşı karşıyaydı.

JUJUBE

Çayevinde, Jujube başındaki gazlı bezi dikkatle çıkardı. Kesilen yer kuruduğı halde yarası ısrarla sızlıyordu. Dalgalı saçlarını normalde güzelce toplayan tokaları çıkardı, saçını yüzüne indirdi. Leş gibiydi saçları ama yarayı örtecekti. Yorgunluktan bitap halde çayevinin mutfağında oturdu ve rengi kendi ten rengine benzeyen damarlı kahverengi kabuğıyla tezgâhın üstünde poşetten başını çıkarmış bakan çiğ tapyokaya daldı gitti.

Jasmin'in kayboluşundan bu yana daimi bir huzursuzluk kuyusuna dönüşen Jujube'nin zihni şimdi daha farklı, daha sakin. Başını banyo beton zeminine çarptığında, geçmişten bu yana onu tanımlayan benzersiz odaklanma kabiliyeti ile muazzam rasyonelliğini de sanki geri kazanmıştı. Her şeyi yeniden tüm açıklığıyla görüyor, kontrolü ele almanın, başkalarında kendi eliyle somut bir yara açmanın, üstüne bastırabileceğı, hissedebileceğı, gözlemleyebileceğı ve parmakları arasında tutabileceğı bir acı yaratmanın yolunu yine biliyor gibiydi.

Eskiden öldürme eğilimini yavaş yavaş gelişen, insanın zihnine sinsice girip dışarı salınmaktan başka yol kalmayana dek

birikerek yoğunlaşan bir sis gibi düşünürdü. Şimdi ise onun için ani bir dürtüydü bu. Öyle ansızın gelip çatıyor ve öyle kalıcı biçimde yerleşiyordu ki, Jujube başka bir şey düşünemiyordu. Cinayetin günah olduğunu, keza cinayeti düşünmenin de günah olduğunu elbette biliyordu. Yine de bu zihinsel açıklık ona heyecan veriyordu. Çok zamandır rotasını kaybetmiş, engin duygularla tükenmiş, duyguların ötesini göremez olmuştu. Şimdi ise her şey gözüne gayet basit görünüyordu. Üstelik de adil görünüyordu. Zalimlere umut etmenin onurunu bahşederken, onlara her günü ölmek için çırpınmakla geçen bir hayatı reva gören bir tanrı olamazdı. Bunları düşünürken aklında, azmiyle, serbest giyimiyle, kalbinde empatiye yer ayıracak kadar talihli olduğu için insanlara yardım etme yönündeki apaçık hevesiyle, Bay Takahaşi'nin sevgili İçika'sı vardı.

Bay Takahaşi birkaç hafta önce çayevinde kendini barış yanlısı ilan etmişti. “Kullandıkları yöntemlere inanmıyorum. Bu işin daha iyi yolları var.”

Jujube ise, “İyi de yöntemleri bize, yaşamayı hak etmediğimizi düşündüklerini gösteriyor,” demişti.

Bay Takahaşi onu duymamış ya da duymazdan gelmişti. Sonra da çayına üfleyerek, “Her zaman beyaz adamın galip gelmesi, dünyanın kanunu olmamalı,” demişti.

Peki ya Jujube ve ailesi gibi insanları kazanılacak bir ödül, katledilecek bir sığır, tecavüz edilecek bir kız çocuğu, açlığa mahkûm edilecek bir hayvan kılan neydi? Köleleştirme sadece farklı ten rengine sahip insanların birbirini alıp satması değildi. Düşmanınızın size benzemesi –düşmanda kendinizi görmeniz– çok daha beterd, çünkü böylesi, kendi içinizdeki karanlığı size yansıtıyordu. Sokaklarda her gün et gibi doğranmış insanlara rastlanıyor, daha can vermeden üst üste yığılmış ölümler, katliam alanlarını dolduruyordu. Jujube kâbuslarında erkek ve kız kardeşinin cesetlerle dolu küçük bir çukurdan tırmanmaya çalışıp düştüğünü, nefessiz kalıp boğulduğunu görüyordu. Kendini

biraz olsun güçlü hissedebilmek, Japonların elinden alamayacağı bir şeylere hâlâ sahip olduğunu kendine hatırlatmak için herhangi bir şey yapmadığı takdirde, kalbindeki çukur büyüyüp onu yutacak diye korkuyordu.

Bay Takahaşi sahiden değişmiş miydi? Yoksa kaybettiği onca şey yüzünden değişen kendisi miydi? Veya kaderlerindeki ayrışma –Bay Takahaşi’nin kızı hayatta kalırken, Jujube’nin hayatından birinin daha eksilmesi– dostluklarının arasına sonsuza dek yerleştirilmiş bir kama mı olacaktı? Bay Takahaşi iyi bir adamdı belki ama kötü bir şeye inanan iyi bir adam, aslında kötü bir adam demekti ve Jujube onu ya da onları nasıl affedeceğini hiç bilemiyordu.

CECILY

Tek kaşı yüzünün ortasına kaymış, diğeri yüzün bozuk kısmında kıpırdamadan duran yaralı kız geriye çekilmişti. Cecily kızın kollarının dayak ve kırbaç izleriyle, morluklarla ve soluk teninde çaprazlama uzanan bağ izleriyle dolu olduğunu fark etti.

“Ne? Bu da kim?” diye sordu Fujivara.

Hizmetçi muhtemelen General’in evine bir değil, iki yabaniyi kabul etmesinden gelen bir kaygı ve korkuya kapılmıştı. Dışarıda yağmur çiselemeye başladı.

Cecily kendi yerinde olsa çoğu kişinin sık sık geride bıraktığı çocuğu, Lina’ya ölüm döşeginde verip de tutmadığı sözü düşüneceğini biliyordu. Ancak başlarda şiddetli seyreden vicdan azabı yıllar içinde kafasının gerisine itebileceği küçük sızılara dönüşmüştü.

“Bizden çok şey aldın. Bırak gidelim,” dedi.

“Aldım mı?” Fujivara’nın sesi tehlikeli biçimde kısıktı. “Benim tek yaptığım dünyayı daha iyi bir yer haline getirmeye

çalışmaktı. Bir zamanlar gayet iyi anlıyordun bunu.” Dudakları tiksintiyle büküldü.

Cecily’nin kızı, o minicik, incecik kız, kapı eşiğinde dikilmiş, şaşkın, ıslak gözlerle iki yetişkine bakıyordu. Cecily’nin kalbi gümbürdemeye başladı. Fujivara’nın ne tür bir oyun oynadığını bilmiyordu ama kızını ondan uzaklaştırması gerektiğinden emindi. Aksi takdirde Jasmin, Fujivara denen o zehirli girdaba; kendisini seven kadınları, kendi kendilerini dahi tanıyamayacak kadar çarpık bir hale dönüştürene dek lime lime eden adamın girdabına kapılacaktı. Cecily vaktinde bu adamı dönüştürücü biri gibi, ona idealler kazandıran, bir amaç kazandıran, onu olduğundan büyük kılan biri gibi görmüştü ama şimdi sorunun, Fujivara’nın da bunu böyle görmesinden kaynaklandığını anlıyordu: O da Cecily’yi, Lina’yı ve tüm dünyayı daha iyiye götürdüğüne inanıyordu. Herkesi mahveden şey de Fujivara’nın kendini, doğru olanı yapmaktan başka bir suçu olmayan iyi ve idealist biri görme yanılgısıydı. Cecily kızını; yıllar önce ona adını veren kadın kadar masum ve sevgi dolu olan Jasmin’i, tüm bunlardan korumak zorundaydı.

Jasmin’in altdudağı titremeye başlayınca Cecily içgüdüsel olarak ona uzandı. Fakat Fujivara daha atak davranıp Jasmin’i kendine çekti, burnu üniformasındaki düğmeye yaslanan kıza sımsıkı sarıldı.

Fujivara’nın Jasmin’e şefkatli yaklaşımı Cecily’yi şaşırttı. “Söyle bakalım Jasmin, şuradaki arkadaşın kim ve bu evde ne işi var?”

Jasmin, Fujivara’dan uzaklaşarak küçücük bedeniyle olabildiğince doğruldu. “Bay General,” diye söz başladı.

Jasmin’in ciddiyet takınma arzusu Cecily’yi her şeye rağmen gülümsetti. Sonra Fujivara’nın Jasmin’e, daha önce hiç görmediği tatlı bir hoşgörüyü yaklaştığını fark etti. Bunun üstüne dudaklarını kenetledi, gülümsemesi silindi. Şimdi bunun vakti değildi.

“Evet Jasmin, ne yapabiliriz senin için?” Fujivara, Jasmin’le göz göze gelmek için diz çöktü, iki parmağını kızın çenesine yerleştirdi. Cecily o parmakları âdeta hissediyor, uçlarındaki nasırların, eklemin yumuşaklığıyla oluşturduğu tezadı gayet iyi biliyordu.

Jasmin kızı işaret ederek, “Bu benim arkadaşım Yuki,” dedi. “Kötü şeyler yaşıyor ve ben ona yardım etmek istiyorum.”

Yuki. Cecily ismi zihninde evirip çevirdi, bacaklarını karına çekti ve o an kendisinin de yerde oturduğunu fark etti. Diğer kız kollarını göğsünde kavuşturmuş, kıpırdamadan duruyordu. Fujivara kaşlarını çatarak gözlerini Yuki’ye kaydırды ve kızın yırtık elbisesiyle yaralı yüzünü uzun uzun süzdü.

Jasmin soluksuz konuşmaya devam ediyordu. “Yuki şuradaki yerde yaşıyor, şu hoş geldiniz tabelasının arkasındaki yerde, orada bir sürü kız var, hepsi de çok üzgün, bir de erkekler var, onlar da çok kızgın, ayrıca bazen Yuki’nin canı yanıyor, o zaman da ben üzülüyorum, çünkü o benim en yakın arkadaşım, lütfen bizimle kalabilir mi?”

Kelimeler Jasmin’in ağzından çocuksu yaşlar eşliğinde patır patır dökülüyordu. Sonra Yuki’ye uzandı, birlikte bağdaş kurup, ellerini birbirine kenetli, iki kararlı orman mantarı gibi Fujivara’nın karşısına tünediler.

Bu olay bambaşka şekillerde cereyan edebilirdi: Cecily küçük kıza sokakta rastlayabilir, bakışlarını onun aşına yüzüne kenetleyebilir, sonra da arkasına bakmadan kaçıp sonsuza dek vicdan azabıyla yaşayabilirdi. Veya günün birinde, elinde ölüm belgesiyle bir polis kapısına dayanabilir, kelepçeyi takip onu tutuklayabilirdi. Belki de kızın kendisi kapısına gelir, neden terk edildiğini sorardı. Tüm bunların yerine her şeyin böylesine derli toplu, böylesine şiirsel bir biçimde –Cecily’nin Fujivara’yla tanıştığı havadar beyaz evde ve iki küçük kızın kollarını sallayarak birbirlerini en yakın dost ilan etmeleriyle– toparlanıp bir araya gelmesi, tüm klişeliğiyle insana zalimce

görünüyordu, hikâyenin döngüsellığı ise saçmalık derecesinde kusursuzdu. Kaçınılmaz bir gerçek varsa o da belki tüm yalanların öyle ya da böyle sahipleriyle buluşmak üzere su yüzüne çıktığıydı. Karşılarında perperişan bir çocuk duruyordu ve sorumlusu Fujivara ile kendisiydi.

“Kıza baktığında Lina’yı görüyor musun?”

Cecily kendi sesinin soğukluğuna, her şeyi değiştireceğini, bunca zamandır sakladığı sırrın mührünü kıracağını bildiği sözleri teklemekten telaffuz edişine kendisi de şaşırdı.

“Kızınla nihayet tanıştığına mutlu musun?”

ABEL

Güneş yoğun bulutlar arasından yüzünü gösterdi. Freddie’yi bulmak için delice koşan Abel’in gözleri ışığa alışmıştı. Uçakların uğultusu ani alçalışla daha da artmış, kampı titreşimler sarmıştı. Çocuklar koğuşlardan çıkmaya, gözlerini mahmurlukla ovuşturmaya, şaşkın şaşkın göğe bakmaya başlamışlardı. Uçaklar gökyüzünde düzgün bir V oluşturmuştu. İçlerinden biri tam güneşin önüne geçerek mekanik bir tutulma yarattı.

Abel kullanılmamaktan kısılan çatlak sesiyle, “Freddie!” diye seslendi. “FREDDIE!” Freddie’nin bugünkü yolculuk için çocukları çalıştırıp kamp ortasına yığdığını kolilerin yanından geçti.

Birisi, “Yere yatın, yere!” diye haykırdı. Abel kendini yere attı, etrafındaki oğlanlar da koğuşlarından fırlayıp yanma uzandılar. Uçaklardan yatay bir açıyla yumurtaya benzer beyaz toplar düşmeye başladı. Abel bunların gökten göze çarpan her tür yapıyı hedef aldığını fark etti. İlk yıkılan, derme çatma tiyatroları oldu, ardından da dış tuvaletlerden biri.

Başka biri çığlık çığlığa, “Kurtarma uçakları bunlar!” dedi. “İngilizler bizi kurtarmaya geldi!”

“O zaman niye üstümüze ateş ediyorlar?”

“Bizi serbest bırakmaya gelmediler mi?”

Rama çamurla bir şeyler karaladığı bir çarşafa takılıp tökezleyerek yatakhaneden fırladı. Çarşafta “Savaş esiriyiz! Bombaları kesin! Sizin tarafınızdayız!” yazıyordu.

Oğlanlar çarşafı dört köşesinden tutarak gerdiler, yazıyı göğe çevirdiler ve pilotların görmesi için yalvardılar. Gökten yağan beyaz yumurtalar turuncu toplara dönüşüp değdikleri her şeyi yakarken, Abel’in etrafını dumanlar sardı. Mutfakta çalışan oğlanlardan Davidson, ayağa kalkıp el salladı. “Biz sizi destekliyoruz, biz sizi...” Uçuşan molozlardan biri koluna saplanınca haykırışı yarıda kesildi. Önce sevinçli, sonra şaşkınlık dolu olan bağrışlar, çok geçmeden tiz ve kulakları tırmalayan çığlıklara dönüştü. Yer, koşan ayaklar ve düşen oğlanlarla zangırdamaya başladı.

Abel, bu karmaşa içinde Freddie’yi hâlâ bulamamıştı. Arkadaşı normalde her yere koşar, talimatlar yağdırarak sessiz sakin liderlik yapardı. Abel’in aklına kötü düşünceler akın ediyordu. Ayaklarıysa acıdan sızlıyordu. Birkaç dakikadan fazla koşmuş olamayacağı halde saatlerdir dört bir yanda koşturmuş gibiydi. Yerden aşındırıcı yanık bir şeyler sızıyor, ve o sızan her neyse, terliklerinin tabanını parçalayıp ayaklarının derisini sıyrıyordu.

Abel her şeye rağmen kurbağa sesiyle, “Freddie, neredesin?” diye bağırarak koşmaya devam etti. Kampın silueti gözleri önünde değişime uğruyordu. Günbatımının neredeyse bire bir kopyası turuncu bir ışık ortalığı sarmıştı; tek fark, ışığa eşlik eden yanık kokusu ve Abel’in burnuyla havayı dolduran küllerdi. Oğlanın gözleri dumandan yanıyor, dünya ise alacakaranlığa çalan romantik bir filtreden süzülüyor, o filtrenin tozuna bürünüyordu. Ne var ki romantik görünen atmosferi yaratan, yanan bedenlerden, binalardan ve oğlanların döşediği rayların eriyen metalinden etrafa yayılanlardı. Dalgalanıp

duran bir uğultu her yanı kuşatmıştı. Abel çınlayan kulaklarına rağmen inleme ve çığlıklardan oluşan kakofoniye ayırt edebiliyordu. Oğlanlar iki büküm olmuştu, oğlanlar kör gözlerle yerlerde yatıyordu, oğlanlar kopuk kollarla dumanlar arasında topallıyordu, oğlanlar kan revan içindeki vücutlarını yerlerde sürüklüyordu, oğlanlar annelerine, babalarına, kız kardeşlerine, birbirlerine sesleniyordu ve kollar, bacaklar, gövdeler, ocakta unutulmuş reçel gibi pıhtılaşmış bir kana bulanmıştı. Koşmaktan yorulup soluklanmaya çalışan Abel'in etrafını ansızın ekşi, pası andıran, limoni bir koku sardı. Dört bir yandan saldıran koku öyle keskindi ki midesinde o tanıdık çalkantıyı –bulanma– başlatmıştı, ancak bu defakinin sebebi içki değildi.

Freddie her zamanki gibi haklı çıkmıştı. İngilizler kampın peşine düşmüş, Japonların ikmal malzemesi aktarımını sağlayacak tüm yolları yok etmek için silip süpürene dek her yeri bombalamışlardı. Gelgelelim küller ve uzuvlardan bir yığın halinde dört yana saçılmış yatan tek erkekler, akıl almaz güçlülere rağmen Japonların işkencesinden kurtulup nihayetinde sözde kurtarıcılarının elinde can veren, zorla askere alınmış oğlanlardı. Tanıdık her şey şimdi yabancıydı. Abel, dayak yeri olmaktan çıkıp kahkaha yeri olan, şimdi de çer çöp ve dumandan bir yığına dönüşen yemekhaneyi geçti. Freddie'nin ona Akiro'yu sunduğu yıkık tiyatroyu geçti. Ardından kümesin önünde çömelmiş top-rağı kazan, mavi gözlü tanıdık oğlanı gördü.

Kaosun içinden sesini duyurmaya çalışarak, “Freddie!” diye bağırdı. Yaklaştıkça yerlere saçılmış soluk kahverengi kâğıtları ve üstünde kendi ailesi ile kamptaki oğlanların tanıdık yüzlerini gördü: Freddie'yle geceleri geç vakitte, ay ışığı altında yaptıkları, Abel'in sevdiklerini tarif edip Freddie'nin canlandığı tuvalet kâğıdına resmedilmiş portreler.

“Ne işin var burada Freddie, hemen gitmemiz lazım!”

“Çizimleri almak zorundaydım Abe, mecburdum, sen de biliyorsun, mecburdum. Hatırlamak için, hani sana dediğim

gibi...” Normalde de yumuşak olan sesi iyice kısılıp fısıltıya dönüşen Freddie, çömeldiği yerde dizleri üstüne, sabahki çiğden nemlenmiş toprağa düştü. Abel tek bir sıçrayışla yetişip onu devrilmeden yakaladı.

Yaralanmıştı arkadaşı, şimdi görüyordu Abel. Bileklerinde, kanları akıp avuçlarında soluk kahverengi lekeler bırakmış kesikler vardı; ama en kaygı verici olanı, sağ bacağındaki taze görünen yuvarlak ve kocaman ıslaklıktı. Yuvarlaklığı şaşırtıcı derecede simetrik, kenarlarıysa sinir bozucu derecede pürüzsüzdü.

“Kanaman var, Freddie.”

“Şu durmayan kanamalardan, Abe.”

Kamptaki oğlanlar arasında doktor yoktu ama hepsi mecburiyetten incinme ve yaraların şiddeti hakkında makul bir bilgi sahibi olmuştu. Yüzeysel kesikler ile derin yaraları ayırt edebiliyor, morarma türlerini ayırabiliyor, kan zehirlenmesinin başlangıcını kestirebiliyorlardı. Atardamarlardan biri darbeye ya da kesikle zedelenip kanama durmadığında yapacak bir şey olmadığını da biliyorlardı. Bu da o tür durumlardan biriydi. Freddie’nin yarası derindi ve kan hiçbir pıhtılaşma emaresi göstermeden bacağından yavaş yavaş ve durmaksızın süzülüyordu.

“Canın yanıyor mu, Freddie?”

Freddie başını iki yana salladı. “Şunları al,” dedi Abel’a, bazısının kenarları yırtık olan tuvalet kâğıtlarına yapılmış çizimleri uzatarak. Kararlı bir tavırla konuşmuştu.

Abel kâğıtları bir an ne yapacağın bilemeden tuttuktan sonra pantolonunun beline sıkıştırdı. “Seni buradan çıkaracağım, Freddie. Çıkmak zorundasın. Sen beni bu bok çukurunda her yere sürükledin, şimdi sürükleme işi bende.”

Freddie arkadaşının espri çabasına kıkırdadıysa da sesi bir tıslama gibi, kaynamaktan suyu bitmiş demlikten çıkan bir ses gibi çıktı.

CECILY

Karanlık bastırdı ve hizmetçi Fujivara'nın talimatıyla gelişigüzel birkaç lambayı yaktı. Birbirine karşı öfkeli jestler yapan vücutların upuzun silueti bir anda duvarlara yansdı. Cırcır-böcekleri ötmeye, sivrisinek korosu vızıldamaya başladı. Sineklerden biri Fujivara'nın kaşına dadandı. Adam dalgın bir şaplakla sineği öldürünce alnında bir leke ve kan kaldı. Cecily uzanıp o lekeyi silmemek için ellerine zor hâkim oldu. Şimdi bile, öfkeden kendini yediği şu anda bile vücudu bu adama dokunma arzusuyla kıvranıyordu. Fujivara'nın arkasında ise iki kız birbirine sokulmuş, Jasmin kolunu Yuki'ye dolamış, oturuyordu. Birlikte şekilsiz tek bir varlığa dönüşmüşlerdi.

Yuki uzun süredir ilk defa konuşarak, "Vun Teyze bana hep, Senin baban büyük adamlardan biri, derdi!" diye ciyakladı. Sonra da sağlam gözü sevinçle ışıldayarak Jasmin'e döndü. "İşte şimdi burada seninle yaşayabilirim! Hem de sonsuza dek!"

Dışarıda fırtına, çoktandır tuttuğu nefesi salarcasına gök gürültüsüz, şimşeksiz ama aralıksız yağın gürültülü, iri damlalı bir yağmurla iyiden iyiye bastırdı.

"Anlamıyorum. Jasmin bu kızın..." Fujivara, Yuki'yi işaret etti, "rahatlatma istasyonunda yaşadığını söylüyor."

Cecily kısık gözlerle gitgide kararan koridora doğru bakarak edindiği bilgilerden anlam çıkarmaya çalışan Fujivara'nın yüzünü dikkatle inceledi.

"Kızımı kerhanede çürümeye mi terk ettin?" Adamın sesi çoğu insan için normal sayılsa da Cecily'nin tehlikeli olduğunu tecrübeyle bildiği bir tona yükseldi. "Onu öylece bıraktın mı orada?"

"Kızı bırakan *sensin*," dedi Cecily, tüm ağırlığıyla duvara yaslanıp küçük bir hıçkırığa engel olamadan. "İkisini de sen terk ettin. Hepimizi terk ettin."

Jasmin yerinden fırlayıp başını annesinin karnına gömdü ve onu iliklerine kadar çaresizce titreten tanıdık bir kucaklamayla sarılarak, “Önemli değil anne, ağlama, ben sana bakarım,” diye haykırdı. Anlasın anlamasın, her zaman her şeyi düzeltmeye çalışan Jasmin.

“Jasmin benimle yaşamak istiyor, Cecily. Ben ona daha iyi bir hayat sunabilirim.” Fujivara’nın sesi yeniden normal tona, âdeta fısıltıya döndüğünden, işitebilmek için hizmetçi de dahil herkes ister istemez öne eğildi. Cecily adamın şu gün bile hâlâ kendi arzularının girdabında döndüğünü, sadece istediği şeyi –Jasmin’i– alıp gözlerinin önündeki öz kızını, Yuki’yi görmezden geldiğini anladı.

“Canının istediği gibi tutup alamazsın Jasmin’i. Babalık öyle bir şey değil.”

“Şunca zamandır ne yaptıysam doğrusunu yaptım, sonunda elim bomboş kaldım...” Sesi giderek solan Fujivara elini alnına bastırarak sivrisineği daha da ezdi. “Şimdi şartlar değişti.” Etrafını işaret etti. “Her şey nihayete eriyor, biliyorsun, Amerikalıların yaptıklarıyla... İnsan böyle zamanlarda dünyaya bırakacağı mirası düşünmeye başlıyor.”

Jasmin pürdikkat bir o büyüğe bir diğerine bakıyor, ima edilenleri anlamaya çalışıyordu. “Kendim seçebilir miyim?” diye sordu. “Yuki de kendisi seçebilir mi?”

Cecily, çehresine düşen akşamın gölgelerine rağmen Fujivara’nın gözlerindeki hüznü ayırt edebiliyordu. Perde bir anlığına kalktı ve adamın çaresizliğini gördü. Kısa bir süre bocaladı. Adamın alnındaki kan lekesini silmek üzere uzandı ama elini hemen geri çekti. Fujivara’yla arasındaki ilişkiyi kurtarmanın hiçbir yolu yoktu. Onları savaş var etmişti, yarattıkları zayıf ise karşılarında duran küçücük insanda vücut bulmuştu.

Cecily ayağa kalktı ve fırtınaya gecikmeli eklenen çatırtılı gök gürlemesini bastırmaya çalışarak, “Hayır,” dedi, “seçimlik bir durum yok ortada. Ben senin annenim.”

“Peki, Yuki’yi yanımda getirmeme kim izin verecek?” Jasmin yüzüne düşen saçlarını sabırsızlıkla çekti, aralarından bir tutam dimdik havalandı. Cecily’nin içinden tutamı düzeltmek gelse de harekete geçmesine fırsat kalmadan Yuki kendini General’in üstüne attı ve yüzünü tamı tamına birkaç dakika önce Jasmin’in sarıldığı yere gömdü.

“Bay General, ben sizi seçmek istiyorum,” dedi nefes nefese.

JASMIN

Jasmin, Yuki’nin onu taklit ettiğini fark etmişti. Arkadaşı, General’in onu kendine çekip sarıldığını görmüş, şimdi aynı hareketi tekrarlayarak benzeri bir sonuç almayı umuyordu. Oysa yanlış anlamıştı. Jasmin, General’in diğer büyüklere benzemediğini biliyordu.

Arkadaşını General’den uzaklaştırmaya çalışarak, “Hayır, Yuki, yapma!” diye bağırdı.

Ardından General’in, üstüne yapışan Yuki’ye dik dik baktığını gördü. Jasmin aynı şeyi yaptığında adam kollarını ona dolamıştı. Üniforması sıcak olduğu ve kaşındırdığı için Jasmin ilk anda rahatsız olsa da kendini onun kollarına bırakınca hafiflemiş, Yuki’yle ilgili söyleyeceklerine dair korkusu uçup gitmişti. Şimdi ise Yuki şüphesiz her şeyi mahvedecekti.

General’in üniformasına yüzünü gömdüğü için sesi boğuk çıkan Yuki, “Tutma beni! Ne diye her şey senin oluyor ki!” diye Jasmin’e bağırdı.

Jasmin çoğu zaman Yuki’nin her şeyi kendisinden iyi bildiğini düşünürdü ama şu an durum farklıydı. Kalbi birden hızlandı, paniğe kapıldı ve ansızın iki büklüm oldu.

Annesinin önce, “Hayır, olamaz,” sonra da, “İyi misin, Jasmin?” dediğini duydu. Cevap vermesine fırsat kalmadan odanın öbür köşesinden bir çınlama duydu. Başını kaldırıp

baktığında Yuki'nin yanağının yaralı tarafını tutmuş, sendeleyerek gerilediğini, Fujivara'nın ise elini ovuşturduğunu gördü. Yuki önce geriye sonra da yana devrildi. Jasmin'in kulağına kendi ağzından yükselen çığlıklar geldi ve vücudunun çığlıklarla titreştiğini hissetti. Onu en çok korkutan ise Yuki'nin hiç çığlık atmadan ve tek kelime etmeden, yaralarının üstünde beliren kızarıklığı tutarak yerde ölü gibi yatıyor olmasıydı.

Koşarak arkadaşının yanına gidip çömeldi.

Annesi Fujivara'ya doğru adım atarak, “Şu küçücük kıza nasıl tokat atarsın!” diye haykırdı.

“En azından sokak hayvanı gibi ölüme terk etmedim,” diye karşılık verdi Fujivara.

Olup bitenler artık kaldırılacak gibi değildi. Jasmin hiçbir şey anlamıyordu, ayaklarının dibinde yatan Yuki ise acınası, küçük bir çığlık attı.

Hizmetçi elinde bir bez ve sıcak suyla koşarak yanlarına geldi. İzin bekleyerek General'e baktı ve belli belirsiz onayı görür görmez Yuki'yi kaldırıp oturatarak, ılık bezle yanağını hafifçe sıvazlamaya başladı.

Jasmin'in arkasında annesiyle General tartışıyordu. Kulağına kesik kesik cümleler çalınıyordu. Annesi, “Başka şansım yoktu” ve “Asıl sen onu istemedin” derken, General, “Zaten heba olup gitmiş” diye karşılık veriyordu.

Jasmin artık neler olduğunu anlamak istemiyordu. Morarmaya başlayan yanağını avuçlamış duran Yuki'ye baktı. Hizmetçi, kenarlardan taşmasın diye dikkatle tuttuğu su dolu çanakla doğrulurken, kızlara beklemelelerini işaret etti ve mutfığa gitmek üzere arkasını döndü.

O sırtını döner dönmez Jasmin arkadaşının elini tuttu. Annesiyle General didişmekle meşguldü. Arkalarını dönüp haşince fısıldaşarak verandaya doğru yürümeye başladılar. Jasmin ne yapacağını biliyordu. Vakit gelmişti. Yuki'nin koluna girdi. Birlikte tek bir varlık gibi ayağa kalktılar, elbiselerini toplayıp

koltuk atlarına sıkıştırdılar, nemli ellerini birbirine doladılar ve fırlayıp arka kapıya koştular.

ABEL

Abel her yolu denedi. Freddie'yi önce kaldırmaya çalıştı ama gücü yetmedi, hareket ettirilince oğlanın yaralı bacağı daha da çok kanadı. Kollarından tutarak sürüklemeye çalıştı ama yaralı bacağı yere sürtünen çocuk bu defa acıyla feryat etti. Ayağa kaldırıp yürütmeye çalıştı, bu defa Freddie üstüne devrildi.

Gözlerinde biriken yaşların utancıyla, “Buradan gitmeliyiz, Freddie!” diye haykırdı. “Neden inat ediyorsun?”

Arkadaşının ona ters ters bakmaya çalıştığını fark etti ama buna bile gücü yetmiyordu. Freddie bir şey demeden kümesin duvarına yaslanıp aşağıya doğru kaydı ve kahverengi kumlu zeminde kırmızı lekeler bıraktı. Abel birilerini görmek umuyla etrafına bakındı; oğlanlardan biri, Freddie'yi kaldırmasına yardım edebilecek herhangi biri. Uçaklar alçak uçuşa geçmiş gibiydi ama havadaki duman dağılıyordu. Belki de dışarı çıkıp birilerini bulabilirdi. Freddie'yi kümeste tek başına bırakma fikri hoşuna gitmese de başka şansı yoktu.

“Birazdan döneceğim, Freddie. Merak etme.”

Ortamin ısısı Abel'a yumruk gibi iniyordu. Etrafı bir panik havası sarmış, çığlıklar ve bağırışlar, ne tuhaftır ki Rama'nın kümes arkasındaki bahçede yetiştirdiği zencefil ve otların kokusuyla birlikte havayı doldurmuştu.

Freddie, serinkanlı tonuyla kulağa öylesine buyurgan gelen bir sesle, “Dur,” dedi ki, Abel anında döndü. “Lütfen. Yalnız olmak istemiyorum.”

Bunun üstüne yan yana oturup incecik sırtlarını kümesin dış duvarına dayadılar; bir zamanlar Abel'ın ruhunu lime lime eden, şimdiyse Freddie'nin sırtını dik tutabilen tek şey olan

kümesin dış duvarına. Etrafta uçaklar gürlüyor, ölümün ekşi kokusu her yana yayılıyordu ama burası, kozalarının içi tuhaf biçimde dingindi. Belki de şuracıkta ölmek o kadar da fena olmaz, diye düşündü Abel. Küller burnunu, boğazını gıdıklıyordu. Dönüp Freddie'yi de rahatsız ediyor mu diye baktı. Huzurlu bir uyku uyur gibi gözleri kapalı duran Freddie tek gözünü açıp, "Senden daha yakışıklıyım, biliyorum, kıskanmana gerek yok," diye fısıldadı.

Ruh haline rağmen, içinde bulunduğu ânin ciddiyetine rağmen, Abel'in dudakları kıvrıldı ve karnı aylardır ilk defa bir kahkahayla kasıldı. Ardından arkadaşı, "Boynum ağrıyor," diyerek başını onun omzuna yasladı.

Abel ona omzunda yer açmak için hafifçe kaydı. Kümesin duvarına yaslı sırtı kaşınsa da hiç kıpırdamadı.

Freddie öksürerek, "Üzgünüm," dedi.

Abel'in boynuna salyalar sıçratmıştı. Ekşi ve acı kokuyordu salyası ama Abel istifini bozmadı.

"Akiro meselesi için üzgünüm. Ben sadece... Kendini daha iyi hissetmeni istemiştim."

"Sessiz ol, Freddie. Fazla konuşmamalısın." Abel parmaklarını hafifçe arkadaşının yanağına bastırdı, toz ve ter topaklarını parmak uçlarında hissetti.

Freddie boğuk bir sesle, "Umarım annem oradadır... Buradan sonra her nereye gidiyorsam yani..." dedi. "Korkuyorum."

"Aptal aptal konuşmayı bırak, Freddie. Hiçbir yere gittiğin yok." Abel'in omzundaki cılız beden sarsıldı, derin bir nefes aldı.

"Belki de sana yaptıklarım yüzünden annemi göremem."

Freddie'nin bacağına daire şeklindeki koyuluk büyümüş, simetrisi bozulmuştu. Önünü almak mümkün değildi, Abel biliyordu. Geriye kalan tüm vakitleri bu kadardı.

Abel, "*When you wish upon a star*," diye, Freddie'nin en sevdiği şarkıyı söylemeye başladı. Korkusunu ele veren

* Bir yıldıza bakarak dilek tutarsan. (ç.n.)

ses titremesini durdurabilmek için avurtlarını ısırdı. Kurtuluş türlü yollardan gelebiliyordu, onu sağlama sırası şimdi kendisindeydi.

Freddie ekşi nefesiyle Abel'in yanağına dönerek fısıltılı bir sesle, "*Makes no difference who you are,*"* diye karşılık verdi.

Abel'in şarkıyı bitirmesine fırsat kalmadan Freddie'nin sesi soluğu kesildi, nefesleri sıklaşıp hırıltıya dönüştü. Abel durmadı, ilahi okurcasına sevdikleri şarkıları art arda söylemeye devam etti. Ardından Freddie'nin nefesi sessizliğe gömüldü, ekşi soluğu Abel'in ensesini gıdıkamaz oldu ve Abel o an anladı, anladı, anladı.

JUJUBE

Bay Takahaşi çayevinin salon tarafından, "Jujube," diye seslendi. Sesi mutfağa kadar geldi.

Doraisamy dönüp dik dik Jujube'ye baktı. "Müşterilerle ilgileniyor musun, Jujube?"

"Evet," diye karşılık verdi genç kız. Başı fena halde zonk-luyordu.

"Lütfen eşyalarını kendi tarafına çek. Etrafa mikrop bulaştırma," dedi patronu.

Jujube tezgâhta duran tapyokaya uzandı, başını salladı, uysallıkla kabullenmiş numarası yaptı. Belki Doraisamy'nin de işini bitirmeliyim, diye düşündü, ama hayır, delilik olurdu bu, kendisi deli değildi oysa, sadece intikam peşindeydi. Aynı şey değildi ikisi, arada fark vardı. Doraisamy'nin beyaz gömleğinden aşağı süzülen terlerle geriye çekilişini izledi.

Ardından tırnaklarını eline batırıp avucunda hilal gibi bir iz bırakarak dışarı, çayevinin salonuna çıktı. "Biraz daha çay ister misiniz, efendim? Su kaynatayım derseniz."

* Fark etmez her kim olursan. (ç.n.)

“İsterim, teşekkürler,” dedi Bay Takahaşı neşeyle. Kızın kafasında saçlarıyla üstünkörü örtülmüş kanlı yarayı fark etmedi bile. Akli dağınıktı, o akşam kolunun altında bir tomar kâğıtla, İçika’nın gönderdiği, gecikerek tek bir seferde gelen mektuplarla girmişti içeri. Jujube’ye dediğine göre mektupları sırasına göre dizmişti ve kızından baştan sona tamama ermiş bir hikâye dinler gibi, hepsini arka arkaya okuyacaktı.

Mutfağa dönen Jujube desenli mavi çaydanlığa su doldurup ocağa koydu. Demliğin kapağını açarak kenarlarda oluşup ortaya doğru ilerleyen, büyüyünce de patlayan kabarcıkları izledi. Çaydanlığa çay yapraklarını attı ve suyun çamurlu bir kahverengiye dönüşünü seyretti.

Sonra dikkatini tapyoka köküne çevirdi. Annesinin çiğ tapyokada bulunan siyanürü çıkarmak için kökü nasıl kaynattığını düşündü. Sonra onu pilava katardı ve –beş kişilik bir aile oldukları günlerde– güçbela çiğnedikleri yapış yapış yemeği birlikte yer, yalandan birbirlerine doyduklarını söyler, ardından da tedirginlikle radyo haberlerini dinlerlerdi. Durumlar daha o zamandan kötü ve ümitsizdi. Bir bilseydik daha ne kadar kötüleyeceğini, diye düşündü Jujube.

Ölünün başında dikilip cinayeti üstlenecek mi yoksa siyanür etkisi göstermeden kaçacak mı, henüz bilmiyordu Jujube. Muhtemelen bir noktada yakalanacaktı ve adamı onun zehirlediği anlaşılacaktı. O halde eylemi üstlenmek, adamın kasılmalarını izlemek, midesi yanarken burnundan ve ağzından kan gelişini seyretmek, ona bakışını ve işi yapanın o olduğunu kavrayışını görmek, İçika’yı bir daha göremeyeceğini bilerek ölüme giderken gözlerinden umudun silinişini izlemek, belki de daha kolaydı.

Jujube çekmecedен bir bıçak alıp tırtıklı kenarlarına hayranlıkla baktı. Çoğu şey gibi o da gerçekte olduğundan çok daha tehlikeli görünüyordu; oysa tırtıkları körelmiş, bilmeyi bekliyordu. Bir savunma aracı olarak faydasız olsa da

Jujube'nin amacına uygundu. Jujube, fincan tabağına dökme-meye özen göstererek Bay Takahaşı'nın en sevdiği yeşil çay fincanına tozlu çiğ tapyokadan bıçakla bir dilim kesip koydu. Ardından çayı fincana, tapyoka diliminin üstüne doldurdu. Tapyoka, çaydanlığın süzgecinden kaçan birkaç çay yaprağı-nın arasında yelken açmış küçücük bir tekne gibi süzüldükten sonra dibe battı. Jujube dilimi kaşıkla çıkardıktan sonra finca-nın dibinde kalan tozları karıştırarak çaya yedirdi.

Ardından elinde yeşil çay fincanıyla mutfaktan çayevinin salonuna geçti. Pervaneler uğuldayarak dönüyordu, ikindinin nemi sırtını yapış yapış etmişti ve yaşlı bir adam ayağını sabır-sızca bir masanın ayağına vurup duruyordu.

Jujube'nin zihni şu an apaçıktı.

CECILY

Verandada minderleri kabartılmış, oturulmayı bekleyen hasır sandalyeler vardı, ama Fujivara ağır askerî botlarını çıkarıp bir sütunun arkasına koydu ve yavaşça ama kaskatı bir hareketle ahşap zemine oturup bağdaş kurdu. Cecily buna şaşırdı; bağ-rışmalı yüzleşmelerinin devam edeceğini düşünüyordu. Fırtına dinmişti. Bembeyaz, parlak ay ışığı adamın çıplak, açık tenli ve –muhtemelen sert botların topukta yarattığı bir kabarcık hariç– narin yapılı ayaklarına yansıyor, ısıldıyordu.

Fujivara karşısına oturmasını işaret etti. “Bak, meseleyi öyle ya da böyle bir sonuca bağlamalıyız. Tartıştığımızı görmelerine de gerek yok.” Yüzü gölgeler arasına gizlenmiş, yanakları sark-mıştı. Cecily karşısına geçip onun gibi oturdu.

Hayaletlere oldu olası inanmazdı Cecily. Ara sıra gecenin seslerinden, tuhaf gıcırtilardan, eski ahşap evlerin genleşip bü-züşmesinden doğan çatırtılardan korktuğu olurdu ama ölü-lerin yaşayanları izlediğini düşünerek endişelenen tiplerden

değildi. Yine de kimi kasvetli gecelerde Lina'nın, gölgelerin kıyısında gezinip gezinmediğini, yaşadığı hayatın ve sevdiklerini mahkûm ettiği şu kaderin Lina'nın laneti olup olmadığını merak ediyordu.

Gerginken yaptığı gibi parmaklarını kıvrıp, “Söyle o zaman, neden şimdi aile sahibi olmak istiyorsun?” dedi. “Neden önceden değil de şimdi?”

“Belki de sona geldiğimizi düşünüyorumdur,” dedi Fujivara. Ay ışığı yüzünün bir yanını aydınlatıp diğerini karartıyor, burnunun yükseltisi gölgeli bir dağı andırıyordu. “Uğruna çaba sarf ettiğimiz her şeyin sonuna.” Verandanın sütununa sırtını yaslayıp sessizce iç çekti, soluğu gecenin dingin havasını dalgalandırdı. “Erkeklerin dünyada iz bırakması önemlidir.”

“Hiçbir şey senin söylediğin gibi olmadı.” Cecily öfkeden, aradığı kelimeleri bulamıyordu. İnsan yıllara yayılan boş vaatleri, dağılan hayatları, yapılan hiçbir hesabın tutmayışını nasıl dile getirirdi ki?

“Ben sadece aile kurmanın benim için, bizim için nasıl olacağını görmek istedim. Birkaç gün için de olsa kıza, hayata dair yeni şeyler gösterebileceğimi düşündüm.” Fujivara bu sözlerin ardından öyle uzun sustu ki, Cecily onun uyuyakaldığını sandı. Sonra fısıltıyla, “O kız böyle bir dünyayı hak etmiyor,” dedi. “Diğer kızdansa haberim yoktu. İnan bana.”

Cecily bacaklarını karnına çekti, elbisesi bacaklarını sıkıştırdı. Belki de adamdan özre, pişmanlığa dair duyup duyabileceği tek söz buydu. Yeterli miydi, bilmiyordu ama adamdaki vicdan azabının keskinliğini sezebiliyor, ortak kederlerinin tadını dilinde hissediyordu.

Fujivara, “Küçük Jasmin iyi bir kız, öyle değil mi?” dedi. “Ama ötekisi...”

Cecily adamın yüz ifadesini dikkatle incelediyse de vücut dili çok daha fazlasını ele veriyordu. Ay şimdi bulutların arkasına saklandığı için tek görebildiği adamın omuzlarının

orantısızlığı, taşıdığı yükün ağırlığıydı. Cecily belki de ilk defa anladı onu; her şeyi almış ama elinde hiçbir şeyi kalmamış bir adam.

“Hak ettik belki de bunu,” dedi, kirli ve çılgınca haliyle kendisini, derli toplu ve kambur haliyle Fujivara’yı işaret ederek. Sonra aya baktı. Öyle parlaktı ki can acıtıyordu, doğrudan güneşe bakmaktan pek farkı yoktu.

Fujivara ıslıklı, sessiz soluklarının dışında suskundu.

Cecily bakışlarını adama çevirerek, “Çocukları alıp götürmem gerek,” dedi. “Bir yuvaya ihtiyaçları var.”

Fujivara başıyla onayladı. “İngilizler yakında peşime düşerler.” Sesi sakın ve yumuşaktı. Bir an için eski günlere dönmüşlerdi sanki. İkisi baş başa oturmuş, gerçekleşeceğine inandıkları bir gelecek hakkında fısıldaşıyorlardı. Cecily sarsakça ayağa kalktı, uyuşan ayağını salladı. Fujivara yere uzandı, kollarını iki yana açtı ve yüzünü göğe kaldırdı.

Cecily’nin arkasındaki evden yükselen hizmetçinin tiz ve panik dolu çığlığı geceyi yarıp geçti.

JUJUBE

İçika’nın mektupları çayevindeki okyanus yeşili masaya denizanaları gibi yayılmıştı. Jujube, Bay Takahaşi’nin her bir mektubu zarftan dikkatle çıkarışını izledi. Düzledikten sonra yine her birini kendi zarfının üstüne yerleştiriyordu. Uzun zamandır katlı duran mektuplar masada akordeon misali kıvrılmıştı. Kâğıtlarsa farklı farklıydı. Kimisi lekeliydi, kimisinin mürekkebi dağılmıştı. İçika’nın büyük ve kendinden emin el yazısı ise hepsinde aynıydı.

Jujube fincanı masaya bırakmaya hazırlanırken Bay Takahaşi, “Aman, aman, dikkat,” diye bağırdı. Sıcak çayı adamın ya da mektupların üstüne dökme dürtüsü bir an aklını başından

alsa da Jujube kendine hâkim oldu. Şimdi vakti değildi, planı da zaten bu değildi.

Bay Takahaşi kızın kolunu sıvazlayarak, “Kusura bakma,” dedi. “Bağırmak istemedim. Çok heyecanlıyım da.” Gülümserken göz kenarındaki ince kırışıklar derinleşti. Jujube tazelediği çayı mektupların arasındaki boşluğa bırakıp geri çekildi, başını sallayarak adamın özrünü kabul ettiğini belirtti.

“Lütfen,” dedi adam, “yanıma otur.” Yanındaki boş sandalyeyi işaret ediyordu.

Jujube bocaladı. Böyle olmamalıydı, adamdan şefkat göreceğini ummamıştı. Çaresizce fincanı gösterdi. “Çayınız, efendim.”

Bay Takahaşi, “Müdürün gelip sana azar yaparsa, ben çağırdım, derim,” diye karşılık verdi. “Lütfen otur. Seninle...” Kelimeyi aranarak duraksadı. “Seninle paylaşmak istiyorum. Sevinçli bir ânımı.”

Elden bir şey gelmiyordu. Jujube adamın yanına oturdu, ayaklarını sandalyeye doladı, ayak parmaklarını ayakkabısına bastırarak gergin bir tavırla durdu. Çay fincanından dumanlar yükseliyordu, çay birazdan soğuyacaktı ama Bay Takahaşi’nin aklı bambaşka bir yerdeydi.

Adam neşeyle, “Ner’den başlasak?” dedi. “E, tabii ki en baştan.” Kendi esprisine kıkırdayarak, masadaki düzenin sol üst köşesinde duran mektuba uzandı. Boğazını temizleyip okumaya başladı.

İçika’nın mektupları gündelik konulara odaklı, ayrıntılarla doluydu.

Bugün hastaneye gittim. Hastalar bana çok kibar davrandı. Doktorlardan biri biraz sabırsızlandı ama aklında bir dolu şey vardı tabii ki. Pazara gittiğimizde en sevdiğimiz sebzeden görüp alınca çok heyecanlandım. Şimdi onunla çorba yapacağım. Havalarda dönmeye başladı,

bugün epeyce serindi. Bugün gökyüzünün resmini yaptım. Boyamak da istedim ama burada malzememiz yok, o yüzden şimdilik renksiz çizimle yetiniyorum.

İçika genel konulardan bahsediyordu. Jujube içten içe ona tepeden bakarak, kalemiyle duygular uyandırabilen, varlığını hissettirebilen iyi bir yazar olmadığını düşündü. Mektupları çocukları gibi derinliksizdi, genel bilgileri yavan bir dille aktarıyor, içine muhakeme, şiir, sanat, tasvir ya da duygu katmıyordu. Jujube yine de Bay Takahaşi'nin duraksamalı tercümesini dinlerken elinde olmadan büyüleniyordu. Adam bir iki satırı gözlerini kırpıştırarak sessizce okuyor, ardından zaman kiplerine, kısaltmalara ve zamirlere takılarak her cümleyi yavaş yavaş tercüme ediyordu.

Okunan mektuplardan Jujube, İçika'nın Nagasaki'den küçük bir şehre taşındığını, orada savaşa rağmen sessiz sakin bir hayat sürdüğünü öğrendi. Sade de olsa hayatı besbelli ona bir tatmin, bir öngörülebilirlik ve –Jujube'ye tüm bunlar içinde en yabancı duygu olan– bir mutluluk sağlıyordu. Mektuplardaki boşlukları kendi kendine tamamladı; onun hayalinde İçika her gün aynı saatlerde, güneşin sapsarı ışıkları bulutlar arasından azimle süzülürken kalkıyordu. Birlikte yaşadığı yaşlı teyzeyle pilav üstüne sebze turşusundan oluşan kahvaltısını yapıyor, yanında da turşunun ekşiliğini alan ama her nasılsa hem turşuya hem de çayın kendisine tatlı ve ekşi bir lezzet veren bir fincan sıcak çayını yudumluyordu. Sonra bol ve şık erkek pantolonunu üstüne geçirip hastaneye gidiyor, orada saatlerce askerlerin yaralarıyla ilgilenmekten hastalara kitap okumaya, hastane içinde doktorlarla hemşireler arasında evrak taşımaya varana dek türlü işlere koşuyordu. Sonunda yorgun düşüyor, ayakları sızlıyor, ayak parmaklarını kıvrarak gergin kaslarını gevşetmeye çalışıyordu. İş dönüşü teyzesiyle akşam yemeğini yiyor, kitaplarını okuyor, resim yapıyor ve babasına serinkanlı

bir üslupla ve adamın döneceğine dair çocuksu ümitlerle bezeli bu mektupları yazıyordu.

Jujube kızın babasına anlatmamış olabileceği şeyleri de düşünmeye başladı. El ele tutuştuğu, birlikte elbise modellerine baktığı ve kafelerde yanlarından uzun boylu, yakışıklı, çalışkan erkekler geçerken kıkırdaştığı kız arkadaşları... Sokakta onu durdurup uzun, siyah saçlarına iltifat eden veya yüzüne her an kahkaha atacakmış gibi bir ifade veren burnundaki o kırıışığa uzun uzun bakan erkekler... Veya hastanedeki gözleri kısık hemşire kadın, gözleri ona sabitlenmiş halde –İçika başını kaldırıp bakmasa ya da bakamasa da– bileğini sımsıkı kavrayıp gereğinden biraz uzun tuttuğunda, kızın kasıklarında filizlenen arzular... Jujube'nin kafasındaki ağrı dindi, yerini köklü bir isteğe bıraktı. İçika'nın sevgi, arzu, mutluluk ve merakla dolu iç dünyası şiir gibiydi ve Jujube bunun hasretini çekiyor, daha fazlasını, hepsini istiyordu.

JASMIN

Jasmin, kollarını iki yana uzatmış, ellerini sımsıkı yumruk yapmış halde yan yana uzandıkları karanlık el arabasında Yuki'nin nefeslerini duyuyordu. Arkadaşının beynindeki çarkların da en az kendisinininki kadar hızlı döndüğünden, büyükler arasında son birkaç saatte tanıklık ettikleri onca bağrıışmayı, atışmayı, kafa karıştırıcı duyguları çözmeye çalıştığından adı gibi emindi.

Evden buraya koşarken birbirlerinin elini bir an olsun bırakmazken, şimdi dokunmadan yatmaları çok garipti. Günbatımında ortaya çıkan sivrisinekler vızıldayarak kollarını ısırmaya başladığında bile arkadaşının elini bırakmamıştı Jasmin. Sinekleri serbest eliyle savuşturmaya çalışmış, suratında vızıldamasınlar diye başı dönene kadar kafasını deliler gibi

sallamıştı. Şimdi ise Yuki el arabasında yanma uzanmış, tek kelime etmiyordu.

“Acıktın mı, Yuki? Ben açlıktan ölüyorum!” Hizmetçinin verdiği balıklı atıştırmalıkları yemişlerdi ama hafif ve doyurucu olmayan şeylerdi hepsi. Jasmin şimdi pilavın verdiği tokluğun, midesini doldurup hoş bir doygunlukla uykuya dalmasını sağlayacak bir şeylerin hasretini çekiyordu. Sözlerini vurgulamak için iki eliyle karnını tuttu, sonra Yuki’nin onu göremeyeceğini fark etti. Kolları Yuki’nin kollarına sürtünerek yine iki yana düştü. “Yuki?”

Yuki sessizliğini korusa da hem ağzından hem burnundan nefes alıyormuş gibi solukları hızlandı. Jasmin’in normalde kıkır kıkır güleceği homurtuyla hırıltı arası bir ses çıkarıyordu ama şimdi gülmenin sırası değildi. Konuştuğunda arkadaşının sesi, Jasmin’in susuz kalktığı sabahlarda veya uzun süre konuşmadığı zamanlarda çıkan sesi gibi çatlıktı.

“Haksızlık bu! Nasıl oluyor da senin iki babanla bir annen varken benim, benim...” Cümlenin sonunu getirmedi. Onun yerine, “Yerinde olsam hayatta evimden kaçmazdım,” dedi.

Jasmin’in kulakları kızardı, öfke tüm yüzünü kapladı. Yuki bodruma kapatılmanın nasıl bir şey olduğunu anlamıyordu; Japonlar geldiğinden beri herkesin nasıl değiştiğini anlamıyordu; ailedeki herkesin bir üzüntü yumağına dönüştüğünü, annesinin bomboş gözlerine bakmanın nasıl hissettirdiğini, hatta şu an bile annesinin o çılgın halini görmenin ne kadar zor olduğunu anlamıyordu. İnsanları sürekli neşelendirmek zorunda olmanın, ailedeki herkesi mutlu etmekten sorumlu olmanın nasıl bir şey olduğunu anlamıyordu. Gözlerinin önünde insanların değişim geçirmesinin, dağılıp gitmesinin ve bu konuda hiçbir şey yapamamanın nasıl bir his olduğunu anlamıyordu. Açıklamak çok zordu; çok çılgınca, çok büyük ve çok acılıydı. Jasmin el arabasının içinde dümdüz uzandı ve sırtını Yuki’ye döndü. Karnı gurulduyordu. Yuki arkadan öfkeyle derin bir nefes verdi.

JUJUBE

Jujube yaklaşık kırk beş dakikadır Bay Takahaşı'yle oturuyordu. Güneş batıp gözden kaybolmuş, çayevi floresans lambalarının çıplak çirkinliğiyle aydınlanmıştı. Jujube tavandaki tozlu lambalara baktığında, beyaz fosfor tabakanın üstündeki küçük siyah gölgeleri, ışığa uçup tuzığa düşme talihsizliğine yakalanmış böceklerin ölümlerini görebiliyordu. Doraisamy mutfaktan her çıkışında diğer müşterilere hizmet etmediğı için Jujube'ye pis bakışlar fırlatıyordu. Ancak Bay Takahaşı müdavimlerin müdavimi olduğundan, Jujube'ye bulaşmıyordu.

Bay Takahaşı çayından bir yudum bile içmeden, İçika'nın her biri birkaç sayfadan oluşan dört mektubunu okuyup bitirmişti. Adamın okuması, Jujube'nin annesinin her geceki su gibi akan masallarından farklıydı. Japoncadan İngilizceye çevirirken, aksak ve ruhsuz, bol duraksamalı okuyordu. Zorlandığı kelimelerde bocalıyordu. "Kızım diyor ki, yakınlarda oturan küçük bir çocuk varmış, komşunun çocuğı, o... çok yaramazmış. Neydi o kelime? Feci haylazmış, diyor. Düzeltilmez o çocuk, diyor."

"İflah olmaz," dedi Jujube.

Bay Takahaşı, "*İfalab...*" diye denedikten sonra pes etti. "Çok yaramazmış işte," dedi kıkırdayarak. "Anladın sen."

Jujube gece rüyasında İçika'yı görüp görmeyeceğini, onun amaca odaklı ve dürüst mektuplarını rüyasında yaşayıp yaşamayacağını, sahici olasılıklarla dolu bir hayatı rüyasında canlandırıp canlandırmayacağını merak etti.

Bay Takahaşı boğazını dolu dolu temizledi. "Sesim yoruldu." Gırtlığını işaret etti. "Ama iyi ki sana okudum mektupları. Bizi biraz hayattan uzaklaştırdı ha, ne dersin?" Anlayışlı, güven dolu bir ifadeyle titrekçe gülümsedi. "Eh, ne diyorsun bakalım, Jujube?"

"Kızınızın mektuplarına mı?"

“Kızıma.”

Jujube adamın ne demesini beklediğini, daha doğrusu neyi duymak istediğini düşündü. Belki kızının iyi yetiştirildiğine, kendi gözündeki kadar iyi bir insan olduğuna, gurur duyacağı bir kadın olması için elinden geleni yaptığına dair basit bir onay bekliyordu. Belki de İçika’yı iyi bir hayatın beklediği, onu yeniden görebileceği, savaşın aile hayatlarını onarılmaz biçimde mahvetmediği, günün birinde tekrar mutlu olacakları konusunda temin edilmek istiyordu.

“Kızınız iyi biri,” dedi Jujube, “çok şanslısınız.”

Bay Takahaşi başını başka tarafa çevirdi, yorgun bir ifadeyle yüzü çöktü. “Bu savaş,” diye söze başladı. “Ah, bu savaş.”

Jujube’nin göğsünde Jasmin’in kaybolduğu gün açılan boşluk, sıkışarak sızladı.

Bay Takahaşi tıkanarak boğazını temizledi. Buruşuk ellerini Jujube’nin ellerine bastırarak, “Hiçbir adalet yok bu işte. Ne olacak şu savaş, bilmiyorum,” dedi.

Jujube elini çekerek, “Kızınızı bir daha görebilseydiniz ne yapmak isterdiniz?” diye sordu. Onları birlikte hayal etti, buluştuklarını ve birbirlerine olan bitenleri anlattıklarını. Kendisininse unutulmaya yüz tutmuş silik bir anı olduğunu.

Bay Takahaşi, “Umudum...” diye söze başladı. Zarflardan birini alıp İçika’nın el yazısına baktı, hüznle gülümse-di. “Umudum küçük bir matbaacılık işi kurmak. Kitap basmak için değil ama; o çok zor. Belki defter ya da takvim. İçine İçika’nın resimleriyle fotoğraflarını da koyarız.”

“Sessiz sakın bir hayat,” dedi Jujube.

“Sessiz sakın bir hayat,” diye tekrarladı adam. “Hastane yok, ölümler yok.”

Doraisamy mutfakta takırtılar çıkarmaya, tabakları çarpıp paspasın sapını duvara vurmaya başlamıştı. Dükkânı kapatmak istiyordu.

Bay Takahaşı hafifçe öksürdü ve nihayet çayına uzandı. Jujube hayalinde siyanürün çaya yayıldığını, zehrin nüfuz ettiğini canlandırdı.

“Çayımı bitirip gideyim artık. Patronun gitmemi söylüyor galiba.” Hafifçe gülümsedi. “Özür dilerim sana öyle... Çıktığım için,” dedi dosdoğru Jujube’ye bakarak.

“Çıkıştığım,” dedi Jujube kendine engel olamadan.

Bay Takahaşı çayı dudaklarına yaklaştırırken, “Sensiz ne yapardım ben?” dedi. Yüzüne buhar çarpmasını bekliyormuş gibi gözlerini kırıştırdıktan sonra çayın soğuduğunu fark ederek kendi kendine gülümseyip fincanı ağzına götürdü.

Jujube düşünmeden kolunu hızla uzattı, parmaklarıyla mektuplardan oluşan denizi şöyle bir sıyırdı geçti. Ardından elini çay fincanına çarptı, fincan adamın parmakları arasında sallandı.

“Jujube neler oluyor?” Adam şaşkınlıkla Jujube’ye bakıyordu.

“Hayır,” dedi Jujube ve fincana bir daha vurup bu kez devirdi. Çamurumsu kahverengi su, dalgalar halinde adamın parmaklarına dökülüp İçika’nın mektuplarından birine damladı. Kâğıttaki mürekkep dağılmaya başladı, mektup lekeli ve okunmaz hale gelirken, akeordeonun katları düzleşti.

Bay Takahaşı masanın kenarına doğru süzülen çay suyundan kaçmak için ayağa fırlayıp geriye sıçradı.

Jujube’nin şimdiye dek gördüğü kadarıyla öfkelenmeye en yakın haliyle, “Ne yaptın sen?” dedi. Sesi titremişti, yanakları giderek kızarıyordu. Gözleri öyle irileşti ki saç hattı yüzünün kenarlarına doğru esnedi. Parmaklarının ucunu birleştirip mektubu masadan almak için uzandı.

Jujube hemen adamlarla masanın arasına girdi, çay suyu kenarlardan eteğine damlamaya başladı. Adam uzanmasın, ıslak yüzeye dokunamasın diye elini havaya kaldırdı.

“Özür dilerim,” dedi. Sonra ne diyeceğini bilemeden, “Böylesi daha iyi,” diye devam etti.

Adamın kahverengi buğulu gözleri kendi gözleriyle buluştuğunda Jujube, ona ne yapmak üzere olduğunun anlaşılıp anlaşılmadığından emin değildi. Acaba şimdi kükremeli, adama niyetlendiği o korkuyu yaşatmalı mı; kendisinin her gün boğuştuğu o acıyı tattırmalı mıydı, bilemiyordu. Onun yerine, adam İçika'nın ıslanmayan mektuplarını sessizce tek tek toplayıp kolunun altına sıkıştırırken, Jujube mırıldanır gibi bir sesle tekrar tekrar, "Özür dilerim," dedi. Bay Takahaşi işini bitirip önce Jujube'ye, sonra çay ve mürekkep gölü içindeki mahvolmuş mektuba baktı. Jujube bir şeyler söylemek için ağzını açtıysa da suskun kaldı. Nefesi burnundan ıslık gibi çıkıyordu.

Bay Takahaşi ağır ağır adımlarla çayevini terk etti.

Doraisamy mutfaktan yine paspas sapıyla duvara vurdu. Jujube bir bez alıp yapışan kâğıdı masadan sildi, pisliği temizledi. O gece çayevinden nihayet çıktığında ay yassılaştırmış kumsursuz bir küre gibi alçakta ve yusuvarlak göğe asılmış, serin ışıyla onu yıkıyordu. Başkası olsa bunu umudun, kurtuluşun ya da iyi bir şeylerin yaklaştığının alameti kabul ederdi. Başkası olsa başını kaldırıp bu apaçık ihtişamı seyre daldı. Jujube ise gümüşü ayın o gece ve sonraki her gece, kimbilir ne tür yeni dehşetlere ışık tutacağını düşünüyordu.

ABEL

Kampa yeni bir kargaşa hâkimdi. Uçaklar bombalamayı bırakıp alçalmış, yere indikleri anda içlerinden zaferle el kaldırıp sevinç çığlıkları atan askerî üniformalı beyaz adamlar fırlamıştı. İngilizler geldi, diye düşünmüştü Abel. Japonlar gerçekten de savaşı kaybetmişti. Küllü atmosferde ışıklar çakıyor, pilotlar zafer fotoğrafları çektiyordu. Kraliyet Hava Kuvvetleri üniformasından bir duvar örmüşler, Abel'in ölü arkadaşları fonda, kollarını birbirlerine dolayarak poz veriyorlardı. Öldürdükleri

herkesin Japon olduğunu mu farz ediyorlardı acaba? Yoksa aldırış etmiyor, tüm bu kıyımı savaş zayıatı olarak mı görüyorlardı? Üst üste yığılı cesetlerin tepesinde fotoğraf makineleri şıkırdayıp duruyordu. Askerler, cesetlere ve enkaza basıp geçerken şarkı söylüyordu. Abel bir şarkıyı tanıdı: “Tanrı Kralı Korusun”. Okulda Luke Birader ile diğerleri, onlara zorla bu marşı söyletirdi.

İngiliz askerler çok geçmeden hayatta kalan oğlanları toplamaya başladılar. Çocukların gözleri dumandan ve panikten sulanmış, giysileri yırtılıp parçalanmış, cılız vücutları kanlar içinde kalmıştı. Abel, Azlan’ın donuk bakışlarla sendeleyerek yürüdüğünü gördü. Rama’nın yanında, ayakta tutmak için kol altına girmiş iki kişiyle topallayarak götürüldüğünü gördü. Askerler oğlanları bir araya toplayıp yüzlerini paçavra bezlerle sildiler.

“Haydisenize, gülün biraz!” diye bağıldılar. “Kurtardık sizi! Tanrı kralı korusun! Gözünüzün önündeki özgürlüğü görmüyor musunuz, kafirler?”

Fotoğraf makineleri şıkırdadıkça şıkırdadı.

İngilizler kümeste çömelmiş duran Abel’ı henüz görmemişlerdi. Freddie ölünce Abel kıpırdayamadan kaskatı kalmış, arkadaşını dik tutmaya kararlı, omzunu çekmeden öylece durmuştu. Ne var ki sonunda vücudu seğirmeye başlamış, omzu Freddie’nin ağırlığını taşıyamaz olmuştu. Bunun üstüne arkadaşının omzundan kayan başını tutarak, tuhaf bir açıyla bükülmüş halde dikkatlice yere koymuştu. Sakinleşmek için emekleyerek kümese girerken, belindeki resimli tuvalet kâğıtları sinir bozucu bir şekilde hışırdamıştı.

Kümesin telleri arasından manzarayı kısık gözlerle izleyen Abel, yapabileceği, yerinde olsa Freddie’nin yapacağı tek bir şey olduğunu biliyordu. Resimli kâğıtları vücuduna iyice tutturabilmek için pantolonunun ipini sıktıktan sonra ayağa kalkıp var gücüyle ve sessizce koşmaya başladı. Oyuncak bebekler

gibi yan yana dizili arkadaşlarından, fotoğraf makinelerinin şıkırtısından, zafer sarhoşu İngiliz askerlerden, yerde ip gibi kıvrılmış yatan Freddie'den uzaklara koştu. Vücudu yorgunluktan, saatlerdir aç kalmaktan, bir yudum içki içememekten dolayı feryat ediyordu. Hayatta kalması, hatta askerleri atlatıp kapıya varması ve Tayland'ı yürüyerek boydan boya aşması imkânsız gibiydi ama başka çaresi yoktu. Gitme vakti gelmişti.

JASMIN

Jasmin uyandığında henüz sabah olmamıştı ama Yuki ortalarında yoktu. Çarşaf üstünden sıyrılmış, yüzü çiylele nemlenmiş, kollarını sivrisinek ısırıkları kaplamıştı. Karnı fena halde açtı. Yuki'yi yanında bulmayı umuyor muydu, emin değildi. Onun nefesleriyle dolu bir sessizliğin ve aralarına giren söylenmemiş sözlerden ibaret koca bir uçurumun eşliğinde uykuya dalmıştı ne de olsa. Şimdi ise korkuyordu. El arabasında en son yalnız uyandığında Yuki yaralı bir halde geri dönmüş, Jasmin de onu General'in evine götürmek zorunda kalmıştı. Artık General'in evine gidebileceğini sanmıyordu. Bir evi, güvenebileceği bir kimsesi olduğundan bile emin değildi. Boğazı susuzluktan yanıyordu. Kalkıp bir plan yapmalıydı. Güçlkle doğrularak çarşafı üstünden attı. Nemli gecenin serinliği bir anda yüzüne çarptı. Ortalık sakindi, kimsecikler yoktu.

Jasmin aklını toplamaya çalıştı. Düşünceleri birbirine girmiş, midesini bulandırıyor. Şu an birçok kişiyle ilgilenmesi gerekiyordu –Yuki'yi bulmalıydı, annesine olanları anlamaya çalışmalıydı– ama her şeyden önemlisi, öyle açtı ki, ayakta duramıyordu. El arabasından inip ayaklarına baktıysa da karanlıkta bir şey göremedi. Ayak parmaklarını acıttığı için ayak-kabıllarını çıkarıp arabaya bıraktı. Serinliğini koruyan toprağa basarak tökezleye tökezleye barakalardan birine doğru ilerledi.

Belki orada yiyecek içecek bir şeyler bulurdu, kızlardan biri ona yardım ederdi. Sonra da Yuki'yi aramaya giderdi.

İlk barakanın kapısını yavaşça tıklattı. Korkuyla ve kısık sesle, “Kimse var mı?” dedi.

İçeriden önce bir hışırtı geldi, ardından bir ışık yandı ve kapı ardına kadar açıldı. Eşikte bir adam dikilmişti. Boyu General'den biraz uzundu ve aynı üniformayı giyyordu ama onunki çok daha kirliydi, omzunda da daha az şerit vardı. Bacakları ise çıplaktı. Pembe bacakların üst kısmı siyah ince tüylerle kaplıydı. Mahmur bir tavırla ona bir şeyler söylüyordu ama Japonca konuştuğu için Jasmin anlamıyordu. Ardından sesini yükseltip başını barakanın arkasına doğru çevirerek birisine seslendi. Jasmin o an kaçması gerektiğini anladı. Vücudunun her yanı sızlıyor, yere çıplak ayaklarla basıyordu. Tabanlarının yumuşak kısmına koşarken çöpler, sopalar, kurumuş çamurlar battı. Çok geçmeden gözlerinin önünde noktacıklar belirmeye başladı; beyaz üstüne küçük siyah noktalar, sonra da siyah üstüne küçük beyaz noktalar dans ediyordu. Jasmin durdu, canı yanarak derin nefesler alıyor, soluğu ıslık gibi çıkıyordu.

Ön kapıdan uzak durmaya özen göstererek sırtını başka bir barakanın yan tarafına yasladı. Bütün duyuları harekete geçmişti sanki ama bu, işine yarayacağına ne yapacağını bilmez halde çaresiz kalmasına neden oluyordu. Burası onda başka hiçbir yerde karşılaşmadığı bir emniyetsizlik hissi uyandırıyor-du. Koşmaya devam etmediği, gözlerden uzak olmadığı sürece barakalarda gördüğü kızlar gibi ölü bakışlı birine dönüşeceğini içten içe biliyordu. Çok ümitsiz, çok yalnız ve çok açtı. Yuki bile terk etmişti onu; tek bir kişi gibi bütünleşip birlikte koşarlarken, güdük parmaklarını avucunda hissettiği Yuki bile. Arkadaşının boyu daha uzun olsa da parmakları ondan daha kısa, elleri daha küçüktü. Bu sayede Jasmin hep elini onun eline tamı tamına dolayabiliyor, ona göz kulak olabileceği hissine kapılıyordu.

Gözlerindeki noktacıklar büyürken, Jasmin'in burnuna Yuki'nin saçlarının o tanıdık yağlı kokusu geldi, sonra da

arkadaşının tiz bir sesle fısıldadığını duydu: “Nereye gittin sen? Kaybolduğunu sandım!”

Jasmin başını ellerinin arasına gömerek zayıf bir sesle, “Seni arıyordum,” diye fısıldadı, sonra yere çömelip başını dizleri arasına aldı.

“Vun Teyze’nin özel odasına gidip bunu aldım.” Yuki ekmek gibi bir şeyi Jasmin’in burnuna doğru sallıyordu. Jasmin ekmeği ısırınca ağlayacak gibi oldu; sıcacık ve yumuşacıktı.

Etrafına bakman Jasmin, arkadaşının da elinde bir ekmekle karşısına çömeldiğini gördü. Sessizce ekmeklerini yerlerken, arkadaki kulübeden gelen bir adamın inlemesi her şeyi bozdu. Jasmin yerinden sıçradı, Yuki yüzünü tiksintiyle buruşturdu.

“Sen benim kardeşimsin, biliyorsun bunu, ne olursa olsun kardeşimsin.” Yuki, Jasmin’e uzun uzun baktıktan sonra kollarını onun omzuna doladı. Jasmin’in vücudunun her bir parçası, ama en çok da kalbi, o anda büyüyüp kocaman oldu. Mutlulukla öylesine dolmuştu ki, kalbi az kalsın patlayıp göğsünden fırlayacaktı. Arkadaşının bu söylediğini en başından biliyordu ama şimdi doğrulanmıştı. Büyüklerin neden kavga ettikleri umurunda değildi. Onların akli zaten hep karışıktı, her zaman da mutsuzlardı. Düşünecek öyle çok şeyleri vardı ki, en önemlisini unutuyorlardı. Jasmin için en önemli şeyse çok basitti; Yuki’yle daima birlikte olacaklardı ve hiç kimse ya da hiçbir şey onları bir daha ayıramayacaktı.

Ekmekler bittikten sonra arkadaşı Jasmin’i tutup ayağa kaldırdı. Jasmin’in ayakları hâlâ biraz titrek ve ağırlı olsa da karnı doyunca çok daha güçlenmişti. İki kız uçarcasına el arabasına döndüler ve kollarıyla bacaklarını birbirlerine dolayıp tek bir varlığa dönüşerek çarşafı üstlerine çektiler.

Yuki yelpaze gibi sallayıp serinlemek için tek elini kurtarıp, “Burası çok sıcak,” dedi.

Jasmin incecik çarşafın arkasından bir kıvılcım, parlak turuncu bir ışık görür gibi oldu, ardından ona da sıcak bastı. Etrafta yavaş yavaş bir gürültü başladı, koşan insanların ayak

sesleri, bağışları duyuldu. Yuki şaşırmış gibiydi, neler olduğu-
nu anlamak için başını çarşafın altından çıkardı.

“Herkes kaışıyor, Mini,” dedi. Koşuşanların güm güm
ayak sesleriyle el arabası titremeye başlamıştı. “ok korkunç.”

“Umurumda değil,” dedi Jasmin, Yuki’ye ve herkese hita-
ben. İçerisi giderek ısınıp boğucu bir hale geliyor, gümürtüler
arttıkça artıyordu ama Jasmin artık kaçmaktan, durumu dü-
zeltmeleri için büyüklerle bel bağlamaktan yorulmuştu. Hiçbir
zaman da düzeltemiyorlardı. Yuki’yi yanma, el arabasının içine
ekti; önemli olan ikisiydi. Kol kola, omuz omuza, yüz yüze
yatarak, yükselen, kavuran sıcağın etkisiyle derin bir uykuya
daldılar. Dışarıda rahatlama istasyonu yangına esir düşerken,
alevler yerde kıvrılarak ilerliyordu.

CECILY

Elbette ki kaçacaktı kızlar, diye düşündü Cecily. Büyükler kendi
heyecanlarının –öfkenin, şehvetin ve acınası yaşamlarını sözde
maskeleyen diğer her şeyin– peşinden koşarken, kimbilir kaç
defa hayal kırıklığına uğratmış, anlaşılmazlığın içinde debelen-
meye terk etmişlerdi onları. Hizmetçi koşarak gelip kızların
kaçtığını söylediğinde Cecily ilk defa Fujivara’nın çehresinde
korku ve paniğin emarelerini görmüştü. Kendi yarattığı dünya-
nın, sevgi ve mutluluk arayışındaki bu iki kıza uygun olmadı-
ęını gayet iyi biliyordu. Kızlar şüphesiz yanlış yollara sapacak,
yanlış tercihler yapacak, yanlış insanlara güveneceklerdi. İlk
iş, zavallı ve perişan hizmetçiyi azarladı; kızlar hangi tarafa
gitmişti, hizmetçi nasıl olurdu da bir şey duymazdı, gitmeleri-
ne nasıl izin verirdi... Oysa bu soruları Fujivara’yla Cecily’nin
birbirlerine sormaları gerekiyordu.

“Nereye?” diye haykırdı Cecily, “nereye gittiler?”

Hizmetçi titrek bir hareketle uzakları işaret ettiyse de Fujivara durumu çözmüş gibiydi. Gözleri çakmak çakmak, “Rahatlama istasyonu,” dedi. “Haydi gel, gidiyoruz.”

Ardından etraflarını keskin bir yanık kokusu sarmaya başladı ve yıllar önce yanan Lewisham Limanı’nın kokusuna benzerliği Cecily’yi hayrete düşürdü. Dumaların gerisinde turuncu alevlerin küçük elleri karanlığa sarılarak ilerliyordu; Japonların yıllar önce Kraliyet Hava Kuvvetleri uçaklarını yakarak çıkardıkları yangın gibi büyüdüğü büyüyen, parlaklaşan, alevlenen ve yaklaşan bir yangın.

Cecily korkuyla Fujivara’ya baktı. “Nereden geliyor bu? Nereden?”

Fujivara, “Hayır, olamaz,” dedi. “Hayır, hayır, hayır, hayır, hayır.”

Ciğerlerine dolan dumandan öksürerek yangına doğru yürümeye başladılar. Cecily boğazı tıkanarak, sesini zorlayarak sağa sola koşuyor, “Jasmin! Yuki!” diye bağıırıyordu. Fujivara genç Japon askerlerden bir grubu her nasılsa görevlendirip, sokakları sistematik bir şekilde aratmaya başladı. Birlikte var güçleriyle sıcağı doğru, Cecily’nin aksi yönde temiz havaya koşan kan ter içindeki komşularının üzerine doğru ilerlemeye başladılar.

JUJUBE

Jujube, rahatlama istasyonunun girişinde annesini ve adamı gördü. Normalde içgüdüsel olarak –meraktan mı, yardım etme arzusundan mı yoksa bambaşka bir şeyden dolayı mı bilemese de– yangına doğru koşardı, ama şimdi, annesi ona gelirken, banyoda düşerek yaraladığı kafası öfkeyle yeniden zonklamaya başlamıştı.

“Jujube, aman Tanrım.” Annesi üzgün üzgün ona bakarken, Jujube kadının yaptıklarını hatırlayıp hatırlamadığını, kendisi

kadar onun da canının yanıp yanmadığını merak etti. Fakat annesi gözlerini kırptırdı ve o duygusal an gelip geçti. “Çabuk ol, Jujube! Kardeşini bulmalıyız. General’in dediğine göre burada olabilirmiş.”

Annesinin yanında, üç yıl önce Japonlar için yapılan karşılama töreninde sokakları yararak, dimdik ilerleyen Malaya Kaplanı’nın yıpranmış bir kopyası duruyordu. Hiçbir anlam veremedi buna Jujube. Annesinin ne işi vardı General’le?

“Gitmeliyiz! Hemen gitmeliyiz!” diye haykırdı annesi.

Yanan ve kömürleşen etlerin kokusu Jujube’nin burnuna doluyordu. Havada uçuşan parçacıklar gözlerine yapışuyordu. Terlikleri çamurlarda şapırdayarak annesinin yanında koşmaya başladı. Rahatlama istasyonunun girişindeki, harflerinin yarısı yanmış –HOŞ GELDİNİZ yerine şimdi sadece HOŞ yazan devrik tabelanın dibinde yanmış ve geriye sadece kasık tüyleri kalmış halde yatan ölünün yanından koşarak geçtiler.

Sesleri çatlayarak, “Jasmin! Jasmin!” diye bağırdılar.

Jujube ile annesi General’den ayrılıp başka yöne gitti. Jujube son gördüğünde adam etrafta koşarak emirler yağdırıyordu. Sürekli yangın için yetkinin nasıl verildiğini anlamadığını, kendisinden talimat çıkmadığını söyleyip duruyordu ve bu tekrarlar Jujube’nin içinde adamı alevlere atma arzusu uyandırıyor-
du. Bu mazeretler, bu pişmanlıklar için artık geçti. General’in tarafı yapmıştı bunu. Mecburi geri çekilişlerinden önce, o güne de yapıp ettikleri her şeyin üstünü örtmeye çalışır gibi şiddet dolu son bir silip süpürme eylemine girişmişlerdi.

Jujube durup soluklanmak istiyordu. Organları böğründen fırlayacak gibiydi. Yine de durmadı. Jasmin’in nerede olduğu belli değildi. Annesiyle durmadan koştular, kapısına asker pantolonları asılı barakaları geçtiler, kan revan içindeki kızların, alevlerden yanmış kızların yanından geçtiler. Gördükleri her canlı yüzde Jasmin’in şeker gibi parlak gözlerini, milyonlarca

gezegeni aydınlabilecek tatlı gülüşünü aradılar. Birlikte seslendiler, seslendiler, seslendiler.

“Jasmin! Jasmin! Jasmin!”

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

Aralık 1945

Ön kapı *tık tık tık* diye öyle hafif tıklatılıyor ki Jujube ilk anda hayal gördüğünü sanıyor. Dışarısı alacakaranlık ama dört bir yanı kapalı evin içerisinden bunu fark etmek zor. Günün hangi saati olursa olsun, sıcak dalgası kahverengi duvarları ne kadar hırsla yalarsa yalasın, pencereler ve kapılar daima kapalı.

Tık tık tık diye, bu defa daha yüksek bir sesle çalıyor kapı. “Anne! Anne!” Bir sessizlik. “Jasmin!”

Kulak tırmalayıcı, çatlak ama kime ait olduğu şüphe götürmez bir ses. Jujube gözüyle görmek için pencereyi açıyor ama bir şey demesine fırsat kalmadan üç aydır odasından çıkmamış annesi koşarak dışarı fırlıyor, demir kapının sürgüsünü açıyor ve oğlunu yere devrilmek üzereyken yakalıyor.

Abel bir deri bir kemik kalmış. Gri gözleriyle açık renkli saçları ölü ve kupkuru, sandaletlerinin tabanı yırtık, kolları yara kabuklarıyla dolu. Buna rağmen son günlerde Bintang

sokaklarından geçenler içinde en beter haldeki kişi olduğu söylenemez. Savaşın üç ay önce sonlanışından beri perişan vaziyette, nefes nefese, bitkin ve kan revan içinde türlü türlü insan güçbela yürüyerek şehre geri döndü. Jujube annesine yardım etmek için dışarıya koşuyor, birlikte Abel'ı taşımaya başlıyorlar. Oğlanın sırt ve omuz kemikleri tuhaf biçimde yamulmuş ve derisinden öyle garip açılarla fırlamış ki, Jujube onun şu âna dek ayakta kalabilmesine hayret ediyor.

Jujube annesiyle birlikte konuşmadan Abel'ı yıkıyor. Oğlanın vücudundaki kesiklerle yaraları görünce içi sızlıyor. Sanki yüz sivrisinek ısırılmış kardeşini. Boyu her nasılsa sekiz ay öncekinden daha uzun. Zayıflayıp cılızlaştığı için mi böyle görünüyor yoksa her şeye rağmen büyümeyi başarmış mı, emin olamıyor Jujube. Annesiyle işlerini bitirdiklerinde, Abel'a neler yaşadığını sormaya yelteniyor.

“Nerelerdeydin?” diyor, yakarırcasına. “Eve nasıl döndün?”

Ne var ki annesi eliyle kızının ağzını kapatıyor. Bunun üstüne Jujube sinerek geri çekiliyor. Annesinin dokunuşları artık hep onu banyoda ittirip kafasını yarıdığı günün anısıyla lekeli.

Abel uyuyor da uyuyor. Uyanıp biraz bir şeyler yiyor ama konuşmuyor, haftalarca sadece uyuyor.

Abel'ın rüyalarında hep Freddie var. Bazen öyle gerçek ki arkadaşının yanı başında bir şarkı mırıldandığından son derece emin, irkilerek uyanıyor Abel. Sonra çıplak odayı, annesiyle ablasının kaygılı bakışlarını görüyor. En sonunda cevabını bildiği o soruyu soruyor.

“Jasmin nerede?”

Jujube dudağını kanatacak kadar ısırtıyor. “Önemli olan senin geri dönmen,” diyor Jujube. “Jasmin ile babam görseler çok mutlu olurlardı.”

Abel kendi kendine düşünüyor; bu tür kararlar verme, bu cana can aritmetiğini yapma, kendisi gibi beş para etmez bir

alkoliğin, katilin, korkağın hayatta kalmasına izin verme hakkına kim, nasıl sahip oluyor acaba? Onun hayatta kalmasının, bir kız kardeş ve babanın canına bedel olduğunu kim belirliyor? Terlikleri yırtılana kadar haftalarca o korkunç arazilerde yürürken, Tayland sınırından Malaya'ya sürünerek geçerken ölmesi için pek çok ihtimal doğmuştu oysa. Sağında solunda kaçak askerler düşmüş, yaralılar açlığa mahkûm olmuş, aç kalanlar ölmüş, bir ordu dağılmıştı. Tüm bunlara rağmen hayatta kalan kendisi olmuştu.

İkinci saatleri sıcaktan kavurduğu halde Abel üşüyor. Panikle etrafına bakınıyor. “Çizimler,” diye haykırıyor. “Neredeler?”

Yine Jujube. “Özür dilerim, Abe. Al bak, buradalar.”

Ablası çizimleri derleyip düzenleyerek yatağın ayakucuna koymuş. Tuvalet kâğıdı parçalarını, şimdiye kuruyup iyice kahverengiye dönmüş, dağılmış, küf kokmuş kabataslakları kardeşine uzatıyor.

Abel ablasına çizimlerden birini, Freddie'nin uzun zaman önce onun tarifine göre çizdiği taslağı gösteriyor. “Jasmin'e benzemiş mi?” diye soruyor.

Küçük kız kardeşinin yüzü hayalinde öyle silikleşti ki, anısına tutunamama fikri Abel'ı korkutuyor. Jujube başını olumlu anlamda sallayınca kalbi bir an umutla doluyor. Hatırlamak istiyor çünkü kardeşini, ablasının da onun için unutmayıp hatırlamasını istiyor. Fakat bir şey demesine fırsat kalmadan Jujube altdudağı titreyerek yere yığılıyor. Annesi tökezleyerek bir telaş odadan çıkıyor. Abel ikisinin de büyük bir ıstırap içinde olduklarının farkında. Annesi artık dik duramayacak kadar ezilmiş o ıstırapın altında. Omuzlarına küçücük bir ağırlık binse devrilecek gibi görünüyor. Aynı ıstırap Jujube'nin çehresine de öyle oturmuş ki gözleri şişip kederden yarı yarıya kapanmış.

Jujube'nin yalan söylediği, aslında onun suyuna gittikleri, çizimin Jasmin'e benzemediği, kendisinin de Jasmin'i artık hatırlamadığı o an Abel'ın aklına dank ediyor.

Yaraları birkaç hafta içinde iyileşse de, Abel'in bakışlarındaki tekinsiz dalgınlık silinmiyor. Yürümeye başladığında Jujube'nin koluna tutunarak aksak adımlarla şehirde geziyor. Sık sık tökezleyip parmaklarını ablasının koluna batırıyor. Parmakları izler bırakıyor kızın kolunda, küçük göçükler, ama ablası aldırmıyor. Yaşamın izleri onlar, kardeşinin hayatta olduğunun izleri. Jujube kimi zaman kendini kardeşine dalmış bakarken yakalıyor. Gözlerini kırparsa yeniden açtığında onu göremeyeceğinden delicesine korkuyor.

Abel, “Şöyle bakmasana bana,” diye mırıldanıyor.

Bintang'ın sokaklarında yürürlerken, Jujube kardeşine eskiden bildikleri yerleri gösteriyor. “Bak şurası, Çin Marketi'nin olduğu yer. Çong'ların oğlu Japonlarla savaşmak için gönüllü askerlik yaptı. Kimse sağ döneceğine inanmıyordu ama döndü. İki başparmağını kaybetmiş, o ayrı.”

“Şurayı görüyor musun? O da okulun olduğu yer. Yine açıldı okul. Gitmelisin, alırlar seni.”

Abel ona kulak asmıyor. Bunun yerine karşılaştığı herkese yine Avrasyalı bir aileden olan Freddie diye bir çocuğu tanıyıp tanımadıklarını soruyor. Freddie'yi tarif etmesi istendiğinde Jujube'nin koluna sımsıkı yapışıp arkadaşının masmavi gözlerini, ciddi duruşunu, bir yıldızla bakarak dilek tutmakla ilgili en sevdiği şarkıyı anlatıyor. Haber yayılınca Alcantara'ların evine türlü türlü insan geliyor. Freddie'nin annesi, babası, kuzeni, uzak akrabası olduklarını iddia ediyorlar. Abel'in yüzü ümitle aydınlanıyor; bu çocuğun ailesini bulmak istediğini, bulmak zorunda olduğunu söylüyor. Tanımadıkları bu insanlar bahçe kapısını ittirip içeri dalıyor, girişte çömelip duruyor, mavi gözlü oğlanı bildiklerini savunuyorlar. Kendilerine para ya da bir çeşit ödül vereceğini umarak Abel'in gözünün içine bakıyorlar. Abel onlara kirli, lekeli tuvalet kâğıdına yapılmış çizimleri uzattığında ise tiksinererek sıvışıp gidiyorlar.

Ardından yepyeni bir yıl doğuyor; 1946. Muson yağmurları tarihin kırılıp dökülen parçalarını süpürmeye çalışırcasına ocak ayının her günü yağıyor. Jasmin ile Yuki'nin doğum günü yaklaşırken Cecily rüyasında onları, o iki hayalet kızı görüyor. Dirseklerinin kenarlarını yalayan, beyaz geceliklerini tutuşturan alevleri görüyor. Kimi zaman da kızların birlikte komik şarkılar söylediklerini görüyor ama çok geçmeden bunun yerini rahatlama istasyonunda dört bir yana koştuğu, umutsuzluğun kokusu etrafı sararken dahi onlara seslendiği anlardan sahneler alıyor. Bu savaşın bedelinin masumiyet olduğunu ve kızların da bu bedeli, sebebini dahi bilmeden ödediklerini anladığı ânın felç edici acısını tekrar tekrar yaşıyor.

Rahatlama istasyonunun enkazında bulduğu kemikler ve külleri –Jasmin ile Yuki'ye ait olduğundan emin olmasa da– Jujube ve Abel ile birlikte toprağa gömüyor. Sonunda iki kız birbirinden ayırıt edilemez hale geldiler, hayatta ayrılırsalar da ölümden birleştiler. Çinli komşuların bir geleneği var. Ölümler yakıldıktan sonra çubuklarla küçücük kemik parçalarını küllerden toplayıp bir çömleğe koyuyor, sonraki hayatta bir arada olabilsinler diye ailenin diğer üyeleriyle birlikte toprağa gömüyorlar. Cecily ile ailesi Çinli değil ama onlar da aynısını yapıyor. Kızlara ait olduğunu umdukları kemik parçalarının bir kısmını Jasmin'in çok sevdiği *congkak* tahtasının deliklerine yerleştirip begonvil çalılarının altına gömüyorlar. Her ne kadar marazi görünse de Cecily kendine engel olamıyor ve küçük bir kemik parçasını Horlicks teneke kutusunun içine koyup pencere pervazına yerleştiriyor. Dolunay çıktığında kutu gümüşü bir ışıkla parlıyor. Cecily, Jasmin ile Yuki'nin kollarını birbirlerine dolamış, gecelikleri birbirine dolanmış, olur olmaz her şeye kıkırdarak ay ışığının aydınlattığı küçücük yüzleriyle geceleri gökten baktığını hayal ediyor. Bu da ailesinin bağışlanma yoluyla kurtuluşa kavuşamayacağının daimi hatırlatıcısı oluyor bir anlamda.

Kuşkusuz bir tören de yapılıyor. Japon bayrağı indirilip Birleşik Krallık bayrağı bir kez daha göndere çekiliyor. O gün hava durgun ve nemli, bu da mavi, beyaz, kırmızı bayrağın gönderden sarkmasına neden oluyor. Cecily ile komşuları gölgesiz açık bir alanda duruyorlar. Derme çatma tahta platformun karşısında dikilirlerken, güneş enselerini kavuruyor.

Nihayet tören başlıyor. Cecily, İngiliz bayrağına doğru götürülen iki Japon subayı ilk başta tanımıyor. Adamlara teslimi-
yetin bir sembolü olarak tüfeklerini İngiliz subaylara vermeleri emrediliyor. Onlar da gereğince bir nedamet göstererek başları önde, denileni yapıyorlar. İnsanlar alkışlıyor; Bintang sakinle-
rinden iyiliksever sömürgecileri geri döndüğü için rahatlamaları bekleniyor.

Jujube'nin, "Anne," diye tısladığını duyuyor Cecily. Kızı deli gibi ellerini işaret ediyor.

Cecily dişlerini sıkıyor, öfkeden çenesi acıyor ama yapması gerektiği üzere ellerini birbirine çarpıyor ve minnetle alkışlı-
yormuş taklidi yapıyor.

Fujivara platforma çıktığında Cecily önce onu tanıyamıyor, çünkü kalkık ve aristokrat burnu kırılmış. Yüzünün odağı kay-
mış. Cecily rahatlama istasyonundaki o korkunç geceden beri adamı görmedi. Onun, "Bu baskının yetkisini kim verdi?" ve "Kızı derhal bulun" diye bağırdığına dair kopuk bazı anıları var ama çok geçmeden ayrı düştüklerini de hatırlıyor.

Etrafına bakınınca kızının ona baktığını görüyor. Jujube annesine o gece neden Fujivara'yla bir arada olduklarına dair tek bir soru bile sormadı. Fakat bugün bakışları annesini âdeta deliyor ve Cecily o dehşetli geceden beri ilk kez çaresizlikten başka bir şey hissediyor. Korku. Kızı asla gerçeği öğrenmemeli. Bu yüzden de gözlerini yerden ayırmıyor, başını kaldırıp plat-
forma bakmıyor ve ifadesiyle kendini ele vermiyor. Bir tüfeğin teslim edildiğini, sarsak platformda ayak seslerini duyuyor ve alınıp götürülen Fujivara'nın ayak bileklerini görüyor. İleriki aylarda Fujivara'nın Filipinler'de savaş suçundan yargılanıp

asıldığını öğrenecek ama o gün ilk defa bakışları onun bakışlarıyla buluşmuyor.

Nihayet başını kaldırdığında Jujube'nin artık ona bakmadığını görüyor. Kızının gözleri bu defa başka bir şeye odaklı. Oğluna. Abel, Horlicks tenekesini yüzüne yaklaştırmış, bir şeyler fısıldıyor.

“Kötü adamları tutukluyorlar, kardeşim. Keşke sen de burada olsaydın.”

İki kızın kemikleri söylenenleri dinliyor.

Eve döndüklerinde çisenti hızla fırtınaya dönüşüyor. Postacının uğradığını fark ediyorlar. İple bağlı yıpranmış bir koli, bahçe kapısında sırlıklam duruyor. İade adresi ile pulların Japonca olduğunu gören Abel kaşlarını kaldırıyor, üstelik paket üç ayı aşkın bir süre önce, Japonlar teslim olmadan gönderilmiş. Jujube ile annesi soru sorar gibi birbirlerine bakıp omuz silkiyorlar; kolinin ne olduğuna, kimden geldiğine dair hiçbir fikirleri yok.

Islak koliyi içeri aldıktan sonra öylece dikilip sularını damlatarak masada duruşuna bakıyorlar. Harekete geçen Abel oluyor. Horlicks tenekesini elinden bırakıp, kolinin ıslak kahve-rengi kartonunu meyve soyar gibi şerit şerit yırtmaya başlıyor. İçinden ciltlenmiş kitaba benzer bir şeyi alıp kapağını açıyor ve ortaya bir takvim çıkıyor. Ayların her birine farklı bir çiçek fotoğrafı eşlik ediyor: ayçiçeği, sabah sefası, nilüfer, lavanta çiçeği, kasımpatı, kamelya, kiraz çiçeği, lale ve ne olduğunu bilmedikleri başka çiçekler. Her günün bir sayısı var, yanında da *kanji* karşılığı. Kâğıt kalın, kaliteli, fotoğraflar net, çiçek yaprakları öyle parlak ki insanı yakından incelemek için sayfaya davet ediyor.

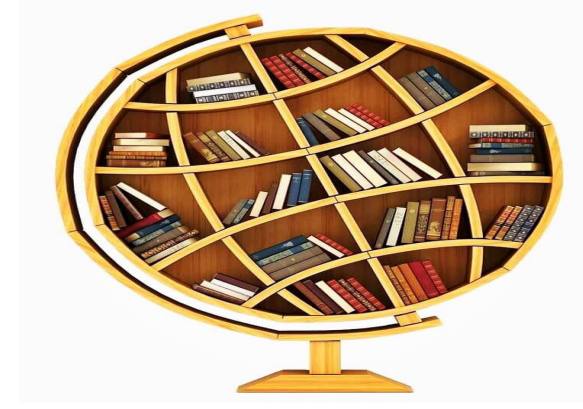
Jujube'nin annesi, “Bu ne böyle?” diye soruyor.

Jujube soruyu duymazdan geliyor, titreyen elleriyle takvimi zar zor tutuyor. Göğsüne bir tanıdıklık hissi doluyor ama öncelikle emin olmalı. Bir mektup, bir not, çiçekli takvimi

açıklayacak herhangi bir şey arıyor, sonunda buluyor: Kapak içine titrek bir el yazısıyla yazılmış ibare.

Takahaşı & Kızının Matbaası

Dışarıda yağmur dinmeye başlıyor ve hilal şeklindeki ayın gümüşü ışığı bulutların ardından yavaşça süzülüyor. Bir gün daha gelip geçti. Jujube takvimi pencerenin yanına asıyor, Abel da yanına, Jasmin ile Yuki'nin Horlicks tenekesini koyuyor. Anneleri bunların ikisini de ay ışığına doğru çeviriyor.*

TEŞEKKÜR

Var olmasalar var olamayacağım aileme. Instagram’da gizlice paylaştığım ve bir saat sonra utanarak sildiğim bu romanın ilk bölümlerini sabırla okuyan ve bana hayatın ancak anlamlı bir şekilde yaşanırsa yaşamaya değer olduğunu öğreten rahmetli annem Diane’e. Bana kitap okumayı ve sevmeyi öğreten ve bu romandaki bilgilerin doğruluğunun kontrolünde önemli bir rol oynayan babam Lawrence’a. Bana komik olmayı öğreten ve henüz kendi ayaklarımın üstünde duramadığım zamanlarda bile benimle gurur duyan Bernie Teyzeme. Tarihi bir roman yazdığımı duyunca bana erken dönem Malezya fotoğraflarından oluşan kitabı gönderen Henry Amcama. Beni arabasıyla İngiliz edebiyatı derslerine götürüp getiren ve bana daima inanan büyükbabama. Bu romana esin kaynağı olan hikâyeleri anlatan ve yazan büyükanneme.

Bu kitaptan bahsederken parlayan gözleri bana daima ilham verecek olan, en büyük savunucularımdan menajerlerim Stephanie Delman ve Michelle Brower’a. Kitabı dünyanın dört bir yanına satan Allison Malecha da dahil olmak üzere tüm Trellis ekibine. Nat Edwards ve Khalid McCalla’ya.

Hem karakterlerimin hem de kitabımın kusurlarını sevdiği, bunların her ikisini de çok daha iyi bir hale getirdiği için ve açıkçası, kitabımı seçerek hayatımı değiştirdiği için, editörüm Marysue Rucci’ye. Hem kitaptaki yardımın hem de dostluğun, mesajların ve kahkahaların için Andy Tang’a.

Jessica Preeg, Elizabeth Breeden, Ingrid Carabulea ve Jason Chappell da dahil olmak üzere Marysue Rucci Books, Scribner, Simon Element ve Atria'daki ekiplere. Michael Taeckens'a.

Olağanüstü kapak resimleri için Fadilah Karim'e, Vi-An Nguyen'e ve TAKSU Galeri'ye. Hayranlığım sonsuz. Tasarım için Scribner'dan Jaya Miceli ve Sydney Newman'a.

Bu kitabı ne kadar sevdiğini söylemek için sabaha kadar bekleyemeyip gecenin bir yarısı beni uyandıran, her daim çığlık atmaya hazır Gina Chung'a. Moral veren sayısız konuşması, iç dökme seansları, erkenden ve sık sık okuması, kayıp acısı üzerine ve bu acının içindeyken nasıl yazılacağını anladığı için Katie Devine'a. Bana yurdumuz hakkında gururla yazmam gerektiğini hatırlatan SEA ruh kardeşlerim Jemimah Wei ve Grace Liew'e.

Zamanların en tuhafı ve en kasvetlisinde benimle birlikte yazan ve yaratan Kate Tooley, Lauren Browne, Vic Dillman, John Kazanjian gibi ilk yazar arkadaşlarımdan bazılarıyla tanıştığım New School'a.

Bana yazmayı, aynı zamanda nasıl yazar olacağımı ve bu dünyada kelimelerle nasıl yaşayacağımı öğreten Mira Jacob'a: Akıl hocalığın ve dostluğun için teşekkür ederim. Bu kitaba başlamama öneyak olan, sonra da onu her zaman korumam için beni teşvik eden Marie-Helene Bertino'ya. En eski, en kabataslak bölümleri okuyup yine de söyleyecek güzel sözler bulan Alexandra Kleeman'a.

Sewanee Yazarlık Atölyesi'ne ve orada tanıştığım harika arkadaşlara: Marcela Fuentes, Jamila Minnicks, Kirstin Chen, Jon Hickey, Angeline Stevens, Mary South, Nancy Nguyen, David Villaverde, Alysia Sawchin ve daha nicelerine. Tin House SummerWorkshop'a, özellikle de katılımcıların bu romanın ilk bölümünü okuduğu Nicole Dennis-Benn atölyesine. Romanımı elden çıkarmam için ihtiyacım olan o amansız sesin sahibi Alexander Chee'ye.

Seyron Foo, Vaughn Villaverde, Charmaine Wong, Kena Peay, Stephen Downey, Rosalyn Lau, Sonny Nguyen, Jerome Sicut, DianaHalog, Carlo Delacruz, Chris Juan, Jamil Walker, Elisabeth Diana, Alan Williams'a: Kendimi arama yolculuğunda Kaliforniya'da benimle dostluk ettiğiniz için teşekkür ederim. Yıllar önce, henüz benim bile haberim yokken yazar olacağımı bildiğin ve yazar olmayı öğrenirken bana dost olup cesaret verdiğin için, Yves Gleichman'a. Kelime oyunları ve *TriQuarterly*'de geçen zamanlarımız için Aram Mrjoian'a. Alan Karras, Kevin Kwan, K-Ming Chang, Jenny Tinghui Zhang, Jami Nakamura Lin, Jessamine Chan, Dawnie Walton, Jessica George, Daphne Palasi Andreades, Qian Julie Wang, Michelle Young'a: Bu kitabın yaratılmasına çeşitli yollarla katkılar sağladığınız için teşekkür ederim.

Tümüyle kendine has doğum yerim olduğu ve bana daima bir edebi ilham kaynağı sağladığı için, Malezya'ya.